

BNP PARIBAS FORTIS NV

JAARVERSLAG 2020

BNP PARIBAS

FORTIS

De bank
voor een wereld
in verandering

INLEIDING

BNP Paribas Fortis is een naamloze vennootschap (NV), opgericht en bestaande onder Belgisch recht, met maatschappelijke zetel in Warandeberg 3, 1000 Brussel en geregistreerd onder nummer BE BTW 0403.199.702 (hierna de **'Bank'** of **'BNP Paribas Fortis'** genaamd).

Het jaarverslag 2020 van BNP Paribas Fortis omvat zowel de geauditeerde geconsolideerde als niet-geconsolideerde jaarrekeningen, voorafgegaan door het verslag van de Raad van Bestuur, het bericht van de Raad van Bestuur en een verklaring van deugdelijk bestuur, inclusief de samenstelling van de Raad van Bestuur. De geauditeerde geconsolideerde jaarrekening 2020 van BNP Paribas Fortis, met de vergelijkende cijfers over 2019, en opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals die zijn aanvaard binnen de Europese Unie, worden gevolgd door de geauditeerde niet-geconsolideerde jaarrekening 2020 van BNP Paribas Fortis, opgesteld in overeenstemming met het Belgisch koninklijk besluit van 23 september 1992 op de jaarrekeningen van kredietinstellingen.

Het jaarverslag 2020 van BNP Paribas Fortis is verkrijgbaar in het nederlands, het frans en het engels. De engelse versie is de originele en de andere versies zijn officiële vertalingen. We hebben alles wat redelijkerwijs mogelijk is gedaan om verschillen tussen de taalversies te vermijden, maar als er toch verschillen zijn, dan heeft de engelse versie voorrang.

Er wordt van uitgegaan dat de informatie in toelichting 7.j 'Consolidatiekring', met aanvulling van de informatie in het verslag van de Raad van Bestuur en in de verklaring van deugdelijk bestuur, overeenstemt met de vereiste informatie als vermeld in artikel 168, §3 van de Belgische wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen.

Alle bedragen in de tabellen van de geconsolideerde jaarrekeningen staan in miljoenen euro, tenzij anders aangegeven. Alle bedragen in de tabellen van de niet-geconsolideerde jaarrekeningen staan in duizenden euro, tenzij anders aangegeven. Omdat de cijfers afgerond zijn, kunnen er geringe verschillen optreden met al eerder gepubliceerde cijfers. Er zijn bepaalde herclassificaties gedaan met betrekking tot de jaarrekeningen van het voorgaande jaar zodat ze vergelijkbaar zijn met dit jaarverslag.

In de geconsolideerde jaarrekening verwijst BNP Paribas Fortis naar de geconsolideerde situatie van BNP Paribas Fortis NV, tenzij anders aangegeven. In de niet-geconsolideerde jaarrekening verwijst BNP Paribas Fortis naar de niet-geconsolideerde situatie van BNP Paribas Fortis NV, tenzij anders aangegeven.

Alle informatie in het jaarverslag 2020 van BNP Paribas Fortis heeft betrekking op de geconsolideerde en niet-geconsolideerde jaarrekening en bevat niet de contributie van BNP Paribas Fortis aan de geconsolideerde resultaten van de Groep BNP Paribas, die te vinden zijn op de BNP Paribas website : www.bnpparibas.com.

Het jaarverslag 2020 van BNP Paribas Fortis is beschikbaar op de website : www.bnpparibasfortis.com.

INHOUDSTAFEL

Inleiding	3
BNP PARIBAS FORTIS GECONSOLIDEERD JAARVERSLAG 2020	7
Verslag van de Raad van Bestuur	8
▪ Inleiding door de Voorzitter en de CEO	8
▪ De economische context	11
▪ Core Business	12
▪ Maatschappelijk verantwoord ondernemen	17
▪ Via mecenaat bijdragen aan de financiering van projecten	20
▪ Veranderingen in de consolidatiekring	22
▪ Kredietrating van BNP Paribas Fortis per 28/02/2021	22
▪ Toekomstgerichte uitspraken	22
▪ Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening	23
▪ Toelichting bij de evolutie van de balans	25
▪ Liquiditeit en solvabiliteit	26
▪ Voornaamste risico's en onzekerheden	27
Bericht van de Raad van Bestuur	28
Verklaring inzake Corporate Governance	29
BNP PARIBAS FORTIS GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2020	41
▪ Resultatenrekening op 31 december 2020	42
▪ Overzicht van het nettoresultaat en wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	43
▪ Balans op 31 december 2020	44
▪ Kasstroomoverzicht op 31 december 2020	45
▪ Overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen tussen 1 januari 2019 en 31 december 2020	46
TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2020	47
1 Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paribas Fortis	48
1.a Toepasbare grondslagen voor financiële verslaggeving	48
1.b Segmentrapportering	50
1.c Consolidatie	51
1.d Omrekening van transacties in vreemde valuta	55
1.e Rentemarge, commissies en opbrengsten van overige activiteiten	56
1.f Financiële activa en financiële verplichtingen	57
1.g Materiële en immateriële vaste activa	68
1.h Leaseovereenkomsten	69
1.i Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	70
1.j Personeelsvoordelen	71
1.k Op aandelen gebaseerde beloningen	72
1.l Voorzieningen gerapporteerd onder verplichtingen	73
1.m Actuele en uitgestelde belastingen	73
1.n Kasstroomoverzicht	74
1.o Gebruik van schattingen in de voorbereiding van het jaarverslag	74

2	Toelichting op de resultatenrekening op 31 december 2020	75
	2.a Netto-rentebaten	75
	2.b Commissie-baten en -lasten	76
	2.c Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	76
	2.d Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	78
	2.e Nettobaten uit overige activiteiten	78
	2.f Overige algemene bedrijfskosten	78
	2.g Risicokost	79
	2.h Vennootschapsbelasting	88
3	Segmentinformatie	89
	3.a Operationele segmenten	89
	3.b Informatie per operationeel segment	90
	3.c Land-per-landrapportering	91
4	Toelichting op de balans op 31 december 2020	93
	4.a Financiële activa, financiële verplichtingen en derivaten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	93
	4.b Financiële afdekkingsderivaten	95
	4.c Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	99
	4.d Bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten	99
	4.e Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	110
	4.f Dubieuze kredieten (Stadium 3)	115
	4.g Schulden tegen geamortiseerde kostprijs aan kredietinstellingen en klanten	116
	4.h Schuldbewijzen en achtergestelde schulden	116
	4.i Actuele en uitgestelde belastingen	117
	4.j Overlopende rekeningen en overige activa/verplichtingen	118
	4.k Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast	119
	4.l Materiële en immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen	122
	4.m Goodwill	123
	4.n Voorzieningen voor risico's en kosten	126
	4.o Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen	126
	4.p Overdrachten van financiële activa	129
5	Verstreckte en ontvangen verbintenissen	131
	5.a Verstreckte en ontvangen kredietverbintenissen	131
	5.b Door ondertekening verstreckte garantieverbintenissen	131
	5.c Effectenverbintenissen	132
	5.d Overige garantieverbintenissen	132
6	Verloning en personeelsvoordelen	133
	6.a Personeelskosten en personeelsvoordelen	133
	6.b Voordelen na uitdiensttreding	133
	6.c Andere langetermijnvergoedingen	139
	6.d Ontslagvergoedingen	139

7	Bijkomende informatie	140
	7.a Voorwaardelijke verplichtingen : juridische geschillen en arbitrage	140
	7.b Bedrijfscombinaties en andere veranderingen in de consolidatiekring	141
	7.c Minderheidsbelangen	142
	7.d Significante beperkingen in dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joints ventures	144
	7.e Gestructureerde entiteiten	144
	7.f Bezoldigingen en voordelen aan de bedrijfsleiders van BNP Paribas Fortis	147
	7.g Andere verbonden partijen	151
	7.h Financiële instrumenten per looptijd	152
	7.i Reële waarde van financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs	154
	7.j Consolidatiekring	156
	7.k Vergoedingen betaald aan de statutaire bedrijfsrevisoren	162
	7.l Gebeurtenissen na de verslagperiode	162

RISICOBEEHER EN KAPITAALVEREISTEN **163**

1	Risicobeheerorganisatie	165
2	Risicometing en -categorieën	167
3	Kapitaalvereisten	169
4	Krediet- en tegenpartijkredietrisico	172
5	Marktrisico	177
6	Soeverein schuldenrisico	180
7	Operationeel risico	181
8	Compliance- en reputatierisico	182
9	Liquiditeitsrisico	183

VERSLAG VAN DE ERKENDE COMMISSARIS **185**

BNP PARIBAS FORTIS JAARVERSLAG 2020 (NIET-GECONSOLIDEERD) **195**

	Verslag van de Raad van Bestuur	196
	▪ Toelichting bij de evolutie van de balans	196
	▪ Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening	197

	Voorstel tot bestemming van het resultaat van het boekjaar	199
--	---	------------

	Informatie over transacties met verbonden partijen	200
--	---	------------

BNP PARIBAS FORTIS JAARREKENING 2020 (NIET-GECONSOLIDEERD) **201**

OVERIGE INFORMATIE **207**

BNP PARIBAS FORTIS GECONSOLIDEERD JAARVERSLAG 2020

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Inleiding door de Voorzitter en de CEO

Tijdens de aanhoudende economische en gezondheids crisis blijven we ons uiterste best doen om het welzijn van onze klanten en collega's te verzekeren.

In 2020 kwamen we onze maatschappelijke verantwoordelijkheden na terwijl we de impact van COVID-19 op onze klanten probeerden te verlichten. Het uitstel van leningaflossingen, de toekenning van nieuwe leningen met of zonder overheidsgarantie en de verstrekking van een ruim gamma van beveiligde betalingsoplossingen, waren enkele van de voornaamste maatregelen die we namen. Vooral dankzij onze investeringen in digitalisering de voorbije jaren, konden we een ononderbroken service verlenen gedurende 2020, zodat onze klanten hun bankzaken konden blijven beheren.

In België stonden we ruim 100.000 keer kosteloos betalingsuitstel toe, waaronder zowat 45.500 keer op hypothecaire leningen, voor een totaalbedrag van 4,0 miljard euro, en 57.500 keer op bedrijfskredieten (inclusief 13.500 leasecontracten), voor een bedrag van 9,2 miljard euro. Intussen kenden we meer dan 4.500 leningen toe in het kader van de garantieregeling van de overheid. Op verzoek van klanten werden ruim 12.000 moratoria verlengd: zo'n 3.500 voor hypothecaire kredieten en meer dan 8.500 voor ondernemingskredieten (inclusief 800 leasecontracten).

De nettowinst over 2020 kwam uit op 1.870 miljoen euro, of 7,7% minder dan vorig jaar. De op rente gebaseerde inkomsten bleven onder druk staan door het klimaat van aanhoudend lage rentevoeten. We konden dat gedeeltelijk compenseren met grotere kredietvolumes en hogere commissie-inkomsten in België, grotere kredietvolumes in Luxemburg, en hogere inkomsten bij Arval, Leasing Solutions en Personal Finance. Door de COVID-19-crisis namen de risicokosten over het hele jaar toe met 67%.

De financiering van de Belgische economie zetten we gestaag voort: bij Retail Banking in België beliepen de leningen aan particuliere kredietnemers en aan bedrijfsklanten aan het einde van het jaar in totaal 115 miljard euro, of 3,5% meer dan in 2019. De deposito's namen met 5,3% toe tot 138 miljard euro in totaal.

De bank ging het crisisjaar in met een sterke vermogenspositie en slaagde erin die te behouden: we sloten het jaar af met een Common Equity Tier 1-ratio (CET1) van 15,9% en een liquiditeitsdekkingsratio (LCR) van 191%.

1. Positive Banking

We blijven stellig geloven in onze #PositiveBanking-benadering, die ons kompas was om door 2020 te navigeren. Ten eerste voldeden we aan de vraag van onze klanten naar gemakkelijke en veilige betalingen en digitaal financieel beheer. Ten tweede zetten we onze inspanningen voort om het ondernemerschap te stimuleren. En ten derde voerden we onze inspanningen op om de transitie te bevorderen naar een duurzame maatschappij – qua beleggingen, wonen, mobiliteit, financiën... – als vitale component van een veerkrachtige economie in het post COVID tijdperk.

2. Making life easier

We merkten dat onze klanten in 2020 duidelijk intensiever gebruikmaakten van de tools voor digitaal bankieren. Gemiddeld gebruiken ze Easy Banking App & Web nu meer dan één keer per dag. Het aantal Easy Banking App-gebruikers nam, ten opzichte van 2019, met 13% toe, tot 1,7 miljoen gebruikers. Tegelijkertijd was er een belangrijke doorbraak van de contactloze debetkaartbetalingen in detailhandelszaken; het gebruik van contactloze debetkaarten steeg met 325%. Verder stelden we vast dat er meer financieel advies via ons Easy Banking Centre werd verstrekt. De toename daar bedroeg 22%. Over het hele jaar genomen waren de direct sales goed voor 55% van de totale verkoop in zowel het segment van de retailklanten, als dat van de bedrijfsklanten.

De nieuwste aanwinst in ons al bijzonder uitgebreide gamma van contactloze betalingsoplossingen is de Bancontact-Visa Debit-debetkaart. We rollen die innovatieve kaart nu uit. Ze is niet alleen veiliger en gebruiksvriendelijker, maar wordt ook bijna overal ter wereld aanvaard, zowel in winkels als online.

Om kmo's te helpen hun e-commerce een boost te geven en betalingen in hun verkooppunten te vereenvoudigen, ontwikkelden we in de loop van het jaar Axepta. Dat verwerkingssysteem voor elektronische betalingen werd ontworpen om zowel online als in de winkel een complete en beveiligde betalingservice aan te bieden. Meer dan 15.000 handelaars kozen voor Axepta in 2020

3. Enabling our people to grow

COVID-19 had een aanzienlijke impact op ons dagelijks werk, doordat een groot aantal medewerkers voor een substantieel deel van het jaar van thuis uit moest werken. Dat resulteerde in een totaal van 915.000 telewerkdagen, of gemiddeld 10,7 telewerkdagen per maand per medewerker. Toch bleven onze commerciële medewerkers paraat staan in onze kantoren en centra om onze klanten face to face of op afstand te bedienen en hen te adviseren en te steunen in deze ongeziene tijden. Intussen zorgde onze IT-afdeling naadloos voor de IT-infrastructuur die noodzakelijk was om ons te kunnen aanpassen aan de buitengewone omstandigheden.

In 2020 bleven we investeren in de opleiding van onze medewerkers via de digitale kanalen; 3,41% van de totale personeelsuitgaven ging naar opleiding, een iets hoger percentage dan in 2019. We bleven ook mensen in dienst nemen. We werkten 378 nieuwe collega's in tijdens het jaar, terwijl bijna dubbel zoveel medewerkers gebruikmaakten van de interne jobmobiliteitsmogelijkheden om in een ander metier van de bank aan de slag te gaan.

4. Rooting sustainability in our DNA

We erkennen dat een verschuiving naar meer duurzaamheid van vitaal belang is om opnieuw een veerkrachtige economie op te bouwen.

Onze klanten bieden we, in eerste instantie en als voorkeursoptie, maatschappelijk verantwoorde beleggingsfondsen (SRI-funds) aan; met een marktaandeel van 37,8% zijn we daarin marktleider in België. 93 van onze beleggingsfondsen, goed voor in totaal 29,8 miljard euro aan beheerd vermogen, dragen het 'Towards Sustainability'-label van Febelfin. We lanceerden ook met succes de 'Serenity'-beleggingsadvieestool. Onze privatebankingexperten bieden de klant een portefeuille met een optimale activaspreiding waarbij veel belang wordt gehecht aan de ESG-scores van de bedrijven waarin wordt belegd.

Door milieuvriendelijke woon- en mobiliteitsoplossingen aan te reiken, steunen we onze klanten in hun drang om een positieve impact uit te oefenen. In 2020 waren we de eerste Belgische bank die het 'Energy Efficient Mortgage'-label voorstelde. We hebben ook voor 3,75 miljard euro aan groene hypothecaire leningen in onze portefeuille, wat neerkomt op een toename van 4% in een zeer moeilijk jaar. Via Arval en Alpha Credit vergemakkelijken we de overschakeling naar e-mobiliteit, door contracten voor e-bikes, e-auto's en hybrides toe te kennen.

BNP Paribas Fortis verstrekte in 2020 voor ruim 3,5 miljard euro – 16% meer dan in 2019 – aan financieringen op het gebied van duurzame energie.

Tijdens deze pandemie blijven onze klanten, zoals altijd, onze topprioriteit. We blijven hen steunen zodat ze de crisis kunnen doorstaan en hun ambities verwezenlijken.

Wij zijn er trots op dat onze medewerkers, ondanks de moeilijke omstandigheden, altijd klaarstonden voor onze klanten en voor de verschillende community's die we bedienen. Het hele jaar door bleven onze distributiekanaalen op een zo veilig mogelijke manier maximaal toegankelijk en beschikbaar. We zijn er bovendien in geslaagd om het digitaliseringsproces door te zetten en ons productaanbod te verbreden en te vergroenen.

Vooruitkijkend zal BNP Paribas Fortis zijn rol blijven vervullen in de heropbouw van de Belgische economie, door te voorzien in de noodzakelijke liquiditeiten om bedrijven en gezinnen in het postCOVIDtijdperk te steunen en de veerkracht van het economisch weefsel op lange termijn te verzekeren. Daartoe zullen we de digitale versnelling die we in 2020 hebben meegemaakt, verder benutten en de transitie naar een duurzamere maatschappij bevorderen.

Graag willen we al onze medewerkers bedanken voor hun inspanningen om al onze klanten te bedienen in 2020, een jaar als nooit tevoren, en ook onze klanten, voor het vertrouwen dat ze ons blijven schenken.

Max Jadot
Chief Executive Officer

Herman Daems
Voorzitter van de Raad van Bestuur

De economische context

2020 zal in het collectief geheugen bewaard blijven als het 'coronajaar'. Terwijl 2019 eindigde met een lichte verslapping van de economische bedrijvigheid, die te wijten was aan de nadelige gevolgen van de handelsoorlog die al meer dan twaalf maanden woedt tussen de VS en China, werd het eerste kwartaal van 2020 beheerst door een grote sprong in het duister voor alle landen van Europa. Toen verschenen plots immers de eerste COVID-gevallen in Italië en beslisten bijna alle landen achtereenvolgens om hun economieën zonder meer op slot te doen. De bedrijvigheid kwam tot stilstand, zelfs de scholen gingen dicht, alleen de essentiële winkels mochten open blijven en waar mogelijk werd telewerk de norm. Voor beroepen die niet via telewerk konden worden uitgeoefend, werd het door de overheden betaalde systeem van economische werkloosheid alom ingeroepen, wat heel wat jobs reddde.

De crisis was zo heftig dat de regeringen en de centrale banken over de hele wereld snel buitengewone maatregelen moesten nemen: massale steun aan bedrijven, betalingsuitstel voor bankleningen, bankleningen met staatsgarantie, economische werkloosheid en verbod op faillietverklaring van bedrijven. De centrale banken injecteerden massaal liquiditeiten, waarmee, in eerste instantie althans, de snelle toename van de overheidsuitgaven kon worden gefinancierd. De overheden waren in allerijl overgegaan tot die uitgaven om de rampzalige gevolgen van de coronacrisis op de economische spelers zoveel mogelijk te beperken. Toch kelderde het Europese bbp met 3,2% over de eerste drie maanden van het jaar (vergeleken bij het jaar voordien), voor het volledig instortte in het tweede kwartaal, toen het met ruim 11% terugliep ten opzichte van dezelfde periode in 2019. In mei heropenden de meeste landen hun niet-essentiële winkels en ook de scholen. Daardoor nam de groei opnieuw vrij indrukwekkend toe in het derde kwartaal. Globaal genomen is de groei in de eurozone met 6,8% achteruitgegaan over het hele jaar, terwijl hij in 2019 nog +1,3% bedroeg.

De economie in België verging het zoals die in de rest van Europa: na een eerste terugval van de groei in het eerste kwartaal, stortte het bbp in het tweede kwartaal in (-13,9%). Zoals overal elders nam de groei, na de heropening van het land in mei, vrij spectaculair toe in de loop van het derde kwartaal, met een bbp dat met meer dan 11% steeg tegenover de voorbije drie maanden. In het vierde kwartaal stagneerde de economie (+0,2% vergeleken bij het vorige kwartaal), zodat het Belgische bbp over 2020 globaal genomen met 6,2% achteruitging.

Eveneens kenmerkend voor 2020 was de bijna verdwenen inflatie: de strikte lockdown van de bevolking en de sluiting van de niet-essentiële winkels brachten een echte schok teweeg in de vraag, wat de prijzen naar beneden duwde in heel wat sectoren. Dat verklaart waarom de inflatie, die in de eurozone gemiddeld 1,25% bedroeg begin 2020, op het einde van het jaar was gedaald tot -0,25%. In België bedroeg de gemiddelde inflatiegraad 0,4%; hij ging van 0,5% in januari naar 0,25% in december.

Doordat de pandemie de economische situatie blijft dicteren, is het moeilijk om de balans van 2020 op te maken. De economie werd als het ware 'onder een stolp geplaatst' ten koste van een uitzonderlijke toename van de overheidstekorten en een ongeziene monetaire interventiepolitiek. Waarschijnlijk zullen we de balans van dit buitengewone jaar pas kunnen opmaken als die steun zal zijn afgenomen. De crisis slaat diepe wonden, maar hoe diep die zullen zijn, dat zal afhangen van de afloop van de race die is begonnen tussen het virus en de vaccinatie.

Toch leidde de coronacrisis in al haar heftigheid tot veel onevenwichten. De terugdringing daarvan zal gestalte geven aan de richting die de economie de komende jaren uitgaat: de overheidsschulden zijn enorm opgelopen, waardoor de gezinnen die, geconfronteerd met de onzekerheid, een spaarbuffer aanlegden, hun inkomensverlies sterk konden beperken. Op termijn zal de kanalisatie van dat spaargeld naar de financiering van de bedrijven een belangrijke hefboom zijn om, bij gebrek aan productieve investeringen, een langdurige stagnatie van de economie te voorkomen. En ook om de loskoppeling van het infuus waarmee de overheden de wereldeconomie draaiende houden, te kunnen overwegen.

In België bedroeg het begrotingstekort 10,6% in 2020, terwijl de overheidsschuld opliep van 98,1% van het bbp in 2019 tot 116% een jaar later. Tegelijkertijd schoten de bedragen die de particulieren op hun spaarrekeningen opstapelden omhoog tot 275 miljard euro per eind december.

De financiële markten gaven blijk van een opmerkelijke veerkracht: de effectenemissies van de privésector bereikten recordniveaus op de obligatiemarkten en de effectenbeurzen herstelden zich bijzonder snel nadat ze bij het begin van de pandemie met meer dan 35% waren gezakt. De meeste beursindexen sloten 2020 bijna met dezelfde pieken af als ze in februari 2020 hadden behaald, net voor Europa zijn eerste coronagolf te verduren kreeg. De tweede coronagolf, die Europa trof vanaf september, heeft bijna geen impact gehad op het niveau van de beurzen, die gedreven worden door de omvang van de steunmaatregelen en het sentiment dat er alles aan gedaan zou worden opdat de economieën zo snel mogelijk weer zouden aantrekken.

De Belgische banksector vervulde zijn rol in de financiering van de economie. Dat blijkt uit de sterk toenemende kredietverleningen aan zowel particulieren als bedrijven in de eerste maanden van de gezondheids crisis. In het eerste halfjaar namen de uitstaande kredieten met 10% toe, tot 216 miljard euro voor de particulieren en 135 miljard euro voor de bedrijven. Later was er een duidelijke vertraging merkbaar in de toename van de kredietverlening aan de bedrijven. Die was te wijten aan het risico op faillissement van bedrijven die schade van de pandemie ondervonden en die, zodra aan alle soorten betalingsuitstel een einde is gekomen, zich gedwongen zullen zien om hun activiteit stop te zetten. Uit vrees daarvoor hebben vele centrale banken de commerciële banken in hun land trouwens al gewaarschuwd, waarbij ze aanvoeren dat hoe dan ook moet worden vermeden dat

de gezondheids crisis uitmondt in een financiële crisis. De hoop op een toekomstige opleving van de bedrijvigheid zal immers gedeeltelijk gevestigd zijn op de bankkredieten. Die zouden de levensvatbare ondernemingen, die echter sterk verzwakt zijn door de vele gezondheidsmaatregelen die gedurende heel 2020 zijn genomen, er weer bovenop moeten helpen.

De vastgoedsector, ten slotte, lijkt voordeel te hebben kunnen trekken van de gezondheids crisis. Met een groot deel van de bevolking thuis in lockdown, steeds meer mensen die telewerken en dan ook nog de zekerheid dat de rentevoeten laag zullen blijven, zijn heel wat Belgen hun spaargeld immers in vastgoed gaan investeren. De vastgoedprijzen zijn dan ook gemiddeld nog met ruim 3% gestegen over 2020.

Core Business

BNP Paribas Fortis

BNP Paribas Fortis bestrijkt zowel de Retail Banking als Corporate & Institutional Banking-activiteiten van de Groep BNP Paribas in België. Op 31 december 2020 werkten er in België in totaal 11 055 VTE bij de bank.

Retail Belgium

De BNP Paribas Fortis Retail Banking-activiteiten omvatten bankdiensten aan een reeks klanttypes, waaronder particuliere klanten, zelfstandigen en beoefenaars van een vrij beroep, kleine en middelgrote bedrijven, lokale bedrijven, bedrijfsklanten en non-profitorganisaties. Retail Belgium verleent zijn diensten via twee netwerken die in 2020 opereerden volgens een gesegmenteerde bedrijfsbenadering: Retail & Private Banking Belgium en Corporate Banking Belgium.

Retail & Private Banking Belgium

Met 3,4 miljoen klanten is BNP Paribas Fortis de nummer 1 in het segment van de particuliere klanten en neemt het in het segment van de professionele klanten en kleine bedrijven in België een sterke positie in. BNP Paribas Fortis is ook marktleider in Private Banking in België.

Retail & Private Banking (RPB) bedient particuliere klanten, ondernemers en kleine en middelgrote ondernemingen via zijn geïntegreerde netwerken. Het volgt daarbij een strategie die berust op een hybride bankmodel, waarin de klant de keuze heeft tussen het kantorennet en de digitale kanalen:

- Het kantorennet bestaat uit 463 kantoren (waaronder 217 zelfstandige kantoren) en 18 Ondernemersbankcentra. Dat netwerk wordt aangevuld met 249 zelfstandige Fintro-agentschappen en 660 verkooppunten via de joint venture bpost bank. De 463 kantoren zijn georganiseerd in 38 kantorengroepen, die ressorteren onder 9 regio's;
- Het digitale platform van RPB omvat een netwerk van 1 423 geldautomaten en diensten voor online en mobiel bankieren (Easy Banking) (samen 2,3 miljoen actieve gebruikers);
- de bank staat ook ter beschikking van de klanten via het Easy Banking Centre, dat tot 72 500 oproepen per week behandelt.

Hello bank!, de digitale bank die 505 359 klanten telt, vervolledigt het aanbod.

Privatebankingdiensten worden aangeboden aan particuliere klanten met meer dan 250 000 euro aan belegd vermogen. Binnen Private Banking bedient de afdeling Wealth Management de klanten met meer dan 5 miljoen euro aan belegd vermogen. De privatebankingklanten worden bediend in 30 Private Banking Centres, 1 Private Banking Centre by James en 2 Wealth Management Centres.

BNP Paribas Fortis zette de digitale ontwikkeling voort en verbeterde de klantervaring verder, met name dankzij nieuwe functies en sterkere prestaties van zijn Easy Banking-applicatie voor bankieren op afstand. Bovendien richtte de bank een nieuw, op robotica en artificiële intelligentie gebaseerd Client Service Centre op dat zorgt voor een geoptimaliseerde behandeling van de vragen van klanten.

2020 was een bijzonder intens jaar voor RPB, dat zijn dienstverleningsmodel verder transformeerde binnen de context van de wereldwijde coronacrisis. Ten aanzien van de gezondheidscrisis en de economische situatie stemde de bank haar benadering grondig af op de context, terwijl ze de uitvoering van de 'High 5 for 2025'-strategie voortzette. Zo stelde ze heel wat commerciële communicaties uit om te vermijden dat ze zou communiceren over onderwerpen die als ongepast hadden kunnen worden gezien. Tegelijkertijd nam ze ook nieuwe initiatieven.

Informatie en steun aan onze klanten tijdens de COVID-19-crisis

We lanceerden belangrijke communicatiecampagnes om onze klanten te informeren over de toegankelijkheid van de bank tijdens de lockdownperiodes en hen van onze begeleiding te verzekeren. Die campagnes hadden tot doel hen erop attent te maken dat hun adviseur beschikbaar was op afstand en hun ook de tijdvensters mee te delen waarin contacten op kantoor mogelijk waren indien nodig. Een ander belangrijk element waarop we de aandacht vestigden, waren de regeringsmaatregelen rond het betalingsuitstel van de maandaflossingen van hypothecaire kredieten en persoonlijke en professionele kredieten. We gaven daarover complete en praktische informatie.

Om de verspreiding van het virus te helpen tegengaan, voerde BNP Paribas Fortis, in samenwerking met de andere leden van Febelfin, stevig promotie voor de contactloze betaalmiddelen door de betaallimieten op te trekken en door uitgebreid te communiceren over alle mogelijke oplossingen zowel voor de klanten als voor de handelaars. Verder lanceerde Retail & Private Banking in mei en in december – twee sleutelmomenten, namelijk het einde van de eerste lockdown (mei) en de opening van de buurtwinkels (december) – de grootscheepse 'Stay Safe, Pay Safe'-communicatiecampagne. Het doel ervan was de schijnwerper te richten op de contactloze betaalmiddelen – Apple Pay, Google Pay, Payconiq, Fitbit Pay, Garmin Pay en debetkaarten – en de mensen aan te sporen om die te gebruiken. Tot slot publiceerde de bank een COVID-19-Barometer in 5 edities om haar medewerkers en haar klanten op de hoogte te brengen van de impact van het coronavirus op de betaalmiddelen, de beleggingen en het spaargeld en om de financiële behoeften en trends in de Belgische economie tijdens deze buitengewone periode weer te geven.

De Ondernemersbank nam verschillende specifieke initiatieven ter ondersteuning van de handelaars, kmo's en zelfstandigen:

- Enerzijds was er, aan het einde van de eerste lockdown, de 'Yes, we are open'-campagne, een nationale communicatiecampagne om de lokale handel weer te helpen op gang brengen. Daarbij kon een vijftigtal klanten van de bank

profiteren van een gratis reclamecampagne in de pers, op internet en in de sociale media, maar ook in de bankkantoren.

- Op het einde van het jaar kwam er dan een ander initiatief tot stand om de digitalisering van de business van de klanten te ondersteunen, digitalisering die van cruciaal belang is geworden in deze coronacrisisperiode. Het was een initiatief in de vorm van getuigenissen van klanten die uitleg geven over de concrete oplossingen die de bank op dat gebied verstrekt. Bovendien steunde het ook 'leseshopsbelges', een referentiesite van Belgische e-shops die als doel heeft de lokale handelaars te ondersteunen die hun producten via e-commerce aanbieden. De Ondernemersbank nam daarbij de kosten op zich van een promotiecampagne voor dat platform, dat enkele ondernemers op vrijwillige basis hadden opgezet en dat volledig past in het DNA van De Ondernemersbank, als motor van de Belgische lokale economie.
- Opmerkenswaardig is ook de oprichting van onze dochteronderneming Axepta. Die biedt ondernemers, handelaars, vrijberoepsbeoefenaars en zelfstandigen 'Acquiring'-oplossingen zodat ze in alle veiligheid betaald worden.
- Om onze ondernemersklanten toch perspectief te bieden en inspiratie te laten opdoen, werden er in samenwerking met experts van de bank, maar ook met heel wat partners, tal van webinars georganiseerd die tot doel hadden de knelpunten in kaart te brengen, maar ook nieuwe kansen te ontdekken.

Verdere implementatie van het hybride model

Door de COVID-19-crisis, die leidde tot lockdowns en beperkingen van de verplaatsingen en van de fysieke contacten, gingen de klanten ook aanzienlijk meer gebruikmaken van de digitale kanalen van de bank. In 2020 noteerden we dan ook een toename van het aantal videogesprekken met 36%, voornamelijk voor advies op afstand, terwijl het aantal op Easy Banking App/Easy Banking Web digitaal actieve klanten aangroeide met 7%, tot 2,3 miljoen, en de dagelijkse digitale interacties met 17% stegen tot 1,4 miljoen interacties. Dat alles uitte zich ook in een toename van het aandeel direct sales (digitale en op afstand), dat nu 53% bedraagt.

Om onze klanten het leven te vergemakkelijken, hebben we ook onze digitale oplossingen uitgebreid. Zo kan een klant voortaan bijvoorbeeld rechtstreeks een afspraak inplannen in de online agenda van zijn adviseur. Maar we lanceerden vooral ook de nieuwe versie van onze Easy Banking App. Na maanden van intens werk, is de app volledig omgebouwd op basis van nieuwe fundamentele die meer stabiliteit bieden en ervoor zorgen dat nieuwe functionaliteiten sneller kunnen worden ontwikkeld.

We bleven ook de non-cashautomaten verder verwijderen uit alle kantoren. Klanten die die machines nog gebruikten om onder meer hun rekeningafschriften af te drukken, stelden we digitale oplossingen voor die beantwoorden aan hun behoeften.

Verdere digitale begeleiding van onze klanten

Door de crisis konden we in onze kantoren geen digitale workshops voor onze klanten organiseren zoals in 2019. Desondanks bleven we hen dankzij de ontwikkeling van nieuwe tutorials en andere digitale events begeleiden om de transitie naar de digitalisering te faciliteren. Ook de ondernemersklanten konden profiteren van specifieke begeleiding bij de digitalisering van hun activiteiten, met name dankzij de lancering van een nieuwe versie van onze test waarmee ze de online maturiteit van hun bedrijf kunnen meten. Zo kan de bank hun adequate oplossingen voorstellen waarmee ze de digitaliseringsstaat van hun bedrijf kunnen aanpassen.

Op beleggingsvlak introduceerden we in 2020 Lucy, een geroobotiseerd adviesplatform dat zich vooral richt op beginnende kleine beleggers.

Tot slot bleef het MyExperts-platform, dat toegankelijk is voor de klanten van Private Banking, Wealth Management en Priority Exclusive, zijn contentaanbod met hoge meerwaarde uitbreiden om hen te helpen een beter inzicht te krijgen in de grote trends en evoluties op beleggingsgebied en wat het beheer van hun vermogen betreft.

Herpositionering als bank-verzekeraar

Nadat RPB in juni 2019 zijn organisatie had herzien om de expertise te versterken en verbeterde oplossingen te kunnen aanreiken, herbevestigde het zich verder in zijn rol als bank-verzekeraar. Het deed dat via een grootscheepse communicatiecampagne, maar ook door voor de klanten de eerste oplossingen te implementeren die voortvloeiden uit het partnership dat het in 2019 aanging met Touring, de hulpverleningsorganisatie op het gebied van pechverhelping en reisbijstand.

Intensivering van de globale begeleiding

In 2020 voerde Retail & Private Banking zijn strategie verder uit die er vooral op gericht is elke klant het geschikte type begeleiding en advies te verlenen tegen een duidelijke en transparante prijs. Er werden grote inspanningen geleverd om de verschillende dienstverleningsmodellen uit te leggen aan de particuliere klanten, aan de klanten van Private Banking en van Wealth Management, maar ook aan de professionele klanten.

Voor die laatste bleef De Ondernemersbank zijn 'Advice Pro'-aanbod verder uitrollen. Dat laat hen profiteren van een globale, proactieve begeleiding en een compleet pakket van aangepaste oplossingen en diensten tegen een transparant vast tarief per kwartaal.

Wat Retail betreft, werd de nadruk gelegd op het financieel welzijn van de klant via de uitwerking van een benaderingswijze die vooral draait om de behoeften van de klant door hem systematisch voor te stellen om daarover een globaler gesprek te hebben, met name over zijn behoeften qua vastgoed of mobiliteit. Die benadering komt ook aan bod in een nieuwsbrief die regelmatig naar die klanten wordt gestuurd.

Private Banking focuste op de 'Iris'- en de 'Serenity'-contracten, die beleggingsoplossingen op maat aanreiken. De nadruk lag ook op de 'duorelaties'. Dat zijn klanten die niet alleen privé, maar ook voor hun professionele behoeften klant zijn bij de bank. Er werd een 'Entrepreneurs Business Developers'-community opgezet die specifiek belast is met de begeleiding van die 'duoklanten', die dus zowel bij Private Banking als bij De Ondernemersbank klant zijn.

Expertise die van jaar tot jaar wordt erkend

In 2020 reikte *The Banker* (een publicatie van de *Financial Times Group*), voor het vierde jaar op rij, de prestigieuze 'Bank of the Year – Belgium'-prijs uit aan BNP Paribas Fortis. Datzelfde magazine riep de afdeling Private Banking & Wealth Management ook uit tot 'Best Private Bank for Digital Customer Experience in Europe' in het kader van de PWM Wealth Tech Awards 2020. BNP Paribas Fortis Private Banking & Wealth Management kreeg erkenning voor zowel zijn zeer geavanceerde innovatiecultuur, als zijn inspanningen om de digitale technologieën te implementeren en op grotere schaal te ontplooiën.

Corporate Banking

Dankzij zijn goed ontwikkelde, gediversifieerde en geïntegreerde business- en servicemodel kan Corporate Banking (CB) een brede waaier van klanten bedienen, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, Belgische en Europese bedrijven, financiële instellingen, institutionele beleggers, overheidsinstellingen en lokale besturen. Het is met zijn omvangrijke klantenbestand van grote en middelgrote ondernemingen marktleider in die twee categorieën en is bovendien een sterke challenger in de overheidssector.

Met zijn ruime aanbod van zowel traditionele, als gespecialiseerde oplossingen en diensten op maat blijft CB voldoen aan de specifieke behoeften van zijn klanten, zowel in België als in het buitenland, op het vlak van financiering, transactiebankieren, investeringsbankieren en verzekeringen. Het doet daarbij ook een beroep op het internationale netwerk van de groep BNP Paribas, dat 69 landen beslaat.

CB bleef in 2020 grote inspanningen leveren om de voorkeursbank van bedrijven in België te zijn, door hun via innovatieve digitale tools vlot toegang te geven tot unieke bancaire oplossingen.

In 2020 verzekerde CB de businesscontinuïteit door de COVID-crisis heen en speelde het een belangrijke rol in de ondersteuning van de Belgische economie. Het bracht zijn stappenplan naar de digitale transformatie en efficiëntere processen verder ten uitvoer. Het verbeterde zijn servicemodel via de versnelde uitrol van de digitale capaciteiten en contacten of afstand.

CB positioneert zichzelf als een duurzame corporate bank, dankzij zijn Sustainable Business Competence Centre. Het ging zijn klanten nog meer begeleiden bij hun transitie naar een duurzamere economie. De initiatieven op dat vlak focusten op vier hoofdthema's: decarbonisatie, menselijk kapitaal, circulaire economie en slimme steden. Corporate Banking reikt een brede waaier van oplossingen aan die moeten bijdragen tot een CO2-arme economie, investeringen in onderwijs en gezondheid, en tot de ontwikkeling van slimme infrastructuren in Belgische steden.

Op 15 juli 2020 kreeg BNP Paribas Fortis tijdens de jaarlijkse Awards for Excellence-ceremonie van het magazine *Euromoney* in London, de Belgium's Best Investment Bank-award.

Arval

Arval is een dochteronderneming van BNP Paribas Fortis die gespecialiseerd is in fullserviceautoleasing en nieuwe, duurzame mobiliteitsoplossingen. Arval reikt zijn bedrijfsklanten – van grote, internationale bedrijven tot kleine en middelgrote ondernemingen –, zijn partners, en hun medewerkers, maar ook particuliere klanten, flexibele oplossingen aan voor naadloze en duurzame trajecten.

Eind 2020 telde Arval meer dan 7 200 medewerkers in de 30 landen waar het vaste vestigingen en bijna 1,4 miljoen geleasede voertuigen heeft. Het bedrijf is voornamelijk aanwezig in Europa, waar het een leidende positie bekleedt. Arval, dat ook actief is in Peru, Chili en Brazilië, breidde zijn aanwezigheid in Zuid-Amerika in 2020 uit met Colombia. Het ging bovendien enkele strategische partnerships aan via de Element-Arval Global Alliance, dat met zowat 3 miljoen geleasede voertuigen in 50 landen de wereldleider in de sector is.

In oktober 2020 lanceerde Arval 'Arval Beyond', zijn strategisch plan voor 2020-2025, met als doel leider in duurzame mobiliteit te worden. Zo verstrekt de leasemaatschappij fullserviceautoleasing, bijkomende duurzame mobiliteitsoplossingen (gedeelde mobiliteit, MaaS-app, fietsleasing enz.) en digitale tools voor wagenparkbeheerders en autobestuurders. Arval maakt van maatschappelijk verantwoord ondernemen een prioriteit en verleent zijn klanten ondersteuning bij hun energietransitie.

Binnen de context van de gezondheidscrisis verbond Arval zich ertoe zijn klanten te steunen, met name door 52 000 contractverlengingen uit te voeren. Het bedrijf stelde ook bijna 350 voertuigen gratis ter beschikking van gezondheidswerkers in 12 landen.

BGL BNP Paribas SA

Met zowat 3 700 medewerkers beantwoorden de afdelingen en businesslines van BGL BNP Paribas aan de behoeften van particulieren en bedrijven, beleggers, en ook zakelijke en institutionele klanten op het gebied van Retail Banking & Services, International Financial Services en Corporate & Institutional Banking.

Retail Banking & Services: een waaier van producten voor zowel particuliere als zakelijke klanten

Banque de Détail au Luxembourg (BDL) biedt zijn klanten – particulieren, professionelen en vrijberoepsbeoefenaars – producten en diensten voor dagelijks bankieren tot financiering van koop- of bouwprojecten, maar ook spaar- en beleggingsproducten en producten op het gebied van verzekeringsbankieren (bancassurance). Het heeft een van de ruimste gamma's van bankproducten op de markt voor het retailsegment.

Het verkoopnet bestaat uit 34 kantoren die ondersteuning genieten van 19 teams die gespecialiseerd zijn in vastgoedleningen, beleggingen, professionele klanten en vrijberoepsbeoefenaars, maar ook niet-ingezetenen.

Banque des Entreprises au Luxembourg (BEL) is de referentiebankpartner in Luxemburg voor grote ondernemingen en kmo's, de overheidssector, vastgoedprofessionals, sociale organisaties en start-ups.

Banque Privée au Luxembourg (BPL) verstrekt ingezetenen van Luxemburg en de 'Grande Région' globale oplossingen op maat voor financieel en vermogensbeheer in zijn Private Banking Centres over heel Luxemburg. Zo onder meer in de Villa aan de Boulevard Royal in Luxemburg-Stad.

De drie businesslines in Luxemburg – Banque de Détail au Luxembourg, Banque des Entreprises au Luxembourg en Banque Privée au Luxembourg – werken nauw samen.

BNP Paribas Lease Group Luxembourg SA is de lokale marktleider in financiële leasing. Het reikt professionele klanten aantrekkelijke oplossingen aan voor de financiering van hun installaties en uitrusting.

Arval verleent zijn diensten op het vlak van operationele autoleasing aan particulieren en bedrijfsklanten en is gespecialiseerd in oplossingen om bedrijfswagenparken te beheren en te optimaliseren.

International Financial Services: een alomvattend aanbod voor beleggers

BNP Paribas Wealth Management levert maatwerkoplossingen voor financieel en vermogensbeheer en ook een reeks high-end diensten, zoals beleggingsadvies, discretionair beheer, vermogensorganisatie en -planning, financiering en expertise in vermogensdiversificering.

BNP Paribas Asset Management biedt institutionele klanten en tussenpersonen wereldwijd een volledige waaier van financieel-beheersdiensten.

Als verzekeraar met een sterk engagement voor zijn klanten, partners en medewerkers verstrekt **Cardif Lux Vie** oplossingen en diensten van hoogstaande kwaliteit die bijdragen tot duurzame en verantwoorde groei. In Luxemburg en de 'Grande Région' voorziet Cardif Lux Vie bancassurance- en brokeragenetwerken van levensverzekeringen, spaar- en pensioenoplossingen met hoge meerwaarde voor particulieren en bedrijven. Vermogende klanten die in een internationale context actief zijn, biedt het bedrijf duurzame oplossingen op maat aan in een open architectuur, via een uitgebreid netwerk van uitgelezen partners.

BNP Paribas Real Estate benut de expertise van zes vastgoedmeesters – Property Management, Valuation, Consulting, Transactions, Property Development en Investment Management – om zijn klanten maatwerkoplossingen te verstrekken.

Corporate & Institutional Banking: een zeer performante structuur voor bedrijven en institutionele klanten

Corporate and Institutional Banking Luxembourg (CIB) verstrekt vooral aan bedrijven en institutionele klanten producten en diensten verbonden aan de kapitaal- en financieringsmarkten in Luxemburg.

BNP Paribas Securities Services in Luxembourg stelt zijn langdurige expertise en unieke skills in fondsenbeheer, internationale obligatie-emissies, bewarings- en waardentransferdiensten ter beschikking van zijn klanten, samen met ondersteunende technische systemen en knowhow. Deze toonaangevende speler laat zijn klanten ook profiteren van zijn unieke knowhow inzake markttransacties, beleggersdiensten, risicobeheer en portefeuilleoptimalisering.

Türk Ekonomi Bankası A.Ş. (TEB)

BNP Paribas Fortis is in Turkije actief via TEB waarin het een belang van 48,7% heeft via TEB Holding en BNP Paribas Fortis Yatırımlar Holding A.Ş.

Tijdens het laatste kwartaal van 2020 bekleedde TEB, qua marktaandeel voor deposito's en leningen, de 10e plaats in de ranking van depositobanken in Turkije. TEB biedt er het volledige gamma van retailproducten en -diensten van de groep BNP Paribas aan.

Met zijn gediversifieerde productaanbod, kwalitatieve dienstverlening en bankierervaring trekt TEB Retail and Private Banking geleidelijk meer klanten aan via zijn kantorennet en onlinekanalen. TEB streeft ernaar de hoofdbank van al zijn klanten te worden. Daartoe hanteert de bank een digitale-transformatiestrategie die de klantervaring en de servicekanalen moet verbeteren. De klantervaring staat centraal in al haar activiteiten: de bank maakt gebruik van methodologieën die focussen op mensgericht ontwerp en klanttrajecten en tracht ook de ideeën van haar klanten te achterhalen en te benutten via speciale programma's waarin ze hun ervaringen kunnen delen ('*advocacy programmes*').

Eind 2020 bediende TEB Digital Channels 1 865 258 online actieve klanten. Het CEPTETEB Digital Banking Platform, dat in maart 2015 werd gelanceerd voor zowel financiële als niet-financiële diensten, telde 1 170 872 klanten en beheerde in totaal 7,8 miljard Turkse lira aan deposito's per eind 2020. CEPTETEB legde zich in dat jaar verder toe op de ontwikkeling van het digitale kanaal: het breidde zijn klantenbestand nog uit en introduceerde nieuwe functies op de CEPTETEB Mobile Application en het TEB FX-platform. CEPTETEB integreert de modernste technologie en innovaties. Zo heeft het ook een chatbotplatform, TELEPATI genaamd, en Fon

Danışmanım ('My Fund Advisor'), een geautomatiseerde, algoritmegestuurde tool die fondsenportefeuilles kan samenstellen.

TEB herontwierp intussen CEPTETEB voor de privatebankingklanten (met activa vanaf 1,5 miljoen Turkse lira) en voegde vele functies toe die hen in staat stellen om de meeste soorten banktransacties via mobiele devices uit te voeren. Naast dagelijkse banktransacties kunnen privatebankingklanten de beleggingsfuncties gebruiken om goud-, valuta-, fondsen- en aandelentransacties uit te voeren en het FX-platform, de beleggingsstrategie en de rapporten van de financiële analyses te raadplegen. Een nieuw onderdeel in 'CEPTETEB Private' is 'Digital Approval', waarbij handtekeningen die normaal met de pen worden gezet voor bepaalde transacties, vervangen worden door een digitale goedkeuring via de mobiele applicatie van CEPTETEB. Dat herleidt de risico's tot een minimum en vergroot de verkoopmogelijkheden, terwijl het de klanttevredenheid doet toenemen.

In 2020 herintroduceerde TEB zijn aanbod voor vermogende klanten (met activa van 125 000 tot 1,5 miljoen Turkse lira) qua dienstverlening, producten en privileges. TEB differentieerde zijn mobiele app voor vermogende klanten als 'CEPTETEB Affluent' en creëerde voor die klanten een loyalty- en privilegeprogramma met een uitgebreid aanbod van digitale diensten.

Als een van de innovatiefste banken op de Turkse markt focust TEB sterk op kleine en middelgrote ondernemingen, die een belangrijke

rol spelen in de Turkse economie. TEB biedt exclusieve financiële en niet-financiële producten en diensten aan kmo's, landbouwbedrijven en start-ups. Het hanteert daarbij een 'consultant bank'-benadering. Door op een innovatieve manier te werk te gaan en voor een optimale klantervaring te zorgen in plaats van conventionele bankiermethoden te volgen, hoopt TEB SME Banking de top-of-mind-bank voor kmo's te worden.

Tegenwoordig veranderen de eisen en verwachtingen van de bedrijfsklanten onder invloed van de versnelde digitale transformatie van het bedrijfsleven en de maatschappij. TEB ziet het dan ook als een prioriteit om efficiëntere en meeromvattende digitale tools en aanbiedingen te ontwikkelen voor die klanten. In 2020 breidde TEB de mogelijkheden uit van 'CEPTETEB İŞTE', een mobiele app voor bedrijven, die de bank het jaar voordien op de markt had gebracht. Het voegde niet alleen oplossingen voor dagelijkse banktransacties toe, maar ook specifieke functies voor handelaars, en optimaliseerde bovendien de gebruikerservaring. Binnen een jaar na de lancering kreeg de 'CEPTETEB İŞTE'-app al van zes internationale organisaties prijzen voor haar gedifferentieerde features op maat.

Tot de diensten van TEB Corporate Banking behoren onder meer financiering van de internationale handel, gestructureerde financiering, cashmanagement, kredietdiensten en afdekking van valuta's, rentevoeten en risico's gerelateerd aan grondstoffen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

BNP Paribas Fortis neemt zijn verantwoordelijkheden tegenover de maatschappij en maakte de strategische keuze om duurzaamheid in al zijn activiteiten te integreren.

Het maatschappelijk engagement van de bank komt tot uiting in drie doelstellingen: de positieve impact van haar financierings- en beleggingsactiviteiten vergroten, haar ecologische en maatschappelijke voetafdruk verkleinen, en via mecenaat bijdragen aan de financiering van projecten.

De positieve impact van onze activiteiten vergroten

De bank doet haar best om de positieve impact van haar activiteiten te vergroten. Zo wil ze het aandeel van de kredieten die ze toekent aan projecten die in lijn zijn met de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de VN (SDG's), aanzienlijk vergroten. Verder begeleidt ze haar bedrijfsklanten bij hun transitie naar een

duurzamer businessmodel, reikt ze innoverende en duurzame oplossingen aan en steunt ze het sociaal ondernemerschap.

Bovendien hanteert BNP Paribas Fortis een daadkrachtig diversiteits- en inclusiebeleid omdat het ervan overtuigd is dat samenwerking tussen diverse mensen met uiteenlopende achtergronden het bedrijf creatiever, aantrekkelijker en performanter maakt.

Kredieten in lijn met de SDG's

BNP Paribas Fortis wil het aandeel van de kredieten die het toekent aan projecten die in lijn zijn met de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de VN, aanzienlijk vergroten. Het gaat om milieuprojecten (duurzame energie, recycling), projecten in de socialprofitsector (ziekenhuizen, scholen, universiteiten) en ook kredieten voor sociaal ondernemers. In 2020 liep het totaalbedrag van die kredieten op tot EUR 10,67 miljard, of 7% meer dan in 2019.

De financieringen van de bank op het gebied van duurzame energie stegen ten opzichte van 2019 met 16%, tot EUR 3,54 miljard. Ze verstrekte voor EUR 3,75 miljard aan groene hypothecaire leningen, wat neerkomt op een groei van 4% in vergelijking met 2019.

Onze bedrijfsklanten bij hun transitie begeleiden

Al sinds 2009 kunnen bedrijven een beroep doen op de expertise en ondersteuning van het 'Sustainable Business Competence Centre' (SBCC) voor de ontwikkeling en financiering van infrastructuur voor duurzame-energieproductie of van aanpassingen aan hun bestaande installaties om ze energie-efficiënter te maken. Het team heeft deskundigen in domeinen als 'cleantech' (innoverende ecoactiviteiten), 'life sciences' (levenswetenschappen), en informatie- en communicatietechnologie (ICT). Het stelt zich ten doel de bedrijfsklanten te begeleiden naar een duurzaam bedrijfsmodel dat beantwoordt aan de klimaatuitdagingen. In 2020 beheerde het SBCC 150 kredietaanvragen voor een totaalbedrag van EUR 500 miljoen aan duurzame financieringen.

Ook in 2020 bleef het SBCC de klanten en de medewerkers van de bank sensibiliseren. In totaal sensibiliseerde het niet minder dan 750 klanten en 1 700 medewerkers voor de duurzaamheidstransitie aan de hand van de thema's die het van nabij volgt: regeneratieve landbouw, CO₂-afvang en -gebruik als grondstof (voor de productie van CO₂-neutrale brandstoffen en bouwmaterialen), biomimicry, de blauwe economie, de kringlooeconomie enz.

Wat de financiering van investeringen in energie-efficiëntie betreft, ontwikkelde het SBCC, samen met BNP Paribas Fortis Factor, een innovatief product speciaal voor overheidsinstellingen en bedrijven. De klant wint zijn investering volledig of gedeeltelijk terug door de energiebesparingen die hij daadwerkelijk realiseert, terwijl de installateur de service garandeert: installatie, prestaties en onderhoud.

Op duurzaamheid gerichte partnerships en financieringen

BNP Paribas Fortis financierde de zonnepanelenuitrusting van de carport over de 7 000 nieuwe parkeerplaatsen van Pairi Daiza. De 62 750 panelen zullen jaarlijks 20 000 MWh aan elektriciteit opwekken. Daarmee zal het park integraal kunnen voorzien in zijn elektriciteitsbehoefte en het surplus aan elektriciteit zal dienen om de elektrische wagens van de bezoekers herop te laden of zal weer op het net worden gezet.

Transmissienetbeheerder Elia ging een 'Sustainability Linked Loan' van EUR 650 miljoen aan bij een consortium van banken, waaronder BNP Paribas Fortis. Aan zo'n krediet zijn duurzaamheidsdoelstellingen gekoppeld. Als Elia die behaalt, kan het bedrijf een korting op de kredietmarge krijgen. De bank coördineerde de transactie en trad op als duurzaamheidscoördinator. Dat hield in dat ze Elia de te bereiken key performance indicators en duurzaamheidsdoelstellingen hielp te bepalen en het tarifieringsmechanisme implementeerde.

BNP Paribas Fortis steunt Biotalys, een jong biotechbedrijf dat een biologisch alternatief ontwikkelde voor de chemische pesticiden die gebruikt worden om de botrytisschimmel bij onder meer aardbeien, druiven en tomaten te bestrijden. Het bedrijf, dat door de bank wordt bijgestaan in zijn expansie naar het buitenland en in zijn financiële behoeften, zal zijn eerste biofungicide, vanaf 2022, in de Verenigde Staten lanceren.

Fluvius, de beheerder van het gas- en elektriciteitsdistributienet in Vlaanderen, gaf met de hulp van BNP Paribas Fortis onder meer een groene obligatie van EUR 600 miljoen uit. Met het opgehaalde kapitaal zal het bedrijf duurzame projecten kunnen realiseren, zoals de overschakeling van de openbare verlichting op ledtechnologie, of de aanpassing van het elektriciteitsdistributienet zodat het nog meer hernieuwbare energieproductie kan verdelen.

Innoverende en duurzame oplossingen

BNP Paribas Fortis lanceerde als eerste bank in België een 'groene hedge', waarmee klanten hun duurzame doelstellingen in hun financieel beheer kunnen integreren. Het bedrijf Katoen Natie had al een groene lening lopen bij de bank en wilde het renterisico afdekken via een renteswap. In plaats van te kiezen voor een gewone rente-indekking koppelde de bank er extra milieuv voorwaarden aan. Als niet aan die voorwaarden wordt voldaan, betaalt de klant een duurzaamheidspremie die wordt geïnvesteerd in een vooraf bepaald milieuproject.

In 2020 introduceerde de bank de eerste 'Social Impact Bond' in België. Dat is een sociaal financieringsmechanisme waarbij privébeleggers een innovatief sociaal project kunnen voorfinancieren. In casu het 'Back on Track'-programma van vzw Oranjehuis, dat 133 jongvolwassenen bijstaat die zich in een situatie van (dreigende) dakloosheid bevinden. Concreet moet het kapitaal dat wordt belegd in het kader van een 'Social Impact Bond' een sociale-dienstverlener in staat stellen vooraf bepaalde doelstellingen te realiseren, die dan worden gemeten door een onafhankelijke evaluator. Als de doelstellingen behaald zijn, betaalt de overheid het met een rendement verhoogde kapitaal terug aan de beleggers. Als de doelstellingen niet of slechts gedeeltelijk worden

behaald, dan wordt het kapitaal verhoudingsgewijs terugbetaald en verliezen de beleggers een deel van hun belegging.

Maatschappelijk verantwoorde beleggingen (MVB)

Het buiten de balans beheerd vermogen van beleggingen met het duurzaamheidslabel van Febelfin bedroeg, eind 2020, EUR 29,86 miljard, een stijging met 54%¹ ten opzichte van eind 2019. Meer dan 300 000 klanten van de bank hebben minstens één MVB-product in hun portefeuille.

Volgens het onafhankelijke MIRA-rapport, dat in oktober 2020 werd gepubliceerd, bedroeg het marktaandeel in MVB-producten van BNP Paribas Asset Management 41,6% over 2019. Eind 2020 hadden meer dan 100 beleggingsproducten² die de bank aanbiedt het 'Towards Sustainability'-label van Febelfin en bestond het volume (in euro) aan intekeningen op beleggingsfondsen bij BNP Paribas Fortis, voor 68,5% uit intekeningen op fondsen met het duurzaamheidslabel van Febelfin.

Om externe meningen op te nemen in de bespiegelingen over haar duurzaamheidsstrategie riep de bank een nieuwe raad in het leven: de SRI Council. Die verenigt experts in ethiek, filantropie en klimaat, maar ook klanten, rond de specialisten van de bank.

Sociaal ondernemerschap

Sociale ondernemingen zijn ondernemingen die winst maken om een positieve impact op de maatschappij uit te oefenen. Ze zijn actief in onder meer de maatwerkbedrijfssector, de kringloopeconomie, het domein van de energie-efficiëntie en ook in dat van de decarbonisatie.

Per eind 2020 begeleidde het 'Sustainable Business & Social Enterprises'-team van Retail Banking 476 sociaal ondernemers en bedroegen de uitstaande kredieten aan sociale ondernemingen in totaal EUR 109 miljoen.

Een van de in 2020 gefinancierde projecten was een 'burgerwind-turbine' in Luik voor de energiecoöperatie met sociaal oogmerk HesbEnergie. Een ander was een project voor de vzw La Clairière, namelijk de opening van een opvanghuis waar vrouwen die het slachtoffer werden van huiselijk geweld terecht kunnen met hun kinderen.

'Belgium Impact', het platform dat op initiatief van het Koninklijk Paleis in samenwerking met universiteiten en andere stakeholders werd gecreëerd om het sociaal ondernemerschap te stimuleren,

bestond één jaar in 2020. BNP Paribas Fortis is de enige bankpartner van dat project dat sociaal ondernemers van de verschillende gemeenschappen van het land samenbrengt en meer dan 250 leden telt. Muhammad Yunus, de Nobelprijswinnaar die in 1976 de allereerste de microkredietinstelling oprichtte, was een van de sprekers op het virtuele event dat georganiseerd werd naar aanleiding van dat eenjarig bestaan. Dat event omvatte ook interactieve workshops over de uitdagingen en kansen die de gezondheidscrisis meebrengt.

Mede dankzij ons partnership met Enactus steunen we impactvolle projecten van jonge universitaires. Enactus is een organisatie die professoren en experts uit het bedrijfsleven samenbrengt om studenten te helpen hun sociaal-ondernemerschapproject te ontwikkelen.

Diversiteit en inclusie

In de overtuiging dat diverse teams sterker zijn en beter presteren, is de bank een actieve bevorderaar van diversiteit en inclusie.

In 2020 sneed 'Diversity Week' opnieuw het thema van de stereotypen en vooroordelen aan. Naar aanleiding daarvan werden vijf 'Diversity Awards' uitgereikt aan medewerkers die zich dagelijks, in alle bescheidenheid, inzetten voor een inclusievere samenleving.

De bank engageerde zich aan de zijde van microStart, de micro-financieringsinstelling, voor de lancering van een netwerk voor vrouwelijke ondernemers, dat hun de gelegenheid geeft om contacten te leggen en ervaringen te delen.

Van buiten het bedrijf kwam er erkenning voor de inspanningen die de bank levert voor inclusie op de werkplek. In januari vernieuwde Actiris, de Brusselse gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling, officieel het diversiteitslabel van BNP Paribas Fortis voor de derde keer.

Workshops om de managementteams te sensibiliseren voor duurzaamheid

'Duurzaamheid in ons DNA verankeren', dat is een van de vijf pijlers die de bank tegen 2025 ('High 5 for 2025') wil realiseren. In dat kader zette ze in 2019 voor de managementteams van de bank een grootscheepse sensibiliseringscampagne voor duurzaamheid op, met workshops die tot doel hadden de verschillende teams het duurzaamheidsbeleid van de bank te helpen omzetten in concrete doelstellingen. In 2020 hebben een twintigtal managementteams hun doelstellingen geformaliseerd en een actieplan opgesteld. Die sensibiliseringscampagne wordt in 2021 voortgezet.

¹ Aangroei door toekenning van het duurzaamheidslabel aan Tak-21 producten en door de stijging van het beheerd vermogen van beleggingen met het duurzaamheidslabel van Febelfin.

² Waarvan 93 producten van BNP Paribas Asset Management en BNP Paribas Fortis Funding.

Onze ecologische en maatschappelijke voetafdruk verkleinen

De bank ziet erop toe dat ze haar negatieve impact verkleint of voorkomt door niet alleen haar eigen ecologische voetafdruk te verkleinen, maar ook door te zorgen voor een strikte omkadering van haar financierings- en beleggingsactiviteiten.

Op kredietenvlak is de groep BNP Paribas sinds 2019 aangesloten bij het 'Collective Commitment to Climate Action' van de Verenigde Naties, net als 30 andere banken die de 'Principles for Responsible Banking' al hadden ondertekend. Dat houdt in dat ze zich ertoe verbindt een CO₂-arme economie te financieren door haar portefeuilles in overeenstemming te brengen met de doelstelling van het Klimaatakkoord van Parijs, namelijk de opwarming van de aarde beperken en handhaven tot ruim onder 2°C, en zelfs tot 1,5°C, boven het pre-industriële niveau.

Sectorpolicy's en waakzaamheidsplicht

BNP Paribas wil de economie op een ethische manier ondersteunen en legde zichzelf, via zijn sectorpolicy's, strikte regels op voor financierings- en beleggingsactiviteiten met betrekking tot gevoelige sectoren. De bank weigert te investeren in of financieringen te verstrekken aan bedrijven die niet voldoen aan haar voorwaarden inzake mensenrechten en milieu. Vooraleer de bank die op haar uitsluitingslijst zet, probeert ze eerst toch nog een dialoog met hen aan te gaan om hen ertoe aan te zetten hun praktijken te veranderen.

Van de 699 transacties die in 2020 aan een grondig onderzoek door het team van Company Engagement en Compliance zijn onderworpen, werden er 27 verworpen omdat ze niet conform de sectorpolicy's waren.

De bank ziet erop toe dat alle sectorpolicy's doeltreffend in de praktijk worden omgezet en toegepast in alle metiers en dat er systematische controles aan gekoppeld zijn. Bovendien vereisen een tiental andere sectoren specifieke aandacht afhankelijk van de gevoeligheid van de landen waar de activiteit wordt uitgeoefend.

Onze eigen voetafdruk verkleinen

Sinds 2012 verminderde de bank haar CO₂-uitstoot met 58% en haar papierverbruik met 61%.

Wat haar eigen werking betreft, is de bank sinds 2017 CO₂-neutraal. We verbruiken bijvoorbeeld voor 100% groene stroom. En om de onreducerbare CO₂-uitstoot te compenseren, doen we een beroep op de partnerships die de groep BNP Paribas aanging met referentieorganisaties als het ClimateSeed-platform, Wildlife Works of GoodPlanet.

IJveren voor digitale inclusie

In onze snel evoluerende samenleving is digitalisering onontbeerlijk. De bank creëerde een ecosysteem om digitale inclusie te stimuleren in België. Een dertigtal vertegenwoordigers van grote bedrijven, sociale ondernemingen, organisaties en overheidsinstanties zoeken samen naar oplossingen om digitale uitsluiting in België tegen te gaan.

Via mecenaat bijdragen aan de financiering van projecten

Met name via BNP Paribas Fortis Foundation, via het Venture Philanthropy Fund, dat door BNP Paribas Fortis Private Banking wordt ondersteund, en via het Rescue & Recover Fund van de groep BNP Paribas verstrekten de bank en haar medewerkers financiële steun ten belope van 5,4 miljoen euro aan diverse solidariteitsprojecten. Veel medewerkers zetten zich bovendien in voor solidariteitsacties en stellen hun tijd en competenties ten dienste van vzw's. De bank verleent ook actieve ondersteuning aan microfinanciering. Ze doet dat voornamelijk via microStart. En in 2020 in het bijzonder engageerden de bank en haar medewerkers zich ten volle om hulp te verlenen aan het medisch personeel, de ziekenhuizen en door de pandemie getroffen verzwakte mensen.

BNP Paribas Fortis Foundation

BNP Paribas Fortis Foundation strijdt al sinds 2010 tegen sociale uitsluiting van kansarme kinderen en jongeren. In samenwerking met de Koning Boudewijnstichting steunt BNP Paribas Fortis Foundation jaarlijks tien vzw's die elk, over een periode van twee jaar, EUR 50 000 ontvangen. Naast die financiële steun genieten die '10 Kampioenen' ook begeleiding op maat en kunnen ze op hulp rekenen van de medewerkers die zich als vrijwilliger willen inzetten voor de vzw van hun regio.

In samenwerking met de vzw 'Goods to Give' organiseerde BNP Paribas Fortis Foundation voor het vijfde jaar op rij de 'Back to School'-actie. Dankzij giften van bankmedewerkers en de stichting ter waarde van EUR 30 689 kregen kansarme kinderen nieuwe schoolartikelen. Om de vzw's te steunen en jongeren die zwaar getroffen zijn door de gezondheids crisis te helpen, kende de stichting eveneens EUR 150 000 bijkomende steun toe aan haar partners die actief zijn in mentoraat.

Opdat de steun van de stichting aan vzw's maximale impact zou hebben, worden de oproepen voor projecten en alle partnerships vanaf 2021 volledig aangestuurd vanuit het fonds van BNP Paribas Fortis Foundation binnen de Koning Boudewijnstichting.

Venture Philanthropy Fund

Tien jaar geleden nam de Koning Boudewijnstichting het initiatief tot de oprichting van het Venture Philanthropy Fund, dat de steun van BNP Paribas Fortis Private Banking geniet. Sinds 2015 staat de bank jaarlijks een deel van de beheerskosten van het BNP Paribas Fortis Private SRI-dakfonds af aan het Venture Philanthropy Fund van de Koning Boudewijnstichting. Ook dit jaar deed ze dat weer. Met die steun konden bijna 100 sociale projecten in België worden begeleid, voor een totaalbedrag van meer dan 8,5 miljoen euro, waarvan 1,5 miljoen euro in 2020 naar 25 nieuwe projecten ging. De klanten mogen daarbij elk jaar hun favoriete vzw kiezen. In 2020 stemden ze voor 'Alzheimer Belgique', een vzw die mensen met alzheimer en hun mantelzorgers ondersteuning verleent, en 'Habbekrats', dat zich inzet voor de integratie van jongeren tussen de 8 en 18 jaar uit kansarme milieus.

Organisaties steunen door kosten voor duurzame beleggingsfondsen af te staan

BNP Paribas Fortis staat een deel van de instap- en beheerskosten van duurzame beleggingsfondsen af aan liefdadigheidsinstellingen: Rode Kruis/Croix-Rouge, Stichting tegen Kanker/Fondation contre le Cancer, microStart en Natuurpunt/Natagora. In 2020 beliep die steun in totaal EUR 430 754.

#ourjob2 – 1MillionHours2Help

De #ourjob2-campagne nodigt de medewerkers van de bank en de Belgische entiteiten van de BNP Paribas Groep uit om zich concreet in te zetten voor de maatschappij en het milieu of om deel te nemen aan activiteiten die sensibiliseren voor maatschappelijke verantwoordelijkheid. 10 238 medewerkers namen er in 2020 aan deel. Het engagement van de medewerkers werd nog versterkt met het 1MillionHours2Help-programma, dat de groep BNP Paribas lanceerde om elke medewerker de mogelijkheid te bieden een halve werkdag aan vrijwilligerswerk te doen. De groep streeft naar één miljoen gepresteerde uren vrijwilligerswerk. In 2020 presteerden 1 537 medewerkers in dit kader ruim 6 270 uur vrijwilligerswerk in vzw's of bij sociaal ondernemers. Per deelname aan een activiteit in het kader van de #ourjob2-campagne plant de bank, in samenwerking met de organisatie WeForest, een boom in een te herstellen bos in Zambia. Dankzij de #ourjob2-campagne zijn er sinds 2017 al 98 680 bomen aangeplant.

Microfinanciering

BNP Paribas Fortis is medeoprichter en hoofdaandeelhouder van microStart, de belangrijkste instelling voor professioneel microkrediet in België.

Sinds microStart zijn activiteit in 2011 opstartte, verleende het de micro-ondernemers van het land EUR 42,1 miljoen aan kredieten, steunde het 4 065 ondernemingsprojecten via 5 630 leningen, en maakte het de creatie mogelijk of gaf het een blijvend karakter aan meer dan 6 500 banen. Het slaagpercentage is bovendien hoog: 75% van de ondersteunde ondernemingen overleeft twee jaar na hun oprichting; dat is aanzienlijk meer dan het nationale gemiddelde van 62% voor alle ondernemingen samen.

Om zijn klanten te helpen de coronacrisis het hoofd te bieden, zette microStart een herstelplan op in de vorm van renteloze 'ereleningen' zonder waarborg. Die leningen vormen een aanvulling op de microkredieten. De microkredietinstelling ontving daarvoor een gift van EUR 200 000 van de bank.

Universitaire leerstoelen

De financiering van universitaire leerstoelen maakt integraal deel uit van de CSR-strategie van de bank en van haar verbintenissen tegenover de maatschappij. Door die leerstoelen te steunen, brengt de bank in de grootste steden van het land het wetenschappelijk onderzoek, het onderwijs en de bedrijven samen rond nieuwe ontwikkelingen die van belang zijn voor de economie. Via die partnerships wil ze een brug slaan tussen het bedrijfsleven en de academische wereld. De bank steunt nu vijf universitaire leerstoelen, waaronder een over gegevensbescherming en een over financiën en ethiek, respectievelijk aan de VUB en aan de Universiteit Antwerpen.

#SamenSterk

De bank en haar medewerkers stonden paraat tijdens de gezondheids crisis. Zo zamelden de medewerkers EUR 116 000 aan giften in en doneerde de bank EUR 2,3 miljoen. De begunstigden van die buitengewone steun waren de universitaire ziekenhuizen, de Voedselbanken, diverse vzw's (via de Koning Boudewijnstichting), microStart en de vzw Close the Gap (die tot doel heeft de digitale kloof te verkleinen). Bovendien boden de medewerkers zich als vrijwilliger aan voor specifieke activiteiten (zoals mondkapjes maken en schoolbegeleiding op afstand).

Veranderingen in de consolidatiekring

Informatie over de veranderingen in de consolidatiekring wordt verstrekt in toelichting 7.b 'Bedrijfscombinaties en andere veranderingen in de consolidatiekring' en toelichting 7.j 'Consolidatiekring'.

Kredietrating van BNP Paribas Fortis per 28/02/2021

	Lange-termijn	Vooruitzichten	Korte-termijn
Standard & Poor's	A+	Negatieve Outlook	A-1
Moody's	A2	Stabiel	P-1
Fitch Ratings	A+	Negatieve Outlook	F1

De tabel hierboven toont de belangrijkste kredietratings en vooruitzichten van BNP Paribas op 28 februari 2021. De negatieve vooruitzichten van ratingbureaus S&P en Fitch Ratings hebben te maken met de verslechterde economische omstandigheden en de bijhorende onzekerheid als gevolg van de COVID-19 pandemie.

Elke rating weerspiegelt de mening van het ratingbureau specifiek op het moment dat de rating werd uitgevaardigd. Verdere uitleg over de betekenis van deze ratings kan verkregen worden bij het desbetreffende ratingbureau.

Toekomstgerichte uitspraken

Het dient opgemerkt dat elke uitspraak over toekomstverwachtingen en andere toekomstgerichte elementen gebaseerd is op de huidige inzichten en veronderstellingen van het bedrijf en een zekere mate van risico en onzekerheid inhouden, vooral gezien de huidige algemene economische en marktomstandigheden.

Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening

BNP Paribas Fortis realiseerde een nettoresultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders van EUR 1 870 miljoen in 2020, vergeleken met EUR 2 212 miljoen in 2019, een daling van EUR (342) miljoen of 15%.

Gelieve ermee rekening te houden dat de commentaren in dit hoofdstuk geschreven zijn rekening houdend met de financiële staten en bijbehorende toelichtingen. Voor een meer business georiënteerde analyse is het persbericht van BNP Paribas Fortis beschikbaar op de website van de bank. Deze laatste analyse spitst zich toe op de onderliggende evolutie, met uitsluiting van veranderingen in de consolidatiekring (overname, verkoop en overdracht van activiteiten), impact van wisselkoersevoluties en eenmalige elementen. Als we deze effecten uitsluiten, toonde BNP Paribas Fortis een daling met (8)% van het nettoresultaat voor de aandeelhouders in vergelijking met 2019.

Het bedrijfsresultaat bedroeg EUR 2 675 miljoen in 2020, een daling van EUR (153) miljoen of (5)% vergeleken met EUR 2 828 miljoen in 2019. De daling was het gevolg van een daling van de opbrengsten voor EUR (143) miljoen of (2)%, lagere kosten ten belope van EUR 212 miljoen of (4%) en een stijging in de risicokosten voor EUR (222) miljoen (+49%).

Niet-operationele bestanddelen (het aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, de nettowinsten/verliezen op overige vaste activa en de goodwill) daalden met EUR (201) miljoen, terwijl de vennootschapsbelasting daalde met EUR 31 miljoen.

De vergelijking tussen de resultaten van 2020 en 2019 werd beïnvloed door de volgende elementen:

- De gezondheidscrisis in 2020 met ongekende gevolgen voor de Belgische, Europese en wereldeconomie;
- enkele niet-materiële wijzigingen in de consolidatiekring,
- wisselkoersschommelingen, en vooral de negatieve evolutie van de Turkse lira ten opzichte van de euro (van gemiddeld 6,36 EUR/TRY in 2019 naar gemiddeld 8,04 EUR/TRY in 2020).

Op basis van de segment informatie werden 50% van de inkomsten gegenereerd door bankactiviteiten in België, 28% door andere thuismarkten, 9% door bankactiviteiten in Turkije, 9% door bankactiviteiten in Luxemburg en 4% in andere segmenten.

De **nettorentebaten** bedroegen EUR 4 752 miljoen in 2020, en daalden met EUR (40) miljoen of (1)% in vergelijking met 2019. Exclusief de impact van het wisselkoerseffect van de Turkse Lira (EUR (176) miljoen)), stegen de netto rentebaten met EUR 136 miljoen.

In België werd de trend van de eerste helft van 2020 bevestigd: de nettorentebaten stegen ondanks de aanhoudende lage interestomgeving. Er was een positieve evolutie van de rentelasten op thesaurieleningen. De lagere rentebaten op klantenleningen als gevolg van de lagere marges werden gedeeltelijk gecompenseerd door een stijging van het volume (hoofdzakelijk termijnleningen en hypotheekleningen). Daarnaast daalden de inkomsten uit vastrentende effecten, voornamelijk door de aflossing en verkoop vorig jaar van effecten met een hoog rendement.

Buiten België nemen de nettorentebaten voornamelijk toe als gevolg van een volumegroei van persoonlijke leningen in Luxemburg en in andere thuismarkten.

De **netto-inkomsten uit commissies** bedroegen EUR 1 274 miljoen in 2020, een daling met EUR (4) miljoen in vergelijking met 2019. Exclusief de impact van de veranderingen in de consolidatiekring (EUR 6 miljoen) en het wisselkoerseffect in Turkije (EUR (41) miljoen), stegen de netto-inkomsten uit commissies met EUR 31 miljoen.

In België was er een belangrijke stijging in de netto-inkomsten uit commissies, met name door de financiële vergoedingen.

Buiten België, is de daling van netto-inkomsten uit commissies te wijten aan Turkije waar in 2020 een nieuwe wetgeving is ingevoerd die de vergoedingen op betalingsdiensten beperkt.

De **nettoresultaten op financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen via de resultatenrekening** bedroegen EUR 181 miljoen, een daling van EUR (21) miljoen in vergelijking met 2019. Exclusief de impact van de veranderingen in de consolidatiekring (EUR (2) miljoen) en het wisselkoerseffect van de Turkse lira (EUR 29 miljoen), daalden de nettoresultaten op financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen via de resultatenrekening met EUR (48) miljoen. Deze afname is voornamelijk toe te schrijven aan de herwaardering van aandeelinstrumenten verplicht geclassificeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen via de resultatenrekening in België.

De **nettoresultaten van financiële instrumenten aan reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen** bedroegen EUR 11 miljoen in 2020, een afname met EUR (105) miljoen in vergelijking met vorig jaar. Het resultaat voor 2019 werd gekenmerkt door aanzienlijke kapitaalwinsten bij de verkoop van vastrentende effecten, voornamelijk in België.

De **nettobaten uit overige activiteiten** bedroegen EUR 1 680 miljoen in 2020, een stijging met EUR 27 miljoen (of 2%) in vergelijking met 2019. Deze stijging wordt voornamelijk gedreven door andere thuismarkten, in lijn met de groei van de gefinancierde vloot.

De **personeelskosten en kosten van personeelsvoordelen** bedroegen EUR (2 410) miljoen in 2020, een daling van EUR 157 miljoen in vergelijking met 2019. Exclusief de impact van de veranderingen in de consolidatiekring (EUR (4) miljoen) en het wisselkoerseffect van de Turkse lira (EUR 52 miljoen), was er afname van EUR 109 miljoen.

In België en in Luxemburg was er een daling in de personeelskosten door het lager aantal VTE's. Bovendien was er in 2019 een provisie in rekening genomen in het kader van de transformatie van BNP Paribas Fortis' organisatiemodel.

Buiten België en Luxemburg is de toename van personeelskosten ingeperkt, met een hogere stijging in Turkije dat nog steeds getroffen is door hoge inflatie.

De **overige bedrijfskosten** bedroegen EUR (1 751) miljoen in 2020, een daling van EUR 67 miljoen in vergelijking met 2019. Exclusief de impact van de veranderingen in de consolidatiekring (EUR (13) miljoen) en het wisselkoerseffect van de Turkse lira (EUR 33 miljoen), daalden de overige bedrijfskosten met EUR 47 miljoen.

Deze afname vond voornamelijk plaats in België en was voornamelijk gedreven door lagere IT-kosten en consultantkosten terwijl banktaksen en heffingen gestegen zijn van (298) miljoen in 2019 tot (311) miljoen in 2020.

Buiten België, was de afname voornamelijk gesitueerd in andere thuismarkten, toe te schrijven aan de lagere marketing- en reiskosten in het kader van COVID-19 en IT-projecten waarvoor de kosten hoger uitvielen in 2019.

De **afschrijvingslasten** bedroegen EUR (381) miljoen in 2020, versus EUR (369) miljoen vorig jaar, een stijging van EUR (12) miljoen. Dit wordt voornamelijk verklaard door de afschrijving van materiële vaste activa in andere thuismarkten.

De **risicokost** bedroeg EUR (676) miljoen in 2020, een stijging van EUR (222) miljoen in vergelijking met 2019. Exclusief de impact van de wisselkoerseffecten van de Turkse lira (EUR 49 miljoen), was er een netto toename van EUR (271) miljoen. De risicokost op het gemiddeld van de uitstaande leningen bedroeg 32 basispunten in 2020, een toename van 10 basispunten in vergelijking met 2019. Hiervan zijn 9 basispunten toe te wijzen aan ex-ante voorzieningen in het kader van COVID-19.

In België is de risicokost toegenomen door enkele specifieke dossiers en de genomen ex-ante voorzieningen voor verwachte verliezen.

Buiten België, de impact van de wisselkoerseffecten van de Turkse lira niet in rekening genomen, waren de risicokosten hoger in Luxemburg, andere thuismarkten en andere activiteiten, met name door de hogere ex-ante voorzieningen. In Turkije werd een materiële stijging in de ex-ante voorzieningen gecompenseerd door een even materiële afname in de specifieke voorzieningen. In 2019 leidde de lokale recessie tot een verhoogde aanlegging van deze specifieke voorzieningen.

Het **aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast** bedroeg EUR 322 miljoen in 2020, vergeleken met EUR 254 miljoen in 2019, voornamelijk gelinkt aan een hogere bijdrage door BNPP Asset Management (te wijten aan uitzonderlijke items) die gedeeltelijk gecompenseerd is door een lagere bijdrage door BNP Paribas Bank Polska SA en AG Insurance.

De **nettowinsten op overige vaste activa** bedroegen EUR (114) miljoen in 2020 versus EUR 155 miljoen in 2019. Deze daling is voornamelijk te danken aan twee belangrijke gebeurtenissen; als eerste, de verkoop van Von Essen Bank GmbH aan het Duitse bijkantoor van BNP Paribas dat positief bijdroeg voor EUR 157 miljoen aan het resultaat van 2019. Vervolgens, op het einde van 2020, heeft BNP Paribas Fortis in het kader van de optimalisering van de retailactiviteit binnen België een niet-bindende intentieverklaring getekend ter overname van de reseterende 50% van de aandelen van bpost bank die momenteel nog in handen zijn van bpost. Dit niet-bindend bod leidde tot een waardevermindering van EUR 130 miljoen van ons huidige aandeel in bpost bank.

De **Vennootschapsbelasting** bedroeg in 2020 EUR (589) miljoen vergeleken met EUR (620) miljoen in 2019, een daling van EUR 31 miljoen. Exclusief het aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast (gerapporteerd na aftrek van winstbelastingen), de winst op de verkoop van Von Essen Bank GmbH in 2019 en de waardevermindering op bpost bank in 2020, bedroeg het effectief vennootschapsbelastingtarief 22% in 2020 (24% in 2019).

Het **nettoresultaat toewijsbaar aan de minderheidsbelangen** bedroeg EUR 424 miljoen in 2020, vergeleken met EUR 406 miljoen in 2019.

Het **nettoresultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders** bedroeg EUR 1 870 miljoen in 2020, vergeleken met EUR 2 212 miljoen in 2019.

Toelichting bij de evolutie van de balans

Het balanstotaal van BNP Paribas Fortis bedroeg op 31 december 2020 EUR 335,1 miljard, een stijging met EUR 21,9 miljard of 7,0% in vergelijking met EUR 313,2 miljard op 31 december 2019.

In 2020 vertoonden 'Leningen en vorderingen aan klanten' en 'Deposito's van klanten' een continue groei. De netto groei van 'Leningen en vorderingen aan klanten' bedroeg EUR 0,7 miljard, voornamelijk te danken aan termijn- en hypothecaire leningen verstrekt in België, en werd gedeeltelijk gecompenseerd door de afname in factoringkredieten verstrekt door de factoringentiteiten. De netto toename van deposito's van klanten, met EUR 9,4 miljard, was het gevolg van een aanzienlijke instroom van liquiditeiten op zicht- en spaarrekeningen en werd gedeeltelijk gecompenseerd door een daling van de termijndeposito's, voornamelijk in België, Luxemburg en Turkije.

Op basis van de segmentinformatie droegen de bankactiviteiten in België voor 68% bij aan de activa, andere thuismarkten voor 16%, Luxemburg voor 8%, Turkije voor 5% en de andere segmenten voor 3%.

Activa

Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken bedroegen EUR 50,1 miljard, een stijging met EUR 45,7 miljard in vergelijking met 31 december 2019. Deze toename is voornamelijk toe te wijzen aan het surplus in contanten dat geplaatst werd bij de centrale bank, voornamelijk in België en in Luxemburg, waar de stijging voor het overgrote deel te wijten is aan de thesauriactiviteit.

Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bedroegen EUR 17,8 miljard, stabiel ten opzichte van 31 december 2019. De toename van EUR 2,5 miljard in 'Afgeleide financiële instrumenten' is voornamelijk veroorzaakt door de daling van de rentecurve die op symmetrische wijze zowel de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten op het actief en passief beïnvloedde. De toename in 'Afgeleide financiële instrumenten' werd gecompenseerd door een afname van EUR (1,9) miljard in de terugkoopovereenkomstactiviteit.

Financiële afdekkingderivaten stegen met EUR 0,7 miljard en bedroegen EUR 3,2 miljard op actiefzijde, terwijl op passiefzijde een afname van EUR (0,6) miljard plaatsvond. Het nettobedrag van die twee rubrieken vertoont een stijging in de reële waarde van derivaten die worden gebruikt voor afdekkingsdoeleinden van EUR 1,3 miljard, voornamelijk door een vervanging van enkele reeds bestaande derivaten (gecompenseerd door een daling van de marge-opvraging).

Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen stegen met EUR 1,0 miljard naar EUR 9,8 miljard ten gevolge van de aankoop van staatsobligaties, in België, Luxemburg en Turkije.

Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs bedroegen EUR 210,7 miljard op 31 december 2020, een afname van EUR (26,0) miljard in vergelijking met EUR 236,7 miljard op 31 december 2019.

'Leningen en vorderingen aan klanten' bedroegen in 2020 EUR 188,7 miljard, een stijging met EUR 0,7 miljard, gerelateerd aan de toename van hypotheek- en termijnleningen verstrekt in België en gedeeltelijk gecompenseerd door een daling in de activiteit van de factoringentiteiten. Buiten België zijn leningen en vorderingen voornamelijk toegenomen in Luxemburg en Turkije, de impact van de wisselkoersverschillen op de Turkse lira niet inbegrepen. Daarnaast, zijn de leningen en vorderingen aan kredietinstellingen afgenomen (EUR (27,8) miljard) door een afname van de interbancaire leningen en terugkoopovereenkomsten in België en Luxemburg. Schuldbewijzen aan geamortiseerde kostprijs zijn toegenomen met EUR 1 miljard, volgend op de aankoop van staatsobligaties in België en in Turkije.

Actuele en uitgestelde belastingen bedroegen EUR 1,6 miljard, een daling met EUR (0,2) miljard in vergelijking met EUR 1,8 miljard op 31 december 2019.

Overlopende rekeningen en overige activa bedroegen EUR 10,4 miljard op 31 december 2020, een daling van EUR (1,3) miljard in vergelijking met EUR 11,7 miljard op 31 december 2019. Deze daling is het gevolg van de vervanging van bepaalde afdekkingsderivaten.

Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast daalden licht met EUR 0,1 miljard en bedroegen EUR 3,7 miljard.

Materiële en immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen bedroegen EUR 23,9 miljard op 31 december 2020, een stijging met EUR 1,5 miljard in vergelijking met EUR 22,4 miljard op 31 december 2019. Deze stijging was te danken aan de groei van de gefinancierde vloot in andere thuismarkten.

Verplichtingen en eigen vermogen

Deposito's van centrale banken bedroegen EUR 0,1 miljard, een daling met EUR (0,6) miljard in vergelijking met EUR 0,7 miljard op 31 december 2019.

Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening stegen met EUR 2,2 miljard tot EUR 26 miljard op 31 december 2020 in vergelijking met EUR 23,8 miljard eind december 2019. De toename van EUR 2,4 miljard in 'Afgeleide financiële instrumenten' houdt voornamelijk verband met de daling van de rentecurve die op symmetrische wijze zowel de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten op de actief- als passiefzijde beïnvloedde.

Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs bedroegen EUR 259,1 miljard op 31 december 2020, een stijging met EUR 19,6 miljard in vergelijking met EUR 239,5 miljard op 31 december 2019.

Schulden aan klanten stegen met EUR 9,4 miljard, voornamelijk toe te schrijven aan een stijging van de zichtrekeningen (EUR 14,2 miljard) gedeeltelijk gecompenseerd door een afname van de termijnrekeningen (EUR (5,7) miljard), vooral in België, Luxemburg en Turkije.

Schulden aan kredietinstellingen stegen met EUR 10,4 miljard, voornamelijk als gevolg van een toename van interbancaire leningen in België als gevolg van de inschrijving op TLTRO III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations), en gedeeltelijk gecompenseerd door Luxemburg en andere thuismarkten.

Schuldbewijzen en achtergestelde schulden bleven stabiel en bedroegen respectievelijk EUR 11,8 miljard en EUR 2,7 miljard.

Overlopende rekeningen en overige verplichtingen daalden met EUR (0,8) miljard tot EUR 8,2 miljard op 31 december 2020 in vergelijking met EUR 9,1 miljard op 31 december 2019.

Voorzieningen voor risico's en kosten bedroegen EUR 4,3 miljard, een lichte afname van EUR (0,1) miljard in vergelijking met de situatie op 31 december 2019.

Het **eigen vermogen** bedroeg op 31 december 2020 EUR 24,5 miljard, een stijging van EUR 1,5 miljard of 6,5% in vergelijking met EUR 23 miljard op 31 december 2019. De reserves werden beïnvloed door het nettoresultaat toe te rekenen aan aandeelhouders voor het jaar 2020, dat bijdroeg voor EUR 1,8 miljard. Op aanbeveling van de ECB heeft BNP Paribas Fortis geen dividenden uitgekeerd in 2020.

Minderheidsbelangen bedroegen EUR 5,3 miljard op 31 december 2020, een stijging met EUR 0,1 miljard in vergelijking met EUR 5,2 miljard op 31 december 2019.

Liquiditeit en solvabiliteit

Om mogelijke gevolgen van de sanitaire crisis voor de liquiditeit van de Groep te voorkomen, heeft BNP Paribas Fortis de nauwgezette monitoring van haar liquiditeitspositie verder versterkt met speciale comités waarbij het Uitvoerend Management van de Bank betrokken is. Gedurende de periode, met een sterk blijvende liquiditeitspositie van de Bank en een hoog liquiditeitsoverschot, ontwikkelde de Groep haar financieringsactiviteit en ondersteunde daardoor de economie.

De liquiditeit van BNP Paribas Fortis bleef sterk met klanten-deposito's voor EUR 194 miljard en leningen aan klanten voor EUR 189 miljard.

De klantendeposito's bestaan uit schulden aan klanten exclusief terugkoopovereenkomsten. De leningen aan klanten zijn leningen aan en vorderingen op klanten exclusief 'effecten geïnclassificeerd als leningen en vorderingen' en terugkoopovereenkomsten.

De solvabiliteit van BNP Paribas Fortis bleef ruim boven de wettelijke minima. Op 31 december 2020 bedroeg de afgebouwde Basel III Common Tier 1 kapitaalratio (CET1 ratio: rekening houdend met de CRD4-regels op tijdelijke voorzieningen) van BNP Paribas Fortis 15,9%. Het totaal van de naar risico gewogen activa bedroeg EUR 135,5 miljard op 31 december 2020 waarvan EUR 111,0 miljard verbonden is aan het kredietrisico, EUR 1,4 miljard aan het marktrisico en EUR 11,6 miljard aan het operationeel risico, terwijl het tegenpartijrisico, effectiserings- en aandelenrisico respectievelijk EUR 2,2 miljard, EUR 1,3 miljard en EUR 8,0 miljard bedroegen.

Voornaamste risico's en onzekerheden

De activiteiten van BNP Paribas Fortis zijn blootgesteld aan een aantal risico's zoals kredietrisico, marktrisico, liquiditeitsrisico en operationeel risico. Om ervoor te zorgen dat deze risico's geïdentificeerd en naar behoren beheerd en gecontroleerd worden, past de Bank een aantal interne controleprocedures toe en gebruikt ze een hele reeks risico-indicatoren, die nader worden beschreven in het hoofdstuk 'Risicobeheer en kapitaalvereisten' van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis 2020.

BNP Paribas Fortis is als verweerder betrokken bij verscheidene claims, geschillen en rechtszaken in België en in enkele rechtsgebieden in het buitenland, die zijn ontstaan tijdens de gewone bedrijfsvoering van de bankactiviteit. Dit wordt nader beschreven in toelichting 7.a 'Voorwaardelijke verplichtingen: juridische geschillen en arbitrage' van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis 2020 en in het afzonderlijke document 'Pillar 3 disclosure' 2020 van BNP Paribas Fortis.

Sinds februari 2020 wordt Europa sterk getroffen door de COVID-19-epidemie. BNP Paribas Fortis volgt de situatie op de voet en blijft in het bijzonder zijn klanten begeleiden in deze moeilijke periode.

BERICHT VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis per 31 december 2020 in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie en de niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis per 31 december 2020 in overeenstemming met de regels vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 23 september 1992 op de jaarrekening van de kredietinstellingen.

De Raad van Bestuur heeft op 10 maart 2021 de geconsolideerde en niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis beoordeeld en goedgekeurd voor publicatie.

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis verklaart dat, naar zijn beste weten, de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis en de niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis een getrouw en juist beeld geven van de activa, verplichtingen, financiële positie en resultatenrekening van BNP Paribas Fortis en de in de consolidatie opgenomen verbintenissen, en dat de informatie die in deze jaarrekening is opgenomen geen tekortkomingen bevat die het noodzakelijk maken om significant de reikwijdte van enige verklaring aan te passen.

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis verklaart eveneens dat, naar zijn beste weten, het verslag van de Raad van Bestuur een juist beeld geeft van de ontwikkeling, resultaten en positie van BNP Paribas Fortis en van de verbintenissen die in de consolidatie zijn opgenomen, samen met een beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden waarmee zij wordt geconfronteerd.

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis en de niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis per 31 december 2020 zullen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 22 april 2021.

Brussel, 10 maart 2021

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis

VERKLARING INZAKE CORPORATE GOVERNANCE

BNP Paribas Fortis past de 'Belgische Corporate Governance Code 2020' (hierna de 'Code') toe.

De Code is te raadplegen op <https://www.corporategovernancecommittee.be/nl>.

1. Naleving van de Code

BNP Paribas Fortis meent te voldoen aan de meeste beginselen van de Code. De belangrijkste afwijking heeft betrekking op Principe 8 van de Code "*De vennootschap draagt zorg voor een gelijke behandeling van alle aandeelhouders en eerbiedigt hun rechten.*" De reden waarom BNP Paribas Fortis niet alle bepalingen van Principe 8 van de Code volledig naleeft, is gerelateerd aan het aandeelhouderschap van BNP Paribas Fortis, meer bepaald aan het feit dat BNP Paribas SA, een naamloze vennootschap gevestigd in Parijs (75009, Frankrijk), Boulevard des Italiens 16, en geregistreerd onder nummer 662 042 449 RCS Paris, 99,94% van de aandelen van BNP Paribas Fortis bezit. De resterende 0,06% van de aandelen zijn in handen van minderheidsaandeelhouders. Desondanks communiceert BNP Paribas Fortis voortdurend met haar diverse stakeholders via de website en andere media en antwoordt actief op de vragen van haar minderheidsaandeelhouders tijdens de algemene vergaderingen van aandeelhouders.

Het Corporate Governance Charter van BNP Paribas Fortis is beschikbaar op haar website.

BNP Paribas SA zelf is een op Euronext genoteerd bedrijf. Dit impliceert dat BNP Paribas Fortis, haar bestuurders en personeel, bepaalde wettelijke bepalingen aangaande de bekendmaking van gevoelige informatie aan de markt, in acht moeten nemen. De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis is evenwel vastbesloten de belangen van alle aandeelhouders van BNP Paribas Fortis ten allen tijde te beschermen en zal hen de nodige informatie en voorzieningen verschaffen om hun rechten uit te oefenen, in overeenstemming met het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

BNP Paribas Fortis heeft geen transparantieverklaringen ontvangen in de zin van de Wet van 2 mei 2007 over de bekendmaking van belangrijke deelnemingen.

2. Bestuursorganen

Raad van Bestuur

Rol en verantwoordelijkheden

In het algemeen is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor BNP Paribas Fortis en dit overeenkomstig de toepasselijke wetgeving. Meer specifiek, en conform artikel 23 van de Wet van 25 april 2014 op het wettelijke statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen (de 'Bankwet'), bepaalt en controleert de Raad van Bestuur onder andere:

- de strategie en doelstellingen van BNP Paribas Fortis;
- het risicobeleid (inclusief de risicotolerantie) van BNP Paribas Fortis;
- de organisatie van BNP Paribas Fortis voor het verlenen of verrichten van beleggingsdiensten en-activiteiten;
- het integriteitsbeleid;
- het BNP Paribas Fortis Intern Governance Memorandum en Corporate Governance Charter, evenals het Beleid inzake de vereiste kennis, vaardigheden en ervaring van de bestuursleden.

Criteria inzake grootte en lidmaatschap

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis bestaat uit niet minder dan vijf (5) en niet meer dan vijfendertig (35) bestuurders (rechtspersonen kunnen geen lid zijn van de Raad van Bestuur). Bestuurders worden benoemd voor één (1) of meerdere hernieuwbare termijnen, waarbij elke termijn niet meer dan vier (4) volledige boekjaren van BNP Paribas Fortis telt.

De samenstelling van de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis dient een evenwichtige mix te zijn van (i) vaardigheden en bekwaamheden, (ii) geslacht, en (iii) niet-uitvoerende en uitvoerende bestuurders, al dan niet onafhankelijk. De meerderheid van de Raad van Bestuur mag niet bestaan uit uitvoerende bestuurders.

Op 10 maart 2021 bestaat de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis uit zestien (16) leden, onder wie vijf (5) vrouwen.

Verder bestaat hij uit tien (10) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie vier (4) onafhankelijke bestuurders in de betekenis van de Code en zes (6) uitvoerende bestuurders.

Alle bestuurders moeten in alle omstandigheden beschikken over de passende deskundigheid en de professionele betrouwbaarheid, vereist voor de uitoefening van hun functie. Elk van hen wordt gepreselecteerd en beoordeeld op basis van vooraf bepaalde selectiecriteria. Een bestuurder wordt geacht over de 'passende deskundigheid' te beschikken indien hij beschikt over de vereiste kennis, ervaring en deskundigheid en indien hij het professioneel gedrag, gepast voor de uitoefening van het bestuursmandaat, vertoont. Een bestuurder wordt als 'professioneel betrouwbaar' beschouwd als er geen elementen het tegendeel suggereren en er geen reden is om de reputatie van de betrokken bestuurder in twijfel te trekken.

BNP Paribas Fortis zal de geschiktheid van elke kandidaat-bestuurder beoordelen en evalueren (ook bij herbenoeming) alvorens de persoon tot bestuurder te benoemen. BNP Paribas Fortis beoordeelt elke bestuurder gedurende zijn volledige mandaat, en voert daarnaast minstens jaarlijks een periodieke evaluatie uit. Tenslotte vindt een herevaluatie plaats, telkens wanneer nieuwe elementen dit vereisen.

De benoemingsbeslissing is voorts onderworpen aan een geschiktheidsbeoordeling uitgevoerd door de bevoegde toezichthouder.

Samenstelling

Op 10 maart 2021 is de Raad van Bestuur als volgt samengesteld:

DAEMS Herman

Voorzitter van de Raad van Bestuur. Niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 14 mei 2009.
Het huidige mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het zal verstrijken op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024.

JADOT Maxime

Uitvoerend bestuurder. Voorzitter van het Directiecomité.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 13 januari 2011.
Het huidige mandaat werd hernieuwd op 18 april 2019.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

ANSEEUW Michael

Uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 19 april 2018.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2022 verstrijken.

d'ASPREMONT LYNDEN Antoinette

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 19 april 2012.
Het huidige mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

AUBERNON Dominique

Niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 21 april 2016.
Het huidige mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

BEAUVOIS Didier

Uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 12 juni 2014.
Het huidige mandaat werd hernieuwd op 18 april 2019.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

BOOGMANS Dirk

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 1 oktober 2009.
Het huidige mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

de CLERCK Daniel

Uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 12 december 2019.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

DECRAENE Stefaan

Niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 18 april 2013.
Het huidige mandaat werd hernieuwd op 20 april 2017.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2021 verstrijken.

DUTORDOIR Sophie

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 30 november 2010.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 18 april 2019.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

LABORDE Thierry

Niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 19 november 2015.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 18 april 2019.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

MERLO Sofia

Niet-uitvoerend bestuurster.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 21 april 2016.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

VAN AKEN Piet

Uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 3 juni 2016.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

VAN WAEYENBERGE Titia

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 18 april 2019.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

VARÈNE Thierry

Niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 14 mei 2009.
Het huidig mandaat werd vernieuwd op 23 april 2020.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

VERMEIRE Stéphane

Uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 19 april 2018.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2022 verstrijken.

Tussen 1 januari 2020 en 31 december 2020 was de Raad van Bestuur als volgt samengesteld:

DAEMS, Herman

Voorzitter van de Raad van Bestuur

JADOT, Maxime

Uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Directiecomité

ANSEEUW, Michael

Uitvoerend bestuurder

d'ASPREMONT LYNDEN, Antoinette

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster

AUBERNON, Dominique

Niet-uitvoerend bestuurster

BEAUVOIS, Didier

Uitvoerend bestuurder

BOOGMANS, Dirk

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurder

de CLERCK, Daniel

Uitvoerend bestuurder

DECRAENE, Stefaan

Niet-uitvoerend bestuurder

DUTORDOIR, Sophie

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster

LABORDE, Thierry

Niet-uitvoerend bestuurder

MERLO, Sofia

Niet-uitvoerend bestuurster

VAN AKEN, Piet

Uitvoerend bestuurder

VAN WAEYENBERGE, Titia

Niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurster

VARÈNE, Thierry

Niet-uitvoerend bestuurder

VERMEIRE, Stéphane

Uitvoerend bestuurder

Aanwezigheid op de vergaderingen

De Raad van Bestuur vergaderde negentien (19) keer in 2020. De aanwezigheid op deze vergaderingen was als volgt:

Bestuurder	Aantal bijgewoonde vergaderingen
DAEMS, Herman	19
JADOT, Maxime	18
ANSEEUW, Michael	17
d'ASPREMONT LYNDEN, Antoinette	19
AUBERNON, Dominique	18
BEAUVOIS, Didier	18
BOOGMANS, Dirk	19
de CLERCK, Daniel	18
DECRAENE, Stefaan	12
DUTORDOIR, Sophie	19
LABORDE, Thierry	18
MERLO, Sofia	17
VAN AKEN, Piet	19
VAN WAEYENBERGE, Titia	19
VARENE, Thierry	18
VERMEIRE, Stéphane	17

Evaluatie van de Raad van Bestuur en van de bestuurders

Minstens eenmaal per jaar voeren het Governance en Benoemingscomité en de Raad van Bestuur een evaluatie uit van de Raad van Bestuur en van alle bestuurders. Bij deze evaluatie wordt rekening gehouden met elk feit dat de eerder gemaakte geschiktheidsbeoordeling zou kunnen beïnvloeden, en wordt ook nagegaan of ieder van hen de nodige tijd en inspanningen heeft besteed om zijn mandaat naar behoren uit te oefenen. Als onderdeel van deze jaarlijkse evaluatie worden aanbevelingen geformuleerd inzake het beheren van en het remediëren aan eventueel vastgestelde zwaktes.

De laatste evaluatie van de Raad van Bestuur werd gefinaliseerd in oktober 2020 en die van de individuele bestuurders in januari 2021.

Bezoldiging

Informatie over de totale bezoldiging voor het boekjaar 2020, inclusief de bezoldiging, voordelen in natura en pensioenkosten, van alle bestuurders, betaald en betaalbaar door BNP Paribas Fortis, is te vinden in toelichting 7.f 'Bezoldigingen en voordelen aan de bedrijfsleiders van BNP Paribas Fortis' van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis.

Directiecomité

Rol en verantwoordelijkheden

Overeenkomstig artikel 24 van de Bankwet en artikel 21 van de Statuten van BNP Paribas Fortis, heeft de Raad van Bestuur een Directiecomité opgericht. De leden van het Directiecomité worden hierna de 'uitvoerende bestuurders' genoemd.

Grootte- en lidmaatschapscriteria

Het Directiecomité bestaat uitsluitend uit uitvoerende bestuurders van BNP Paribas Fortis. In overeenstemming met artikel 24, §2 van de Bankwet moet het totale aantal leden van het Directiecomité kleiner zijn dan de helft van het totale aantal bestuurders. Verder moet het Directiecomité het aantal leden beperkt houden om ervoor te zorgen dat dit comité effectief en met de vereiste flexibiliteit werkt.

Vermits alle leden van het Directiecomité als effectieve leiders beschouwd worden, gelden bovenop de geschiktheidscriteria die in het algemeen worden opgelegd aan bestuurders, bepaalde bijkomende geschiktheidscriteria. De beslissing om een uitvoerende bestuurder al dan niet te benoemen, behoort tot de bevoegdheid van de Raad van Bestuur, die zich zal steunen op een aanbeveling van het Governance en Benoemingscomité. Deze beslissing is verder onderworpen aan een geschiktheidsbeoordeling door de bevoegde toezichthouder.

Samenstelling

Op 10 maart 2021 is het Directiecomité als volgt samengesteld:

JADOT Maxime

Uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Directiecomité

ANSEEUW Michael

Uitvoerend bestuurder

BEAUVOIS Didier

Uitvoerend bestuurder

de CLERCK Daniel

Uitvoerend bestuurder

VAN AKEN Piet

Uitvoerend bestuurder

VERMEIRE Stéphane

Uitvoerend bestuurder

Andere comités van de Raad van Bestuur

Artikel 27 van de Bankwet bepaalt dat de Raad van Bestuur vier (4) comités dient op te richten: een auditcomité, een risicocomité, een remuneratiecomité en een benoemingscomité.

Het bestaan van deze comités beperkt geenszins de bevoegdheid van de Raad om, indien en wanneer nodig, nog meer comités *ad hoc* op te richten met het oog op specifieke aangelegenheden.

De Raad van Bestuur heeft van dit recht gebruik gemaakt om een *ad hoc* comité op te richten dat is samengesteld uit drie (3) bestuurders en voorgezeten wordt door een onafhankelijk bestuurder en dat, wanneer nodig, beoordeelt of een voorgenomen transactie binnen het toepassingsgebied van artikel 72 van de Bankwet valt en nagaat of de voorwaarden van dit artikel zijn nageleefd.

Dit recht wordt door de Raad van Bestuur ook gebruikt wanneer deze in het kader van transacties tussen verbonden partijen een Special Board Committee samenstelt (*cf.* rubriek 'Informatie over transacties met verbonden partijen').

Elk bestuurscomité heeft een adviserende rol ten aanzien van de Raad van Bestuur.

Met uitzondering van het *ad hoc* comité dat vergadert in het kader van artikel 72 van de Bankwet en onder zijn leden de Chief Risk Officer telt, die een uitvoerend bestuurder is, zijn alle leden van de andere comités niet-uitvoerende bestuurders. Bovenop de vereiste competenties van toepassing op niet-uitvoerende bestuurders, dient de voorzitter van een comité tevens te voldoen aan de vereisten nodig om zijn taken te vervullen.

De lidmaatschapsvereisten voor leden van een comité zijn dezelfde als deze voor de andere bestuurders.

De benoeming van comitéleden steunt verder op (i) hun specifieke bekwaamheden en ervaring, naast de algemene basiscompetenties die vereist zijn voor iedere bestuurder, en (ii) de noodzaak dat elk comité, als groep, over de bekwaamheid en de ervaring dient te beschikken die nodig zijn om de taken te vervullen.

Een apart comité (het Governance en Benoemingscomité – zie verder), ziet erop toe dat deze vereisten nageleefd worden. In het kader van deze evaluatie neemt het Governance en Benoemingscomité het vormingsprogramma, zoals door BNP Paribas Fortis voorgelegd aan elk nieuw lid van een comité, mee in overweging.

De vier (4) comités werken volgens onderstaande organisatie.

Auditcomité (AC)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk AC op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij audit gerelateerde aangelegenheden.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het AC worden uiteengezet in de Bankwet en opgesomd in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Deze betreffen, in algemene zin, het volgende: financiën, interne controle en risicobeheer, interne en externe audit. Het AC zal de Raad van Bestuur op diens verzoek bijstaan (en aanbevelingen formuleren) bij alle audit en boekhouding gerelateerde aangelegenheden.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidsvereisten voor niet-uitvoerende bestuurders, moeten de leden van het AC over een collectieve deskundigheid op het gebied van de activiteiten van BNP Paribas Fortis en op het gebied van audit en boekhouding beschikken. Minstens één (1) lid van het AC moet over deskundigheid beschikken op het gebied van audit en/of boekhouding. De beide onafhankelijke bestuurders die momenteel lid zijn van het AC van BNP Paribas Fortis, hebben een specifieke kennis in audit en boekhouding.

Samenstelling

Het AC bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, van wie er minstens twee (2) bestuurders onafhankelijk zijn in de zin van de Code.

De voorzitter van het AC moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

De voorzitters van het AC en RC (zie verder) vergaderen regelmatig met de voorzitters van de AC's en RC's van de belangrijkste entiteiten binnen de governance perimeter van BNP Paribas Fortis.

Samenstelling op 10 maart 2021:

- Antoinette d'Aspremont Lynden (niet-uitvoerende, onafhankelijk bestuurster), voorzitter
- Dirk Boogmans (niet-uitvoerende, onafhankelijke bestuurder)
- Dominique Aubernon (niet-uitvoerende bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het AC vergaderde in 2020 acht (8) keer. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het comité	Aantal bijgewoonde vergaderingen
d'ASPREMONT LYNDEN, Antoinette	8
AUBERNON, Dominique	7
BOOGMANS, Dirk	8

Risicocomité (RC)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk RC op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij risico gerelateerde aangelegenheden.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het RC zijn uiteengezet in de Bankwet en betreffen: (i) de strategie en risicotolerantie, (ii) de prijsbepaling en (iii) het remuneratiebeleid. Op vraag van de Raad van Bestuur staat het RC de Raad bij (en zal deze aanbevelingen overmaken) met betrekking tot alle risico gerelateerde domeinen.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidscriteria voor niet-uitvoerende bestuurders, dienen de leden van het RC individueel te beschikken over de vereiste kennis, deskundigheid, ervaring en vaardigheden om in staat te zijn de risicostrategie en -tolerantie van BNP Paribas Fortis te begrijpen en te bevatten.

Samenstelling

Het RC bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie er minstens twee (2) onafhankelijk dienen te zijn in de zin van de Code.

De voorzitter van het RC moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

De voorzitters van het AC en RC (zie verder) vergaderen regelmatig met de voorzitters van de AC's en RC's van de belangrijkste entiteiten binnen de governance perimeter van BNP Paribas Fortis.

Samenstelling op 10 maart 2021:

- Dirk Boogmans (niet-uitvoerende, onafhankelijke bestuurder), voorzitter
- Dominique Aubernon (niet-uitvoerende bestuurster)
- Tita Van Waeyenberge (niet-uitvoerende, onafhankelijke bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het RC vergaderde in 2020 negen (9) keer. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het comité	Aantal bijgewoonde vergaderingen
BOOGMANS, Dirk	9
AUBERNON, Dominique	7
VAN WAEYENBERGE, Titia	9

Governance en benoemingscomité (GNC)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk GNC op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij governance en benoemingsgerelateerde aangelegenheden.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het GNC worden uiteengezet in de Bankwet en in de reglementen van de Nationale Bank van België. Deze betreffen het uiten van een gedegen en onafhankelijk oordeel op het gebied van de samenstelling en werking van de Raad van Bestuur en andere beleidsorganen van BNP Paribas Fortis, en in het bijzonder inzake de individuele en collectieve deskundigheid van hun leden, hun integriteit, reputatie, onafhankelijkheid van geest en beschikbaarheid.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidscriteria voor niet-uitvoerende bestuurders, dienen de leden van het GNC collectief en individueel over de noodzakelijke deskundigheid en competenties te beschikken betreffende governance en betreffende de benoemingsregels van toepassing op de Belgische bankensector.

Samenstelling

Het GNC bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie er minstens twee (2) onafhankelijk dienen te zijn in de zin van de Code.

De voorzitter van het GNC moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

Samenstelling op 10 maart 2021:

- Sophie Dutordoir (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster), voorzitter
- Herman Daems, (niet-uitvoerende bestuurder)
- Titia Van Waeyenberge (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het benoemingscomité vergaderde in 2020 zeven (7) keer. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het Comité	Aantal bijgewoone vergaderingen
DUTORDOIR, Sophie	7
DAEMS, Herman	7
VAN WAEYENBERGE, Titia	7

Remuneratiecomité (RemCo)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk RemCo op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij beloningsgerelateerde kwesties.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het RemCo worden uiteengezet in de Bankwet. Deze betreffen de uiting van een gedegen en onafhankelijk oordeel inzake het beloningsbeleid, de beloningspraktijken en -gerelateerde incentives, rekening houdend met de risicobeheersing, de eigen vermogensbehoeften en de liquiditeitspositie.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidscriteria voor niet-uitvoerende bestuurders, dienen de leden van het RemCo individueel en collectief te beschikken over de bekwaamheid en competenties inzake beloning, en meer bepaald deze van toepassing op de Belgische bankensector.

Samenstelling

Het RemCo bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie er minstens twee (2) onafhankelijk in de zin van de Code dienen te zijn.

De voorzitter van het RemCo moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

Samenstelling op 10 maart 2021:

- Sophie Dutordoir (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster), voorzitter
- Antoinette d'Aspremont Lynden (niet uitvoerend, onafhankelijk bestuurster)
- Thierry Laborde (niet-uitvoerende bestuurder)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het RemCo vergaderde in 2020 acht (8) keer. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het Comité	Aantal bijgewoone vergaderingen
DUTORDOIR, Sophie	8
d'ASPREMONT LYNDEN, Antoinette	8
LABORDE, Thierry	6

Uitvoerend comité

BNP Paribas Fortis heeft een Uitvoerend Comité opgericht met als opdracht het Directiecomité bij te staan bij de uitvoering van diens taken en verantwoordelijkheden en desgevallend advies te verlenen.

Het Uitvoerend Comité bestaat momenteel uit twaalf (12) leden, onder wie zes (6) uitvoerende bestuurders. Het verenigt het Directiecomité en de zes (6) hoofden van de businesses en van de support functies.

Samenstelling op 10 maart 2021:

Maxime JADOT

Uitvoerend bestuurder, voorzitter van het Directiecomité/
Uitvoerend Comité, chief executive officer

Michael ANSEEUW

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief
retail banking

Didier BEAUVOIS

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief
corporate banking

Marc CAMUS

Lid van het Uitvoerend Comité, chief information officer

Jo COUTUER

Lid van het Uitvoerend Comité, chief data officer

Daniel de CLERCK

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief
operating officer

Carine DE NYS

Lid van het Uitvoerend Comité, chief compliance officer

Khatleen PAUWELS

Lid van het Uitvoerend comité, head of client service center

Franciane RAYS

Lid van het Uitvoerend Comité, chief financial officer

Piet VAN AKEN

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief
risk officer

Stéphane VERMEIRE

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief
private banking and wealth management

Sandra WILIKENS

Lid van het Uitvoerend Comité, chief human resources and
company engagement

3. Interne controle procedures

Missies en activiteiten van het Finance Departement – Finance Charter

Het Finance-departement, onder de bevoegdheid van de Chief Financial Officer, die rapporteert aan de Chief Executive Officer, is verantwoordelijk voor het voorbereiden en produceren van boekhoudkundige en financiële informatie. Deze verantwoordelijkheid is verder gedefinieerd in een specifiek Charter en omvat het volgende:

- Het uitwerken van financiële informatie en het verzekeren dat de gepubliceerde financiële en prudentiële informatie accuraat en waarheidsgetrouw is weergegeven, in overeenstemming met het regelgevend kader en normen;
- Het Executive Management voorzien van de nodige informatie voor het financieel sturen op organisatorisch niveau;
- Het definiëren van de boekhoudkundige, prestatiebeheer en bepaalde prudentiële beleidslijnen en leiding geven aan hun operationele implementatie;
- Het definiëren, opstellen en superviseren van het permanent controle raamwerk gelinkt aan de financiële informatie;
- Het beheren van het eigen vermogen van de onderneming;
- Het verder zetten van de analyse en financieel structureren van de externe en interne aankoop, partnership en desinvesteringprojecten;
- Het verzorgen van de financiële communicaties, waarbij een hoge kwaliteit en een duidelijke perceptie van de markt wordt verzekerd;
- Het coördineren van de topics met de bancaire toezichthouders, met name de relatie met de ECB;
- Het definiëren en runnen van de Finance functie organisatie en het monitoren van de middelen en kosten;
- Het sturen van de implementatie van het vooropgestelde bedrijfsmodel, bijdragen tot de definitie van de functionele architectuur en het ontwerp en de implementatie van de financiële systemen.

Productie van financiële informatie

Beleid en -regels

De lokale jaarrekening van elke entiteit wordt opgesteld in overeenstemming met de lokale boekhoudkundige beginselen, terwijl de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis wordt opgesteld in overeenstemming met de IFRS-regels (International Financial Reporting Standards) die aanvaard werden door de Europese Unie.

Binnen het departement Finance, bepaalt het Accounting & Reporting (A&R)-team, op basis van de IFRS-regels die aanvaard werden door de Europese Unie, de grondslagen voor de financiële verslaggeving die van toepassing zijn op alle entiteiten van BNP Paribas Fortis. Deze zijn afgestemd op de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep BNP Paribas. Het A&R-team volgt de veranderingen in de regelgeving op en bepaalt de interne grondslagen voor financiële verslaggeving, die aangepast zijn aan de activiteiten van BNP Paribas Fortis. Een handboek met de boekhoudkundige instructies van de Groep BNP Paribas is beschikbaar, samen met aanvullende documentatie en richtlijnen met betrekking tot de specifieke producten en activiteiten van BNP Paribas Fortis. Dat IFRS-handboek is ter beschikking van alle boekhoudkundige en rapporteringsteams. Het wordt regelmatig aangepast aan veranderingen in de regelgeving. Het A&R-team voert ook specifieke boekhoudkundige analyses uit op verzoek van lokale entiteiten en businesses.

Het departement Management Control volgt het beheer op van de boekhoud- en rapporteringsregels zoals bepaald door BNPP Group Finance.

Op Finance niveau, de wijzigingen in de prudentiële rapportering worden opgevolgd door het Financial Management departement en besproken tijdens het Prudential Affairs Coördination Committee. De financiële grondslagen betreffende solvabiliteit worden opgesteld door Risk management en deze gelinkt aan liquiditeit door ALM – Treasury.

Vorbereiden van financiële informatie

Er zijn twee afzonderlijke rapporteringskanalen die betrekking hebben op het proces voor het voorbereiden van informatie:

- Financiële boekhoud- en rapporteringsgegevens: de specifieke verantwoordelijkheid van dit kanaal is te zorgen voor de financiële en analytische boekhouding van de entiteiten en het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis, conform met de grondslagen en standaarden. Er wordt solvabiliteits- en liquiditeitsinformatie opgesteld, die consistent moet zijn met de boekhouding op elk niveau. Dit kanaal certificeert de betrouwbaarheid van de boekhoudgegevens door gebruik te maken van specifieke controle tools en via een intern certificeringsproces (zoals verder beschreven) op de eerste lijn controle;
- Analytische boekhoud- en rapporteringsgegevens: dit kanaal stelt de analytische informatie op (van de divisies/ operationele entiteiten/businesses gebaseerd op de gegevens per entiteit) die relevant is voor het economische management van de activiteiten met naleving van de interne principes en standaarden. Het waarborgt de overeenstemming van de managementgegevens met de boekhoudgegevens op elk niveau. Dit kanaal is ook verantwoordelijk voor het opstellen en analyseren van de solvabiliteits- en liquiditeitsratio's. Dit kanaal certificeert de betrouwbaarheid van de geproduceerde informatie door het toepassen van interne certificering procedures (zoals verder beschreven) op de eerste lijn controle.

Group Finance ontwikkelt, verspreidt en beheert de rapporteringstools van deze twee rapporteringskanalen. Deze tools werden ontwikkeld om informatie te verstrekken aan de hele BNP Paribas Groep, rekening houdend met de doelstellingen van beide kanalen en hun complementariteit. Groep Finance promoot het gebruik van standaard boekhoudsystemen in de entiteiten binnen de Groep. Deze systemen worden ontwikkeld op Groepsniveau en worden geleidelijk aan in gebruik genomen. Gemeenschappelijke systemen bevorderen de informatie-uitwisseling en vergemakkelijken de implementatie van functie-overschrijdende projecten in de context van gedeelde boekhoudplatformen en synthese binnen de Groep.

Voor de voorbereiding van liquiditeits- en solvabiliteitsgegevens past de Bank het principe toe om interne managementgegevens te integreren met de gegevens die nodig zijn voor de wettelijke rapportering, gebaseerd op volgende bouwstenen:

- een beheersmodel waar Finance, ALM-treasury en Risk Management toe bijdragen;
- toe te passen grondslagen en methodologieën zoals vereist door de regelgeving;
- specifieke tools voor datacollectie en de productie van interne en wettelijk vereiste rapporteringen.

Permanente controle - Finance

Interne controle binnen het Finance-departement

De interne controle in Finance is gecertificeerd door een specifiek tweede lijn controle team die wordt ondersteund door specifieke tools, die boekhoudcontroles en andere permanente operationele controlegebieden omvatten. De basis voor hun controles zijn de controleresultaten en de certificering uitgevoerd door de eerste lijn controle in de operationele departementen.

Deze teams verzekeren op permanente basis de betrouwbaarheid van de processen voor de productie en validatie van de financiële gegevens van BNP Paribas Fortis, en zien toe op de naleving van de wettelijke en prudentiële rapporteringsvereisten. Naast het uitvoeren van deze tweede lijn controle de activiteiten van het departement zijn het onderhouden van contacten met externe auditors en ervoor zorgen dat hun aanbevelingen correct worden geïmplementeerd binnen BNP Paribas Fortis.

Interne certificeringsproces

BNP Paribas Fortis houdt toezicht op het boekhoudkundige en rapporteringsrisico via een certificeringsproces, dat rapporteert over de kwaliteit van de informatie verstrekt in de verschillende rapporteringssystemen. De resultaten van het certificeringsproces gerelateerd aan de financiële rapportering worden elk kwartaal voorgesteld aan het Audit Comité van BNP Paribas Fortis.

Gebaseerd op de algemene regels bepaald door de Groep BNP Paribas, dient elke entiteit die een rapporteringspakket indient, elk kwartaal de betrouwbaarheid van dat pakket te certificeren via de toepassing FACT (Finance Accounting Control Tool), een toepassing die bedoeld is om het certificeringsproces in de Groep

BNP Paribas te ondersteunen. Certificaten bestaan uit gestandaardiseerde vragen inclusief een generiek controle plan waarin de voornaamste boekhoudkundige en financiële risicodomeinen aan bod komen.

Permanente controle binnen Finance verzekert de CFO, Groep Finance, het Audit Comité van BNP Paribas Fortis, de externe auditors en de Nationale Bank van België, dat de interne controlemaatregelen afdoend worden nageleefd door het uitvoeren van een tweedelijns controle op deze certificaten en instaan voor een eindvalidatie door de CFO.

Het certificeringsproces omvat:

- de certificering dat de gerapporteerde boekhoudkundige- en rapporteringsgegevens betrouwbaar zijn en voldoen aan de grondslagen voor financiële verslaggeving van BNP Paribas Groep;
- de certificering dat het interne controlesysteem voor de boekhouding en de rapportering, bedoeld om de kwaliteit van de gegevens te verzekeren, doeltreffend werkt.

Dit interne certificeringsproces maakt deel uit van het algemene systeem van permanent toezicht. Het stelt het Finance-departement van BNP Paribas Fortis in staat zich te informeren over alle incidenten die verband houden met de opstelling van de Jaarrekening en toezicht te houden op de correctieve maatregelen genomen door de boekhoudkundige entiteiten en, indien nodig, de gepaste voorzieningen te boeken. Wat BNP Paribas Fortis in België betreft, wordt het certificeringsproces ondersteund door een uitgebreide reeks sub certificaten die alle activiteiten dekken die boekhoudkundige en financiële risico's voor het bedrijf kunnen inhouden.

Het certificeringssysteem wordt ook gebruikt in overleg met Risk Management voor informatie die deel uitmaakt van de prudentiële rapportering over het kredietrisico en de solvabiliteitsratio's. De betrokken medewerkers bevestigen dat de rapporten conform zijn met de normen en procedures en dat de gebruikte gegevens kwaliteitsvol zijn. Verder beschrijven zij de resultaten van de controles in de verschillende stadia van de productie van de verslagen, inclusief de reconciliatie van de boekhoudkundige gegevens met de aan het kredietrisico gerelateerde gegevens. Volgens dezelfde principes werd een certificeringssysteem geïnstalleerd voor liquiditeitsgegevens. De betrokken medewerkers rapporteren over de naleving van de normen en de resultaten van de belangrijkste controles die de kwaliteit van de rapportering waarborgen.

Controle op de waardering van financiële instrumenten en op het gebruik van deze waardering bij de resultaatsbepaling van markttransacties en de boekhoudrapportering

Het Finance-departement delegeert het bepalen van en de controle op de marktwaardes of modellen van financiële instrumenten aan de verschillende departementen die betrokken zijn bij het waarderen van financiële instrumenten als onderdeel van het toezicht op marktrisico's en managementgegevens. Het Finance-departement behoudt evenwel het overzicht over de nauwkeurigheid van deze activiteiten.

Het doel van deze controleprocedures in het Finance-departement is:

- ervoor zorgen dat transacties waarbij financiële instrumenten betrokken zijn, correct worden geregistreerd in de financiële en managementgegevens van BNP Paribas Fortis;
- de kwaliteit garanderen van de waardering en rapportering van financiële instrumenten, die gebruikt worden bij zowel de opstelling van de financiële en analytische boekhouding als bij het beheer van en toezicht op markt- en liquiditeitsrisico's;
- ervoor zorgen dat resultaten van markttransacties nauwkeurig worden bepaald en correct worden geanalyseerd.

Periodieke controle – Algemene Inspectie

Interne audit heeft een team van auditors die gespecialiseerd zijn in de boekhoudkundige en financiële audit. Dit weerspiegelt de strategie van de versterking van de auditcapaciteit in de boekhouding, zowel op technisch vlak als op het vlak van het beperken van boekhoudkundige risico's.

Haar actieplan is gebaseerd op de boekhoudkundige interne controle tools, die beschikbaar zijn voor BNP Paribas Fortis en het risico-evaluatie overzicht dat wordt opgesteld door de interne audit.

De belangrijkste doelstellingen van het team zijn de volgende:

- het vormen van een boekhoudkundig en financieel expertisecentrum om zo de capaciteit van de interne audit te versterken bij het uitvoeren van audits in deze domeinen;
- het identificeren via risico analyse en onderzoeken van risicogebieden binnen BNP Paribas Fortis.

Relaties met de erkende commissaris

In 2020 zoals in 2019 was de erkende commissaris PwC Bedrijfsrevisoren bv, vertegenwoordigd in 2020 door de heer Damien WALGRAVE en de heer Jeroen BOCKAERT en in 2019 door de heer Damien WALGRAVE.

De bedrijfsrevisor wordt aangesteld door de algemene vergadering van aandeelhouders, op advies van het Auditcomité en op voorstel van de Raad van Bestuur en de ondernemingsraad.

De bedrijfsrevisor stelt elk boekjaar een audit rapport op waarin hij het getrouw beeld van de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis en haar dochterondernemingen beoordeelt. Een overzicht van de bevindingen en aanbevelingen wordt voorgesteld in het Audit Comité in het '2020 Internal control findings & recommendations' document.

Naast dit rapport maakt de statutaire audit een Intern Controle Rapport waarin hij de beoordeling van het functioneren van de interne controle omgeving van de entiteit beschrijft.

De bedrijfsrevisor voert ook specifieke procedures uit voor de revisoren van de groep en een audit/herziening van de procedures voor de prudentiële toezichthouder.

Als onderdeel van hun wettelijke auditopdracht en gebaseerd op zijn audit taken, voert hij volgende controles uit:

- onderzoekt alle belangrijke veranderingen in de grondslagen voor financiële verslaggeving en stelt zijn aanbevelingen voor de keuzes die een wezenlijke impact hebben voor aan het Auditcomité;
- legt zijn bevindingen, opmerkingen en aanbevelingen voor om het interne controlesysteem te verbeteren aan de betrokken Bank entiteiten en aan Finance.

Het Audit comité van de Raad van Bestuur wordt ingelicht over de keuzes voor de grondslagen voor financiële verslaggeving die een wezenlijke impact hebben op de Jaarrekening, zodat zij die keuzes aan de Raad van Bestuur kunnen voorleggen met het oog op een definitieve beslissing.

4. Belangenconflicten

BNP Paribas Fortis moet voldoen aan de wettelijke bepalingen inzake belangenconflicten uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, aan de bepalingen van de Bankwet en een aantal circulaires van de Nationale Bank van België (NBB) die tot doel hebben belangenconflicten tussen BNP Paribas Fortis en haar bestuurders of algemene directie te vermijden, onder andere in verband met uitgeoefende externe functies en kredieten.

Verder past BNP Paribas Fortis een algemeen integriteitsbeleid en specifieke gedragscodes inzake belangenconflicten toe. Deze stellen dat het behalen van commerciële, financiële, professionele of persoonlijke doelstellingen de naleving van de volgende basisprincipes niet in de weg mogen staan:

1. belang van de klanten (dit omvat inzicht hebben in de behoeften van klanten, garanderen dat de klanten een eerlijke behandeling krijgen, het beschermen van de klantenbelangen, ...);
2. financiële veiligheid (dit omvat het bestrijden van witwaspraktijken, omkoping, corruptie en de financiering van terrorisme, ...);
3. marktintegriteit (dit omvat het ijveren voor eerlijke concurrentie, het naleven van regels inzake marktmisbruik, ...);
4. beroepsethiek (dit omvat het uit de weg gaan van belangenconflicten buiten de bank, het nemen van maatregelen tegen omkoping en corruptie, ...);
5. respect voor collega's (dit omvat het naleven van de hoogste normen voor professioneel gedrag, het verwerpen van elke vorm van discriminatie en het waarborgen van de veiligheid op de werkplek);
6. bescherming van de groep (dit omvat de waarde van de Groep BNP Paribas op lange termijn opbouwen en beschermen, de informatie van de Groep beschermen, verantwoordelijk communiceren, ...);
7. omgang met de samenleving (dit omvat het ijveren voor de eerbiediging van de mensenrechten, het beschermen van het milieu en het tegengaan van de klimaatverandering en het verantwoordelijk handelen in publieke aangelegenheden).

Tot slot worden de bestuurders van BNP Paribas Fortis, in overeenstemming met de Bankwet, vóór hun formele aanstelling beoordeeld door de relevante toezichthouder. Vooral een aanstelling goed te keuren, voert de relevante toezichthouder een onderzoek uit dat ook de afwezigheid van bepaalde belangenconflicten controleert.

BNP PARIBAS FORTIS GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2020

Opgesteld in overeenstemming met International Financial
Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie

Resultatenrekening op 31 december 2020

In miljoenen euro's	Toelichting	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Rentebaten ⁽¹⁾	2.a	6 834	7 778
Rentelasten ⁽¹⁾	2.a	(2 082)	(2 986)
Commissiebatens	2.b	1 998	2 076
Commissielasten	2.b	(724)	(798)
Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	2.c	181	202
Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	2.d	11	116
Nettowinsten uit de afboeking van financiële activa aan geamortiseerde kostprijs		(5)	(5)
Overige baten	2.e	11 539	11 409
Overige lasten	2.e	(9 859)	(9 756)
Nettobaten van het bankbedrijf		7 893	8 036
Personeelskosten en kosten van personeelsvoordelen	6.a	(2 410)	(2 567)
Overige algemene bedrijfskosten	2.f	(1 751)	(1 818)
Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa	4.l	(381)	(369)
Brutobedrijfsresultaat		3 351	3 282
Risicokost	2.g	(676)	(454)
Bedrijfsresultaat		2 675	2 828
Aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast	4.k	322	254
Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa		(114)	155
Goodwill	4.m	-	1
Resultaat voor belastingen		2 883	3 238
Vennootschapbelasting	2.h	(589)	(620)
Nettoresultaat		2 294	2 618
<i>waarvan minderheidsbelangen</i>		424	406
Resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders		1 870	2 212

(1) De vereisten van IAS 1.82(a) worden in de toelichting '2.a Nettorentebaten' beschreven.

Overzicht van het nettoresultaat en wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Nettoresultaat	2 294	2 618
Wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	(462)	(262)
Elementen die zijn of kunnen geherclassificeerd worden naar de resultatenrekening	(428)	(241)
Wijzigingen in de reële waarde van elementen met betrekking tot wisselkoersverschillen	(472)	(84)
Wijzigingen in de reële waarde van financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	35	76
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het nettoresultaat</i>	(1)	(165)
Wijzigingen in de reële waarde van beleggingen bij verzekeringsactiviteiten		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	3	3
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het nettoresultaat</i>	3	-
Veranderingen in de waarde van afdekkingsinstrumenten		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	144	(218)
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het nettoresultaat</i>	(3)	(6)
Belastingslast	(42)	68
Wijzigingen met betrekking tot ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	(95)	85
Elementen die niet geherclassificeerd zullen worden naar de resultatenrekening	(34)	(21)
Wijzigingen in de reële waarde van financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	(15)	-
<i>Elementen verkocht tijdens de periode</i>	-	-
Herwaardering van schulden als gevolg van het eigen kredietrisico van BNP Paribas Fortis	-	10
Herwaarderingswinsten (-verliezen) met betrekking tot de vergoedingen na uitdiensttreding	1	(17)
Belastingslast	(1)	(1)
Wijzigingen met betrekking tot ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	(19)	(13)
TOTAAL	1 832	2 356
Aandeel van de groep	1 565	2 051
Aandeel van minderheidsbelangen	267	305

Balans op 31 december 2020

In miljoenen euro's	Toelichting	31 december 2020	31 december 2019
Activa			
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken		50 074	4 399
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening		17 832	17 896
<i>Effectenportefeuille</i>	4.a	1 564	2 169
<i>Leningen en terugkoopovereenkomsten</i>	4.a	4 055	6 010
<i>Afgeleide financiële instrumenten</i>	4.a	12 213	9 717
Financiële afdekkingderivaten	4.b	3 178	2 500
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen		9 773	8 802
<i>Schuldbewijzen</i>	4.c	9 460	8 473
<i>Effecten met een aandelenkarakter</i>	4.c	313	329
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs		210 656	236 717
<i>Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen</i>	4.e	8 531	36 357
<i>Leningen aan en vorderingen op klanten</i>	4.e	188 742	187 998
<i>Schuldbewijzen</i>	4.e	13 383	12 362
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico		2 712	2 113
Financiële investeringen van verzekeringsactiviteiten		235	-
Actuele en uitgestelde belastingen	4.j	1 564	1 782
Overlopende rekeningen en overige activa	4.j	10 360	11 673
Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast	4.k	3 747	3 842
Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	4.l	23 914	22 386
Immateriële vaste activa		368	355
Goodwill	4.m	722	730
Totaal activa		335 135	313 195
Verplichtingen			
Deposito's van centrale banken		71	709
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening		25 987	23 818
<i>Effectenportefeuille</i>	4.a	132	516
<i>Deposito's en terugkoopovereenkomsten</i>	4.a	12 540	12 118
<i>Schuldbewijzen</i>	4.a	3 135	3 422
<i>Afgeleide financiële instrumenten</i>	4.a	10 180	7 762
Financiële afdekkingderivaten	4.b	5 257	5 838
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs		259 145	239 522
<i>Schulden aan kredietinstellingen</i>	4.g	50 820	40 456
<i>Schulden aan klanten</i>	4.g	193 770	184 378
<i>Schuldbewijzen</i>	4.h	11 815	11 918
<i>Achtergestelde schulden</i>	4.h	2 740	2 770
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico		1 449	1 008
Actuele en uitgestelde belastingen	4.i	771	713
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	4.j	8 207	9 058
Technische voorzieningen en overige verzekeringsverplichtingen		128	-
Voorzieningen voor risico's en kosten	4.n	4 282	4 374
Totaal verplichtingen		305 297	285 040
Eigen vermogen			
<i>Kapitaal en reserves</i>		23 808	21 634
<i>Resultaat van het boekjaar, aandeel van de groep</i>		1 870	2 212
Totaal kapitaal, geconsolideerde reserves en resultaat van de periode, aandeel van de groep		25 678	23 846
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen		(1 165)	(861)
Aandeel van de groep		24 513	22 985
Minderheidsbelangen	7.c	5 325	5 170
Totaal eigen vermogen		29 838	28 155
Totaal passiva		335 135	313 195

Kasstroomoverzicht op 31 december 2020

In miljoenen euro's	Toelichting	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Resultaat voor belastingen		2 883	3 238
Niet-monetaire elementen opgenomen in het nettoresultaat voor belastingen en andere aanpassingen		5 193	4 476
Netto-afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa		4 139	3 952
Bijzondere waardevermindering op goodwill en overige vaste activa		11	(32)
Nettotoevoeging aan voorzieningen		579	429
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast		(322)	(254)
Nettolasten (-baten) uit investeringsactiviteiten		115	(155)
Nettolasten (-baten) uit financieringsactiviteiten		3	(6)
Overige wijzigingen		668	542
Nettostijging (-daling) met betrekking tot activa en verplichtingen voortkomend uit operationele activiteiten		38 183	(7 663)
Nettostijging (-daling) met betrekking tot verrichtingen met klanten en kredietinstellingen		45 479	(2 645)
Nettostijging met betrekking tot verrichtingen met andere financiële activa of verplichtingen		745	3 235
Nettodaling met betrekking tot verrichtingen met niet-financiële activa en verplichtingen		(7 692)	(7 858)
Betaalde belastingen		(349)	(395)
Nettostijging in geldmiddelen voortvloeiend uit operationele activiteiten		46 259	51
Nettostijging (-daling) met betrekking tot aan- en verkopen van geconsolideerde entiteiten		(217)	451
Nettodaling met betrekking tot materiële en immateriële vaste activa		(132)	(169)
Nettostijging (-daling) in geldmiddelen voortvloeiend uit investeringsactiviteiten		(349)	282
Daling van geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot transacties met aandeelhouders		(86)	(1 521)
Stijging van geldmiddelen en kasequivalenten voortvloeiend uit andere financieringsactiviteiten		1 004	629
Nettostijging (-Daling) in geldmiddelen voortvloeiend uit financieringsactiviteiten*		918	(892)
Effect van wisselkoersschommelingen op geldmiddelen en kasequivalenten		(868)	(222)
Niet-monetaire impact van vaste activa aangehouden voor verkoop		-	27
Nettostijging (-daling) in het saldo van geldmiddelen en kasequivalenten		45 960	(754)
Saldo van geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de periode		5 574	6 328
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken		4 405	4 694
Schulden aan centrale banken		(708)	(112)
Direct opvraagbare deposito's van kredietinstellingen	4.e	2 990	3 048
Direct opvraagbare leningen van kredietinstellingen	4.g	(1 113)	(1 302)
Aftrek van vorderingen en verworven rente op geldmiddelen en kasequivalenten		-	-
Saldo van geldmiddelen en kasequivalenten aan het eind van de periode		51 533	5 574
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken		50 084	4 405
Schulden aan centrale banken		(71)	(708)
Direct opvraagbare deposito's van kredietinstellingen	4.e	2 828	2 990
Direct opvraagbare leningen van kredietinstellingen	4.g	(1 308)	(1 113)
Aftrek van vorderingen en verworven rente op geldmiddelen en kasequivalenten		-	-
Nettostijging (-daling) in het saldo van geldmiddelen en kasequivalenten		45 959	(754)
Bijkomende informatie:			
Betaalde intresten		(2 161)	(3 110)
Ontvangen intresten		6 700	7 845
Betaalde/ontvangen dividenden		124	(1 487)

* Wijzigingen in schulden uit financieringsactiviteiten andere dan als gevolg van kasstromen bedragen EUR (37) miljoen, veroorzaakt door wisselkoers- en herwaarderings-effecten, respectievelijk EUR (44) miljoen en EUR 7 miljoen.

Overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen tussen 1 januari 2019 en 31 december 2020

In miljoenen euro's	Kapitaal en reserves				Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die niet kunnen geherclassificeerd worden in de resultatenrekening				Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die kunnen geherclassificeerd worden in de resultatenrekening					Totaal aandeel van de groep	Minderheidsbelangen (toelichting 7.c)	Totaal eigen vermogen
	Kapitaal	Achtergestelde eigen vermogensinstrumenten	Niet uitgekeerde reserves	Totaal kapitaal en reserves	Financiële instrumenten aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	Eigen kredietrisico op schulden aangewezen tegen reële waarde met herwaarderingen via de resultatenrekening	Herschattingen van vergoedingen na uitdientstreding	Totaal	Wisselkoersverschillen	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	Financiële beleggingen bij verzekeringsactiviteiten	Aftekingsderivaten	Totaal			
Kapitaal en reserves per 1 januari 2019	11 905	-	11 047	22 952	206	(30)	(201)	(25)	(1 477)	133	668	1	(675)	22 252	5 098	27 350
Overige wijzigingen	-	-	(9)	(9)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(9)	(21)	(30)
Kapitaalverhoging en uitgiftes	-	500	-	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-	500
Dividenden	-	-	(1 809)	(1 809)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 809)	(212)	(2 021)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	-	-	-	(7)	8	(33)	(32)	(37)	(92)	119	(119)	(129)	(161)	(101)	(262)
Nettoresultaat van het boekjaar 2019	-	-	2 212	2 212	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 212	406	2 618
Kapitaal en reserves per 31 december 2019	11 905	500	11 441	23 846	199	(22)	(234)	(57)	(1 514)	41	787	(118)	(804)	22 985	5 170	28 155
Overige wijzigingen	-	-	(21)	(21)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(21)	(28)	(49)
Aankoop (toelichting 7b)	-	-	(16)	(16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(16)	-	(16)
Dividenden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(84)	(84)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	-	-	-	(3)	-	(12)	(15)	(315)	21	(23)	27	(290)	(305)	(157)	(462)
Nettoresultaat van het boekjaar 2020	-	-	1 870	1 870	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 870	424	2 294
Kapitaal en reserves per 31 december 2020	11 905	500	13 274	25 679	196	(22)	(246)	(72)	(1 829)	62	764	(91)	(1 094)	24 513	5 325	29 838

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2020

Opgesteld in overeenstemming met International Financial
Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE GRONDLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING TOEGEPAST DOOR BNP PARIBAS FORTIS

1.a Toepasbare grondslagen voor financiële verslaggeving

1.a.1 Standaarden

De epidemie van het coronavirus, op 11 maart 2020 door de Wereldgezondheidsorganisatie erkend als pandemie, en de maatregelen die door de overheden en regelgevende instanties genomen werden om de verspreiding van het virus te beperken, hebben zowel de wereldwijde bevoorradingsketen alsook de vraag naar goederen en diensten aangetast en hebben bijgevolg een belangrijke weerslag op de mondiale groei. Tegelijkertijd werd het budgettaire en monetaire beleid versoepeld ter ondersteuning van de economie.

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis werd opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel. De effecten van deze epidemie, getemperd door het geheel van anticyclische maatregelen zoals de ondersteunende overheidsmaatregelen en de economische herstelplannen waar de klanten gebruik van kunnen maken, betreffen hoofdzakelijk de verwachte kredietverliezen en de waardering van de activa. De raming van deze effecten is tot stand gekomen in een context van onzekerheid aangaande de omvang van de gevolgen van de epidemie op de economie zowel lokaal als wereldwijd.

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis werd opgemaakt volgens de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving (International Financial Reporting Standards – IFRS), die aanvaard werden door de Europese Unie ¹. In dit verband werden enkele bepalingen van IAS 39 met betrekking tot hedge accounting geschrapt en is voor enkele recente teksten het goedkeuringsproces nog niet afgerond.

■ Sinds 1 januari 2019 past BNP Paribas Fortis IFRS 16 'Leaseovereenkomsten' toe. Deze standaard werd op 31 oktober 2017 goedgekeurd voor toepassing binnen de Europese Unie.

Aan het International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) werd een vraag voorgelegd over het bepalen van de looptijd van twee soorten opzegbare of hernieuwbare contracten:

- contracten voor onbepaalde duur, die te allen tijde mits kennisgeving zowel door de leasingnemer als de leasinggever zonder schadevergoeding beëindigd kunnen worden;

- contracten oorspronkelijk afgesloten voor een korte looptijd (doorgaans 12 maanden) en die onbeperkt stilzwijgend verlengd kunnen worden voor dezelfde looptijd, tenzij één van beide partijen het contract opzegt.

Tijdens zijn vergadering van 26 november 2019 heeft het IFRIC bevestigd dat het beide hiervoor vermelde types contracten ook nog na de opzeggingstermijn als afdwingbaar beschouwt als het één van de contracterende partijen een meer dan onbeduidende economische motivatie oplevert om de leaseovereenkomst niet te beëindigen. Het IFRIC heeft verder ook een beslissing genomen over de looptijd van leaseovereenkomsten voor activa waaraan een entiteit niet verwijderbare verbeteringen heeft aangebracht. Als de entiteit verwacht deze aanpassingen nog te gebruiken na de datum waarop de leaseovereenkomst kan beëindigd worden, dan wijst dit op de mogelijkheid dat de entiteit een significant economisch nadeel kan lijden door het beëindigen van het contract. In dat geval wordt het gebruiksrecht van het actief berekend op basis van de gebruiksduur van de verbeteringswerken.

BNP Paribas Fortis heeft deze beslissing zonder significante impact toegepast.

- In het kader van de hervorming van de IBOR en Eonia rentevoeten heeft de Groep BNP Paribas in 2018 een wereldwijd overgangsprogramma opgestart voor het geheel van de metiers en functies. Het project zorgt voor de omkadering en de uitvoering van het omschakelingsproces van de oude referentierentes naar de nieuwe rentes in de belangrijkste jurisdicties en deviezen (euro, Britse pond, Amerikaanse dollar, Zwitserse frank en Japanse yen). Tegelijkertijd moet het programma ook de risico's beperken die aan deze transitie verbonden zijn en de naleving van de door de bevoegde autoriteiten gestelde termijnen verzekeren. De Groep heeft bijgedragen aan marktbrede workshops met centrale banken en toezichthouders.

¹ De volledige set van standaarden aanvaard door de Europese Unie kan geconsulteerd worden op de website van de Europese Commissie: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting_nl

De aankondigingen eind november 2020 door de openbare instanties van het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en de beheerder van beide Libors (ICE BA) hebben de overgangsplanning die oorspronkelijk eind 2021 zou afgerond zijn, gewijzigd. Voor de Libor GBP zou na deze termijn een synthetische Libor gepubliceerd moeten worden voor bepaalde contracten aangemerkt als *'tough legacy'*. In de Verenigde Staten zal de publicatie van de Libor USD verdergezet worden tot midden 2023. Voor de periode daarna zoekt men er nog naar een wettelijke oplossing voor de bepaalde activa klassen, met name voor de obligaties met variabele rentevoet.

Op basis van de vooruitgang geboekt tijdens het boekjaar 2020 en vooral de opstelling van een gedetailleerd plan heeft BNP Paribas Fortis vertrouwen in haar operationele capaciteit om voor grote transactievolumes de overgang te beheren naar de nieuwe referentierentes.

In Europa werd de overgang Eonia- €STR intussen verder gezet. Gezien de vaste spread tussen beide indices is dit een puur technische omschakeling. Daarnaast werd het behoud van de Euribor *sine die* bevestigd.

De hervorming van de referentierentes in de overige munten stelt de bank bloot aan risico's van diverse aard die het project van zeer nabij zal opvolgen, namelijk:

- Het risico verbonden aan het beheer van de veranderingen, maar ook van geschillen en gedrag die verband houden met de onderhandelingen met klanten en markttegenpartijen naar aanleiding van de wijziging van bestaande contracten;
- De operationele risico's verbonden aan de aanpassingen van de informaticasystemen en de processen binnen de bank;
- De economische risico's in geval van verstoring van de financiële markten gerelateerd aan diverse omschakelingen als gevolg van de hervorming van de referentierentes;
- De waarderingsrisico's in een scenario van beperkte liquiditeit tijdens de overgang van bepaalde segmenten van de derivatenmarkten.

In september 2019 heeft de IASB 'Fase 1' gepubliceerd van de wijzigingen aan IAS 39 en IFRS 7 met betrekking tot de vereisten voor hedge accounting. Deze wijzigingen bieden de mogelijkheid om afdekkingsrelaties die getroffen worden door de hervorming van de referentierentes verder te zetten ondanks de onzekerheid met betrekking tot de periode van omschakeling van de afgedekte en de afdekkingsinstrumenten naar de nieuwe rentevoeten. Deze wijzigingen, op 15 januari 2020 goedgekeurd voor gebruik binnen de Europese Unie, zijn verplicht voor de financiële verslaggeving vanaf 1 januari 2020, met de mogelijkheid tot vervroegde toepassing, een optie waar BNP Paribas Fortis gebruik van had gemaakt.

In augustus 2020 heeft de IASB 'Rentebenchmarkhervorming — Fase 2 (Wijzigingen in IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 en IFRS 16)' gepubliceerd. Deze tekst voert meerdere wijzigingen door die van toepassing zijn tijdens de effectieve overgang naar de nieuwe referentierentes. De aanpassingen laten toe om de wijziging van de contractuele kasstromen van financiële instrumenten ten gevolge van de hervorming van de referentierentes te verwerken als een herziening van de variabele rentevoet mits deze wijzigingen gebeuren op een economisch gelijkwaardige basis. De wijzigingen maken het ook mogelijk om bestaande afdekkingen verder te zetten op voorwaarde dat de aanpassingen aan de afgedekte instrumenten, de afdekkingsinstrumenten, het afgedekte risico en/of de wijze waarop de effectiviteit gemeten wordt bij de overgang naar de nieuwe referentierentes in de documentatie opgenomen worden. De wijzigingen omvatten verder ook nog:

- de mogelijkheid om een rentevoet te documenteren als een afgedekte risicocomponent zelfs als die rentevoet niet onmiddellijk afzonderlijk identificeerbaar is, op voorwaarde dat de bank redelijkerwijs verwacht dat dat wel het geval zal zijn binnen een periode van 24 maanden;
- de mogelijkheid om de cumulatieve veranderingen in de reële waarde opnieuw op nul te stellen bij de beoordeling van de effectiviteit van afdekkingsrelaties; en
- de verplichting om bij portefeuileafdekkingen de instrumenten die verwijzen naar nieuwe risicovrije referentierentes af te zonderen in subgroepen.

Deze wijzigingen, goedgekeurd voor toepassing binnen de Europese Unie op 13 januari 2021, zijn van toepassing voor de boekjaren die starten op of na 1 januari 2021. BNP Paribas Fortis heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om deze wijzigingen vervroegd toe te passen teneinde bestaande afdekkingsrelaties die door de overgang naar de nieuwe referentierentes aangepast werden, te behouden.

BNP Paribas Fortis heeft de afdekkingsrelaties in kaart gebracht die betrekking hebben op de referentierentes die het voorwerp zijn van de hervorming, nl. de EONIA, de EURIBOR en de LIBOR-rentes. Voor deze afdekkingsrelaties worden de instrumenten (het afgedekte en het afdekkingsinstrument) geleidelijk, wanneer nodig, aan de nieuwe rentes aangepast. De 'Fase 1' wijzigingen aan IAS 39 en IFRS 7 zijn van toepassing zolang de contractuele voorwaarden van de afgedekte of afdekkingsinstrumenten nog niet zijn aangepast (bijvoorbeeld door het opnemen van een 'fallback' clause) of indien ze wel aangepast zijn maar de voorwaarden en de datum van de overschakeling naar de nieuwe referentierentes niet duidelijk vastgelegd werden. Andersom zijn de 'Fase 2' wijzigingen van toepassing zodra de contractuele voorwaarden van de afgedekte instrumenten of de afdekkingsinstrumenten aangepast werden en de voorwaarden en de datum van de overgang naar de nieuwe referentierentevoeten duidelijk bepaald zijn.

Toelichting 4.b 'Financiële afdekkingsderivaten' vermeldt de notionele bedragen van de afdekkingsinstrumenten gedocumenteerd als onderdeel van afdekkingsrelaties die onder het toepassingsgebied van de hervorming van de referentierentes vallen.

Overigens leidt de hervorming tot een wijziging van de referentie-index voor de daggeldrente van toepassing voor de vergoeding van zekerheden, vooral wanneer uitgevoerd in 2020 door de clearinginstellingen voor derivaten in euro en Amerikaanse dollar, wat evoluties van de waarderingscurves heeft veroorzaakt. De netto impact van deze veranderingen in 2020 op de jaarrekening is echter niet significant.

De inwerkingtreding van standaarden en aanpassingen die verplicht van toepassing zijn vanaf 1 januari 2020 heeft geen impact op de jaarrekening over 2020.

BNP Paribas Fortis heeft nieuwe standaarden, wijzigingen en interpretaties die door de Europese Unie aanvaard werden en waarvan de toepassing in 2020 optioneel was, niet vervroegd toegepast.

1.a.2 Nieuwe belangrijke boekhoudregels, verschenen maar nog niet van toepassing

IFRS 17 Verzekeringscontracten werd in mei 2017 gepubliceerd ter vervanging van IFRS 4. De standaard is verplicht van toepassing voor boekjaren die starten op of na 1 januari 2023¹ mits voorafgaande goedkeuring voor toepassing binnen de Europese Unie.

1.b Segmentrapportering

Binnen de wettelijke en regelgevende / toezichthoudende scope van BNP Paribas Fortis ('controlekring') worden de aard en de financiële gevolgen van de bedrijfsactiviteiten die zij uitoefent en de economische omgevingen waarin zij opereert het best weergegeven door de volgende operationele segmenten:

- bankactiviteiten in België;
- bankactiviteiten in Luxemburg;
- bankactiviteiten in Turkije;
- andere domestic markets activiteiten;
- overige.

Operationele segmenten zijn onderdelen van BNP Paribas Fortis:

- die bedrijfsactiviteiten uitoefenen waaruit opbrengsten kunnen worden gehaald en waarbij kosten kunnen worden gemaakt;
- de operationele resultaten ervan worden regelmatig doorgeleucht door de Raad van Bestuur van de entiteit om beslissingen te nemen over de middelen die aan het segment moeten worden toegewezen en om de financiële prestaties ervan te beoordelen;
- waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is.

¹ Op 25 juni 2020 heeft de IASB 'Wijzigingen aan IFRS 17' gepubliceerd dat de toepassingsdatum met twee jaar uitstelt.

In de context van IFRS 8 'Operationele segmenten', wordt de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis beschouwd als de 'hoogstgeplaatste functionaris die belangrijke operationele beslissingen neemt' (Chief operating decision maker, CODM) die gezamenlijk toezicht houdt over de activiteiten, prestaties en middelen van BNP Paribas Fortis.

BNP Paribas Fortis organiseert en rapporteert, zoals vele andere bedrijven met diverse activiteiten, de financiële informatie naar de 'hoogstgeplaatste functionaris die belangrijke operationele beslissingen neemt' op meer dan één manier.

BNP Paribas Fortis en de wettelijke entiteiten die deel uitmaken van de Groep oefenen managementcontrole uit over de volledige wettelijke en regelgevende scope, de zogenaamde 'controlekring', met inbegrip van het opzetten van een geschikte governance-structuur en controleprocessen.

Binnen deze organisatiestructuur en in de context van de regelgevende scope ('controlekring') van BNP Paribas Fortis, zijn de hierboven vermelde segmenten in lijn met de kernprincipes en -criteria voor het bepalen van de operationele segmenten zoals gedefinieerd in IFRS 8, 'Operationele segmenten'.

Transacties of transfers tussen de bedrijfssegmenten gebeuren op basis van de gebruikelijke commerciële voorwaarden die ook voor niet-verbonden partijen gelden.

1.c Consolidatie

1.c.1 Consolidatiekring

De Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis bevat alle entiteiten waarover BNP Paribas Fortis exclusieve of gemeenschappelijke zeggenschap uitoefent of waarover BNP Paribas Fortis een invloed van betekenis uitoefent, met uitzondering van de entiteiten waarvan de consolidatie als niet materieel wordt beschouwd voor BNP Paribas Fortis. Entiteiten die aandelen aanhouden in geconsolideerde entiteiten worden eveneens geconsolideerd.

Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop BNP Paribas Fortis effectieve zeggenschap heeft verkregen. Entiteiten onder tijdelijke controle worden mee opgenomen in de Geconsolideerde Jaarrekening tot de datum waarop ze verkocht worden.

1.c.2 Consolidatiemethodes

Zeggenschap

Ondernemingen onder de zeggenschap van BNP Paribas Fortis worden volledig geconsolideerd. BNP Paribas Fortis heeft zeggenschap over een dochteronderneming wanneer zij blootgesteld is aan of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van haar betrokkenheid bij de entiteit en zij de mogelijkheid heeft om deze opbrengsten via haar macht over de entiteit te beïnvloeden.

BNP Paribas Fortis oefent zeggenschap uit over een entiteit waarin stemrechten aangehouden worden, als zij direct of indirect over de meerderheid van de stemmen beschikt (en er geen contractuele bepalingen bestaan die de rechten van deze stemrechten wijzigen) of als haar via contractuele overeenkomsten de macht is toevertrouwd om de relevante activiteiten van de entiteit te sturen.

Gestructureerde entiteiten zijn entiteiten die zo worden opgezet dat ze niet bestuurd worden door middel van stemrechten, bijvoorbeeld wanneer het beheer van de relevante activiteiten geregeld wordt via contractuele overeenkomsten en de stemrechten beperkt zijn tot het nemen van administratieve beslissingen. Deze entiteiten hebben vaak de volgende kenmerken of eigenschappen: beperkte activiteiten, een beperkte en duidelijk omlinjnde doelstelling en een eigen vermogen dat ontoereikend is om hun activiteiten te financieren zonder achtergestelde financiële steun.

Het vaststellen van zeggenschap over gestructureerde entiteiten houdt rekening met de redenen die tot de oprichting van de entiteit hebben geleid, de risico's die eraan verbonden zijn en de mate waarin BNP Paribas Fortis aan de variabiliteit van deze risico's is blootgesteld. De beoordeling van zeggenschap houdt rekening met alle feiten en omstandigheden die BNP Paribas Fortis in staat kunnen stellen om door haar beslissingen de opbrengsten te beïnvloeden, zelfs indien deze beslissingen afhankelijk zijn van bepaalde omstandigheden of onzekere toekomstige gebeurtenissen.

Voor het vaststellen van zeggenschap houdt BNP Paribas Fortis enkel rekening met materiële rechten met betrekking tot de entiteit waarover zij zelf of derde partijen beschikken. Een recht is materieel als de houder over de praktische mogelijkheid beschikt dat recht uit te oefenen wanneer beslissingen over de relevante activiteiten zich opdringen.

Het bestaan van zeggenschap moet opnieuw beoordeeld worden als er zich veranderingen voordoen in de elementen die bepalend zijn voor zeggenschap.

Wanneer BNP Paribas Fortis houder is van contractueel bepaalde besluitvormingsrechten, bijvoorbeeld wanneer BNP Paribas Fortis optreedt als vermogensbeheerder, zal zij moeten bepalen of zij een principaal is dan wel een agent. In combinatie met het niveau van blootstelling aan de variabele opbrengsten kunnen deze besluitvormingsrechten er op wijzen dat BNP Paribas Fortis optreedt voor eigen rekening en dus zeggenschap uitoefent over deze entiteiten.

Minderheidsbelangen worden afzonderlijk gepresenteerd in de geconsolideerde resultatenrekening, en ook in de geconsolideerde balans in het eigen vermogen. Bij de berekening van minderheidsbelangen wordt rekening gehouden met het uitstaand cumulatief bedrag van preferente aandelen geassocieerd als eigenvermogensinstrumenten en uitgegeven door dochterondernemingen, wanneer deze aandelen buiten BNP Paribas Fortis worden aangehouden.

Wat de volledig geconsolideerde fondsen betreft, aandelen in deze fondsen aangehouden door derden worden opgenomen als schulden tegen marktwaarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, voor zover deze aandelen op het initiatief van de intekenaar aflosbaar zijn tegen de marktwaarde.

Voor transacties die geleid hebben tot een verlies van controle wordt elk aandeel dat BNP Paribas behoudt in het eigen vermogen gewaardeerd tegen de reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Gezamenlijke zeggenschap

Wanneer BNP Paribas een bedrijfsactiviteit uitoefent met één of meerdere partijen en daarbij de zeggenschap deelt op basis van een contractuele overeenkomst die bepaalt dat de besluiten over de relevante activiteiten (deze die de opbrengsten van de entiteit aanzienlijk beïnvloeden) unanieme instemming vereisen, dan oefent BNP Paribas Fortis gezamenlijke zeggenschap uit over de activiteit. Wanneer de activiteit onder gezamenlijke zeggenschap uitgeoefend wordt via een afzonderlijke financiële structuur waarbij de partijen rechten hebben op de nettoactiva van de gezamenlijke overeenkomst, dan wordt deze joint venture geboekt volgens de equity-methode. Als de activiteit onder gezamenlijke

zeggenschap niet uitgeoefend wordt via een afzonderlijke financiële structuur of wanneer de partijen rechten hebben op de activa en aansprakelijk zijn voor de verplichtingen die verband houden met de overeenkomst onder gemeenschappelijke zeggenschap, dan zal BNP Paribas Fortis haar activa, haar verplichtingen en de opbrengsten en lasten die haar toekomen boeken in overeenstemming met de IFRS standaarden die daarop van toepassing zijn.

Invloed van betekenis

Ondernemingen waarover BNP Paribas Fortis een invloed van betekenis uitoefent, worden verantwoord op basis van de vermogensmutatiemethode. Een invloed van betekenis is de bevoegdheid om deel te nemen in het beslissingsproces over de financiële en operationele beleid van de onderneming zonder zeggenschap uit te oefenen. Een invloed van betekenis wordt verondersteld te bestaan wanneer BNP Paribas Fortis, direct of indirect, 20% of meer van de stemrechten van de onderneming uitoefent. Belangen van minder dan 20% kunnen geconsolideerd worden als BNP Paribas Fortis een invloed van betekenis uitoefent. Dit is van toepassing op ondernemingen ontwikkeld in samenwerking met andere geassocieerden waarin BNP Paribas Fortis deelneemt aan strategische beslissingen in de geassocieerde deelneming door de vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur of een equivalent bestuursorgaan, invloed uitoefent op het operationeel management van de onderneming door het ter beschikking stellen van managementsystemen of managementpersoneel en technische assistentie levert om de ontwikkeling van de onderneming te ondersteunen.

Wijzigingen in de netto-activa van geassocieerde ondernemingen (ondernemingen die verantwoord worden op basis van de vermogensmutatiemethode) worden verantwoord in 'Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast' aan de actiefzijde van de balans en in de relevante onderdelen van het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders. Goodwill op geassocieerde ondernemingen is ook opgenomen onder 'Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast'.

Wanneer er indicatie is van bijzondere waardevermindering, zal het bedrag van de participatie die geconsolideerd wordt op basis van de vermogensmutatiemethode (met inbegrip van goodwill), onderworpen worden aan een bijzondere waardeverminderingstest waarbij de realiseerbare waarde (gelijk aan de hoogste waarde van de gebruikswaarde of de marktwaarde) vergeleken worden met de boekwaarde. Indien nodig zal er een bijzondere waardevermindering erkend worden in de geconsolideerde resultatenrekening onder 'Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast' en dit kan nadien teruggedraaid worden.

Als het aandeel van BNP Paribas Fortis in het verlies van een geassocieerde onderneming gelijk is aan de boekwaarde van de investering in de geassocieerde onderneming of dit bedrag overtreft, dan stopt BNP Paribas Fortis de opname van haar aandeel in verdere verliezen. De belegging wordt verantwoord aan een waarde die nihil is. Verdere verliezen in de geassocieerde onderneming worden alleen verantwoord als BNP Paribas Fortis een in rechte afdwingbare of een feitelijke verplichting heeft of betalingen heeft verricht namens de geassocieerde onderneming.

Wanneer BNP Paribas Fortis een investering in een geassocieerde deelneming aanhoudt, direct of indirect via een entiteit die een organisatie is die durfkapitaal verstrekt, dan wel een gemeenschappelijk beleggingsfonds, een beleggingsfonds of een soortgelijke entiteit, met inbegrip van een verzekeringsfonds met beleggingscomponent, dan kan BNP Paribas ervoor kiezen deze investering te waarderen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Gerealiseerde resultaten op beleggingen in geconsolideerde ondernemingen worden verantwoord in de resultatenrekening onder de rubriek 'Netto winst op overige vaste activa'.

De Geconsolideerde Jaarrekening wordt opgesteld op basis van eenvormige grondslagen voor financiële verslaggeving voor transacties met een gelijkaardige rapportering en andere gebeurtenissen onder gelijkaardige omstandigheden.

1.c.3 Consolidatieprocedures

Eliminatie van intragroep saldi en transacties

Intragroep saldi voortvloeiend uit transacties tussen geconsolideerde ondernemingen en de transacties zelf (inclusief inkomen, uitgaven en dividenden) worden geëlimineerd. Winst en verliezen voortvloeiend uit intragroep verkopen van activa worden geëlimineerd uitgezonderd wanneer het verkocht actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen inbegrepen in de waarde van activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in eigen vermogen worden behouden in de Geconsolideerde Jaarrekening.

Omrekening van jaarrekeningen uitgedrukt in vreemde valuta

De Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis wordt opgesteld in euro.

De jaarrekeningen van ondernemingen waarvan de functionele munt niet de euro is, worden omgerekend op basis van de slotkoersmethode. Op basis van deze methode worden alle activa

en verplichtingen, monetair en niet-monetair, omgerekend tegen de contantwisselkoers op balansdatum. Baten en lasten worden omgerekend tegen de gemiddelde koers van de periode.

Dezelfde methode wordt toegepast op jaarrekeningen van ondernemingen die gevestigd zijn in economie met hyperinflatie, na aanpassing voor de effecten van inflatie door de toepassing van een algemene prijsindex.

Verschillen voortvloeiend uit de omrekening van balansposten en winst -en verlieselementen worden verantwoord in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders onder 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen' voor het deel dat toewijsbaar is aan de aandeelhouders en onder 'Minderheidsbelangen' voor het deel dat toewijsbaar is aan beleggers buiten de onderneming. Onder de optionele behandeling zoals toegelaten door IFRS 1 heeft BNP Paribas Fortis alle gecumuleerde omrekeningsverschillen toewijsbaar aan de aandeelhouders en aan de minderheidsbelangen op nul gezet in de openingsbalans van 1 januari 2004 door middel van een transfer naar ingehouden winsten.

Bij liquidatie of desinvestering van een deel van of alle belangen in een buitenlandse onderneming (buiten de eurozone) die leidt tot een wijziging in de aard van de investering (verlies van controle, van invloed van betekenis of van gezamenlijke controle zonder behoud van invloed van betekenis), wordt de in het eigen vermogen geregistreerde cumulatieve omrekeningsaanpassing, die is bepaald op basis van de stap-voor-stap consolidatiemethode, volledig overgedragen naar de resultatenrekening op het moment van de liquidatie of verkoop.

Indien het percentage van het aangehouden belang wijzigt zonder dat dit een wijziging in de aard van de investering met zich meebrengt, wordt de omrekeningsaanpassing verdeeld tussen het deel dat toewijsbaar is aan de aandeelhouders en het deel dat toewijsbaar aan de minderheidsbelangen voor zover de onderneming volledig geconsolideerd wordt. Voor ondernemingen die geconsolideerd worden volgens de vermogensmutatiemethode wordt het deel gelinkt aan de verkochte deelneming opgenomen in de resultatenrekening.

1.c.4 Bedrijfscombinaties en waardering van goodwill

Bedrijfscombinaties

Bedrijfscombinaties worden verantwoord op basis van de overnamemethode.

Onder deze methode worden de identificeerbare activa en verplichtingen van de overgenomen entiteit, gewaardeerd tegen de reële waarde op de overnamedatum. Uitzonderd voor vaste activa geclassificeerd als activa aangehouden voor verkoop die worden gewaardeerd tegen reële waarde min verkoopkosten.

De voorwaardelijke verplichtingen van de overgenomen partij worden niet opgenomen in de geconsolideerde balans tenzij ze een bestaande verplichting vertegenwoordigen op de overnamedatum en hun reële waarde op een betrouwbare wijze gewaardeerd kan worden.

De kost van een bedrijfscombinatie is de reële waarde op datum van de uitwisseling, van de gegeven activa, de overgenomen en veronderstelde verplichtingen en de eigenvermogensinstrumenten uitgegeven voor het verkrijgen van controle over de overgenomen partij. Kosten die direct toewijsbaar zijn aan de bedrijfscombinatie worden als een afzonderlijke transactie behandeld en opgenomen in de resultatenrekening.

Elk voorwaardelijk bedrag wordt tegen de reële waarde opgenomen in het op de overnamedatum getransfereerde bedrag van zodra er controle verworven is. Latere veranderingen in de reële waarde van elk voorwaardelijk bedrag opgenomen als een financiële verplichting worden verantwoord in de resultatenrekening.

BNP Paribas Fortis mag aanpassingen aan de voorlopige boekingen van de bedrijfscombinatie verantwoorden tot 12 maanden na de verwervingsdatum.

Goodwill vertegenwoordigt het verschil tussen de kost van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de overnemer in de netto reële waarde van de geïdentificeerde activa en verplichtingen van de overgenomen partij op de overnamedatum. Positieve goodwill wordt verantwoord in de balans van de overnemer, terwijl badwill onmiddellijk wordt opgenomen in resultatenrekening op de overnamedatum. Minderheidsbelangen worden gewaardeerd voor hun deel in de geherwaardeerde nettoactiva van de overgenomen partij. Maar BNP Paribas Fortis kan er ook voor kiezen om, voor elke bedrijfscombinatie, de minderheidsbelangen te waarderen tegen hun marktwaarde, wat hun toegewezen deel is van de goodwill. Tot dusver heeft BNP Paribas Fortis nog nooit voor deze laatste optie gekozen.

Goodwill wordt verantwoord in de functionele munt van de overgenomen partij en omgerekend tegen de slotkoers.

Op de overnamedatum wordt elk voorheen aangehouden belang in het eigen vermogen van de overgenomen partij gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. In het geval van een stapsgewijze overname wordt de goodwill bepaald op basis van de reële waarde op de overnamedatum.

Omdat de herziene IFRS 3 prospectief wordt toegepast, werden bedrijfscombinaties die plaatsvonden voor 1 januari 2010 niet herzien volgens de principes van IFRS 3.

Zoals toegelaten onder IFRS 1 moeten bedrijfscombinaties, die plaatsvonden voor 1 januari 2004 en die gerapporteerd werden in overeenstemming met de vorige toepasbare grondslagen voor financiële verslaggeving (Belgian GAAP), niet worden geherwaardeerd in overeenstemming met de principes van IFRS 3.

Waardering van goodwill

BNP Paribas Fortis toetst goodwill op bijzondere waardeverminderingen op een regelmatige basis.

Kasstroomgenererende eenheden

BNP Paribas Fortis heeft al haar activiteiten opgesplitst in homogene groepen van businesses¹ die de rapporteringsentiteiten of groepen van entiteiten van BNP Paribas Fortis vertegenwoordigen. Deze splitsing is consistent met de organisatorische structuur en beheersmethodes van BNP Paribas Fortis en weerspiegelt de onafhankelijkheid van elke rapporteringsentiteit of groep van entiteiten in termen van resultaat- en beheersaanpak. Dit wordt op regelmatige basis herzien met als doel rekening te houden met gebeurtenissen die de samenstelling van de kasstroomgenererende eenheden waarschijnlijk beïnvloeden zoals acquisities, desinvesteringen en belangrijke reorganisaties.

Toetsen van kasstroomgenererende eenheden op bijzondere waardeverminderingen

Goodwill toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden wordt jaarlijks getoetst of ze een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan of wanneer er een indicatie is dat de eenheid een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, door het vergelijken van de boekwaarde van de eenheid met de realiseerbare waarde. Wanneer de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, dan wordt er een onomkeerbaar bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord en wordt de goodwill afschreven voor het overschot van de boekwaarde van de eenheid over het realiseerbaar bedrag.

¹ IAS 36 'Bijzondere waardevermindering van activa' hanteert het begrip kasstroomgenererende eenheid voor homogene groepen van businesses.

Realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid

De realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid is de hoogste van de reële waarde van de eenheid na aftrek van kosten voor verkoop of de gebruikswaarde.

De reële waarde is de prijs die men zou verkrijgen uit de verkoop van de eenheid tegen marktvoorwaarden van toepassing op de datum van de waardering en vooral bepaald door middel van actuele prijzen van recente transacties tussen gelijkaardige ondernemingen of op basis van 'stock market multiples' voor vergelijkbare ondernemingen.

De gebruikswaarde is gebaseerd op een schatting van de toekomstige kasstromen die gegeneerd zullen worden door de kasstroomgenererende eenheid afgeleid van de jaarlijkse budgetten voorbereid door het management van de eenheid en goedgekeurd door het Executive Committee en afgeleid van analyses van de wijzigingen in de relatieve positionering van de activiteiten van de eenheid in hun markt. Deze kasstromen worden verdisconteerd tegen de rentevoet die het rendement weergeeft dat investeerders zouden verwachten van een investering in de betrokken businesssector en regio.

Transacties onder gemeenschappelijke zeggenschap

Transfers van activa of uitwisseling van aandelen tussen entiteiten onder gemeenschappelijke zeggenschap behoren niet tot het toepassingsgebied van IFRS 3 'Bedrijfscombinaties' of andere IFRS-standaarden. IAS 8 bepaalt dat in dergelijke gevallen het management op oordeelkundige wijze een grondslag voor financiële verslaggeving moet ontwikkelen waarvan de toepassing resulteert in relevante en betrouwbare informatie in het jaarverslag. Daarom heeft BNP Paribas Fortis beslist om de 'voorgangerswaardemethode' toe te passen op transacties onder gemeenschappelijke zeggenschap. Onder deze methode verantwoordt BNP Paribas Fortis, als overnemende partij, deze activa en verplichtingen aan hun boekwaarde zoals bepaald en gerapporteerd door de overdragende partij in de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas op datum van de overdracht. Als gevolg wordt er geen nieuwe goodwill (andere dan de bestaande goodwill van de gecombineerde entiteiten) verantwoord. Elk verschil tussen de betaalde/getransfereerde vergoeding en het verworven aandelenkapitaal wordt voorgesteld als een aanpassing in het eigen vermogen. Deze 'voorgangerswaardemethode' voor bedrijfscombinaties onder gemeenschappelijk zeggenschap wordt prospectief toegepast vanaf de verwervingsdatum.

1.d Omrekening van transacties in vreemde valuta

De methodes gebruikt om activa en verplichtingen verbonden aan transacties luidende in vreemde valuta aangegaan door BNP Paribas Fortis te verantwoorden en om het wisselkoersrisico die voortvloeit uit deze transacties te meten, hangt af van het feit of de desbetreffende activa en verplichtingen geassocieerd zijn als een monetair of niet-monetair item.

Monetaire activa en verplichtingen¹ uitgedrukt in vreemde valuta

Monetaire activa en verplichtingen uitgedrukt in vreemde valuta worden omgerekend naar de functionele munt van de relevante groepsentiteit tegen de slotkoers. Wisselkoersverschillen worden verantwoord in de resultatenrekening uitgezonderd voor deze die voortvloeien uit financiële instrumenten aangemerkt als een kasstroomafdekking of als afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit. Deze worden verantwoord in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders.

Niet-monetaire activa en verplichtingen uitgedrukt in vreemde valuta

Niet-monetaire activa kunnen ofwel gewaardeerd worden tegen historische kostprijs of tegen reële waarde. In het eerste geval worden niet-monetaire activa uitgedrukt in vreemde valuta, omgerekend op basis van de historische wisselkoers op de transactiedatum. Dit is de datum van eerste opname van de niet-monetaire activa. In het tweede geval worden ze gewaardeerd tegen de slotkoers.

Wisselkoersverschillen op niet-monetaire activa uitgedrukt in vreemde valuta en gewaardeerd tegen reële waarde (eigen-vermogensinstrumenten) worden verantwoord in de resultatenrekening als het actief geassocieerd is in 'Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening' en in het eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders wanneer het actief is geassocieerd in 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in eigen vermogen'.

¹ Monetaire activa en verplichtingen zijn activa en verplichtingen die ontvangen of betaald moeten worden in een vast of vast te stellen aantal valuta-eenheden.

1.e Rentemarge, commissies en opbrengsten van overige activiteiten

1.e.1 Rentemarge

Baten en lasten voortvloeiend uit financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en tegen reële waarde met waardewijzigingen in eigen vermogen worden verantwoord in de resultatenrekening op basis van de effectieve-rentemethode.

De effectieve rentevoet is de rentevoet die de geschatte toekomstige kasstromen over de verwachte levensduur van het financieel instrument of over een kortere periode indien meer geschikt nauwkeurig verdisconteert om tot de netto-boekwaarde van het actief of de verplichting in de balans te komen. De effectieve-rentevoetberekening houdt rekening met alle ontvangen of betaalde commissies die een vast onderdeel zijn van de effectieve rentevoet van het contract, transactiekosten en premies en kortingen.

Commissies die beschouwd worden als een onderdeel van de rente worden opgenomen in de effectieve rentevoet en verantwoord in de resultatenrekening onder 'Rente en opbrengsten / Soortgelijke lasten'. Commissies die in deze categorie opgenomen worden zijn de commissies op kredietverbintenissen wanneer de realisatie van een lening eerder waarschijnlijk dan onwaarschijnlijk is. De commissies ontvangen voor kredietverbintenissen worden uitgesteld tot de trekking van het krediet en vervolgens geïntegreerd in de berekening van de effectieve rentevoet en gespreid over de looptijd van het krediet. Commissies voor gesyndiceerde kredieten worden eveneens in deze rubriek gerapporteerd voor het deel dat overeenstemt met de vergoeding van andere deelnemers in het syndicaat.

1.e.2 Commissies en opbrengsten van andere activiteiten

Commissies ontvangen voor bancaire en gelijkaardige diensten (met uitzondering van de commissies die deel uitmaken van de effectieve rentevoet) en voor de dienstverlening die verband houdt met leasingcontracten vallen binnen het toepassingsgebied van IFRS 15 "Opbrengsten van contracten met klanten".

Deze standaard legt voor het boeken van inkomsten een uniform model vast waarvan de basisprincipes vertaald worden in vijf stappen. Op basis van deze criteria laten toe om de verschillende prestatieverplichtingen die in een contract vervat zijn te identificeren en daar de transactieprijs aan toe te kennen. De opbrengsten die verbonden zijn aan de verschillende prestatieverplichtingen worden opgenomen naarmate deze vervuld zijn, dit is wanneer de zeggenschap over het goed of de dienst is overgedragen.

Als de transactieprijs een variabele component bevat, dan wordt het variabele bedrag pas in de resultatenrekening opgenomen wanneer het zeer waarschijnlijk is dat er geen significante terugnemering van de opgenomen cumulatieve opbrengsten zal plaatsvinden.

Commissies

BNP Paribas Fortis neemt de commissiebaten en –lasten op in de resultatenrekening:

- ofwel progressief, naarmate de diensten worden verleend worden in geval van continue dienstverlening aan de klant. Dit betreft vooral bepaalde commissies op transacties met de cliënteel voor diensten die continu verstrekt worden, commissies op kredietverbintenissen die geen deel uitmaken van de rentemarge omdat het weinig waarschijnlijk is dat er een krediet zal opgenomen worden, commissies voor financiële garantieverbintenissen, commissies voor de compensatie van financiële instrumenten, commissies in het kader van fiduciaire en gelijkaardige verrichtingen, bewaarlonen of effecten, enz.

Commissies ontvangen voor financiële garantieverbintenissen worden beschouwd als de weergave van de initiële reële waarde van de verbintenis. De hieruit voortvloeiende verplichting wordt vervolgens afgeschreven naar de rentebaten over de duur van de verbintenis.

- ofwel, in alle andere gevallen, wanneer de dienst werd gepresteerd. Hieronder vallen onder meer ontvangen plaatsingscommissies, commissies als vergoeding voor het opzetten van een krediet syndicaat, commissies voor adviesverlening, enzovoort.

Opbrengsten van andere activiteiten

De opbrengsten van dienstverlening in het kader van leaseovereenkomsten worden in de resultatenrekening opgenomen naarmate deze diensten verstrekt worden, d.w.z. pro rata de kosten gemaakt voor de onderhoudscontracten.

1.f Financiële activa en financiële verplichtingen

De financiële activa worden op basis van hun bedrijfsmodel en de eigenschappen van hun contractuele kasstromen bij eerste opname geïnclassificeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen of tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

De financiële verplichtingen worden bij eerste opname geïnclassificeerd tegen geamortiseerde kostprijs of tegen de reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

De financiële activa en de financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen wanneer BNP Paribas Fortis partij wordt bij de contractuele bepalingen van het instrument. De aan- en verkopen van financiële activa die afgewikkeld worden binnen een termijn die is vastgelegd door de reglementering of gebruiken van een markt worden op de balans opgenomen op de afwikkelingsdatum.

1.f.1 Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs

Financiële activa worden geïnclassificeerd tegen geamortiseerde kostprijs als aan twee voorwaarden is voldaan: het bedrijfsmodel is erop gericht de financiële activa aan te houden om de contractuele kasstromen te ontvangen ('collect') en de kasstromen bestaan uitsluitend uit aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag.

De 'bedrijfsmodel' voorwaarde

De financiële activa worden beheerd met het oog op de ontvangst van de kasstromen door het innen van de contractuele betalingen tijdens de looptijd van het instrument.

Verkopen die dicht bij het einde van de looptijd van het instrument plaatsvinden voor een bedrag dat de resterende te ontvangen contractuele kasstromen benadert of verkopen omwille van een toename van het kredietrisico van de tegenpartij zijn verenigbaar met het 'collect' bedrijfsmodel. Verkopen als gevolg van regelgevende beperkingen of om het kredietconcentratierisico te beheren (zonder een toename van het kredietrisico) zijn ook verenigbaar met dit bedrijfsmodel zolang deze verkopen infrequent of insignificant in waarde zijn.

De 'kasstromen' voorwaarde

De voorwaarde van de kasstromen wordt nageleefd als de contractvoorwaarden van het schuldinstrument op bepaalde data aanleiding geven tot kasstromen die uitsluitend bestaan uit aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag.

Er is niet voldaan aan deze vereiste als een contractvoorwaarde de houder blootstelt aan risico's of volatiliteit van de contractuele kasstromen die onverenigbaar is met de voorwaarden van een basiskredietovereenkomst. Deze voorwaarde is evenmin gerespecteerd bij een instrument met hefboomwerking die er toe leidt dat de variabiliteit van de contractuele kasstromen vergroot.

De rentebetalingen bestaan uit een vergoeding voor de tijdswaarde van geld, het kredietrisico en eventueel ook voor andere risico's (bijvoorbeeld liquiditeitsrisico) en kosten (bijvoorbeeld administratieve kosten), en een winstmarge die consistent is met een basiskredietovereenkomst. Negatieve rente doet geen afbreuk aan de voorwaarde van de kasstromen.

De tijdswaarde van geld is het element van de rente waarvoor de vergoeding alleen op het verstrijken van tijd betrekking heeft. De relatie tussen de rente en het verstrijken van de tijd mag niet herzien worden op basis van specifieke kenmerken die er kunnen toe leiden de kasstroomeigenschap in vraag te stellen.

De tijdswaarde van geld kan worden herzien, bijvoorbeeld wanneer de variabele rente van een financieel actief periodiek opnieuw wordt vastgesteld volgens een frequentie die niet overeenstemt met de rentelooptijd. Naargelang de omvang van deze afwijking kan dit er toe leiden dat niet is voldaan aan de voorwaarde van de kasstromen. Bepaalde financiële activa aangehouden door BNP Paribas Fortis vertonen een verschil ('mismatch') tussen de frequentie voor het herzien van de rente en de rentelooptijd, of de rente wordt bepaald als een gemiddelde van rentevoeten. BNP Paribas Fortis analyseert dergelijke wijzigingen van de tijdswaarde van geld aan de hand van de benadering die de groep BNP Paribas hiervoor hanteert.

Gereguleerde rentevoeten voldoen aan de kasstroomeigenschap zodra zij zorgen voor een vergoeding die alleen op het verstrijken van tijd betrekking heeft en niet leiden tot blootstelling aan andere risico's of volatiliteit in de kasstromen die inconsistent zijn met een basiskredietovereenkomst.

Bepaalde contractvoorwaarden kunnen het tijdstip of het bedrag van de contractuele kasstromen wijzigen. Opties voor vervroegde aflossing doen geen afbreuk aan het criterium van de kasstromen als het vervroegd afgeloste bedrag hoofdzakelijk bestaat uit onbetaalde aflossingen van de hoofdsom en de rente daarop. Dat bedrag kan daarnaast ook een redelijke aanvullende compensatie voor de voortijdige beëindiging van het contract omvatten. Voor kredieten aan particulieren bijvoorbeeld wordt een vergoeding van zes maanden rente of 3% van de resterende hoofdsom beschouwd als een redelijke vergoeding. Actuariële vergoedingen worden

eveneens beoordeeld als redelijk als ze overeenstemmen met het verdisconteerde verschil tussen de resterende contractuele kasstromen van het krediet en hun wederbelegging voor dezelfde looptijd bij soortgelijke tegenpartijen of op de interbankenmarkt, ongeacht of deze vergoeding positief of negatief is (zogenaamde symmetrische vergoedingen). Clausules die voorzien in de overschakeling van een vlottende rente naar een vaste rente doen geen afbreuk aan de kasstroomvereiste op voorwaarde dat de vaste rente vastgelegd is bij aanvang, of als de rente overeenstemt met de tijdswaarde van geld voor de resterende looptijd van het krediet op datum van de uitoefening van de clausule.

Wanneer financiële activa contractueel gekoppeld zijn aan de betalingen ontvangen op een onderliggende pool van financiële instrumenten en er tussen de investeerders een rangorde bepaald is voor de betalingen van de kasstromen die tot kredietrisico-concentraties aanleiding geeft (tranches) zal een specifieke analyse nodig zijn. De contractvoorwaarden van de tranche en van de onderliggende pool van financiële instrumenten moeten beantwoorden aan de kasstroomeigenschap en het kredietrisico inherent aan de tranche moet kleiner zijn dan of gelijk aan het kredietrisico verbonden aan de onderliggende pool van financiële instrumenten.

Kredieten kunnen 'non-recourse' kenmerken vertonen, hetzij contractueel, hetzij in wezen, wanneer ze aan een welbepaalde entiteit verstrekt worden. Dat komt vooral voor bij projectfinanciering of bij financiering van activa. Er is aan de kasstroomeigenschap voldaan zolang deze leningen niet leiden tot een rechtstreekse blootstelling aan de activa die als zekerheid gesteld zijn. In de praktijk is het enkele feit dat het financiële actief zorgt voor betalingen van hoofdsom en rente onvoldoende om te besluiten dat het 'non-recourse' instrument beantwoordt aan de voorwaarde van de kasstromen. In dergelijke gevallen moeten de specifieke onderliggende activa waarop het beperkte verhaal betrekking heeft, geanalyseerd worden volgens de 'doorkijkbenadering'. Als die activa zelf niet beantwoorden aan de kasstroomeigenschap, moet de kredietgarantie van naderbij bekeken worden. Daarbij worden de volgende elementen geanalyseerd: de structurering en de grootte van de transactie, het eigen vermogen van de ontlenende structuur, de verwachte bron van de terugbetaling, de prijsvolatiliteit van de onderliggende activa. BNP Paribas Fortis past deze analyse toe op de 'non-recourse' leningen door haar verleend.

De categorie 'Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs' bevat o.a. de kredieten toegestaan door BNP Paribas Fortis evenals de terugkoopovereenkomsten en de effecten aangehouden door ALM-Treasury met het oog op het incasseren van de contractuele kasstromen en die voldoen aan de kasstroomeigenschap.

Boekingen

Bij de eerste opname worden financiële activa geboekt tegen hun reële waarde, met inbegrip van de transactiekosten direct toerekenbaar aan de transactie en de commissies ontvangen voor het tot stand brengen van de kredieten.

Daarna worden ze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs inclusief de opgebouwde rente, en verminderd met de betalingen van hoofdsom en rente tijdens de voorbije periode. Vanaf de eerste opname worden deze activa ook onderworpen aan de berekening van een voorziening voor verwachte kredietverliezen (toelichting 1.f.4).

De rente wordt berekend op basis van de effectieve rentevoet bepaald bij aanvang van het contract.

1.f.2 Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

Schuldinstrumenten

De schuldinstrumenten worden geïnclassificeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen als aan de volgende twee voorwaarden is voldaan:

- de voorwaarde van het bedrijfsmodel: de financiële activa worden aangehouden binnen een bedrijfsmodel waarvan het doel wordt bereikt door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als financiële activa te verkopen ('collect and sell'). Dit laatste aspect is geen bijzaak maar maakt integraal deel uit van het bedrijfsmodel;
- de voorwaarde van de kasstromen: de principes zijn identiek aan deze van toepassing voor financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs.

In deze categorie worden de effecten opgenomen die door ALM-Treasury worden aangehouden met het oog op het incasseren van de contractuele kasstromen of om te verkopen, en die voldoen aan de kasstroomeigenschap.

Bij de eerste opname worden financiële activa geboekt tegen hun reële waarde, met inbegrip van de transactiekosten direct toerekenbaar aan de transactie. Daarna worden ze gewaardeerd aan de reële waarde en de wijzigingen in de reële waarde worden gerapporteerd in een specifieke rubriek van het eigen vermogen 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen'. Daarnaast worden ook de verwachte kredietverliezen, die berekend worden volgens dezelfde modaliteiten als deze van toepassing op schuldinstrumenten tegen geamortiseerde kostprijs, geboekt in deze specifieke rubriek van het eigen vermogen met

de risicokost als tegenpost. Bij verkoop worden de bedragen die voorheen in het recycleerbare eigen vermogen werden geboekt overgebracht naar de resultatenrekening.

De rente wordt in de resultatenrekening opgenomen op basis van de effectieve rente bepaald bij de aanvang van het contract.

Eigenvermogensinstrumenten

Voor de beleggingen in eigenvermogensinstrumenten onder de vorm van aandelen is er de keuzemogelijkheid om, transactie per transactie, de instrumenten te klasseren als instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in (een specifieke rubriek van) het eigen vermogen. Bij verkoop van de aandelen worden de waardeveranderingen die tot dusver in het eigen vermogen geboekt werden, niet overgedragen naar de resultatenrekening. Enkel de dividenden worden in de resultatenrekening opgenomen voor zover ze een vergoeding vormen voor de investering en geen terugbetaling van het kapitaal. Op deze instrumenten worden geen bijzondere waardeverminderingen geboekt.

Participaties in een open-end beleggingsfonds die op verzoek van de houder aflosbaar zijn, beantwoorden niet aan de definitie van een eigenvermogensinstrument. Ze voldoen ook niet aan de kasstroomeigenschap en worden daarom geboekt tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

1.f.3 Krediet- en garantieverbintenissen

De kredietverbintenissen en de verstrekte financiële garanties die niet gerapporteerd worden als derivaten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, worden opgenomen in de toelichting met betrekking tot de gegeven en ontvangen verbintenissen. De bijzondere waardevermindering voor verwachte kredietverliezen op deze instrumenten wordt opgenomen onder de rubriek 'Voorzieningen voor risico's en kosten'.

1.f.4 Bijzondere waardevermindering op financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs en schuldinstrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

Het model voor de bijzondere waardevermindering is gebaseerd op de verwachte kredietverliezen.

Dit model is van toepassing op leningen, schuldinstrumenten tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen, verstrekte financierings- en garantieverbintenissen die niet gewaardeerd worden tegen reële

waarde, en ook op de vorderingen uit leaseovereenkomsten, op handelsvorderingen en contractactiva.

Algemene model

BNP Paribas Fortis maakt een onderscheid tussen drie stadia in de evolutie van het tegenpartijkredietrisico sinds de eerste opname van het actief.

- Binnen de 12 maanden te verwachten kredietverliezen (Stadium 1): indien op de rapportagedatum het aan een financieel instrument verbonden kredietrisico niet significant is toegenomen sinds de eerste opname, is het instrument onderhevig aan een bijzondere waardevermindering gelijk aan de binnen de twaalf maanden te verwachten kredietverliezen (voortvloeiend uit gebeurtenissen die kunnen leiden tot wanbetaling en die zich binnen een periode van 12 maanden na de verslagdatum kunnen voordoen);
- Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen voor activa zonder verminderde kredietwaardigheid (Stadium 2): de voorziening voor verliezen is een bedrag gelijk aan de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen als het kredietrisico verbonden aan het financiële instrument sinds de eerste opname significant is toegenomen zonder dat het actief een verminderde kredietwaardigheid vertoont of dubieus is;
- Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen voor financiële activa met verminderde kredietwaardigheid of financiële activa die dubieus zijn (Stadium 3): de voorziening voor verliezen is eveneens gelijk aan de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen.

Dit algemene model is van toepassing op alle financiële instrumenten die vallen binnen het toepassingsgebied van IFRS 9 met uitzondering van de financiële activa die bij de verwerving of creatie reeds een verminderde kredietwaardigheid vertonen en de instrumenten waarvoor een vereenvoudigde benadering gebruikt wordt (zie verder).

De benadering onder IFRS 9 op basis van de verwachte kredietverliezen is symmetrisch. Dit betekent dat wanneer in een vorige periode tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen geboekt werden, en daarna tijdens de lopende periode blijkt dat het aan het financiële instrument verbonden kredietrisico sinds de eerste opname niet langer significant is toegenomen, de voorziening opnieuw berekend zal worden op basis van binnen de twaalf maanden te verwachten kredietverliezen.

De rentebaten voor activa 'stadium' 1 en 2 worden berekend op basis van de bruto boekwaarde. Voor activa 'stadium' 3 worden de rentebaten berekend op basis van de geamortiseerde kostprijs. Dit is de bruto boekwaarde na aftrek van de voorziening voor bijzondere waardevermindering.

Definitie van wanbetaling

De definitie van wanbetaling wordt afgestemd op de definitie van wanbetaling uit het Bazelaamwerk. Er is echter een weerlegbaar vermoeden dat een wanbetaling niet later plaatsvindt dan wanneer een financieel actief 90 dagen achterstallig is. Deze definitie houdt rekening met de EBA-richtlijnen van 28 september 2016, meer bepaald voor wat betreft de drempelwaarden van toepassing voor de wanbetalingen en de proefperiodes.

De definitie van wanbetaling wordt op identieke wijze toegepast zowel voor het vaststellen van de toename van het kredietrisico als voor het bepalen van de te verwachten kredietverliezen.

Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid of dubieuze financiële activa

Definitie

Een financieel actief heeft een verminderde kredietwaardigheid wordt beschouwd als dubieus en wordt gerapporteerd als 'stadium' 3 wanneer zich één of meerdere gebeurtenissen voordoen die een negatief effect hebben op de toekomstige kasstromen van dit instrument.

Op individuele basis bevatten objectieve aanwijzingen dat een financieel actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, waarneembare gegevens over de volgende gebeurtenissen:

- het bestaan van rekeningen die meer dan 90 dagen achterstallig zijn;
- kennis hebben van of vaststellen dat er aanwijzingen dat de kredietlener in belangrijke financiële moeilijkheden verkeert zodat kan aangenomen worden dat er een risico is ontstaan ongeacht of de kredietlener betalingen al dan niet heeft uitgevoerd;
- concessie met betrekking tot kredietvoorwaarden toegestaan aan de kredietlener die de kredietontlener niet overwogen zou hebben mocht de kredietlener niet in financiële moeilijkheden verkeren (zie hieronder 'Herstructurering van financiële activa').

Bijzondere geval van financiële activa die bij de verwerving of creatie een verminderde kredietwaardigheid vertonen

In een aantal gevallen hebben financiële activa reeds bij eerste opname een verminderde kredietwaardigheid.

Voor deze activa wordt bij de eerste opname geen voorziening geboekt. Bij de berekening van de effectieve rentevoet wordt voor de aanvankelijke schatting van de toekomstige kasstromen rekening gehouden met de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen. Elke daaropvolgende wijziging, hetzij in positieve dan wel negatieve zin, van de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen geeft aanleiding tot het boeken van een winst of verlies voor bijzondere waardevermindering in de resultatenrekening.

Vereenvoudigde benadering

De vereenvoudigde benadering houdt in dat van bij de eerste opname een voorziening voor bijzondere waardevermindering wordt geboekt op basis van de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen.

BNP Paribas Fortis past dit model toe voor handelsvorderingen met een looptijd van ten hoogste één jaar.

Significante toename van het kredietrisico

Een significante toename van het kredietrisico kan vastgesteld worden hetzij op individuele basis hetzij op collectieve basis (waarbij de financiële instrumenten gegroepeerd worden in functie van hun gemeenschappelijke risicokenmerken) rekening houdend met alle redelijke en gefundeerde informatie. Daartoe wordt het risico op wanbetaling van het financiële instrument op rapportagedatum vergeleken met het risico op wanbetaling op datum van eerste opname.

Het beoordelen van de verslechtering gebeurt op basis van de vergelijking van de kansen op wanbetaling of van de noteringen op datum van eerste opname van het financiële instrument met deze op datum van rapportering.

Overigens bestaat er volgens de standaard een weerlegbaar vermoeden dat het kredietrisico van het financiële instrument significant is toegenomen sinds de datum van eerste opname zodra de contractuele betalingen meer dan 30 dagen achterstallig zijn.

Voor de specifieke activiteit van de consumentenkredieten wordt de verslechtering beoordeeld op basis van betalingsproblemen die zich hebben voorgedaan tijdens de laatste 12 maanden, zelfs als die reeds geregulariseerd zijn.

De betalingsmoratoria die in het kader van de gezondheidscrisis werden toegekend en die voldoen aan de voorwaarden vastgelegd in de EBA richtsnoeren van 2 april 2020 en gewijzigd op 2 december 2020 werden, op zichzelf beschouwd, niet gezien als indicatoren van een significante toename van het kredietrisico die leiden tot een automatische overdacht naar het stadium 2. 'Privé' moratoria die beantwoorden aan criteria die gelijkwaardig zijn aan deze gedefinieerd door EBA op 2 april 2020 (n.l. verleend tot 30 september 2020) werden op dezelfde wijze behandeld. De moratoria leiden niet tot het tellen van het aantal dagen betalingsachterstand zolang het nieuwe aflossingsplan nageleefd wordt.

Verdere toelichting bij de principes die BNP Paribas Fortis toepast bij de beoordeling van de significante toename van het kredietrisico zijn opgenomen in toelichting 2.g Risicokost.

Bepaling van het bedrag van de verwachte kredietverliezen

De verwachte kredietverliezen worden gedefinieerd als geschatte kredietverliezen (met name de verdisconteerde waarde van de kasstroomtekorten) gewogen tegen kans dat deze verliezen zich voordoen tijdens de verwachte looptijd van het financiële instrument. De berekening gebeurt op individuele basis berekend voor elke positie.

In de praktijk worden de verwachte kredietverliezen voor de posities die geclassificeerd zijn in Stadium 1 en Stadium 2, berekend als het resultaat van de vermenigvuldiging van de kans op wanbetaling ('PD'), het verlies bij wanbetaling (Loss Given Default or 'LGD') en het uitstaande bedrag bij wanbetaling (Exposure at Default of 'EaD'), verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet van de positie. Deze verliezen zijn het resultaat van het risico op wanbetaling binnen de komende 12 maanden (Stadium 1) of het risico op wanbetaling tijdens de looptijd van het instrument (Stadium 2). Voor de gespecialiseerde activiteit van de consumentkredieten wordt, rekening houdend met kenmerken van de portefeuilles, een methode toegepast die enerzijds gebaseerd is op de kans op beëindiging van het contract door vervroegde opeisbaarheid en anderzijds op geactualiseerde verliespercentages na vervroegde opeisbaarheid. De berekening van de parameters gebeurt op statistische wijze voor een homogene populatie.

Voor de posities gerapporteerd als Stadium 3 worden de verwachte kredietverliezen berekend als de waarde van de kasstroomtekorten voor de looptijd van het instrument verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet. De kasstroomtekorten vertegenwoordigen het verschil tussen de contractueel opeisbare betalingen en de verwachte ontvangsten.

De ontwikkelde methodologie maakt gebruik van bestaande begrippen en bepalingen (met name het Bazelkader) voor posities waarvoor de kapitaalvereisten voor het kredietrisico berekend worden volgens de IRBA methodologie. De methode wordt ook toegepast op portefeuilles waarvoor de kapitaalvereisten voor het kredietrisico vastgesteld worden volgens de standaardbenadering. Daarnaast zal het Bazelraamwerk aangevuld worden met de specifieke bepalingen van IFRS 9, meer bepaald het gebruik van toekomstgerichte informatie.

Einde van de looptijd

Er wordt rekening gehouden met alle contractvoorwaarden over de verwachte looptijd van het financiële instrument (met inbegrip van de optie tot vervroegde aflossing en verlengings- en vergelijkbare opties). In het uitzonderlijke geval waarin de verwachte looptijd van een financieel instrument niet met voldoende betrouwbaarheid kan worden geschat, maakt BNP Paribas Fortis gebruik van de resterende contractduur.

De periode die voor de berekening van de verwachte kredietverliezen wordt gebruikt, mag volgens de standaard niet langer zijn dan de maximale contractduur. Niettemin maakt BNP Paribas voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen voor toegestane overschrijdingen en kredietlijnen (op basis van een uitzondering voorzien in IFRS 9 voor dit soort transacties), gebruik van de periode tijdens dewelke de entiteit is blootgesteld aan kredietrisico en die periode kan de contractuele looptijd overschrijden (opzegtermijn). Voor toegestane overschrijdingen en kredietlijnen verleend aan tegenpartijen die geen klant zijn bij de retailbank kan de contractduur weerhouden worden als deze transacties op individuele basis opgevolgd worden en de eerstvolgende krediettherziening plaatsvindt op het einde van de contractuele looptijd.

Kans op wanbetaling

De kans op wanbetaling is de schatting van de kans dat zich een wanbetaling voordoet tijdens welbepaalde periode.

Het bepalen van de verwachte kredietverliezen vereist een schatting van zowel de kans op wanbetaling voor het komende jaar als de kans op wanbetaling tijdens de looptijd:

- de kans op wanbetaling voor het komende jaar wordt afgeleid van de reglementaire kansen op wanbetaling, die gebaseerd zijn op lange termijn gemiddelden through-the-cycle, ten einde rekening te houden met de heersende omstandigheden (point-in-time of 'PIT');
- de kans op wanbetaling tijdens de looptijd wordt bepaald aan de hand van migratiematrixen die de verwachte evolutie weergeven van de intern gehanteerde notering tot op het einde van de looptijd en de daaraan gekoppelde kansen op wanbetaling.

Verlies bij wanbetaling (LGD)

Het verlies bij wanbetaling is het verschil tussen de contractuele kasstromen en de verwachte kasstromen, verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet (of een benadering daarvan) op datum van de wanbetaling. De LGD wordt uitgedrukt als een percentage van de EaD.

Het schatten van de verwachte kredietverliezen houdt rekening met de kasstromen die voortvloeien uit de realisatie van een ontvangen zekerheid of andere vormen van kredietbescherming die integraal deel uitmaken van de contractvoorwaarden en die door BNP Paribas Fortis niet afzonderlijk geboekt worden (bijvoorbeeld, een hypothecaire inschrijving gekoppeld aan een hypotheeklening), na aftrek van de kosten voor verkrijging en verkoop van deze zekerheden.

In de context van de gezondheids crisis heeft BNP Paribas Fortis leningen met staatsgarantie verstrekt. De garantie wordt beschouwd als inherent aan de kredietovereenkomst op voorwaarde dat ze deel uitmaakt van de contractuele voorwaarden

of gelijktijdig met het krediet verstrekt werd. Bovendien moet het mogelijk zijn om het bedrag van de verwachte terugbetaling toe te wijzen aan een welbepaalde lening. Een dergelijke garantie wordt opgenomen in de berekening van de verwachte kredietverliezen. Als de uitwinning van de garantie daarentegen onderhevig is aan een mutualisatie of 'pooling' effect door middel van een mechanisme van achterstelling of van een globaal plafond voor het geheel van de portefeuille, dan wordt het recht op terugbetaling geboekt als een afzonderlijk actief.

De LGD gebruikt bij de toepassing van IFRS 9 wordt afgeleid van de Bazel parameters voor LGD. Daartoe worden deze gezuiverd van het effect van ongunstige conjunctuur en reglementaire voorzichtigheidsmarges, met uitzondering van de marges voor modelonzekerheid.

Uitstaand bedrag bij wanbetaling (EaD)

Het uitstaande bedrag bij wanbetaling van een financieel instrument is het verwachte resterende bedrag dat de Bank bij wanbetaling tegoed heeft van de debiteur. Dit bedrag wordt bepaald op grond van het verwachte terugbetalingsprofiel en houdt rekening met, naargelang de aard van het uitstaande bedrag, de contractuele aflossingen, de verwachte vervroegde terugbetalingen en de trekkingen op kredietlijnen.

Integratie van toekomstgerichte informatie

Het bedrag van de verwachte kredietverliezen wordt berekend op basis van een kansgewogen gemiddelde van een reeks van mogelijke uitkomsten, rekening houdend met informatie over gebeurtenissen uit het verleden, de heersende omstandigheden en prognoses van toekomstige economische omstandigheden.

De principes die BNP Paribas Fortis bij de berekening van de verwachte kredietverliezen toepast om rekening te houden met de economische scenario's wordt beschreven in toelichting 2.g 'Risicokost'.

Opname van verliezen

Bij de opname van verliezen vermindert BNP Paribas Fortis de brutoboekwaarde van een financieel actief wanneer zij niet in redelijkheid verwacht dat een financieel actief geheel of gedeeltelijk realiseerbaar zal zijn of wanneer het instrument het voorwerp was van de gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. De opname van verliezen betekent dat alle beschikbare rechtsmiddelen die ter beschikking staan van de Bank zijn uitgeput, wat in de praktijk afhankelijk is van de context eigen aan elke jurisdictie.

Wanneer het bedrag van het verlies groter is dan de gecumuleerde voorziening voor bijzondere waardevermindering wordt het verschil in de rubriek 'Risicokost' geboekt als een bijkomende waardevermindering. Bij elke recuperatie na het (gedeeltelijk) afboeken van het financiële actief boekt de bank het ontvangen bedrag als een winst in de rubriek 'Risicokost'.

Terugvordering door gebruikmaking van ontvangen zekerheden

Wanneer een krediet gegarandeerd is door een financieel of niet-financieel actief ontvangen als onderpand en de tegenpartij blijft in gebreke, kan BNP Paribas Fortis beslissen om de garantie uit te oefenen. Afhankelijk van de bepalingen in de betreffende jurisdictie kan de Bank de eigendom van het actief verwerven. In dergelijke gevallen zal de Bank het krediet afboeken met als tegenpost de opname van het actief ontvangen als onderpand.

Zodra de Bank effectief eigenaar is, zal dit actief gewaardeerd worden tegen reële waarde en geclassificeerd worden in functie van de verdere beheersintentie.

Herstructurering van financiële activa als gevolg van financiële problemen

Een herstructurering als gevolg van financiële problemen van de debiteur kan omschreven worden als een wijziging van de voorwaarden van de oorspronkelijke transactie die BNP Paribas Fortis enkel overweegt omwille van economische of juridische redenen verbonden met de financiële problemen van de debiteur.

Wanneer herstructureringen niet leiden tot het afboeken van het financiële actief, zal het geherstructureerde instrument het voorwerp zijn van een waardeaanpassing die de boekwaarde terugbrengt tot het bedrag van de nieuwe toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet bij aanvang. De wijziging van de waarde van het actief wordt geboekt in de resultatenrekening, rubriek 'Risicokost'.

Een significante toename van het kredietrisico wordt voor het financiële instrument beoordeeld door het risico op wanbetaling na de herstructurering (op basis van de gewijzigde contractvoorwaarden) te vergelijken met risico op wanbetaling op de datum van eerste opname (op basis van de oorspronkelijke contractvoorwaarden). Het bewijs dat niet langer voldaan is aan de voorwaarden voor het boeken van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen moet geleverd worden door een patroon van regelmatige en kwaliteitsvolle betalingen gedurende een bepaalde tijd.

Als de herstructurering bestaat uit een gedeeltelijke of totale inwisseling tegen wezenlijk verschillende activa (bijvoorbeeld, de inwisseling van een schuldinstrument tegen eigenvermogensinstrumenten), dan wordt die vertaald als het beëindigen van de vordering en het boeken van de bekomen activa tegen hun reële waarde op datum van de ruil. Het waardeverschil dat bij de inwisseling ontstaat wordt geboekt in de resultatenrekening, rubriek 'Risicokost'.

In 2020 werden in antwoord op de gezondheids crisis talrijke moratoria toegekend aan de cliënten. Het betalingsuitstel bestond doorgaans uit het verschuiven van de vervaldagen met enkele maanden met of zonder aanrekening van bijkomende rente voor het uitstel van de aflossingen. Deze aanpassingen van het aflossingsschema worden doorgaans beschouwd als niet-substantiële wijzigingen. Als de bank geen rente aanreket voor de periode van betalingsuitstel (of het percentage van de aangerekende rente is lager dan de effectieve rentevoet van het krediet) wordt de resulterende korting geboekt in de 'Nettobaten van het bankbedrijf' mits voldaan is aan bepaalde criteria¹. Het betalingsuitstel wordt in dat geval immers niet beschouwd als een antwoord op financiële problemen van de kredietnemer, maar als een liquiditeitscrisis van voorbijgaande aard. De bank gaat er dus niet automatisch van uit dat het kredietrisico aanzienlijk is toegenomen.

Wijzigingen aan financiële activa die niet gebeuren omwille van financiële problemen van de kredietnemer noch in het kader van moratoria, (bijvoorbeeld commerciële heronderhandelingen), worden doorgaans verwerkt als de vervroegde terugbetaling van de oude lening die wordt afgeboekt, gevolgd door de realisatie van een nieuwe lening aan marktvoorwaarden. De aanpassingen betekenen immers dat de rentevoet wordt aangepast aan de marktvoorwaarden aangezien de klant geen financiële moeilijkheden ondervindt en de mogelijkheid heeft om van bank te veranderen.

1.f.5 Risicokost

De 'risicokost' omvat de volgende resultaten:

- de toevoegingen aan en terugnemingen van de voorzieningen voor binnen de twaalf maanden en de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen 'Stadium 1 en Stadium 2' met betrekking tot schuldinstrumenten geboekt tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen, krediet- en garantieverbintenissen die niet tegen reële waarde geboekt worden, evenals schuldvorderingen die voortvloeien uit leaseovereenkomsten, handelsvorderingen en contractactiva;
- de toevoegingen aan en terugnemingen van de voorzieningen voor financiële instrumenten waarvoor objectieve aanwijzingen zijn dat ze een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan 'Stadium 3', verliezen op oninbare vorderingen en recuperaties op afgeschreven schuldvorderingen.

Verder worden eveneens de kosten van fraude en geschillen in verband met de financieringsactiviteit in de rubriek risicokost geboekt.

1.f.6 Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden en andere financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

De portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden bevat naast de instrumenten die BNP Paribas Fortis aanhoudt om te verhandelen ook derivaten.

De andere activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening hebben betrekking op schuldinstrumenten niet aangehouden voor handelsdoeleinden die niet voldoen aan de voorwaarden van het bedrijfsmodel 'collect' of 'collect and sell', of aan de kasstroomeigenschap. Eigenvermogensinstrumenten waarvoor de optie tot classificatie tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen niet wordt weerhouden, worden eveneens in deze rubriek opgenomen.

Deze instrumenten worden geboekt tegen hun reële waarde. De initiële transactiekosten worden rechtstreeks in de resultatenrekening opgenomen. Op de rapportagedatum worden de waardeveranderingen in de reële waarde getoond in de rubriek 'Nettowinsten of -verliezen op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'. Hetzelfde geldt voor de inkomsten, dividenden en de meer- of minderwaarden bij realisatie.

¹ Betalingsmoratoria beschouwd als een « COVID-19 General moratorium Measure » (d.w.z. die beantwoorden aan de voorwaarden vastgelegd in de EBA richtsnoeren gepubliceerd op 2 April 2020) of gelijkaardige maatregelen die niet leiden tot een overdracht naar het stadium 3.

Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

BNP Paribas maakt van deze mogelijkheid gebruik in de volgende twee gevallen:

- bij samengestelde financiële instrumenten die één of meerdere besloten derivaten bevatten die anders moeten afgescheiden worden en afzonderlijk verwerkt. Een in een contract besloten derivaat is een component waarvan de economische kenmerken en de risico's niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract;
- als de toepassing van deze optie een inconsistentie in de waardering of de opname van activa en verplichtingen elimineert of aanzienlijk beperkt zodat deze niet in afzonderlijke categorieën moeten opgenomen worden.

De waardeveranderingen in de reële waarde die toe te rekenen zijn aan veranderingen in het aan de verplichting verbonden kredietrisico moeten in het eigen vermogen gepresenteerd worden.

1.f.7 Financiële verplichtingen en eigenvermogensinstrumenten

Een uitgegeven financieel instrument of de onderdelen daarvan worden geclassificeerd als financiële verplichting of eigenvermogensinstrument op basis van de economische kenmerken van de juridische overeenkomst.

Financiële instrumenten uitgegeven door BNP Paribas Fortis worden als schuldinstrumenten gekenmerkt als zij voor de uitgevende entiteit een contractuele verplichting inhouden om geldmiddelen of een financieel actief te leveren aan de houder van de effecten. Hetzelfde geldt als de entiteit ertoe gedwongen kan worden om financiële activa of financiële verplichtingen te ruilen met de tegenpartij onder voorwaarden die potentieel nadelig zijn voor de entiteit, of om een variabel aantal van haar eigenvermogensinstrumenten te leveren.

Eigenvermogensinstrumenten vloeien voort uit contracten die recht geven op het overblijvende belang in de activa van een entiteit, na aftrek van alle verplichtingen.

Schulden vertegenwoordigd door effecten en achtergestelde schulden

Schulden vertegenwoordigd door effecten en achtergestelde schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tenzij ze tegen de reële waarde geboekt worden.

Uitgegeven schulden vertegenwoordigd door effecten worden geboekt tegen hun oorspronkelijke uitgiftekoers, met inbegrip van de transactiekosten. Vervolgens gebeurt de waardering tegen hun geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentevoet.

Obligaties terugbetaalbaar of converteerbaar in eigen aandelen zijn hybride instrumenten die mogelijk een schuldcomponent en een eigenvermogenscomponent bevatten, die bij de eerste opname van de transactie geïdentificeerd zal worden.

Eigenvermogensinstrumenten

De term 'eigenvermogensinstrumenten' verwijst naar aandelen uitgegeven door de moedermaatschappij (BNP Paribas Fortis) of door één van haar dochterondernemingen die volledig worden opgenomen in de consolidatie. Externe kosten die direct toewijsbaar zijn aan de uitgifte van nieuwe aandelen worden in mindering gebracht van het eigen vermogen, verminderd met alle verbonden belastingen.

Eigenvermogensinstrumenten aangehouden door BNP Paribas Fortis, ook gekend als eigen aandelen, worden afgetrokken van het geconsolideerde eigen vermogen ongeacht het doel waarvoor ze zijn aangehouden. Winsten en verliezen voortvloeiend uit deze instrumenten worden geëlimineerd uit de geconsolideerde resultatenrekening.

Wanneer BNP Paribas Fortis eigenvermogensinstrumenten verwerft, uitgegeven door dochterondernemingen die onder exclusieve controle vallen, wordt het verschil tussen de aankoopprijs en het aandeel in de netto verworven activa opgenomen in overgedragen resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders van BNP Paribas Fortis. Daarnaast worden de verplichtingen in overeenstemming met de putoptie toegekend aan de minderheidsaandeelhouders in deze dochterondernemingen en de veranderingen in de waarde van die verplichting initieel gecompenseerd tegen minderheidsbelangen met elk overschot gecompenseerd in overgedragen resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders van BNP Paribas Fortis. Tot de uitoefening van deze opties, wordt het deel van het nettoresultaat toewijsbaar aan de minderheidsbelangen toegekend aan minderheidsbelangen in de resultatenrekening. Een daling in het belang van BNP Paribas Fortis in een volledig geconsolideerde dochteronderneming wordt verantwoord in de rekeningen van BNP Paribas Fortis als een wijziging in het eigen vermogen.

Financiële instrumenten uitgegeven door BNP Paribas Fortis die beschouwd worden als eigenvermogensinstrumenten (bijvoorbeeld super achtergestelde effecten met onbepaalde looptijd) worden gerapporteerd in de rubriek 'Kapitaal en reserves'.

De uitkeringen van een financieel instrument dat geboekt werd als eigenvermogensinstrument worden rechtstreeks afgetrokken van het eigen vermogen. Hetzelfde geldt voor de transactiekosten op dergelijke instrumenten.

Derivaten op eigenvermogensinstrumenten worden als volgt behandeld, afhankelijk van de afwikkelingsmethode:

- als eigenvermogensinstrument indien ze afgewikkeld worden door de fysieke levering van een vast aantal eigenvermogensinstrumenten voor een vast bedrag van geld of ander financieel actief. Deze instrumenten worden niet geherwaardeerd;
- als derivaten indien ze afgewikkeld worden in geld of wanneer men de keuze heeft om ze af te wikkelen door de fysieke levering van aandelen of in geld. Wijzigingen in de waarde van deze instrumenten worden opgenomen in de resultatenrekening.

Als het contract een verplichting, voorwaardelijk of niet, bevat voor de Bank om haar eigen aandelen terug te kopen, dan moet de Bank de contante waarde van deze schuld opnemen met een tegenboeking in het eigen vermogen.

1.f.8 Hedge accounting

BNP Paribas Fortis heeft gebruik gemaakt van de optie voorzien door de standaard om de vereisten van IAS 39 inzake hedge accounting verder toe te passen tot een nieuwe standaard voor portefeuilleafdekking ('macrohedging') van kracht wordt. Bovendien verwijst IFRS 9 niet expliciet naar de reëlewaardeafdekking van het renterisico op een portefeuille van financiële activa of financiële verplichtingen. De bepalingen van IAS 39 voor deze portefeuilleafdekkingen, zoals goedgekeurd door de Europese Unie, blijven van toepassing.

Derivaten aangegaan als deel van een afdekkingsrelatie worden geclassificeerd volgens het doel van de afdekking.

Reëlewaardeafdekkingen worden hoofdzakelijk gebruikt om het renterisico op vastrentende activa en verplichtingen af te dekken, voor zowel geïdentificeerde financiële instrumenten (effecten, obligaties, leningen, ontleningen) als voor portefeuilles van financiële instrumenten (hoofdzakelijk direct opvraagbare deposito's en vastrentende leningen).

Kasstroomafdekkingen worden hoofdzakelijk gebruikt om het renterisico op niet-vastrentende activa en verplichtingen inclusief roll-overs af te dekken en het valutarisico op heel waarschijnlijke verwachte inkomsten in vreemde valuta.

Bij aanvang van de afdekking bereidt BNP Paribas Fortis een formele documentatie over de afdekkingsrelatie voor waarin het volgende wordt vastgelegd: het instrument (of een deel van het instrument of een deel van het risico) dat wordt afgedekt; de afdekkingsstrategie en het soort risico dat afgedekt wordt; het afdekkingsinstrument; en de methodes gebruikt om de effectiviteit van de afdekkingsrelatie te beoordelen.

Bij aanvang en tenminste elk kwartaal beoordeelt BNP Paribas Fortis, consistent met de originele documentatie, de actuele (retrospectieve) en de verwachte (prospectieve) effectiviteit van de afdekkingsrelatie. Retrospectieve effectiviteitstesten worden aangewend om te beoordelen of de actuele wijzigingen in de reële waarde of kasstromen van het afdekkingsinstrument en het afgedekte instrument binnen een bereik vallen van 80% tot 125%. Prospectieve effectiviteitstesten worden aangewend om te verzekeren dat de verwachte wijzigingen in de reële waarde of kasstromen van het derivaat deze van het afgedekte element voldoende compenseren over de resterende duur van de afdekking. Voor heel waarschijnlijke verwachte transacties wordt de effectiviteit grotendeels beoordeeld op basis van historische gegevens van gelijkaardige transacties.

Onder IAS 39 zoals aanvaard door de Europese Unie (dat bepaalde passages over portefeuilleafdekking uitsluit) komen relaties die het renterisico afdekken gebaseerd op portefeuilles van activa en verplichtingen als volgt in aanmerking voor reëlewaardeafdekkingen:

- het risico aangemerkt als af te dekken is het renterisico in verband met de interbancaire rentecomponent van rentevoeten op commerciële banktransacties (leningen aan klanten, spaarrekeningen en direct opvraagbare deposito's);
- het instrument aangemerkt als af te dekken komt overeen, voor elke looptijdklasse, met een deel van het verschil in rentevoet geassocieerd met de afgedekte onderliggende instrumenten;
- de gebruikte afdekkingsinstrumenten bestaan exclusief uit 'plain vanilla'-swaps;
- prospectieve afdekkingseffectiviteit wordt vastgesteld door het feit dat alle derivaten bij aanvang het effect moeten hebben van een vermindering van het renterisico in de portefeuille van de afgedekte onderliggende instrumenten. Retrospectief zal een afdekking gediskwalificeerd worden van hedge accounting wanneer er een tekort ontstaat in de onderliggende activa specifiek geassocieerd met de afdekking voor elke looptijdklasse (als gevolg van een vervroegde terugbetaling van de lening of intrekking van de deposito's).

De boekhoudkundige verwerking van derivaten en afgedekte instrumenten hangt af van de afdekkingsstrategie.

In een reële waardeafdeckingsrelatie wordt het derivaat gehewaardeerd tegen reële waarde in de balans met wijzigingen in de reële waarde opgenomen in de resultatenrekening in 'Nettowinsten en -verliezen op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening', symmetrisch met de herwaardering van het afgedekte element om het afdeckingsrisico weer te geven. In de balans wordt de reële waardeherwaardering van het afgedekte element verantwoord volgens de classificatie van het afgedekte element in het geval van een afdekking van individuele activa en verplichtingen of onder 'Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico' in het geval van een portefeuilleafdekking.

Wanneer een afdeckingsrelatie wordt stopgezet of niet langer beantwoordt aan de effectiviteitscriteria, dan wordt het afdeckingsinstrument getransfereerd naar de portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden en gehewaardeerd volgens de methode toegepast in deze categorie. In het geval van geïdentificeerde afgedekte rente-instrumenten wordt de herwaarderingsaanpassing, verantwoord in de balans, afgeschreven over de resterende looptijd van het instrument op basis van de effectieve-rentemethode. In het geval van portefeuilles van rente-instrumenten bij aanvang afgedekt voor het renterisico wordt de aanpassing lineair afgeschreven over de resterende termijn van de oorspronkelijke afdekking. Wanneer het afgedekte element niet langer in de balans verschijnt, vooral door vervroegde afbetalingen, wordt de aanpassing onmiddellijk in de resultatenrekening opgenomen.

Bij een kasstroomafdeckingsrelatie wordt het derivaat in de balans verantwoord tegen reële waarde met wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders op de afzonderlijke lijn 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen'. De bedragen opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders over de looptijd van de afdekking worden getransfereerd naar 'Netto rentebaten' in de resultatenrekening wanneer de kasstromen van het afgedekte element een invloed hebben op het resultaat. De afgedekte elementen blijven geboekt op basis van de waarderingsregels specifiek aan de categorie van activa of verplichtingen waartoe ze behoren.

Wanneer de afdeckingsrelatie wordt stopgezet of niet langer beantwoordt aan de effectiviteitscriteria blijven de cumulatieve bedragen, opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders als gevolg van de herwaardering van het afdeckingsinstrument, verantwoord in het eigen vermogen tot de afdekkingstransactie zelf een invloed heeft op het resultaat of tot het duidelijk wordt dat de transactie niet zal plaatsvinden. Op dat moment worden ze getransfereerd naar de resultatenrekening.

Wanneer een afgedekt element ophoudt te bestaan worden de cumulatieve bedragen, opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouder, onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening.

Ongeacht welke afdeckingsstrategie gebruikt is, wordt elke ineffectiviteit van de afdekking verantwoord in de resultatenrekening onder de rekening 'Nettowinsten en -verliezen op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Afdekkingen van netto-investeringen in een buitenlandse dochteronderneming of bijkantoor worden op dezelfde manier in de boekhouding opgenomen als bij kasstroomafdekkingen. Afdeckingsinstrumenten kunnen valutaderivaten of elk ander niet-derivaat financieel instrument zijn.

1.f.9 Bepaling van de reële waarde

De reële waarde is de prijs die ontvangen zou worden bij verkoop van een actief of die betaald zou worden bij de overdracht van een verplichting in een regelmatige transactie tussen marktspelers in de belangrijkste of meest voordelig markt op waarderingsdatum.

BNP Paribas Fortis bepaalt de reële waarde van financiële instrumenten ofwel op basis van prijzen die rechtstreeks voortvloeien uit externe gegevens ofwel op basis van waarderings technieken. Deze waarderings technieken zijn voornamelijk markt -en inkomstenbenaderingen die omvat zijn in algemeen aanvaarde modellen (vb. verdisconteerde kasstromen, 'Black-Scholes'-model, interpolatietechnieken). Ze maximaliseren het gebruik van waarneembare inputs en minimaliseren het gebruik van niet-waarneembare inputs. Ze worden gekalibreerd om de huidige marktomstandigheden te weerspiegelen en waarde-aanpassingen worden toegepast wanneer nodig, zoals wanneer bepaalde factoren zoals model-, liquiditeits- en kredietrisico niet opgenomen zijn in de modellen of hun onderliggende inputs, maar toch in aanmerking worden genomen door de marktspelers bij het vaststellen van de uitstapprijs.

De waarderings eenheid is over het algemeen het individueel financieel actief of de individuele financiële verplichting maar er kan onder bepaalde voorwaarden gekozen worden voor een waarderings gebaseerd op een portefeuille. BNP Paribas Fortis past deze uitzondering toe wanneer een groep van financiële activa en financiële verplichtingen of andere contracten waarop de standaard voor financiële instrumenten van toepassing is, beheerd wordt op basis van de netto blootstelling aan vergelijkbare markt- of kredietrisico's die verrekend worden in overeenstemming met een gedocumenteerde interne strategie voor risicobeheer.

Activa en verplichtingen gewaardeerd of gerapporteerd tegen reële waarde worden opgedeeld in de volgende drie niveaus van de reële-waardehiërarchie:

- Niveau 1: reële waarden worden bepaald door rechtstreeks gebruik van prijzen genoteerd in actieve markten voor identieke activa en verplichtingen. Een actieve markt is een markt waarop transacties voldoende frequent en in voldoende volume plaatsvinden en waarop prijzen continu beschikbaar zijn;
- Niveau 2: reële waarden worden bepaald op basis van waarderingstechnieken waarvoor direct of indirect waarneembare marktgegevens een belangrijke input vormen. Deze technieken worden regelmatig gekalibreerd en de parameters bevestigd aan de hand van informatie van afkomstig van actieve markten;
- Niveau 3: reële waarden worden bepaald op basis van waarderingstechnieken waarvoor belangrijke inputs niet waarneembaar zijn of niet bevestigd kunnen worden door markt gebaseerde waarnemingen, bijvoorbeeld als gevolg van de illiquiditeit van het instrument en belangrijk modelrisico. Een niet-waarneembare input is een parameter waarvoor er geen beschikbare marktgegevens bestaan en dat daarom wordt afgeleid van eigen veronderstellingen over wat andere marktpelers in aanmerking zouden nemen bij het bepalen van de reële waarde. Het vaststellen of een product niet liquide is of onderhevig is aan belangrijke modelrisico's is ook een kwestie van beoordeling.

De classificatie van activa of verplichtingen in de reëlewaardehiërarchie is gebaseerd op het niveau van de input die voor de reële waarde doorslaggevend is.

Er kan voor financiële instrumenten gerapporteerd in Niveau 3 van de reëlewaardehiërarchie en in mindere mate voor bepaalde financiële instrumenten gerapporteerd in Niveau 2 een verschil ontstaan tussen de transactieprijs en de reële waarde. Deze 'day-one profit' uitgesteld en opgenomen in de resultatenrekening over de periode waarin verwacht wordt dat de waarderingssparameters niet-waarneembaar blijven. Wanneer parameters die oorspronkelijk niet-waarneembaar waren waarneembaar worden, of wanneer de waardering onderbouwd kan worden in vergelijking met recente gelijkaardige transacties in een actieve markt, wordt het niet-opgenomen deel van de 'day-one profit' opgenomen in de resultatenrekening.

1.f.10 Verwijdering van financiële activa en financiële verplichtingen

Verwijdering van financiële activa

BNP Paribas Fortis verwijdert een financieel actief geheel of gedeeltelijk ofwel wanneer de contractuele rechten op de kasstromen uit het financieel actief aflopen ofwel wanneer BNP Paribas Fortis de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het actief en alle risico's en voordelen van eigendom van het actief overdraagt. Tenzij deze voorwaarden zijn vervuld, behoudt BNP Paribas Fortis het actief in de balans en verantwoordt een schuld voor de verplichting ontstaan als resultaat van de transfer van het actief.

Verwijdering van financiële verplichtingen

BNP Paribas Fortis verwijdert een financiële verplichting geheel of gedeeltelijk wanneer de verplichting geheel of gedeeltelijk is uitgedoofd.

Terugkoopovereenkomsten ('repurchase agreements') en lenen of uitlenen van effecten ('securities lending')

Effecten tijdelijk verkocht onder een terugkoopovereenkomst blijven in de balans van BNP Paribas Fortis verantwoord in de categorie van effecten waartoe ze behoren. De overeenkomstige verplichting wordt in de balans verantwoord tegen de geamortiseerde kostprijs in de gepaste categorie 'Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs' uitgezonderd in het geval van terugkoopovereenkomsten aangegaan voor handelsdoeleinden, waarbij de overeenkomstige verplichting is geclassificeerd in 'Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Effecten die tijdelijk zijn aangekocht als gevolg van een terugkoopovereenkomst ('reverse repurchase agreements') worden niet verantwoord in de balans van BNP Paribas Fortis. De overeenkomstige vordering wordt in de balans verantwoord tegen geamortiseerde kostprijs in de gepaste categorie 'Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs' uitgezonderd in het geval van effecten die zijn aangekocht als gevolg van een terugkoopovereenkomst aangegaan voor handelsdoeleinden, waarbij de overeenkomstige vordering is verantwoord in 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Het uitlenen van effecten leidt niet tot het verwijderen van de uitgeleende effecten van de balans en het lenen van effecten leidt niet tot het opnemen van de geleende effecten in de balans met uitzondering van het geval waarin de geleende effecten vervolgens worden verkocht door BNP Paribas Fortis. In deze gevallen wordt de verplichting om de geleende effecten terug te geven op de vervaldag opgenomen in de balans onder 'Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

1.f.11 Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

Financiële activa en financiële verplichtingen worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in de balans gerapporteerd wanneer BNP Paribas Fortis een wettelijk afdwingbaar recht heeft om de verantwoorde bedragen te salderen en er de intentie is om tot een afwikkeling op nettobasis te komen of tegelijkertijd het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen.

Terugkoopovereenkomsten en derivaten die voldoen aan de twee voorwaarden opgenomen in de standaard worden gesaldeerd in de balans.

1.g Materiële en immateriële vaste activa

De vaste activa gerapporteerd in de geconsolideerde balans omvatten de materiële en immateriële activa gebruikt voor de operationele activiteiten alsook vastgoedbeleggingen. De gebruiksrechten van geleasede activa (zie Toelichting 1.h.2) worden gerapporteerd in de rubriek van de materiële vaste activa die overeenstemt met de aard van de activa.

De bedrijfsactiva worden gebruikt voor de levering van diensten of voor administratieve doeleinden. Hiertoe behoren ook alle andere dan onroerende goederen die in operationele leasing gegeven zijn.

Vastgoedbeleggingen omvatten onroerende activa die worden aangehouden om huuropbrengsten en winsten te realiseren.

Materiële en immateriële vaste bedrijfsactiva worden initieel opgenomen tegen de aankoopprijs plus rechtstreeks toerekenbare kosten, samen met financieringskosten wanneer een lange periode van opbouw of aanpassingen nodig is voor dat het actief gebruiksklaar is.

Software intern ontwikkeld door BNP Paribas Fortis die voldoet aan de criteria voor activering, wordt geactiveerd als directe ontwikkelingskosten die externe kosten en arbeidskosten van werknemers rechtstreeks toewijsbaar aan het project omvatten.

Volgend op de initiële opname worden materiële en immateriële vaste activa gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met geaccumuleerde afschrijvingen en eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen.

Het afschrijfbaar bedrag van materiële vaste activa en immateriële vaste activa wordt berekend na aftrek van de restwaarde van het actief. Enkel activa, geleased onder een operationele lease door BNP Paribas Fortis als leasinggever, worden verondersteld een restwaarde te hebben omdat de levensduur van materiële en immateriële activa gebruikt in de bedrijfsuitvoering in het algemeen gelijk is aan de economische levensduur.

Materiële en immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven over de levensduur van het actief. De afschrijvingskost wordt verantwoord in de resultatenrekening onder 'Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa'.

Activa kunnen samengesteld zijn uit meerdere onderdelen, met verschillende functies, die op regelmatige tijdstippen vervangen moeten worden of die een verschillend patroon van consumptie van de economische voordelen vertonen. Elk onderdeel wordt afzonderlijk opgenomen en afgeschreven op basis van een voor dat onderdeel geschikte methode. BNP Paribas Fortis past de componentenbenadering toe voor activa gebruikt bij de bedrijfsuitvoering en vastgoedbeleggingen.

De volgende afschrijvingsperiodes zijn van toepassing op kantoorgebouwen: 80 of 60 jaar voor de funderingen (respectievelijk voor residentiële en andere gebouwen); 30 jaar voor de buitengevels; 20 jaar voor algemene en technische installaties en 10 jaar voor inrichting.

Software wordt afgeschreven, afhankelijk van het type, over een periode van maximum acht jaar in het geval van infrastructuur ontwikkelingen en over drie of vijf jaar in het geval van software hoofdzakelijk ontwikkeld met als doel het verlenen van diensten aan klanten.

Software-onderhoudskosten worden als last verantwoord in de periode waarin ze zijn gemaakt. Evenwel worden uitgaven die worden gezien als een upgrade van de software of die de levensduur verlengen opgenomen in de initiële aanschaffings- of constructiekost.

Voor afschrijfbaar materiële en immateriële vaste activa wordt beoordeeld of er een bijzondere waardevermindering dient plaats te vinden wanneer er op balansdatum een aanwijzing bestaat van een mogelijke bijzondere waardevermindering. Voor niet-afschrijfbaar activa wordt minstens eenmaal per jaar beoordeeld of er een bijzondere waardevermindering dient plaats te vinden op basis van dezelfde methode als goodwill toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden.

Indien er indicaties zijn die wijzen op een mogelijke bijzondere waardevermindering wordt de nieuwe realiseerbare waarde van het actief vergeleken met de boekwaarde. Wanneer een actief een

bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, dan wordt een bijzonder waardeverminderingverlies opgenomen in de resultatenrekening. Dit verlies wordt teruggedraaid wanneer er een wijziging is in het geschatte realiseerbaar bedrag of wanneer er niet langer een indicatie is die wijst op een mogelijke bijzondere waardevermindering. Bijzondere waardeverminderingverliezen worden opgenomen in de resultatenrekening onder 'Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa'.

Winsten en verliezen bij desinvesteringen van materiële en immateriële vaste activa gebruikt in de bedrijfsvoering worden verantwoord in de resultatenrekening onder 'Netto winst/verlies op overige vaste activa'.

Winsten en verliezen bij desinvesteringen van vastgoedbeleggingen worden verantwoord in de resultatenrekening onder 'Overige baten' of 'Overige lasten'.

1.h Leaseovereenkomsten

De entiteiten van BNP Paribas Fortis kunnen hetzij leasingnemer of leasinggever zijn in een leaseovereenkomst.

1.h.1 Boekingen uit hoofde van de leasinggever

Leaseovereenkomsten aangegaan door BNP Paribas Fortis als leasinggever kunnen geclassificeerd worden als een financiële of een operationele lease.

Financiële lease

In een financiële leaseovereenkomst draagt de leasinggever vrijwel alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en voordelen over naar de leasingnemer. Het wordt behandeld als een lening gegeven aan de leasingnemer ter financiering van de aankoop van het actief.

De contante waarde van de leasebetalingen en eventuele restwaarden worden verantwoord als een vordering. De nettobaten ontvangen door de leasinggever uit het leasingcontract zijn gelijk aan het bedrag van rente op een lening en is opgenomen in de resultatenrekening onder 'Rentebaten'. De leasebetalingen worden gespreid over de duur van de lease en worden toegewezen als een vermindering van de hoofdsom en als rente zodat de nettobaten een constant rendement weerspiegelen op de netto-investering in de lease. De gebruikte rentevoet is de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst.

Bijzondere waardeverminderingen op leasevorderingen worden bepaald op basis van dezelfde principes als toegepast op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kost.

Operationele lease

Een operationele lease is een leaseovereenkomst waarbij vrijwel alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en voordelen niet worden overgedragen naar de leasingnemer.

De activa worden verantwoord onder materiële vaste activa in de balans van de leasinggever en worden lineair afgeschreven over de gebruiksduur. Het afschrijfbaar bedrag bevat niet de restwaarde van het actief. De huurbetalingen worden volledig opgenomen in de resultatenrekening op een lineaire basis over de leasetermijn. De leasebetalingen en afschrijvingskost worden opgenomen in de resultatenrekening onder 'Overige baten' en 'Overige lasten'.

1.h.2 Boekingen uit hoofde van de leasingnemer

De leaseovereenkomsten afgesloten door BNP Paribas Fortis, met uitzondering van de contracten voor een periode van ten hoogste 12 maanden en de leaseovereenkomsten waarvan het onderliggende actief een lage waarde heeft, worden op de balans geboekt als een gebruiksrecht en een leaseverplichting uit hoofde van de lease- en andere betalingen tijdens de leaseperiode. Het gebruiksrecht en de leaseverplichting worden afgeschreven over de looptijd van het contract, respectievelijk op lineaire en actuariële basis. De ontmantelingskosten die verband houden met welbepaalde en belangrijke inrichtingen worden bij de aanvang opgenomen in het gebruiksrecht met een tegenboeking als verplichtingen wegens voorzieningen.

De belangrijkste hypothesen die BNP Paribas Fortis hanteert als grondslag voor de waardering van het gebruiksrecht en de leaseverplichtingen worden hieronder opgelijst.

- De leaseperiodes stemmen overeen met de niet-opzegbare periode van de leaseovereenkomst, eventueel aangevuld met de verlengingsopties waarvan de uitoefening redelijk zeker is. De standaard handelshuurovereenkomst in België is het zogenaamde "3-6-9" contract. Bij dit type van overeenkomst bedraagt de afdwingbare basisperiode maximum negen jaar,

met een eerste niet-opzegbare periode van drie jaar gevolgd door twee optionele verlengingsperiodes van elk drie jaar. Naargelang de uitkomst van de analyse kunnen deze contracten daarom een looptijd hebben van drie, zes of negen jaar. Wanneer tijdens het contract investeringen worden uitgevoerd voor inrichting, uitrusting en installaties, wordt de looptijd van het contract afgestemd op de periode waarover deze afgeschreven worden. Voor contracten die stilzwijgend verlengd kunnen worden (met of zonder afdwingbare periode) worden de gebruiksrechten en de leaseverplichtingen geboekt op basis van de redelijkerwijs te verwachten geschatte economische levensduur van het contract, met inbegrip van de minimale gebruiksperiode.

- De disconteringsvoeten gebruikt voor de berekening van het gebruiksrecht en de leaseverplichting wordt voor elk actief bepaald als de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst, indien beschikbaar, of anders als de marginale rentevoet van de lessee op de contractdatum rekening houdend met de gemiddelde looptijd ('duration') van het contract;
- Bij wijziging van een contract wordt de contractuele verplichting opnieuw geëvalueerd op basis van de nieuwe resterende leaseperiode met een nieuwe waardering van het gebruiksrecht en de leaseverplichting als gevolg.

1.i Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Wanneer BNP Paribas Fortis beslist om een vast actief te verkopen en het hoogstwaarschijnlijk is dat de verkoop zal plaatsvinden binnen de 12 maanden, dan worden deze activa afzonderlijk getoond in de lijn 'Vaste activa aangehouden voor verkoop' op de balans. Verplichtingen verbonden aan deze activa worden ook afzonderlijk getoond op de balans in de lijn 'Verplichtingen verbonden aan vaste activa aangehouden voor verkoop'. Wanneer BNP Paribas Fortis gebonden is door een verkoopplan dat zal leiden tot verlies van controle over een dochteronderneming en verkoop binnen de 12 maanden is hoogstwaarschijnlijk, dan worden alle activa en verplichtingen van de dochteronderneming getoond op de lijn 'Activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop'.

Bij classificatie in deze categorie, worden de vaste activa en groepen van activa en verplichtingen gewaardeerd tegen de laagste van de boekwaarde en hun marktwaarde min verkoopkosten.

Deze activa worden niet langer afgeschreven. Wanneer een actief of een groep van activa een bijzondere waardevermindering

ondergaan, wordt die verantwoord in de resultatenrekening. Bijzondere waardeverminderingen kunnen worden teruggenomen.

Wanneer een groep van activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop een belangrijke kasstroomgenererende eenheid vertegenwoordigt, dan wordt deze geëvalueerd als 'Beëindigde bedrijfsactiviteiten'. De beëindigde bedrijfsactiviteiten omvatten zowel activiteiten die worden aangehouden voor verkoop, activiteiten die worden afgestoten en dochterondernemingen die uitsluitend zijn overgenomen met het oog op wederverkoop.

Alle winsten en verliezen in verband met beëindigde bedrijfsactiviteiten worden afzonderlijk getoond in de resultatenrekening op de lijn 'Winst/verlies na belastingen op beëindigde bedrijfsactiviteiten en activa aangehouden voor verkoop'. Deze lijn bevat de winsten of verliezen na belastingen op beëindigde bedrijfsactiviteiten, de winst of het verlies na belastingen voortvloeiend uit de herwaardering tegen reële waarde min verkoopkosten en de winst of het verlies na belastingen bij de afstoting van de activiteiten.

1.j Personeelsvoordelen

Personeelsvoordelen worden geclassificeerd in een van de volgende vier categorieën:

- kortetermijnvoordelen zoals salarissen, jaarlijkse vakantie, aanmoedigingsplannen, winstdelende en aanvullende betalingen;
- langetermijnvoordelen, inclusief uitkeringen voor langdurige arbeidsongeschiktheid, voordelen die samenhangen met langdurig dienstverband en andere types van op geldmiddelen gebaseerde uitgestelde vergoedingen;
- ontslagvergoedingen;
- vergoedingen na uitdiensttreding.

Kortetermijnvoordelen

BNP Paribas Fortis verantwoordt een kost wanneer men heeft gebruik gemaakt van de diensten geleverd door werknemers in ruil voor personeelsvoordelen.

Langetermijnvoordelen

Dit zijn voordelen, andere dan kortetermijnvoordelen, vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen. Dit heeft hoofdzakelijk betrekking op vergoedingen die meer dan 12 maanden zijn uitgesteld en die niet verbonden zijn aan de BNP Paribas aandelenprijs en deze worden toegewezen in het jaarverslag aan de periode waarin ze zijn verdiend.

De gebruikte actuariële technieken zijn gelijkaardig aan deze die gebruikt worden voor pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen uitgezonderd dat de actuariële winsten en verliezen verantwoord worden in de resultatenrekening en niet in het eigen vermogen.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn verschuldigde personeelsvoordelen als gevolg van een beslissing van BNP Paribas Fortis om een arbeidscontract te beëindigen voor de wettelijke pensioenleeftijd of als gevolg van een beslissing van een werknemer een vrijwillig vervroegd vertrek te aanvaarden in ruil voor een vergoeding. Ontslagvergoedingen die betaalbaar worden over meer dan 12 maanden na balansdatum worden verdisconteerd.

Vergoedingen na uitdiensttreding

In overeenstemming met IFRS maakt BNP Paribas Fortis een onderscheid tussen pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen en pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen.

Pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen leidt niet tot een verplichting voor BNP Paribas Fortis en vereist bijgevolg geen voorziening. Het bedrag van de verschuldigde werkgeversbijdrage tijdens de periode wordt verantwoord als een kost.

Enkel schema's op basis van vaste toezeggingen geven aanleiding tot een verplichting voor BNP Paribas Fortis. Deze verplichting moet gewaardeerd en verantwoord worden als een verplichting door middel van een voorziening.

De classificatie van pensioenregelingen in deze twee categorieën is gebaseerd op de economische werkelijkheid van de pensioenregeling die herzien wordt om te bepalen of BNP Paribas Fortis een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om de overeengekomen voordelen te betalen aan de werknemers.

De vergoedingsverplichting na uitdiensttreding onder een plan met vaste toezeggingen wordt gewaardeerd op basis van actuariële technieken die rekening houden met demografische en financiële veronderstellingen.

De verantwoorde netto verplichting met betrekking tot pensioenplannen met vaste toezeggingen is het verschil tussen de contante waarde van de verplichting voor plannen met vaste toezeggingen en de reële waarde van de fondsbeleggingen.

De contante waarde van de verplichting voor pensioenplannen met vaste toezeggingen wordt gewaardeerd op basis van actuariële veronderstellingen toegepast door BNP Paribas Fortis waarbij gebruik wordt gemaakt van de 'projected unit credit'-methode. Deze methode houdt rekening met verschillende parameters eigen aan het land of de entiteit van BNP Paribas Fortis zoals demografische veronderstellingen, de kans dat werknemers de onderneming zullen verlaten voor pensioenleeftijd, salarisinflatie, de verdisconteringsvoet en de algemene inflatie.

Wanneer de waarde van de fondsbeleggingen het bedrag van de verplichting overschrijdt, wordt een actief opgenomen als het een toekomstig voordeel voor BNP Paribas Fortis weergeeft onder de vorm van een vermindering in de toekomstige bijdragen of een toekomstige terugbetaling van de bedragen betaald in het plan.

De jaarlijkse kost verantwoord in de resultatenrekening onder 'Salarissen en personeelsvoordelen' met betrekking tot pensioenplannen met vaste toezeggingen omvatten de aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten (de verworven rechten van elk personeelslid op basis van de geleverde diensten), de rentekosten verbonden aan de impact van het verdisconteren van de netto verplichting voor pensioenplannen met vaste toezeggingen, de pensioenkosten van verstreken diensttijd voortvloeiend uit pensioenplanwijzigingen en de gevolgen van inperkingen of afwijkingen en het verwachte rendement op eventuele fondsbeleggingen.

1.k Op aandelen gebaseerde beloningen

Op aandelen gebaseerde beloningen zijn betalingen gebaseerd op aandelen uitgegeven door BNP Paribas die ofwel worden afgewikkeld onder de vorm van eigen vermogen of geldmiddelen waarvan het bedrag is gebaseerd op de trends in de waarde van de BNP Paribas-aandelen.

IFRS 2 vereist dat de op aandelen gebaseerde beloningen toegekend na 7 november 2002 opgenomen worden als kosten. Het opgenomen bedrag is de waarde van de op aandelen gebaseerde betaling toegekend aan de werknemers.

BNP Paribas Fortis kent aandelenoptieplannen en uitgestelde op aandelen gebaseerde of aan aandelenprijs verbonden in geld afgewikkelde vergoedingsplannen toe aan werknemers en biedt hen ook de mogelijkheid aan om in te tekenen voor specifiek uitgegeven BNP Paribas-aandelen tegen een korting op voorwaarde dat ze de aandelen aanhouden voor een bepaalde periode.

Aandelenopties en toewijzingsplannen van gratis aandelen

De kost met betrekking tot aandelenopties en toewijzingsplannen van gratis aandelen wordt verantwoord over de wachtperiode als het voordeel enkel wordt toegekend als de begunstigde blijft voor de entiteit werken.

Kosten met betrekking tot aandelenopties en gratis aandelen worden opgenomen onder salarissen en andere personeelsvoordelen en de 'credit'-boeking gebeurt via het eigen vermogen. De kost wordt berekend op basis van de algemene waarde van het plan bepaald op de datum waarop het is toegekend door de Raad van Bestuur.

In afwezigheid van enige markt voor deze instrumenten worden financiële waardingsmodellen gebruikt die rekening houden met de prestatievoorwaarden verbonden aan de BNP Paribas-aandelenprijs. De totale kost van een plan wordt bepaald door de eenheidswaarde per toegekende optie of aandeel te

Herwaarderingen van de netto verplichting (activa) voor pensioenplannen met vaste toezeggingen worden verantwoord in niet-gerealiseerde resultaten en worden nooit geherclassificeerd naar de resultatenrekening. Ze omvatten actuariële winsten of verliezen, het rendement op de fondsbeleggingen en de wijzigingen in niet-verantwoorde activa door beperkingen (exclusief het bedrag opgenomen in de netto rente van de verplichting (activa) voor pensioenplannen met vaste toezeggingen).

vermenigvuldigen met het geschatte aantal van toegekende opties en aandelen die onvoorwaardelijk zullen worden aan het eind van de periode rekening houdend met de voorwaarden met betrekking tot het blijvend dienstverband van de begunstigde.

De enige veronderstellingen die worden herzien tijdens de wachtperiode en dus resulteren in de herwaardering van de kost, zijn deze die betrekking hebben op de waarschijnlijkheid dat werknemers BNP Paribas Fortis zullen verlaten en deze die betrekking hebben tot de prestatievoorwaarden die niet verbonden zijn aan de waarde van de BNP Paribas-aandelen.

Op aandelen gebaseerde en in geldmiddelen afgewikkelde uitgestelde vergoedingen

De kosten die gepaard gaan met deze plannen worden opgenomen in het jaar waarin de werknemer de betreffende diensten verleent.

Als de betaling van een op aandelen gebaseerde variabele vergoeding uitdrukkelijk afhankelijk is van het voortzetten van het dienstverband van de werknemer tijdens de wachtperiode, neemt men aan dat de diensten verleend werden tijdens deze periode. De kosten voor de overeenkomstige vergoeding worden gespreid over de periode opgenomen en worden geboekt als kosten voor salarissen en personeelsvoordelen tegenover een overeenkomstige verplichting op de balans. De kost wordt daarna herzien om rekening te houden met een eventuele stopzetting van het dienstverband of de niet-naleving van een aan de prestatie verbonden voorwaarde en de gewijzigde prijs van het BNP Paribas aandeel.

Als er geen verplichting is tot voortzetting van het dienstverband worden de kosten niet gespreid maar onmiddellijk opgenomen tegenover een overeenkomstige verplichting op de balans. Vervolgens worden de kosten tot aan de afwikkeling op elke rapporteringsdatum herzien om rekening te houden met een eventuele aan de prestatie gerelateerde voorwaarde en de gewijzigde prijs van het BNP Paribas aandeel.

1.1 Voorzieningen gerapporteerd onder verplichtingen

Voorzieningen worden verantwoord onder verplichtingen (andere dan deze die betrekking hebben op financiële instrumenten en personeelsvoordelen) die hoofdzakelijk betrekking hebben op herstructureringen, geschillen, boetes, sancties en fiscale risico's.

Een voorziening wordt verantwoord wanneer het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen

inhouden vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden en het bedrag van de verplichting kan op betrouwbare wijze worden geschat. Het bedrag van zo een verplichting wordt verdisconteerd, in geval het effect van verdisconteren materieel is, met als doel het bedrag van de voorziening te bepalen.

1.m Actuele en uitgestelde belastingen

De actuele belastingslast wordt bepaald op basis van de belastingsregelgeving en belastingsvoeten die van kracht zijn in elk land waarin BNP Paribas Fortis actief is tijdens de periode waarin de inkomsten gegenereerd zijn.

Uitgestelde belastingen worden verantwoord wanneer er tijdelijke verschillen zijn tussen de boekwaarde van een actief of verplichting in de balans en de fiscale boekwaarde ervan.

Uitgestelde belastingsverplichtingen worden verantwoord voor alle belastbare tijdelijke verschillen die verschillen van:

- uitgestelde belastingsverplichtingen voortvloeiend uit de eerste opname van goodwill,
- uitgestelde belastingsverplichtingen die verband houden met investeringen waarover BNP Paribas Fortis exclusieve of gezamenlijke controle uitoefent, wanneer BNP Paribas Fortis het tijdstip kan bepalen waarop het tijdelijke verschil wordt afgewikkeld en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de nabije toekomst niet zal worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingsvorderingen worden verantwoord voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen en niet-gebruikte overdraagbare fiscale verliezen maar enkel in de mate waarin het waarschijnlijk is dat de onderneming in kwestie toekomstige fiscale winst zal genereren waartegen deze tijdelijke verschillen en fiscale verliezen kunnen worden verrekend.

Uitgestelde belastingsvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd op basis van de balansmethode en gebaseerd op basis van belastingstarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de belastingstarieven waarvan het wetgevingsproces materieel is afgesloten of zal afgesloten zijn tegen het eind van de verslagperiode. Ze worden niet verdisconteerd.

Uitgestelde belastingsvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd wanneer ze ontstaan binnen een belastingsgroep die in de jurisdictie van eenzelfde belastingautoriteit valt en wanneer er een in rechte afdwingbaar recht is om te salderen.

Bij onzekerheid over fiscale behandelingen van inkomsten past BNP Paribas Fortis de volgende werkwijze toe:

- BNP Paribas Fortis gaat na of het waarschijnlijk is dat een belastingautoriteit een onzekere fiscale behandeling zal aanvaarden;
- een eventuele onzekerheid wordt weergegeven bij de bepaling van de fiscale winst (het fiscaal verlies) door rekening te houden met hetzij het meest waarschijnlijke bedrag (het ene, meest waarschijnlijke bedrag van een reeks mogelijke uitkomsten), hetzij de verwachte waarde (de som van de kansgewogen bedragen uit een reeks mogelijke uitkomsten).

Actuele en uitgestelde belastingen worden verantwoord als belastingbaten of -lasten in de resultatenrekening met uitzondering van degene die verband houden met een transactie of gebeurtenis die rechtstreeks in het eigen vermogen wordt geboekt. Die worden eveneens in het eigen vermogen opgenomen.

Wanneer fiscale tegoeden op inkomsten van vorderingen en obligaties worden gebruikt om de winstbelasting die moet betaald worden af te wikkelen, dan worden deze fiscale tegoeden op dezelfde lijn verantwoord als de baten waartoe ze betrekking hebben. De overeenkomstige belastingslast wordt behouden in de resultatenrekening onder 'Winstbelastingen'.

1.n Kasstroomoverzicht

De geldmiddelen en kasequivalenten zijn samengesteld uit het netto-saldo van de kasrekeningen, de rekeningen bij centrale banken en het nettosaldo van interbancaire direct opeisbare leningen en deposito's.

Wijzigingen in geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot operationele activiteiten geven de kasstromen weer gecreëerd door de bedrijfsactiviteiten van BNP Paribas Fortis inclusief de kasstromen met betrekking tot verhandelbare depositocertificaten.

Wijzigingen in geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot investeringsactiviteiten geven de kasstromen weer die voortvloeien uit de acquisities en desinvesteringen van dochterondernemingen,

geassocieerde ondernemingen of joint ventures opgenomen in de geconsolideerde groep, evenals de acquisities en desinvesteringen van materiële vaste activa exclusief vastgoedbeleggingen en eigendommen aangehouden onder een operationele leasing.

Wijzigingen in geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot financieringsactiviteiten geven de kasstromen weer die voortvloeien uit transacties met aandeelhouders, kasstromen met betrekking tot obligaties en achtergestelde schulden en schulden vertegenwoordigd door effecten (exclusief verhandelbare depositocertificaten).

1.o Gebruik van schattingen in de voorbereiding van het jaarverslag

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat managers van kernactiviteiten en bedrijfsfuncties veronderstellingen en schattingen maken die worden weergegeven in de waardering van baten en lasten in de resultatenrekening, van activa en verplichtingen in de balans en in de openbaarmaking van informatie in de toelichting van de jaarrekening.

Dit zorgt ervoor dat de desbetreffende managers beoordelingen moeten maken en gebruik moeten maken van de beschikbare informatie op de datum van de voorbereiding van de jaarrekening wanneer ze hun schattingen maken. De actuele toekomstige resultaten van activiteiten waarvoor managers hebben gebruik gemaakt van schattingen kunnen in realiteit erg verschillen van deze schattingen, hoofdzakelijk door de marktvoorwaarden. Dit kan een materiële impact hebben op de jaarrekening.

Dit is hoofdzakelijk van toepassing op:

- de analyse van de kasstroomeigenschap voor bepaalde financiële activa;
- de berekening van de verwachte kredietverliezen. Dit betreft vooral de beoordeling van de voorwaarde van de significante toename van het kredietrisico, de modellen en hypothesen toegepast voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen en de bepaling van de verschillende economische scenario's met hun respectievelijke weging;
- de analyse van heronderhandelde kredieten om te bepalen of ze op de balans kunnen blijven dan wel uitgeboekt moeten worden;
- de beslissing of een markt actief of niet actief is, het gebruik van intern ontwikkelde modellen om financiële instrumenten te waarderen die niet genoteerd zijn op een actieve markt en die gerapporteerd worden als 'Financiële activa tegen reële

waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen' of als 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening' op het actief of het passief, en meer in algemeen de berekeningen van de reële waarde van financiële instrumenten die onderworpen zijn aan een verplichting van informatieverschaffing over de reële waarde;

- de veronderstellingen toegepast bij de beoordeling van de gevoeligheid van de reële waarde van financiële instrumenten voor elk type marktrisico, alsook de gevoeligheid van deze waarderingen voor de belangrijkste niet-waarneembare inputs zoals vermeld in de toelichting bij de jaarrekening
- de relevantie van de documentatie van bepaalde afdekkingen van het resultaat door middel van derivaten en het vaststellen van de effectiviteit van afdekkingsstrategieën;
- de bijzondere waardeverminderingstests uitgevoerd op goodwill en immateriële vaste activa;
- de beoordeling van bijzondere waardeverminderingen op deelnemingen in vermogensmutatiemethode;
- de erkende belastinglatenties;
- het meten van de onzekerheid over de fiscale behandelingen van inkomsten en van andere voorzieningen voor risico's en kosten. Het is moeilijk om voor het einde van lopende onderzoeken en geschillen de mogelijke uitkomst en gevolgen in te schatten. De raming van de voorzieningen houdt rekening met alle inlichtingen die beschikbaar zijn op de datum van afsluiting van de jaarrekening, waaronder de aard van het geschil, de onderliggende feiten, de lopende procedures en de rechterlijke beslissingen, alsook met informatie over vergelijkbare zaken. BNP Paribas Fortis kan bij de beoordeling ook beroep doen op het advies van deskundigen en onafhankelijke raadgevers.

2 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OP 31 DECEMBER 2020

2.a Netto rentebaten

BNP Paribas Fortis rapporteert als 'Rentebaten' en 'Rentelasten' alle opbrengsten en kosten berekend door gebruik te maken van de effectieve interestmethode (rente, commissies en transactiekosten) uit financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs en uit financiële instrumenten geboekt op basis van reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen.

Hierin zijn ook de rentebaten en rentelasten uit financiële instrumenten uit de niet-handelsportefeuille begrepen die niet in aanmerking komen voor erkenning aan geamortiseerde kostprijs, aan reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen en financiële instrumenten die de Bank heeft aangewezen om te worden geboekt aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. De waardeveranderingen op financiële instrumenten aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening (met uitzondering van de gelopen intresten) worden geboekt onder 'Nettowinsten op financiële instrumenten aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Rentebaten en rentelasten uit derivaten geboekt als reële waardeafdekkingen worden toegevoegd aan de opbrengsten uit de afgedekte transactie. Op dezelfde wijze worden rentebaten en rentelasten uit derivaten gebruikt om transacties af te dekken die gewaardeerd worden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening in dezelfde rekeningen geboekt als de rentebaten en rentelasten van de onderliggende transacties.

In het geval van negatieve interestvoeten die betrekking hebben op leningen en te ontvangen bedragen of op deposito's van klanten en kredietinstellingen, worden ze respectievelijk geboekt als rentebaten of rentelasten.

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020			Boekjaar 2019		
	Baten	Lasten	Netto	Baten	Lasten	Netto
Financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs	6 077	(1 498)	4 579	6 722	(2 180)	4 542
Deposito's, leningen en ontleningen	4 941	(1 196)	3 745	5 616	(1 827)	3 789
Terugkoopovereenkomsten	31	(59)	(28)	50	(48)	2
Financiële lease-verrichtingen	928	(79)	849	904	(74)	830
Schuldbewijzen	177	-	177	152	-	152
Uitgegeven schuldbewijzen en achtergestelde schulden	-	(164)	(164)	-	(231)	(231)
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	138	-	138	114	-	114
Schuldbewijzen	138	-	138	114	-	114
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening (effecten in de handelsportefeuille uitgesloten)	9	(29)	(20)	14	(40)	(26)
Kasstroomafdekkingsinstrumenten	183	(260)	(77)	410	(364)	46
Afdekkingsinstrumenten voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	427	(282)	145	518	(386)	132
Leaseverplichtingen	-	(13)	(13)	-	(16)	(16)
Totaal rentebaten / lasten	6 834	(2 082)	4 752	7 778	(2 986)	4 792

Rentebaten op leningen die onderhevig zijn aan individuele waardeverminderingen bedroegen EUR 38 miljoen op 31 december 2020 vergeleken met EUR 64 miljoen op 31 december 2019.

BNP Paribas Fortis heeft ingeschreven op het nieuwe TLTRO III (targeted longer-term refinancing operations) programma, zoals gedefinieerd door de raad van bestuur van de Europese Centrale Bank in maart 2020 (zie toelichting 4.g). BNP Paribas Fortis verwacht de kredietverleningsprestatielimpels te bereiken waardoor het kan genieten van een gunstige interestvoet (gemiddeld tarief van de depositofaciliteit -50 basispunten voor het eerste jaar). Deze variabele interestvoet wordt beschouwd als een markttaarif

en is van toepassing op alle financiële instellingen die aan de kredietverleningscriteria opgesteld door de Europese Centrale Bank voldoen. De effectieve interestvoet van deze financiële verplichtingen is bepaald voor elke referentieperiode en stemt overeen met de nominale interestvoet voor die periode. Indien niet aan het kredietverleningstoenamecriterium wordt voldaan door BNP Paribas Fortis, wordt het verlies in de verdisconteerde toekomstige kasstromen onmiddellijk erkend in de resultatenrekening.

2.b Commissiebat en -lasten

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020			Boekjaar 2019		
	Baten	Lasten	Netto	Baten	Lasten	Netto
Klantenverrichtingen	97	(73)	24	103	(114)	(11)
Activiteiten met betrekking tot effecten en derivaten	845	(160)	685	969	(258)	711
Financierings- en garantieverbintenissen	155	(13)	142	176	(12)	164
Vermogensbeheer en overige diensten	648	(75)	573	600	(4)	596
Overige	253	(403)	(150)	228	(410)	(182)
Totaal commissiebat en -lasten	1 998	(724)	1 274	2 076	(798)	1 278
<i>Waarvan commissiebat en -lasten gelinkt aan trust- en gelijkaardige activiteiten waarbij BNP Paribas Fortis activa aanhoudt of belegt in opdracht van klanten, trusts, pensioen- en voorzieningsfondsen of andere instellingen</i>	392	(4)	388	408	(6)	402
<i>Waarvan commissiebat en -lasten gelinkt aan financiële instrumenten die niet gewaardeerd zijn aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening</i>	394	(157)	237	388	(126)	262

2.c Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bevatten alle verlies- en winstitems met betrekking tot financiële instrumenten die deel uitmaken van de handelsportefeuille, eigenvermogensinstrumenten niet behorend tot de handelsportefeuille waarvoor BNP Paribas Fortis niet gekozen heeft voor een waardering tegen reële waarde via het eigen vermogen, financiële instrumenten die de Bank aangewezen heeft als reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, evenals schuldinstrumenten waarvan de kasstromen niet louter de terugbetaling van hoofdsom en interesten op de hoofdsom vormen of waarvoor het bedrijfsmodel niet het verzamelen van kasstromen en evenmin het verkopen van de activa vormt.

Deze inkomsten bevatten de dividenden op deze instrumenten en sluiten interestinkomsten en -uitgaven op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en instrumenten waarvan de kasstromen niet louter de terugbetaling van hoofdsom en interesten op de hoofdsom vormen of waarvoor het bedrijfsmodel niet het verzamelen van kasstromen en evenmin het verzamelen van kasstromen en het verkopen van de activa vormt, uit. Deze worden getoond in de 'Nettorentebaten' (toelichting 2.a).

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Financiële instrumenten van de handelsportefeuille	173	248
Interest- en kredietinstrumenten	(13)	178
Aandeleninstrumenten	48	148
Wisselkoersinstrumenten	103	(113)
Leningen en terugkoopovereenkomsten	35	32
Andere financiële instrumenten	-	3
Financiële instrumenten aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	(4)	(195)
Overige financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	4	164
Schuldbewijzen	(1)	9
Effecten met een aandelenkarakter	5	155
Impact van afdekboekhouding	8	(15)
Reëlewaarde afdekkingsinstrumenten	(380)	(747)
Items onder reële waardeafdekking	388	732
Nettowinst op financiële instrumenten van de handelsportefeuille	181	202

Winsten en verliezen op financiële instrumenten aangewezen tegen reële waarde met waardeverminderingen in de resultatenrekening hebben voornamelijk betrekking op instrumenten waarvan de waardeveranderingen gecompenseerd kunnen worden door waardeveranderingen van economische afdekkingderivaten in de handelsportefeuille.

Nettowinsten op de portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden bevatten in 2020 en 2019 een niet-materieel bedrag overeenstemmend met de inefficiëntie van de kasstroomafdekkingen.

Mogelijke bronnen van inefficiëntie kunnen liggen aan verschillen tussen de afdekkingsinstrumenten en het afgedekte item, met name veroorzaakt door de niet-overeenstemming van de kenmerken van de afgedekte posten en de afdekkingsinstrumenten, zoals de frequentie en het tijdstip van de renteherziening, de regelmaat van de betalingen en de actualisatiefactoren, of wanneer de derivaten ter afdekking een niet-nul reële waarde hebben op de aanvangsdatum van de afdekkingsrelatie. Kredietwaarderingsaanpassingen (CVA) toegepast op afdekkingsderivaten zijn ook een bron van inefficiëntie.

Gecumuleerde wijzigingen in reële waarde met betrekking tot beëindigende kasstroomafdekkingsrelaties, voorheen erkend in het eigen vermogen en in 2020 opgenomen in de verlies- en winstrekening zijn niet materieel, ongeacht of het afgedekte bestanddeel opgehouden heeft te bestaan of niet.

2.d Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Nettowinsten op schuldbewijzen met waardeveranderingen in het eigen vermogen	6	94
Nettowinsten op schuldbewijzen ⁽¹⁾	6	94
Nettowinsten op effecten met een aandelenkarakter met waardeveranderingen in het eigen vermogen	5	22
Dividendopbrengsten op effecten met een aandelenkarakter	5	22
Nettowinsten op financiële instrumenten met waardeveranderingen in het eigen vermogen	11	116

(1) Rentebaten op schuldbewijzen zijn opgenomen in 'Nettorentebaten' (toelichting 2.a), en verliezen door bijzondere waardevermindering met betrekking tot mogelijke wanbetaling van de emittent worden verantwoord in 'Risicokost' (toelichting 2.g).

De latente resultaten op schuldbewijzen, die voorheen werden geboekt in de rubriek 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die kunnen geherclassificeerd worden naar de resultatenrekening' en die nu in resultaat voor

belastingen werden geboekt, vertegenwoordigen een nettowinst van EUR 2 miljoen in het boekjaar 2020 tegenover EUR 165 miljoen in het boekjaar 2019.

2.e Nettobaten uit overige activiteiten

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020			Boekjaar 2019		
	Baten	Lasten	Netto	Baten	Lasten	Netto
Nettobaten uit vastgoedbeleggingen	86	(37)	49	71	(15)	56
Nettobaten uit activa aangehouden onder operationele lease	10 695	(9 099)	1 596	10 610	(9 074)	1 536
Overige baten en lasten	758	(723)	35	728	(667)	61
Nettototaal baten uit overige activiteiten	11 539	(9 859)	1 680	11 409	(9 756)	1 653

2.f Overige algemene bedrijfskosten

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Externe diensten en overige algemene bedrijfskosten	(1 343)	(1 430)
Belastingen en bijdragen ⁽¹⁾	(408)	(388)
Totaal overige algemene bedrijfskosten	(1 751)	(1 818)

(1) De bijdragen aan de Europese resolutiefondsen, waarin ook de uitzonderlijke bijdragen begrepen zijn, bedragen EUR (68) miljoen in 2020 (EUR (58) miljoen in 2019).

2.g Risicokost

Het algemene model dat de groep BNP Paribas gebruikt voor het vaststellen van bijzondere waardeverminderingen en dat beschreven wordt in de toelichting 1.f.4 berust op twee stappen:

- De beoordeling of er zich sinds de eerste opname een significante toename van het kredietrisico heeft voorgedaan, en
- De berekening van de voorziening voor kredietverliezen ofwel als binnen de twaalf maanden te verwachten kredietverliezen dan wel als tijdens de volledige looptijd te verwachten kredietverliezen.

Bij beide stappen wordt rekening gehouden met toekomstgerichte informatie.

Significante toename van het kredietrisico

De beoordeling of er zich een significante toename van het kredietrisico heeft voorgedaan, gebeurt op basis van het individuele instrument en maakt gebruik van indicatoren en drempelwaarden die variëren naargelang de aard van de positie en het soort van tegenpartij.

Kredieten toegekend aan grote niet-financiële ondernemingen, financiële instellingen, overheden en obligaties

De Bank gebruikt de interne tegenpartij rating van de debiteur van de lening om de significante toename van het kredietrisico te beoordelen.

Een afname van de kredietkwaliteit wordt beschouwd als significant, en de kredietopening wordt daarom gerapporteerd als Stadium 2, als het verschil tussen de tegenpartijrating bij eerste opname en die op datum van rapportering gelijk is aan of groter dan 3 punten (bijvoorbeeld, een verlaging van 4- naar 5-).

De vereenvoudigde methode toegestaan door IFRS 9 bij een laag kredietrisico (waarbij obligaties met een rating van investeringswaardig op datum van rapportering opgenomen worden in Stadium 1 en obligaties waarvan de rating op rapporteringsdatum niet-investeringswaardig is terecht komen in Stadium 2) wordt enkel gebruikt voor schuldinstrumenten waarvoor op datum van verwerving geen ratings beschikbaar zijn.

Kredieten toegekend aan KMO's en retailklanten

Voor posities op KMO's maakt de Bank als indicator voor het vaststellen van een significante toename van het kredietrisico eveneens gebruik van de interne tegenpartijrating. Wegens een hogere volatiliteit in het gehanteerde ratingsysteem wordt de afname van het kredietrisico als significant bestempeld en wordt de kredietopening daarom in Stadium 2 ondergebracht als het verschil tussen de tegenpartijrating bij eerste opname en die op datum van rapportering gelijk is aan of groter dan 6 punten.

Voor posities op retailklanten kunnen twee alternatieve indicatoren voor een toename van het kredietrisico in overweging genomen worden:

- Kans op wanbetaling (PD): de evolutie van de kans dat er zich in de volgende 12 maanden een wanbetaling voordoet wordt beschouwd als een redelijke benadering van de evolutie in de kans dat er zich tijdens de looptijd een wanbetaling voordoet. De afname van de kredietkwaliteit wordt beoordeeld als significant, en de kredietopening wordt daarom gerapporteerd in Stadium 2, als de ratio (kans op wanbetaling voor de komende 12 maanden / kans op wanbetaling bij aanvang van het krediet) hoger is dan 4.
- Het bestaan van een achterstallige betaling tijdens de laatste 12 maanden: in de gespecialiseerde activiteit van het consumentenkrediet wordt het bestaan van een betalingsprobleem dat zich tijdens de laatste 12 maanden heeft voorgedaan, beschouwd als een significante toename van het kredietrisico, zelfs als de achterstallen sindsdien geregulariseerd zijn. De kredietopening wordt daarom toegewezen aan Stadium 2.

Daarnaast, voor alle portefeuilles (behalve voor de gespecialiseerde activiteit van het consumentenkrediet):

- Er wordt aangenomen dat de kredietopening in Stadium 1 is als de interne rating op rapporteringsdatum gelijk is aan of lager dan 4- (of de kans dat er zich in de volgende 12 maanden een wanbetaling voordoet is lager dan of gelijk aan 0,25%). Veranderingen in de kans op wanbetaling die betrekking hebben op een vermindering van de rating in deze zone zijn immers minder materieel en worden daarom ook niet gezien als 'significant'.
- Als de interne rating op rapporteringsdatum slechter is dan of gelijk aan 9+ (of de kans dat er zich in de volgende 12 maanden een wanbetaling voordoet is hoger dan 10%), dan wordt, rekening houdend met de praktijk van de Groep bij het verlenen van kredieten, de verslechtering bestempeld als significant en wordt het krediet opgenomen in Stadium 2 (zolang het niet onderhevig is aan een bijzondere waardevermindering).

Toekomstgerichte informatie

De Groep BNP Paribas houdt rekening met toekomstgerichte informatie zowel bij het beoordelen van de significante toename van het kredietrisico als bij het meten van de verwachte kredietverliezen (Expected Credit Loss or ECL).

De beoordeling van de significante toename van het kredietrisico wordt, naast de regels gebaseerd op een vergelijking van de risicoparameters bij eerste opname en op rapporteringsdatum (zie sectie "Significante stijging van het kredietrisico), aangevuld met toekomstgerichte informatie (zoals macro-economische sectorale of geografische parameters) die het kredietrisico van bepaalde posities kunnen doen stijgen. Deze factoren kunnen ervoor zorgen dat de criteria voor een transfer naar Stadium 2 worden verscherpt, wat kan resulteren in een stijging van het bedrag van de verwachte kredietverliezen voor posities die bijzonder gevoelig zijn voor deze toekomstgerichte parameters.

Voor het bepalen van het bedrag van de verwachte kredietverliezen heeft de Groep BNP Paribas er voor gekozen om voor elke geografische zone drie macro-economische scenario's te hanteren die een breed spectrum van potentieel toekomstige economische condities afdekken:

- Een basisscenario dat overeenstemt met het scenario dat gehanteerd wordt voor het budgetproces,
- Een negatief scenario overeenkomstig het scenario dat de Groep BNP Paribas toepast voor de driemaandelijkse stress tests,
- Een positief scenario dat de mogelijkheid biedt om rekening te houden met situaties waarin de economie beter presteert dan verwacht.

De relatie tussen de macro-economische scenario's en de bepaling van het bedrag van de verwachte kredietverliezen steunt voornamelijk op de modellering van de kansen op wanbetaling en de vervorming van migratiematrices gebaseerd op de interne rating (of risicoparameter). De kansen op wanbetaling die op basis van deze macro-economische scenario's worden vastgesteld worden gebruikt om de verwachte kredietverliezen te meten voor elk van deze situaties.

De weging toe te kennen aan de verwachte kredietverliezen voor elk scenario wordt als volgt bepaald:

- 50% voor het basisscenario,
- De weging van de twee alternatieve scenario's wordt berekend op basis van de positie in de kredietcyclus. Onder de gevolgde benadering wordt aan het ongunstige scenario een groter gewicht toegekend bij economische groei dan in periodes van lagere groei, dit in afwachting van een mogelijke economische achteruitgang.

Daarnaast wordt, indien nodig, bij het bepalen van het bedrag van de verwachte kredietverliezen rekening gehouden met scenario's waarbij activa verkocht worden.

Macro-economische scenario's

De drie macro-economische scenario's zijn gedefinieerd met een drie-jaar horizon. Ze komen overeen met:

- Een basisscenario dat de meest waarschijnlijke economische evolutie beschrijft voor de periode van de prognose. Dit scenario wordt elk kwartaal bijgewerkt en wordt ontwikkeld door de dienst Economic Research van de BNP Paribas Groep in samenwerking met diverse experts binnen de Groep. Er worden projecties aangemaakt voor de kernmarkten van de Groep door middel van de belangrijkste macro-economische variabelen (het BNP en zijn onderdelen, de

werkloosheidsgraad, de consumentenprijzen, de rentevoeten, de wisselkoersen, de olie- en vastgoedprijzen, ...) die bepalend zijn voor de modellering van de risicoparameters gebruikt bij de stress tests.

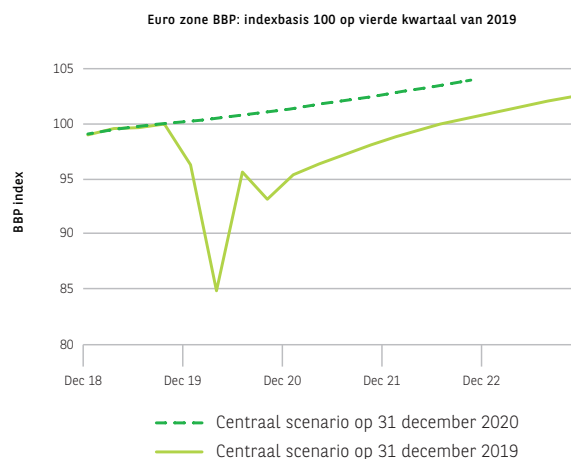
Sinds 31 December 2020 worden, naast de geografische uitsplitsing, de toekomstgerichte parameters ook per sectorlevel opgesplitst om de heterogeniteit van de economische pistes in combinatie met de lockdownmaatregelen en de gedeeltelijke onderbreking van de activiteit beter weer te geven.

- Een negatief scenario dat weergeeft wat de impact is als de risico's die wegen op het basisscenario zich voordoen, en waaruit een minder gunstige economische ontwikkeling blijkt. Het startpunt is een schok op het BNP. De schok varieert in omvang, maar wordt gelijktijdig toegepast over de diverse economieën heen als de crisis beschouwd wordt als een globale crisis. De gebruikte hypothesen stemmen grotendeels overeen met deze voorgesteld door de toezichthouders. De andere variabelen (werkloosheidsgraad, inflatie, rentevoeten,...) worden bepaald op basis van aangetoonde econometrische verbanden en deskundig oordeel.
- Een positief scenario dat weergeeft wat de impact is als de risico's met een positief effect op de economie zich voordoen, en waaruit een gunstige economische ontwikkeling resulteert. Om een objectieve schatting van de voorzieningen te bekomen wordt het positieve scenario zo ontworpen dat de waarschijnlijkheid dat een schok van het BNP zich voordoet (gemiddeld, over één cyclus) gelijk is aan de waarschijnlijkheid van een overstemmende schok in het negatieve scenario. De omvang van toegepaste schokken stemt doorgaans overeen met 80% tot 95% van de omvang van negatieve schokken. Andere variabelen (werkloosheid, inflatie, rentevoeten) worden op dezelfde wijze bepaald als voor het negatieve scenario.

Factorisering van de specifieke kenmerken van de gezondheids crisis in het basisscenario:

Na een historische val in de eerste helft van 2020, gevolgd door marktherstel in het derde kwartaal, daalde de activiteit opnieuw in het vierde kwartaal, dit in lijn met de striktere maatregelen die overheden (waaronder lockdowns in bepaalde Europese landen) invoerden wegens de stijging van het aantal COVID19-gevallen. Deze val was echter minder uitgesproken dan de schok in het tweede kwartaal, wat te wijten is aan de maatregelen die de overheden en de centrale bank genomen hebben om de impact van de crisis op de economische activiteit te beperken. In 2021 wordt een positieve tendens verwacht als gevolg van: a) een mechanisch inhaalproces; b) de maatregelen van de overheden en centrale bank; c) de positieve ontwikkelingen met betrekking tot de vaccins. Het groeitempo wordt verwacht te normaliseren in 2022 en 2023, en de activiteit in de ontwikkelde economieën wordt verwacht terug te keren naar het pre-crisis niveau in 2022.

Onderstaande grafiek toont een vergelijking tussen de BBP-voorspellingen gehanteerd in het basisscenario ter berekening van de verwachte kredietverliezen op 31 December 2019 en 31 December 2020.

Terugkeer naar het BBP-niveau van het 4e kwartaal van 2019

	31 December 2020
Belgie	4e kwartaal 2022
Frankrijk	4e kwartaal 2022
Italië	4e kwartaal 2023
Duitsland	2e kwartaal 2022
Eurogebied	3e kwartaal 2022
Verenigde Staten	4e kwartaal 2021

Deze veronderstellingen liggen dicht bij het Eurozone-scenario van de Europese Centrale Bank, wat eveneens een terugkeer naar het pre-crisis BBP-niveau in het derde kwartaal van 2022 voorziet.

Met betrekking tot de veronderstellingen toegepast op de Belgische economie, wordt de terugkeer naar het pre-crisis BBP-niveau voorzien eind 2022, in lijn met de huidige verwachtingen van de Nationale Bank van België.

Negatief scenario

Het negatieve scenario veronderstelt de concretisering van een aantal risico's voor de economie, leidend tot een veel minder positief economisch scenario dan voorzien in het basisscenario.

In de huidige context is het voornaamste risico dat de gezondheidscrisis niet zo vlot verdwijnt als verwacht in het basisscenario en dat de economie opnieuw verzwakt.

Twee grote ontwikkelingen kunnen leiden tot dit negatieve scenario: a) een minder positieve evolutie van de gezondheidscrisis dan verwacht; b) ernstigere economische gevolgen dan verwacht (bijv. hogere werkloosheid en faillissementen).

Naast dit voornaamste risico, lijken de volgende risico's versterkt in de context van de gezondheidscrisis:

- **Verlenging van de crisis wegens een zwakke vraag:** de gezondheidscrisis kan een meer "klassieke", en dus een langere crisis, veroorzaken indien het de economie significant schaadt (v.b. hogere werkloosheidscijfers, hoger aantal faillissementen, et cetera) wat de binnenlandse vraag substantieel beïnvloedt. Dit zou met name kunnen voorvallen wanneer de overheden de fiscale crisismaatregelen ter ondersteuning van gezinnen en bedrijven (bijv. jobbehoudmaatregelen, uitbreiding van de werkloosheidsvoordelen, door de staat gegarandeerde leningen) zouden verminderen of stopzetten, of wanneer bepaalde sleutelsectoren in een bepaalde regio ernstig getroffen zouden zijn (v.b. buitenlands toerisme).
- **Druk op de winstgevendheid van financiële instellingen:** de gezondheidscrisis leidt tot een toename van het aantal kredietnemers die problemen ondervinden bij het terugbetalen van hun schuld, in het bijzonder bij stopzetting of terugschroefing van de overheidssteun. Daarnaast kunnen mogelijke financiële onrust en de extreem lage interestvoeten een impact hebben op de winstgevendheid van de banken.
- **Nieuwe financiële marktcorrecties:** de gezondheidscrisis heeft al een grote impact gehad op de waarde van sommige financiële activabestanden. Afhankelijk van hoe de crisis verder evolueert, kunnen bijkomende correcties bepaalde markten verder beïnvloeden.

- **Spanningen gerelateerd tot de publieke uitgaven:** gegeven de omvang van de schok en het bedrag van de fiscale maatregelen waarin voorzien wordt door de overheden ter compensatie van deze aanzienlijke schok, zullen de schuld-tot-BBP ratio's substantieel stijgen en ongeziene niveaus bereiken in bepaalde landen. Alhoewel het huidig extreem soepele monetair beleid dit risico momenteel beperkt, kan een scherpe verslechtering in de overheidsuitgavecijfers leiden tot toekomstige spanningen op de financiële markten en besparingsmaatregelen in bepaalde landen. Zulke ontwikkelingen kunnen leiden tot een negatief domino-effect op de economie.

- **Verdere moeilijkheden in China:** gezien het gewicht van de Chinese economie, zou een verdere verslechtering van de activiteit een impact hebben op de wereldwijde financiële markten, de handel en grondstofprijzen.

- **Opkomende markten in moeilijkheden:** bepaalde opkomende markten die al kreunen onder economische onevenwichtigheden en inlandse politieke strubbelingen, een sterke US dollar en verslechterende internationale relaties, zouden verder negatief kunnen beïnvloed worden door de gezondheidscrisis.

Andere risico's die niet onmiddellijk gekoppeld zijn aan de gezondheidscrisis, zijn ook opgenomen in het negatieve scenario:

- **Handelsrisico's:** op de korte termijn lijken de risico's die voortvloeien uit de handelsconfrontatie tussen de Verenigde Staten en China minder ernstig. Echter zullen de meningsverschillen over intellectuele eigendomsbescherming, technologieoverdrachten en industrieel beleid waarschijnlijk blijven voortduren. De Verenigde Staten en andere ontwikkelde economieën zullen waarschijnlijk ook proberen minder afhankelijk van China in bepaalde strategische sectoren te zijn, als reactie op de gezondheidscrisis. Spanningen met betrekking tot de handel en globalisatie worden daarom verwacht te blijven voortduren. Negatieve ontwikkelingen blijven dus een risico in de komende kwartalen.
- **Risico's met betrekking tot de Brexit:** op het einde van December 2020, tekenden de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk een vrijhandelsovereenkomst. Deze overeenkomst, die nog moet bekrachtigd worden door het Europese Parlement, wordt voorwaardelijk toegepast tussen 1 januari en 28 februari 2021. Hoewel een harde Brexit is vermeden, beïnvloeden de belangrijke veranderingen de handel van de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk (grote niet-tarifaire belemmeringen) en financiële relaties. Logistieke en operationele hinderpalen die vandaag nog niet volledig zijn geïntegreerd, kunnen niet worden uitgesloten. Een grotere onzekerheid (die nadelig is voor investeringen en bestedingen), een zwakkere handelsdynamiek, financiële spanningen

en negatieve ontwikkelingen op de vastgoedmarkt zijn in het ongunstige scenario verdisconteerd.

- **Geopolitieke risico's:** spanningen in het Midden-Oosten kunnen mogelijk een invloed hebben op de globale economie door schokken in de grondstofprijzen en het ondernemersvertrouwen.

Er wordt verondersteld dat deze latente risico's tot uiting zullen komen vanaf het tweede kwartaal van 2021, veroorzaakt door een uitloper van de gezondheids crisis.

Bij de OESO-landen zijn op het einde van de schokperiode (drie jaar) de BBP-niveaus bij het negatieve scenario tussen 5,8% tot 12% lager dan bij het basisscenario, afhankelijk van land tot land (gemiddeld -7,1% in de Eurozone en -5,8% in de Verenigde Staten).

Weging van het scenario en de sensitiviteit van de risico-kost

Op 31 december 2020 is de weging van het negatieve scenario 14% voor de Groep (36 % voor het positieve scenario), tegenover 21% op 31 december 2019 (29% voor het positieve scenario). Dit weerspiegelt een positie onder het gemiddelde van de kredietcyclus in december 2020 ten gevolge de huidige gezondheids crisis en de daaraan verbonden beperkende maatregelen.

De verwachte kredietverliezen van de Groep zijn enigszins lager dan deze bepaald op basis van het basisscenario, wat ook het geval is in België. De toepassing van een gelijk gewicht aan het positieve en negatieve scenario (25%) zou leiden tot een toename van 19 miljoen, wat overeenstemt met 2.5% in verwachte verliezen. Voor België zou de toepassing van een weging van 50% voor het negatieve scenario (0% voor het positieve scenario) leiden tot een stijging van 33 miljoen in de verwachte verliezen.

Aanpassing aan de beoordeling van de verwachte kredietverliezen om het specifieke karakter van de gezondheids crisis te factoriseren:

De meting van de invloed van de macro-economische scenario's op de verwachte kredietverliezen is aangepast om de eigenheden van de huidige gezondheids crisis weer te geven. Gegeven de uitzonderlijke aard van de schok in het eerste semester van 2020 en de daaraan verbonden tijdelijke lockdownmaatregelen en de steun die de overheden en centrale banken hebben ingevoerd, zijn de macro-economische parameters voor elk land of geografisch gebied die opgenomen waren in de reeds bestaande modellen (geijkt op basis van de voorbije crisissen) aangepast om de informatie over de middellangetermijnimpact op de economische omgeving te onttrekken en zo de overmatige kortetermijnvolatiliteit te minimaliseren.

In de Eurozone, vermindert het mediumtermijnperspectief dat gebruikt wordt voor het basisscenario de waardevernietiging over die periode, voor een bedrag dat veel lager is dan dat van het steunprogramma aangekondigd door de overheden en de Europese Centrale Bank.

Voorzichtige aanpassingen werden ook in rekening genomen wanneer de gehanteerde modellen gebaseerd waren op indicatoren met ongewone waarden in het kader van de gezondheids crisis en de steunprogramma's, zoals de stijging in deposito's en de afname van wanbetaling voor retailklanten en ondernemers.

De blootstelling aan transport (luchtvaart en cruises), retail klanten (non-food), commercieel vastgoed voor detailhandel en hotels, toerisme & vrije tijd bedraagt respectievelijk 2%, 1,4%, 1% en 1% van de totale blootstelling (totaal leningen en niet in de balans opgenomen verplichtingen).

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Nettotoename bijzondere waardeverminderingen	(674)	(448)
Recuperaties op voorheen afgeschreven leningen en vorderingen	30	35
Verliezen op oninbare leningen	(32)	(41)
Totale risicokost van de periode	(676)	(454)

Risicokost van de periode per boekhoudkundige categorie en activacategorie

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	(4)	1
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	3	10
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	(3)	1
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	(648)	(420)
<i>waarvan leningen en vorderingen</i>	(646)	(419)
<i>waarvan schuldbewijzen</i>	(2)	(1)
Overige activa	(8)	(6)
Financierings- en garantieverbintenissen en overige	(16)	(40)
Totale risicokost van de periode	(676)	(454)
Risicokost op leningen en verbintenissen zonder bijzondere waardevermindering	(194)	11
<i>waarvan Stadium 1</i>	(86)	(14)
<i>waarvan Stadium 2</i>	(108)	25
Risicokost op leningen en verbintenissen met bijzondere waardevermindering - Stadium 3	(482)	(465)

Voorzieningen voor bijzondere waardeverminderingen : kredietrisico

Wijziging in de provisies voor bijzondere waardeverminderingen gedurende de periode per boekhoudkundige categorie en activacategorie

In miljoenen euro's	31 december 2019	Nettotoename bijzondere waarde- verminderingen	Aanwending bijzondere waarde- verminderingen	Omrekenings- verschillen en overige	31 december 2020
Bijzondere waardeverminderingen op activa					
Vorderingen op centrale banken	8	4	-	(2)	10
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	29	(9)	-	(1)	19
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	35	4	(11)	(4)	24
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	2 965	657	(289)	(209)	3 124
<i>waarvan leningen en vorderingen</i>	2 963	655	(289)	(208)	3 121
<i>waarvan schuldbewijzen</i>	2	2	-	(1)	3
Overige activa	11	8	-	-	19
Totaal bijzondere waardeverminderingen op financiële activa	3 048	664	(300)	(216)	3 196
<i>waarvan Stadium 1</i>	263	70	-	(18)	315
<i>waarvan Stadium 2</i>	402	93	(1)	(45)	449
<i>waarvan Stadium 3</i>	2 383	501	(299)	(153)	2 432
Voorzieningen geboekt als verplichting					
Voorzieningen voor verbintenissen	221	12	-	(16)	217
Overige voorzieningen	29	(1)	(9)	-	19
Totaal voorzieningen geboekt als verplichtingen	250	11	(9)	(16)	236
<i>waarvan Stadium 1</i>	49	12	-	(6)	55
<i>waarvan Stadium 2</i>	42	16	-	(7)	51
<i>waarvan Stadium 3</i>	159	(17)	(9)	(3)	130
Totaal bijzondere waardeverminderingen	3 298	675	(309)	(232)	3 432

Wijziging in de bijzondere waardeverminderingen en voorzieningen gedurende de vorige periode per boekhoudkundige categorie en activacategorie

In miljoenen euro's	1 januari 2019	Nettoename bijzondere waardeverminderingen	Aanwending bijzondere waardeverminderingen	Omrekeningsverschillen en overige	31 december 2019
Bijzondere waardeverminderingen op activa					
Vorderingen op centrale banken	10	(1)	-	(1)	8
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	45	(12)	-	(4)	29
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	36	(1)	-	-	35
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	2 914	431	(327)	(53)	2 965
<i>waarvan leningen en vorderingen</i>	2 913	430	(327)	(53)	2 963
<i>waarvan schuldbewijzen</i>	1	1	-	-	2
Overige activa	7	4	-	-	11
Totaal bijzondere waardeverminderingen op financiële activa	3 012	421	(327)	(58)	3 048
<i>waarvan Stadium 1</i>	262	10	-	(9)	263
<i>waarvan Stadium 2</i>	436	(33)	(4)	3	402
<i>waarvan Stadium 3</i>	2 314	444	(323)	(52)	2 383
Voorzieningen geboekt als verplichtingen					
Voorzieningen voor verbintenissen	194	26	-	1	221
Overige voorzieningen	25	8	(1)	(3)	29
Totaal voorzieningen geboekt als verplichtingen	219	34	(1)	(2)	250
<i>waarvan Stadium 1</i>	43	4	-	2	49
<i>waarvan Stadium 2</i>	39	4	-	(1)	42
<i>waarvan Stadium 3</i>	137	26	(1)	(3)	159
Totaal bijzondere waardeverminderingen en voorzieningen	3 231	455	(328)	(60)	3 298

Wijzigingen in de waardeverminderingen van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs gedurende de periode

In miljoenen euro's	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over 12 maanden (Stadium 1)	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over de resterende looptijd (Stadium 2)	Waardevermindering op dubieuze activa (Stadium 3)	Totaal
Op 31 december 2019	252	382	2 330	2 964
Nettoename bijzondere waardeverminderingen	63	92	502	657
Financiële activa aangekocht of verstrekt tijdens de periode	104	142	-	246
Financiële activa afgeboekt tijdens de periode ⁽¹⁾	(51)	(94)	(186)	(331)
Transfer naar Stadium 2	(24)	208	(13)	171
Transfer naar Stadium 3	(3)	(87)	372	282
Transfer naar Stadium 1	14	(115)	(6)	(107)
Overige nettotoenames zonder transfer van stadium ⁽²⁾	23	38	335	396
Aanwending bijzondere waardeverminderingen	-	(1)	(288)	(289)
Omrekeningsverschillen en overige items	(14)	(43)	(152)	(209)
Op 31 december 2020	301	430	2 392	3 123

⁽¹⁾ Inclusief desinvesteringen

⁽²⁾ Inclusief afschrijvingen

Wijzigingen in de waardeverminderingen van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs gedurende de vorige periode

In miljoenen euro's	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over 12 maanden (Stadium 1)	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over de resterende looptijd (Stadium 2)	Waardevermindering op dubieuze activa (Stadium 3)	Totaal
Op 1 januari 2019	247	415	2 252	2 914
Nettoename bijzondere waardeverminderingen	11	(30)	450	431
Financiële activa aangekocht of verstrekt tijdens de periode	110	121	-	231
Financiële activa afgeboekt tijdens de periode ⁽¹⁾	(51)	(85)	(193)	(329)
Transfer naar Stadium 2	(20)	194	(11)	163
Transfer naar Stadium 3	(4)	(97)	423	322
Transfer naar Stadium 1	13	(105)	(5)	(97)
Overige nettotoenames zonder transfer van stadium ⁽²⁾	(37)	(58)	236	141
Aanwending bijzondere waardeverminderingen	-	(4)	(323)	(327)
Omrekeningsverschillen en overige items	(6)	1	(49)	(54)
Op 31 december 2019	252	382	2 330	2 964

⁽¹⁾ Inclusief desinvesteringen

⁽²⁾ Inclusief afschrijvingen

2.h Vennootschapsbelasting

Afstemming van de effectieve winstbelastingen met de theoretische winstbelasting tegen de standaardbelastingsvoet in België	Boekjaar 2020		Boekjaar 2019	
	In miljoenen euro's	Belastingsvoet	In miljoenen euro's	Belastingsvoet
Vennootschapsbelastingen op de winst aan de standaard belastingsvoet ⁽¹⁾	(640)	25,00%	(882)	29,58%
Effect van het verschil in belastingsvoet van toepassing op buitenlandse entiteiten	(3)	0,1%	57	(1,9%)
Fiscaal effect van belastingtariefwijzigingen	8	(0,3%)	19	(0,6%)
Effect van verlaagd tarief op dividenden en verkopen	10	(0,4%)	59	(2,0%)
Fiscaal effect van de activering van de overgedragen fiscale verliezen en tijdelijke verschillen	8	(0,3%)	79	(2,6%)
Fiscaal effect van het gebruik van niet-geactiveerde overdraagbare fiscale verliezen	9	(0,4%)	-	- %
Overige effecten	19	(0,7%)	48	(1,6%)
Vennootschapsbelastingen	(589)	23,01%	(620)	20,79%
waarvan				
<i>Actuele belastinglast voor het jaar tot 31 december</i>	<i>(408)</i>		<i>(372)</i>	
<i>Uitgestelde belastinglast voor het jaar tot 31 december (toelichting 4.i)</i>	<i>(181)</i>		<i>(248)</i>	

(1) Aangepast voor het aandeel in het resultaat in geassocieerde deelnemingen en bijzondere waardevermindering van goodwill

(2) Bijdrage aan het "Sigle Resolution Fund" en andere niet-afrekbare bankbelastingen

3 SEGMENTINFORMATIE

3.a Operationele segmenten

Bankactiviteiten in België

BNP Paribas Fortis biedt in België een breed pakket financiële diensten aan, bestemd voor particulieren, zelfstandigen, professionele klanten en kmo's. De Bank levert ook oplossingen op maat aan vermogende personen, ondernemingen en publieke en financiële instellingen. Daarvoor kan zij een beroep doen op de expertise en het internationale netwerk van haar moederbedrijf, BNP Paribas.

In Retail & Private Banking (RPB) is BNP Paribas Fortis sterk aanwezig: het bedient 3,4 miljoen particulieren, professionele klanten, kmo's en private banking-klanten. Het is sterk aanwezig in de lokale markt, via een uitgebreid netwerk van 463 kantoren en ook met andere distributiekanaalen als geldautomaten en online banking-faciliteiten (waaronder mobiel bankieren). Voor zijn retailbankieren opereert BNP Paribas Fortis onder vier elkaar aanvullende merken: het hoofdmerk BNP Paribas Fortis, plus Fintro, bpost bank en Hello bank!, een 100% digitale mobiele bankdienst. In de verzekeringssector werkt BNP Paribas Fortis nauw samen met AG Insurance, de Belgische marktleider.

Corporate Banking (CB) bedient een breed gamma aan klanten, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, Belgische en Europese bedrijven, overheidsinstellingen, financiële instellingen, lokale besturen en institutionele beleggers. CB is met zijn zeer omvangrijk klantenbestand van grote en middelgrote bedrijven, marktleider in die twee categorieën en is ook een sterke uitdager in de overheidssector.

CB beschikt over een groot aantal zowel klassieke als gespecialiseerde oplossingen en diensten op maat. Het kan daarvoor een beroep doen op het internationaal netwerk van de BNP Paribas Groep in 69 landen. Daardoor kan CB perfect inspelen op de precieze behoeften van zijn klanten op het vlak van financiering, transaction banking, bescherming en investeringsbankieren.

Bankactiviteiten in Luxemburg

BGL BNP Paribas behoort tot de leidende banken op de Luxemburgse financiële markt. Het heeft een belangrijke bijdrage geleverd tot de ontwikkeling van het land als belangrijk internationaal financieel centrum en het is diep geworteld in het economische, culturele, sportieve en maatschappelijke leven in Luxemburg.

Als partner met een jarenlang engagement voor de nationale economie, biedt BGL BNP Paribas een ruim productenpakket aan,

zowel voor particulieren als voor professionele en institutionele klanten. De bank is marktleider voor bedrijven en nummer twee voor residerende particulieren in het Groothertogdom Luxemburg. Zij is ook marktleider in bankverzekeringen, met een gecombineerd aanbod van verzekerings- en bankdiensten.

Bankactiviteiten in Turkije

In Turkije opereert BNP Paribas Fortis via Türk Ekonomi Bankası (TEB) waarin het een participatie van 48,7% heeft. Het aanbod van Retail Banking bestaat uit debet- en kredietkaarten, consumentenkredieten en beleggings- en verzekeringsproducten verkocht via zijn kantorennetwerk en via internet- en telefoonbankieren. Corporate banking-diensten omvatten internationale handelsfinanciering, vermogensbeheer en cashmanagement, kredietdiensten, afdekking van valuta-, rente- en grondstoffenrisico's, alsook factoring en leasing. De Bank biedt via haar departementen van commercieel bankieren en kmo-bankieren een waaier van bankdiensten voor kleine en middelgrote ondernemingen aan.

Andere thuish markten

Het operationele segment 'Andere thuish markten' omvat hoofdzakelijk BNP Paribas Leasing Solutions en Arval.

Arval is een 100%-dochtermaatschappij van BNP Paribas Fortis. Het is gespecialiseerd in operationele leasing van bedrijfsvoertuigen. Arval biedt zijn klanten - professionals, kmo's en grote internationale groepen - specifieke leasingoplossingen om de mobiliteit van hun medewerkers te optimaliseren en de risico's verbonden aan hun wagenpark uit te besteden. Arval verstrekt deskundig advies en kwaliteitsservice - de grondslagen van zijn merkeloofte - in 30 landen.

BNP Paribas Leasing Solutions is een Europese leider in leasing voor grote bedrijven en kmo's. Het is gespecialiseerd in verhuur- en financieringsoplossingen, gaande van leasing van professioneel materieel tot uitbesteding van het wagenpark.

Overige

Dit segment omvat hoofdzakelijk BNP Paribas Asset Management, AG Insurance, Personal Finance en de buitenlandse bijkantoren van BNP Paribas Fortis.

3.b Informatie per operationeel segment

Opbrengsten en kosten per operationeel segment

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020						Boekjaar 2019					
	Bankactiviteiten in België	Bankactiviteiten in Luxemburg	Bankactiviteiten in Turkije	Andere thuismarkten	Overige	Totaal	Bankactiviteiten in België	Bankactiviteiten in Luxemburg	Bankactiviteiten in Turkije	Andere thuismarkten	Overige	Totaal
Opbrengsten	3 983	730	736	2 245	199	7 893	4 065	666	936	2 184	185	8 036
Algemene bedrijfskosten	(2 538)	(377)	(404)	(1 144)	(79)	(4 542)	(2 693)	(388)	(462)	(1 135)	(76)	(4 754)
Risicokost	(261)	(16)	(174)	(188)	(37)	(676)	(40)	(5)	(238)	(141)	(30)	(454)
Bedrijfsresultaat	1 184	337	158	913	83	2 675	1 332	273	236	908	79	2 828
Niet operationele elementen	(95)	1	1	(2)	303	208	169	-	5	1	235	410
Resultaat voor belastingen	1 089	338	159	911	386	2 883	1 501	273	241	909	314	3 238

Activa en verplichtingen per operationeel segment

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020						Boekjaar 2019					
	Bankactiviteiten in België	Bankactiviteiten in Luxemburg	Bankactiviteiten in Turkije	Andere thuismarkten	Overige	Totaal	Bankactiviteiten in België	Bankactiviteiten in Luxemburg	Bankactiviteiten in Turkije	Andere thuismarkten	Overige	Totaal
Activa	226 308	28 029	16 246	53 280	11 272	335 135	205 650	27 931	16 889	51 565	11 160	313 195
<i>waarvan deelnemingen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures</i>	832	93	4	67	2 751	3 747	958	93	4	69	2 718	3 842
Verplichtingen	210 786	21 980	15 117	49 091	8 323	305 297	191 205	22 210	15 571	47 801	8 253	285 040

3.c Land-per-landrapportering

De land-per-landrapportering is opgesteld om te voldoen aan de vereisten van artikel 89 van de Richtlijn inzake kapitaalvereisten (CAD IV) uitgevaardigd door de Europese Unie. De informatie is voorgesteld op dezelfde basis als de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis voor de periode die eindigt op 31 december 2020 en die opgemaakt is volgens de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving (IFRS) die aanvaard werden door de Europese Unie. De landinformatie wordt bepaald door het land van oprichting of vestiging van de bijkantoren en dochterondernemingen.

In miljoenen euro's, Boekjaar 2020 (*)	Opbrengsten	Resultaat voor belastingen	Actuele belastingen	Uitgestelde belastingen	Vennootschapsbelasting	VTEs (**) op 31 december 2020	Aard van activiteiten
België	4 239	1 191	(129)	(178)	(307)	12 232	
<i>waarvan: BNP Paribas Fortis NV/SA (Inclusief Bass & Esmée Master Issuer NV)</i>	3 869	1 019	(83)	(182)	(265)	11 055	<i>Kredietinstellingen</i>
Turkije	762	187	(78)	28	(50)	9 295	
<i>waarvan: Türk Ekonomi Bankası AS</i>	655	112	(58)	26	(32)	8 765	<i>Kredietinstellingen</i>
Luxemburg	743	344	(67)	8	(59)	2 172	
<i>waarvan: BGL BNP Paribas</i>	722	334	(72)	1	(71)	2 092	<i>Kredietinstellingen</i>
Frankrijk	686	215	(13)	(34)	(46)	3 333	
<i>waarvan: BNP Paribas Lease Group BPLG</i>	157	40	-	(5)	(5)	1 409	<i>Leasing</i>
Duitsland	182	63	(18)	2	(17)	751	
Polen	39	12	(5)	2	(2)	468	
Verenigd koninkrijk	325	151	(34)	8	(26)	1 204	
Spanje	213	124	(11)	(18)	(29)	848	
Nederland	111	61	(13)	(1)	(15)	408	
Italië	347	125	(26)	12	(14)	1 092	
Overige	245	87	(14)	(11)	(25)	1 928	
Totaal	7 893	2 561	(408)	(181)	(589)	33 729	

(*) De financiële data komen overeen met de bijdrage tot het geconsolideerd resultaat van volledig geconsolideerde entiteiten onder exclusieve controle.

(**) Voltijdse equivalenten (VTE) op 31 december 2020 van volledig geconsolideerde entiteiten onder exclusieve controle.

4 TOELICHTING OP DE BALANS OP 31 DECEMBER 2020

4.a Financiële activa, financiële verplichtingen en derivaten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Financiële activa en financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Financiële activa en financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening omvatten voor handelsdoeleinden bestemde transacties – derivaten inbegrepen –, van bepaalde verplichtingen die door de Bank op het tijdstip van uitgifte worden aangewezen als tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening en niet voor handelsdoeleinden bestemde instrumenten waarvan de kenmerken de boekhoudkundige verwerking tegen geamortiseerde kostprijs of reële waarde via het eigen vermogen verhinderen.

In miljoenen euro's	31 december 2020				31 december 2019			
	Portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden	Portefeuille aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Andere financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Totaal	Portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden	Portefeuille aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Andere financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Totaal
Effectenportefeuille	433	-	1 131	1 564	434	-	1 735	2 169
Leningen en terugkoopovereenkomsten	3 952	2	101	4 055	5 879	4	127	6 010
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	4 385	2	1 232	5 619	6 313	4	1 862	8 179
Effectenportefeuille	132	-	-	132	516	-	-	516
Deposito's en terugkoopovereenkomsten	12 369	171	-	12 540	11 936	182	-	12 118
Uitgegeven schuldbewijzen (toelichting 4.h)	-	3 135	-	3 135	-	3 422	-	3 422
<i>Achtergestelde schulden</i>	-	835	-	835	-	871	-	871
<i>Niet achtergestelde schulden</i>	-	2 300	-	2 300	-	2 551	-	2 551
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	12 501	3 306	-	15 807	12 452	3 604	-	16 056

Details van deze activa en verplichtingen kunnen worden teruggevonden in toelichting 4.d.

Financiële verplichtingen aangewezen als tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening

Financiële verplichtingen aangewezen als tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening bestaan voornamelijk uit uitgegeven schuld papier dat gecreëerd en gestructureerd wordt ten behoeve van klanten, en waar de risicoblootstelling samen met de afdekkingsstrategie beheerd wordt. Dit uitgegeven schuld papier bevat belangrijke ingebouwde derivaten waarvan de waardeveranderingen gecompenseerd kunnen worden door waardeveranderingen van economische afdekkingsderivaten.

De aflossingswaarde van de uitgegeven schuld tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening op 31 december 2020 was EUR 3 362 miljoen (EUR 3 680 miljoen op 31 december 2019).

Andere financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening

Andere financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening zijn financiële activa die niet voor handelsdoeleinden bestemd zijn :

- Schuldbewijzen die niet aan de door IFRS 9 omschreven voorwaarden voldoen om als financiële instrumenten 'tegen reële waarde via het eigen vermogen' of 'tegen geamortiseerde kostprijs' geboekt te worden :
 - hun business model dient niet om 'contractuele kasstromen te innen', noch 'contractuele kasstromen te innen en de instrumenten te verkopen' ; en/of
 - hun kasstromen bestaan niet uitsluitend uit aflossingen van de hoofdsom en de rente op het openstaand hoofdbedrag ;
- Eigenvermogensinstrumenten die door de Bank niet aangeduid werden om 'tegen reële waarde via het eigen vermogen' opgenomen te worden.

Afgeleide financiële instrumenten

De meerderheid van voor handelsdoeleinden bestemde derivaten hebben betrekking op voor handelsdoeleinden geïnitieerde transacties. Ze kunnen voortvloeien uit 'market-making'- of arbitrage activiteiten. BNP Paribas Fortis handelt actief in derivaten. Deze transacties omvatten handel in 'gewone' instrumenten zoals renteswaps en gestructureerde transacties met complexe

risicoprofielen aangepast aan de behoeften van de klanten. De nettopositie is in alle gevallen onderworpen aan limieten.

Sommige afgeleide instrumenten worden ook gebruikt voor het afdekken van financiële activa of financiële verplichtingen waarvoor de Bank geen afdekkingsrelatie heeft vastgelegd, of die niet in aanmerking komen om als afdekking geboekt te worden volgens IFRS.

In miljoenen euro's	31 december 2020		31 december 2019	
	Positieve marktwaarde	Negatieve marktwaarde	Positieve marktwaarde	Negatieve marktwaarde
Rentederivaten	10 306	8 842	7 716	6 371
Wisselkoersderivaten	1 276	1 316	1 471	1 365
Kredietderivaten	-	3	-	5
Aandelenderivaten	631	19	530	22
Overige derivaten	-	-	-	(1)
Afgeleide financiële instrumenten	12 213	10 180	9 717	7 762

Volgende tabel toont het totale notionele bedrag aan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden. De notionele bedragen van de afgeleide instrumenten zijn louter een indicatie van het volume

aan activiteiten van BNP Paribas Fortis op de derivatenmarkten en geven niet de marktrisico's weer die verbonden zijn aan deze instrumenten.

In miljoenen euro's	31 december 2020				31 december 2019			
	Beursverhandelde	Over-the-counter, verrekend door de centrale clearing huizen	Over-the-counter	Totaal	Beursverhandelde	Over-the-counter, verrekend door de centrale clearing huizen	Over-the-counter	Totaal
Rentederivaten	56 697	35 009	648 320	740 026	46 747	61 990	839 535	948 272
Wisselkoersderivaten	125	-	101 798	101 923	11	-	116 597	116 608
Kredietderivaten	-	-	21	21	-	-	38	38
Aandelenderivaten	101	-	1 878	1 979	29	-	2 177	2 206
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-	-	-
Afgeleide financiële instrumenten	56 923	35 009	752 017	843 949	46 787	61 990	958 347	1 067 124

4.b Financiële afdekkingsderivaten

In de volgende tabel worden de notionele bedragen en de reële waarden van financiële derivaten ter reële waardeafdekking weergegeven.

In miljoenen euro's	31 december 2020			31 december 2019		
	Notioneel bedrag	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde	Notioneel bedrag	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde
Reële waardeafdekking	131 145	2 895	5 105	120 169	2 362	5 401
Rentederivaten	130 322	2 843	5 078	119 441	2 350	5 379
Wisselkoersderivaten	823	52	27	728	12	22
Financiële derivaten aangehouden ter afdekking van de toekomstige kasstromen van niet-afgeleide financiële instrumenten	14 789	277	152	18 446	138	432
Rentederivaten	5 725	72	60	6 575	59	163
Wisselkoersderivaten	9 064	205	92	11 871	79	269
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-
Afdekkingen van netto-investeringen in vreemde valuta	200	6	-	300	-	5
Wisselkoersderivaten	200	6	-	300	-	5
Financiële afdekkingsderivaten	146 134	3 178	5 257	138 915	2 500	5 838

De strategie voor het beheer van het interestrisico en wisselkoersrisico wordt beschreven in hoofdstuk 'Risicobeheer en kapitaalvereisten' van het jaarverslag.

De volgende tabel geeft het detail weer van de geïdentificeerde reële waardeafdeckingsrelaties en van portefeuilles van financiële instrumenten waarvan de afdekking nog geldt op 31 december 2020 :

31 december 2020 In miljoenen euro's	Afdeckingsinstrumenten				Afgedekte instrumenten			
	Notionele bedragen	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde	Waardewijzigingen van de afdeckingsinstrumenten gebruikt voor de berekening van de ineffectiviteit van de afdekking tijdens de periode	Netto boekwaarde - actief	Geaccumuleerd bedrag van de herwaardering van de afgedekte instrumenten - actief	Netto boekwaarde - passief	Geaccumuleerd bedrag van de herwaardering van de afgedekte instrumenten - passief
Afdekking van herkende instrumenten	14 985	368	2 478	(2 113)	11 087	2 046	4 100	115
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan :	14 162	315	2 451	(2 121)	10 738	2 048	3 671	108
<i>Leningen en vorderingen</i>	937	14	280	(252)	917	252	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	9 610	171	2 160	(1 978)	9 821	1 796	-	-
<i>Deposito's</i>	40	2	-	1	-	-	41	1
<i>Uitgegeven schulden</i>	3 575	128	11	108	-	-	3 630	107
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het wisselkoersrisico verbonden aan :	823	53	27	8	349	(2)	429	7
<i>Leningen en vorderingen</i>	259	46	-	1	202	(2)	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	139	2	10	-	147	-	-	-
<i>Deposito's</i>	20	-	-	1	-	-	21	1
<i>Uitgegeven schulden</i>	405	5	17	6	-	-	408	6
Renteafdekking van portefeuilles	116 160	2 527	2 627	(217)	32 776	1 648	55 309	1 431
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan :	116 160	2 527	2 627	(217)	32 776	1 648	55 309	1 431
<i>Leningen en vorderingen</i>	49 566	399	2 134	(1 647)	32 776	1 648	-	-
<i>Deposito's</i>	66 594	2 128	493	1 430	-	-	55 309	1 431
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het valutarisico verbonden aan :	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Deposito's</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTALE REELE WAARDEAFDEKKING	131 145	2 895	5 105	(2 330)	43 863	3 694	59 409	1 546

De volgende tabel geeft het detail weer van de geïdentificeerde reële waardeafdeckingsrelaties en van portefeuilles van financiële instrumenten waarvan de afdekking nog geldt op 31 december 2019 :

31 december 2019 In miljoenen euro's	Afdekkingsinstrumenten				Afgedekte instrumenten			
	Notionele bedragen	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde	Waardwijzigingen van de afdekkingsinstrumenten gebruikt voor de berekening van de ineffectiviteit van de afdekking tijdens de periode	Netto boekwaarde - actief	Geaccumuleerd bedrag van de herwaardering van de afgedekte instrumenten - actief	Netto boekwaarde - passief	Geaccumuleerd bedrag van de herwaardering van de afgedekte instrumenten - passief
Afdekking van herkende instrumenten	14 417	184	2 221	(1 912)	9 733	1 919	5 013	89
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan :	13 689	173	2 200	(1 913)	9 565	1 919	4 453	88
<i>Leningen en vorderingen</i>	999	14	277	(249)	986	249	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	8 223	57	1 918	(1 751)	8 579	1 670	-	-
<i>Deposito's</i>	2 044	4	3	1	-	-	2 044	1
<i>Uitgegeven schulden</i>	2 423	98	2	86	-	-	2 409	87
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het wisselkoersrisico verbonden aan :	728	11	21	1	168	-	560	1
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	170	3	1	-	168	-	-	-
<i>Deposito's</i>	32	1	-	1	-	-	33	1
<i>Uitgegeven schulden</i>	526	7	20	-	-	-	527	-
Renteafdekking van portefeuilles	105 752	2 178	3 180	(1 114)	46 415	2 074	57 971	963
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan :	105 752	2 178	3 180	(1 114)	46 415	2 074	57 971	963
<i>Leningen en vorderingen</i>	47 393	532	2 671	(2 123)	46 415	2 074	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Deposito's</i>	58 359	1 646	509	1 009	-	-	57 971	963
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het valutarisico verbonden aan :	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Deposito's</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTALE REELE WAARDEAFDEKKING	120 169	2 362	5 401	(3 026)	56 148	3 993	62 984	1 052

Een actief, een verplichting of een geheel van activa en verplichtingen kunnen afgedekt worden over verschillende periodes met verschillende financiële derivaten. Daarnaast worden sommige afdekkingen gerealiseerd door een combinatie van twee derivaten (bijvoorbeeld om de variabele intrestindex van het eerste instrument te wisselen van Euribor naar Eonia). In dat geval worden de notionele bedragen opgeteld en is het totaal groter dan het afgedekte bedrag. De eerste situatie doet zich meer in het bijzonder voor bij portefeuilles die afgedekt worden voor het renterisico, terwijl de tweede situatie zich voordoet bij de afdekking van uitgegeven schuldbewijzen.

Wat de onderbroken reële waardeafdekkingen betreft waarbij het derivatencontract werd beëindigd, bedraagt het gecumuleerde bedrag van de reëlewaardeaanpassing van de afgedekte items dat moet afgeschreven worden over de resterende looptijd van de afgedekte items op 31 december 2020 EUR 1 064 miljoen voor de activa en 18 miljoen voor de verplichtingen. Op 31 december 2019 waren deze bedragen EUR 38 miljoen voor de activa en EUR 45 miljoen voor de verplichtingen.

De verandering op het actief is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een wijziging van de afdekkingsstrategie die geleid heeft tot de vervanging van de afdekkingsinstrumenten van de portefeuilles van leningen en vorderingen teneinde de frequentie van de herziening van de variabele referentierente van de swaps te wijzigen waarbij het notioneel bedrag van zowel de beëindigde swaps als van de nieuwe indekkingsswaps identiek zijn. De vervaldagen van de overeenstemmende gedekte bestanddelen lopen tot 2040.

Het notionele bedrag van kasstroomafdekkingsderivaten bedraagt EUR 14,789 miljoen op 31 december 2020. Wijzigingen in activa en verplichtingen die onmiddellijk in het eigen vermogen worden erkend bedragen EUR 9 miljoen. Op 31 december 2019 bedroeg het notionele bedrag van de kasstroomafdekkingsderivaten EUR 18,446 miljoen en de wijzigingen in activa en verplichtingen die onmiddellijk in het eigen vermogen worden erkend bedroegen EUR (57) miljoen.

De uitsplitsing van de notionele bedragen van afdekkingsinstrumenten volgens looptijd is als volgt :

31 december 2020 In miljoenen euro's	Vervaldatum		
	Minder dan 1 jaar	Tussen 1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar
Financiële derivaten aangehouden ter reële waardeafdekking van niet-afgeleide financiële instrumenten	32 442	49 008	49 695
Rentederivaten	31 992	48 703	49 627
Wisselkoersderivaten	450	305	68
Financiële derivaten aangehouden ter kasstroomafdekking	9 105	4 912	772
Rentederivaten	2 265	2 688	772
Wisselkoersderivaten	6 840	2 224	-
Overige derivaten	-	-	-
Afdekkingen van netto-investeringen in vreemde valuta	-	200	-
Wisselkoersderivaten	-	200	-

31 december 2019 In miljoenen euro's	Vervaldatum		
	Minder dan 1 jaar	Tussen 1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar
Financiële derivaten aangehouden ter reële waardeafdekking van niet-afgeleide financiële instrumenten	17 557	58 827	43 785
Rentederivaten	17 328	58 370	43 743
Wisselkoersderivaten	229	457	42
Financiële derivaten aangehouden ter kasstroomafdekking	10 208	6 399	1 839
Rentederivaten	974	4 079	1 522
Wisselkoersderivaten	9 234	2 320	317
Overige derivaten	-	-	-
Afdekkingen van netto-investeringen in vreemde valuta	100	200	-
Wisselkoersderivaten	100	200	-

4.c Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

In miljoenen euro's	31 december 2020		31 december 2019	
	Reële waarde	waarvan waardeveranderingen opgenomen in het eigen vermogen	Reële waarde	waarvan waardeveranderingen opgenomen in het eigen vermogen
Schuldbewijzen	9 460	47	8 473	3
Overheden	4 208	52	3 854	40
Andere overheidsinstellingen	2 750	21	1 938	10
Kredietinstellingen	1 716	10	1 668	(2)
Andere	786	(36)	1 013	(45)
Effecten met een aandelenkarakter	313	256	329	271
Totaal financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	9 773	303	8 802	274

De optie om aandeleninstrumenten te erkennen tegen reële waarde met waardeveranderingen via het eigen vermogen werd weerhouden, meer bepaald voor aandelen die omwille van strategische partnerships worden aangehouden en voor aandelen die de Bank moet aanhouden om bepaalde activiteiten uit te kunnen voeren.

In de loop van 2020, heeft de Bank geen dergelijke investeringen verkocht en werden er geen niet-gerealiseerde opbrengsten of kosten naar ingehouden winsten overgeboekt.

4.d Bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten

Waarderingsproces

BNP Paribas Fortis houdt vast aan het fundamenteel principe dat het een unieke geïntegreerde productieketting moet hebben voor het produceren en het controleren van de waarderingen van financiële instrumenten die gebruikt worden voor het dagelijks risicobeheer en de financiële rapportering. Al deze processen zijn gebaseerd op een gemeenschappelijke economische waardering die een essentieel onderdeel is van bedrijfsbeslissingen en van de risicobeheerstrategieën.

De economische waarde is samengesteld uit een marktgemiddelde en bijkomende waardeaanpassingen.

Het marktgemiddelde wordt afgeleid van externe gegevens of waarderingstechnieken die het gebruik van observeerbare en op de markt gebaseerde gegevens maximaliseren. Het marktgemiddelde is een theoretische additieve waarde waarbij geen rekening wordt gehouden met i) de richting van de transactie of

de impact op de bestaande risico's in de portefeuille, ii) de aard van de tegenpartijen, en iii) de aversie van een marktspeler voor bepaalde risico's eigen aan het instrument, de markt waarin het wordt verhandeld, of de risicobeheerstrategie.

De waardeaanpassingen houden rekening met onzekerheden van de waardering en met markt- en kredietrisicopremies om de kosten te weerspiegelen die zouden kunnen ontstaan bij een uitstap in de voornaamste markt. De reële waarde is meestal gelijk aan de economische waarde, onderworpen aan beperkte aanpassingen zoals eigen kredietrisico-aanpassingen, die specifiek vereist worden door de IFRS-standaarden.

De waarderingsmethodes zijn niet significant gewijzigd als gevolg van COVID-19.

De belangrijkste waardeaanpassingen worden in de sectie hieronder beschreven.

Waardeaanpassingen

Waardeaanpassingen toegepast door BNP Paribas Fortis voor het bepalen van de reële waarde zijn de volgende :

'Bied/laat'-aanpassingen : de 'bied/laat'-grenzen weerspiegelen de bijkomende uitstapkost van de prijszetter en op een symmetrische manier de door dealers beoogde vergoeding voor het dragen van het risico om de positie aan te houden of te beëindigen door de prijs van een andere dealer te aanvaarden. BNP Paribas Fortis veronderstelt dat de beste schatting van een uitstapprijs de bied- of laatprijs is, tenzij er een bewijs bestaat dat een ander punt in de 'bied/laat'-vork een representatievere uitstapprijs zou opleveren.

Aanpassingen omwille van onzekerheden met betrekking tot de input : er bestaat een onzekerheid over de uitstapprijs wanneer de prijsobservatie of gegevensinput, vereist door de waarderingstechnieken, moeilijk of onregelmatig is. Er zijn verschillende manieren om de graad van onzekerheid in de uitstapprijs te bepalen, zoals het meten van de spreiding van de beschikbare prijsaanduidingen of het schatten van de mogelijke grenzen van de input bij een waarderingstechniek.

Aanpassingen omwille van onzekerheden met betrekking tot het model : deze zijn verbonden aan situaties waar er een waarderingonzekerheid is omwille van de gebruikte waarderingstechniek ook al zijn er observeerbare inputs beschikbaar. Deze situatie ontstaat wanneer de risico's eigen aan de instrumenten verschillend zijn van deze beschikbaar in de observeerbare gegevens, waardoor de waarderingstechniek veronderstellingen omvat die niet gemakkelijk onderbouwd kunnen worden.

Kredietwaardeaanpassingen (CVA) : de kredietwaardeaanpassing wordt toegepast op waarderingen en marktnoteringen waarin de kredietwaardigheid van de tegenpartij niet weerspiegeld wordt. Het heeft als doel rekening te houden met de mogelijkheid dat de tegenpartij in gebreke kan blijven en dat BNP Paribas Fortis niet de volledige reële waarde van de transacties zal ontvangen.

Bij het bepalen van de kost van het uitstappen of het overdragen van tegenpartijrisico, wordt de relevante markt beschouwd als een 'inter-dealer'-markt. De bepaling van de CVA blijft echter een beoordeling omwille van i) de mogelijke afwezigheid of het gebrek aan prijsvorming op de 'inter-dealer'-markt, ii) de invloed van de regelgeving inzake tegenpartijrisico op het prijsvormingsgedrag van de markspelers en iii) de afwezigheid van een dominant bedrijfsmodel voor het beheer van het tegenpartijrisico.

Het CVA-model is gebaseerd op dezelfde blootstelling als deze die gebruikt worden voor regelgevende doeleinden. Het model probeert om de kost van een optimale risicobeheerstrategie in te schatten op basis van i) de impliciete stimulansen en beperkingen die eigen zijn aan de geldende regelgevingen en hun evolutie, ii) de marktinschatting van de kans op wanbetaling en iii) de standaardparameters die gebruikt worden voor regelgevende doeleinden.

Expliciete financieringskost (FVA - Funding Valuation Adjustment) : Waar waarderingstechnieken gebruikt worden om de marktwaarde te berekenen, dragen hypothesen rond de financiering van de toekomstige kasstromen bij tot de schatting van het marktgemiddelde, vooral door het gebruik van aangepaste actualisatievoeten. Deze hypothesen weerspiegelen de inschatting van de Bank wat een marktparticipant zou weerhouden als effectieve financieringsvoorwaarden van het instrument. Ze houden in het bijzonder rekening met het bestaan van en de contractvoorwaarden van waarborgen. Voor niet- of onvoldoende gewaarborgde derivaten bevatten ze een specifieke aanpassing tegenover de interbankenrentevoet.

Waardeaanpassingen voor eigen kredietrisico op schulden (OCA – Own-credit valuation adjustments) en op derivaten (DVA – Debit valuation adjustment) : OCA en DVA-aanpassingen weerspiegelen de impact van de kredietwaardigheid van BNP Paribas Fortis, respectievelijk met betrekking tot de waarde van schuldbewijzen aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en derivaten. Beide aanpassingen zijn gebaseerd op de verwachte toekomstige verplichtingsprofielen van dergelijke instrumenten. De eigen kredietwaardigheid wordt afgeleid van de marktobservatie van uitgegeven relevante schuldbewijzen. De DVA aanpassing wordt bepaald na rekening te houden met de Funding Valuation Adjustment (FVA).

Gevolg daarvan is dat de boekwaarde van de uitgegeven schuldbewijzen aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening is gestegen met EUR 27 miljoen, per 31 december 2020, in vergelijking met een stijging van EUR 27 miljoen per 31 december 2019, dus een wijziging van EUR 0 miljoen direct opgenomen in het eigen vermogen dat niet geherclassificeerd zal worden naar verlies en winst.

Klassen van instrumenten en classificatie binnen de reële waarde hiërarchie voor activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde

Zoals uitgelegd in de samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving (zie toelichting 1.f.9), worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde opgedeeld in een reële waarde hiërarchie die bestaat uit 3 niveaus.

De uitsplitsing van activa en verplichtingen in risicoklassen is bedoeld om dieper inzicht te geven over de aard van de instrumenten :

- Geëffectieerde posities worden verder uitgesplitst naar het type waarborg ;
- Voor derivaten worden de reële waarden opgesplitst per dominante risicofactor, met name rentevoet, wisselkoers, krediet en aandelen. Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden zijn hoofdzakelijk rentederivaten.

In miljoenen euro's	31 december 2020											
	Handelsportefeuille				Instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening niet aangehouden voor handelsdoeleinden				Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Effectenportefeuille	382	49	3	434	327	292	511	1 130	8 512	1 013	248	9 773
Staatsobligaties	116	-	-	116	-	-	-	-	3 975	207	-	4 182
Schuldbewijzen gedekt door activa	-	-	-	-	-	182	-	182	-	603	-	603
Andere obligaties	160	49	3	212	-	108	97	205	4 423	203	50	4 676
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	106	-	-	106	327	2	414	743	114	-	198	312
Leningen en terugkoopovereenkomsten	-	3 886	65	3 951	-	20	84	104	-	-	-	-
Leningen	-	-	-	-	-	20	84	104	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	3 886	65	3 951	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen	382	3 935	68	4 385	327	312	595	1 234	8 512	1 013	248	9 773
Effectenportefeuille	121	11	-	132	-	-	-	-	-	-	-	-
Staatsobligaties	121	-	-	121	-	-	-	-	-	-	-	-
Andere obligaties	-	11	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deposito's en terugkoopovereenkomsten	-	12 369	-	12 369	-	171	-	171	-	-	-	-
Deposito's	-	19	-	19	-	171	-	171	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	12 350	-	12 350	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitgegeven schuldbewijzen (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	1 918	1 217	3 135	-	-	-	-
Achtergestelde schulden (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	835	-	835	-	-	-	-
Niet achtergestelde schulden (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	1 083	1 217	2 300	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen	121	12 380	-	12 501	-	2 089	1 217	3 306	-	-	-	-

In miljoenen euro's	31 december 2019											
	Handelsportefeuille				Instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening niet aangehouden voor handelsdoeleinden				Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Effectenportefeuille	362	70	2	434	326	859	550	1 735	7 049	1 548	205	8 802
Staatsobligaties	185	-	-	185	-	245	-	245	3 549	292	-	3 841
Schuldbewijzen gedekt door activa	-	3	-	3	-	247	-	247	-	815	-	815
Andere obligaties	175	67	2	244	-	366	97	463	3 377	441	-	3 818
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	2	-	-	2	326	1	453	780	123	-	205	328
Leningen en terugkoopovereenkomsten	-	5 810	69	5 879	-	41	90	131	-	-	-	-
Leningen	-	-	-	-	-	41	90	131	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	5 810	69	5 879	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen	362	5 880	71	6 313	326	900	640	1 866	7 049	1 548	205	8 802
Effectenportefeuille	516	-	-	516	-	-	-	-	-	-	-	-
Staatsobligaties	515	-	-	515	-	-	-	-	-	-	-	-
Andere obligaties	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deposito's en terugkoopovereenkomsten	-	11 936	-	11 936	-	182	-	182	-	-	-	-
Deposito's	-	19	-	19	-	182	-	182	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	11 917	-	11 917	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitgegeven schuldbewijzen (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	1 991	1 431	3 422	-	-	-	-
Achtergestelde schulden (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	871	-	871	-	-	-	-
Niet achtergestelde schulden (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	1 120	1 431	2 551	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen	516	11 936	-	12 452	-	2 173	1 431	3 604	-	-	-	-

In miljoenen euro's	31 december 2020							
	Positieve marktwaarde				Negatieve marktwaarde			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Rentederivaten	-	10 199	107	10 306	-	8 772	70	8 842
Wisselkoersderivaten	-	1 270	6	1 276	-	1 313	3	1 316
Kredietderivaten	-	-	-	-	-	3	-	3
Aandelenderivaten	-	631	-	631	-	19	-	19
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-	-	-
Afgeleide financiële instrumenten (exclusief afdekkingsderivaten)	-	12 100	113	12 213	-	10 107	73	10 180
Afgeleide financiële instrumenten, afdekkingsderivaten	-	3 178		3 178	-	5 257	-	5 257

In miljoenen euro's	31 december 2019							
	Positieve marktwaarde				Negatieve marktwaarde			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Rentederivaten	-	7 644	72	7 716	-	6 315	56	6 371
Wisselkoersderivaten	-	1 458	13	1 471	-	1 356	9	1 365
Kredietderivaten	-	-	-	-	-	5	-	5
Aandelenderivaten	-	530	-	530	-	22	-	22
Overige derivaten	-	-	-	-	-	(1)	-	(1)
Afgeleide financiële instrumenten (exclusief afdekkingsderivaten)	-	9 632	85	9 717	-	7 697	65	7 762
Afgeleide financiële instrumenten, afdekkingsderivaten	-	2 500		2 500	-	5 838	-	5 838

Transfers tussen niveaus kunnen voorkomen wanneer een instrument voldoet aan de gedefinieerde criteria die in het algemeen afhankelijk zijn van de markt en het product. De belangrijkste factoren die van invloed zijn op transfers zijn wijzigingen van de observatiecapaciteit, het tijdsverloop en gebeurtenissen tijdens de levensduur van de transactie. De timing voor de erkenning van een transfer werd vastgelegd op het begin van de rapporteringsperiode.

Tijdens 2020 waren er geen significante overdrachten tussen Niveau 1 en Niveau 2.

Beschrijving van de instrumenten op elk niveau

De volgende sectie geeft een beschrijving van de instrumenten op elk niveau van de hiërarchie. Het beschrijft met name de instrumenten geassocieerd als Niveau 3 en de geassocieerde waarderingsmethoden.

Voor de belangrijkste instrumenten in de handelsportefeuille en voor derivaten geassocieerd als Niveau 3 wordt aanvullende kwantitatieve informatie voorzien over de gebruikte input om de reële waarde te bepalen.

Niveau 1

Dit niveau omvat alle derivaten en effecten die beursgenoteerd zijn of continu genoteerd worden op andere actieve markten.

Niveau 1 omvat met name aandelen en liquide effecten, ongedekte verkopen van deze instrumenten, derivatieve instrumenten verhandeld op georganiseerde markten (futures, opties,...) en aandelen in fondsen ICBE's waarvan de netto boekwaarde op een dagelijkse basis berekend wordt, evenals schulden vertegenwoordigd door aandelen van geconsolideerde fondsen aangehouden door derde partijen.

Niveau 2

De stock van effecten in Niveau 2 wordt samengesteld uit effecten die minder liquide zijn dan deze die tot Niveau 1 behoren. Het gaat voornamelijk om staatsobligaties, obligaties uitgegeven door bedrijven, effecten gedekt door hypotheek, aandelen in fondsen en kortlopende effecten zoals depositocertificaten. Ze worden geënclassificeerd in Niveau 2 in het bijzonder wanneer externe prijzen voor hetzelfde effect op een regelmatige basis geobserveerd kunnen worden bij een redelijk aantal markthandelaren actief in het effect, hoewel deze prijzen daarom niet een direct verhandelbare prijs vertegenwoordigen. Dit omvat onder andere, consensusprijsvormingsdiensten met een redelijk aantal deelnemers die actieve markspelers zijn alsook indicatieve prijzen van actieve makelaars en/of dealers. Andere bronnen zoals de primaire uitgifte Markt, waardering van onderpand en het afstemmen van het onderpand met de tegenpartij kunnen, indien relevant, ook gebruikt worden.

Terugkoopovereenkomsten worden hoofdzakelijk als Niveau 2 geënclassificeerd. De classificatie is voornamelijk gebaseerd op de observeerbaarheid en liquiditeit van de repo-Markt afhankelijk van het onderpand en de looptijd van de terugkooptransactie.

Uitgegeven obligaties gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening zijn onder hetzelfde niveau geënclassificeerd als deze waaronder het ingebouwde derivaat individueel genomen zou vallen. De uitgifte opslag is een observeerbare input.

De **derivaten** in Niveau 2 bestaan voornamelijk uit de volgende instrumenten :

- Vanilla-instrumenten zoals renteswaps, caps, floors en swaptions, credit default swaps, aandelen/wisselkoers/goederentermijncontracten en opties.
- Gestructureerde derivaten zoals exotische wisselkoers opties, 'mono- and multi-underlying equity/funds derivativen', 'single curve exotic rentederivaten' en derivaten op gestructureerde rentevoeten.

De hiervoor genoemde derivaten worden geënclassificeerd in Niveau 2 wanneer één van de volgende elementen aangetoond en gedocumenteerd worden :

- De reële waarde wordt hoofdzakelijk afgeleid van prijzen en noteringen van andere instrumenten geënclassificeerd in Niveau 1 en Niveau 2, door middel van standaard marktinterpolatie of 'stripping'-technieken waarvan de resultaten op een regelmatige wijze bevestigd worden door reële transacties

- De reële waarde wordt afgeleid van standaardtechnieken zoals replicatie of verdisconteerde kasstromen die gekalibreerd worden op basis van observeerbare prijzen, die een beperkt modelrisico hebben en die de effectieve saldering van de risico's van het instrument mogelijk maken door het verhandelen van instrumenten geënclassificeerd in Niveau 1 en Niveau 2
- De reële waarde wordt afgeleid van meer verfijnde- of eigen waarderingstechnieken maar wordt direct bewezen door regelmatige 'back-testing' waarbij gebruik wordt gemaakt van externe Marktgegevens.

Het bepalen of een 'over-the-counter (OTC)'-derivaat in aanmerking komt voor classificatie in Niveau 2 vereist een oordeel. Er wordt aandacht besteed aan de oorsprong, transparantie en betrouwbaarheid van de gebruikte externe gegevens, en aan de mate van onzekerheid geassocieerd met het gebruik van modellen. Hieruit volgt dat de classificatiecriteria van Niveau 2 meervoudige analyse-aslijnen bevatten binnen een 'observeerbare zone' waarvan de grenzen bepaald zijn door i) een vooraf bepaalde lijst van productcategorieën en ii) het onderliggende en looptijdsegmenten. Deze criteria worden op een regelmatige basis herzien en bijgewerkt samen met de toegepaste waarde-aanpassingen zodat de classificatie per niveau consistent blijft met het waardeaanpassingsbeleid.

Niveau 3

Niveau 3 effecten van de handelsportefeuille omvatten vooral niet-genoteerde aandelen en rechten van deelneming van fondsen die gewaardeerd worden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening of die geënclassificeerd worden met waardeveranderingen in het eigen vermogen.

Niet-genoteerde private equity aandelen worden systematisch geënclassificeerd in Niveau 3, met uitzondering van ICBE's met een dagelijkse netto inventariswaarde die in Niveau 1 van de reëlewaardehiërarchie worden geënclassificeerd.

Aandelen en andere niet genoteerde effecten met variabele opbrengst in Niveau 3 worden gewaardeerd volgens één van de volgende methodes : een portie van de geherwaardeerde netto boekwaarde, multiples van vergelijkbare ondernemingen, de toekomstige kasstromenmethode of de multi-criteria benadering.

Terugkoopovereenkomsten : vooral langetermijn- of gestructureerde terugkoopovereenkomsten op bedrijfsobligaties en ABS's : De waardering van deze transacties vereist specifieke methodologieën gezien de op maatgemaakte aard van de transacties en het gebrek aan activiteit en prijsvorming in de langetermijn 'repo'-markt. De curves gebruikt voor de waardering worden gevalideerd aan de hand van beschikbare gegevens zoals relevante ijkpunten van de obligatieportefeuille, recente transactiegegevens van langlopende terugkoopovereenkomsten en gegevens van prijsaanvragen. Waardeaanpassingen toegepast op deze posities zijn in verhouding met de onzekerheidsgraad die eigen is aan de keuzes van de modellering en de hoeveelheid van beschikbare gegevens.

Schuldbewijzen aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, worden ingedeeld in hetzelfde niveau dat van toepassing zou zijn op het individuele ingebouwde derivaat. De uitgifte opslag is een waarneembare parameter.

Derivaten

Vanilla derivaten worden geclassificeerd als Niveau 3 wanneer de positie zich buiten de observeerbare zone bevindt voor de rentecurves of volatiliteitsoppervlakken, of gelinkt is aan minder liquide markten zoals tranches van oude kredietwaardigheidindex series of interestvoeten van groeiemarkten. De belangrijkste instrumenten zijn :

- **Rentederivaten** : deze posities bestaan voornamelijk uit swaps in minder liquide munten. De classificatie is voornamelijk gedreven door de lagere liquiditeit voor bepaalde looptijden terwijl observatiemogelijkheden op basis van consensus beschikbaar kunnen zijn. De waardering van deze instrumenten gebeurt via standaardtechnieken, nl. op basis van externe marktinformatie en via extrapolatie ;
- **Kredietderivaten (CDS)** : deze posities bestaan voornamelijk uit CDS'en met een looptijd die langer is dan de maximaal observeerbare activiteit in de markt. In mindere mate hebben we ook CDS'en op illiquide of noodlijdende namen en CDS'en op kredietindexen. De classificatie in Niveau 3 is gedreven door een gebrek aan liquiditeit terwijl observatiemogelijkheden kunnen beschikbaar zijn, met name door consensus. Niveau 3 blootstellingen omvatten ook CDS posities en 'Total Return Swaps' op geëffectiseerde posities. Deze worden gewaardeerd op basis van dezelfde model technieken als de onderliggende obligaties, rekening houdend met de financieringsbasis en een specifieke risicopremie ;

- **Derivaten op aandelen** : deze posities bestaan voornamelijk uit langetermijn 'forwards', volatiliteitsinstrumenten of posities waar er een beperkte markt voor optionele producten is. Het updaten van de 'forward' curves en volatiliteitsoppervlakken die buiten de observeerbare looptijd vallen gebeurt via extrapolatietechnieken. Echter, wanneer er geen markt beschikbaar is voor een waardering op basis van een model, zal de volatiliteit of de forward rente bepaald worden op basis van een proxy of via analyse van historische waardering.

Evenzo worden lange termijn transacties op aandelenkorven in Niveau 3 geclassificeerd, wegens het ontbreken van de waarneembaarheid van correlaties tussen aandelen op lange termijn.

Deze vanilla derivaten ondergaan een additionele waardeaanpassing om de onzekerheid gelinkt aan hun liquiditeit correct weer te geven op basis van de aard van het onderliggende actief en de classificatie van de liquiditeit.

Gestructureerde derivaten die geklasseerd werden in Niveau 3 omvatten voornamelijk hybride producten (wisselkoers, interesten en aandelen hybriden), kredietcorrelatie producten, producten die gevoelig zijn aan voorafbetalingen, optionele derivaten op een korf van aandelen en sommige optionele renteinstrumenten. De belangrijkste blootstellingen worden hieronder beschreven, met inzicht in de betreffende waarderingstechnieken en de bronnen van onzekerheid :

- **Gestructureerde interestderivaten** worden in Niveau 3 geclassificeerd wanneer deze afgesloten werden in munten met een beperkte observeerbaarheid of wanneer deze een quanto eigenschap hebben waarbij de afbetaling bepaald wordt op basis van een vastgelegde termijn wisselkoers (met uitzondering van de voornaamste munten). Gestructureerde langetermijnderivaten werden ook geklasseerd onder Niveau 3 ;
- **Hybride rente/wisselkoers producten** omvatten vooral een specifieke productfamilie gekend als Power Reverse Dual Currency (PRDC). De waardering van PRDC's vereist gesofisticeerde modellen van het gezamenlijk gedrag van wisselkoersen en interestvoeten, en is met name gevoelig voor niet waarneembare wisselkoers/interestvoet correlaties. De waarderingen van de PRDC's worden ondersteund door recente handels- en consensusgegevens ;
- **Effectiserings swaps** bestaan voornamelijk uit renteswaps, 'cross currency' of 'basis swaps' waarvan het notioneel bedrag is gekoppeld aan het vooruitbetalingsgedrag van een onderliggende portfolio. De schattingen voor het terugbetalingsprofiel van effectiseringsderivaten is gebaseerd op statistische methoden die externe historische data gebruiken ;

- **Termijnopties op volatiliteit** zijn derivaten waarvan de terugbetaling is gelinkt aan de toekomstige schommelingen van een interestindex, zoals 'volatility swaps'. Deze producten omvatten een belangrijk modelrisico vermits het moeilijk is om de toekomstige volatiliteit af te leiden uit op de markt verhandelde instrumenten. Het kader voor de aanpassing van de waardering werd gekalibreerd om rekening te houden met de inherente onzekerheid van dit product en met de spreiding van de onzekerheid van de bestaande externe consensusdata ;
- **Inflatie-gelinkte derivaten** die geclassificeerd werden in Niveau 3 bevatten voornamelijk derivaten op inflatie-indexen die niet gelinkt zijn aan een liquide geïndexeerde obligatie markt, derivaten op inflatie indexen die een cap of een floor bevatten of andere derivaten met een optionaliteitsclausule op inflatie-indexen of jaarlijkse inflatie. De waarderingsmethoden voor derivaten op inflatie zijn voornamelijk standaard marktmodellen. Uitzonderlijk worden proxy-methoden gebruikt voor een beperkt aantal posities. Hoewel de waarderingsbevestigd worden door maandelijkse consensusdata, worden deze producten geclassificeerd in Niveau 3 door hun lage liquiditeit en de onzekerheid i.v.m. de kalibratie met de markt ;
- De waardering van de **CDO's met tranches op maat (bespoke CDO's)** vereisen een correlatie van wanbetalingsgebeurtenissen. Deze informatie wordt afgeleid van gegevens afkomstig van de actieve markten in index tranches met behulp van een intern projectiemodel dat gebruik maakt van interne extrapolatie en interpolatietechnieken. De multi-regio CDO's vereisen een bijkomende correlatie hypothese. Ten slotte bevat het bespoke CDO model ook interne hypothesen en parameters verbonden met de dynamiek van de inningsgraad. De ontwikkeling van modellen voor de CDO's wordt gekalibreerd met markt-observeerbare index tranchegegevens en worden ook regelmatig vergeleken met de marktconsensusdata van gestandaardiseerde korven. De onzekerheid ligt bij de projectietechnieken, de evaluatie van de correlatie tussen de regio's, de modelering van de incasseringen en van de eraan verbonden parameters ;
- **De N to default korven** vormen een ander type van kredietcorrelatieproduct, gemodeleerd door middel van een standaard koppeltechniek. De belangrijkste benodigde parameters zijn de paarsgewijze correlatie tussen de inhoud van de korf die geobserveerd kan worden via consensus- en de transactiegegevens. De lineaire korven worden evenwel beschouwd als waarneembaar ;
- **Gecorreleerde aandelen en hybride aandelen producten** zijn instrumenten waarvan de terugbetaling afhangt van het gezamenlijk gedrag van een aandelenkorf/index leidend tot een waardering die gevoelig is aan de correlatie tussen de bestanddelen van de aandelenkorf. De hybride versie van deze instrumenten betreft korven die een mix van aandelen en andere niet-aandelen instrumenten zoals grondstoffenindexen of wisselkoersen bevatten. Het merendeel van de correlaties tussen de instrumenten is niet actief, enkel in sommige onderdelen van de correlatiematrix aandeel-index wordt regelmatig gehandeld en is waarneembaar. Als gevolg hiervan hangt de classificering in Niveau 3 af van de samenstelling van de korf, van zijn looptijd en van het hybride karakter van het product. De correlatie-input wordt afgeleid van interne modellen die historische schattingen en andere verbeteringsfactoren combineren en die bevestigd worden door referentie met recente verrichtingen of met externe gegevens. De correlatiematrix wordt hoofdzakelijk aangeleverd door consensusdiensten, en wanneer een correlatie tussen twee onderliggende instrumenten niet beschikbaar is, kan deze verkregen worden door gebruik te maken van extrapolatietechnieken of technieken gebaseerd op benaderende waarden.

Deze gestructureerde derivaten ondergaan specifieke additionele waardeaanpassingen om de onzekerheden gelinkt aan de liquiditeit, de gebruikte parameters en het risico omtrent het gebruikte model correct te dekken.

Waarderingsaanpassingen (CVA, DVA en FVA)

De waardeaanpassingen voor kredietrisico voor tegenpartij (CVA), eigen kredietrisico voor derivaten (DVA) en voor de expliciete financieringskost (FVA) worden als niet observeerbare componenten van de waardering beschouwd en daarom in Niveau 3 geplaatst. Dit heeft in het algemeen geen invloed op de classificatie van de individuele transacties in de reëlewaardehiërarchie. Een specifiek proces laat evenwel toe om individuele transacties te identificeren waarvoor de marginale bijdrage van deze waardeaanpassingen en de eraan gerelateerde onzekerheden significant is. In het bijzonder betreft dit sommige 'vanilla' renteswaps met onvoldoende onderpand en een zeer lange looptijd.

De tabel hieronder geeft de waarden weer van de belangrijkste niet-observeerbare parameters voor de producten die in Niveau 3 geïnclassificeerd werden. Deze waarden zijn van toepassing op verschillende types van onderliggende instrumenten en zijn enkel betekenisvol met betrekking tot de waarderingstechnieken die gebruikt werden door BNP Paribas Fortis. De gewogen gemiddelden, wanneer relevant en beschikbaar, worden berekend op basis van de reële waarde, nominale bedragen of sensitiviteiten.

De belangrijkste niet-waarneembare parameters die worden gebruikt voor de waardering van schuld uitgegeven in Niveau 3 zijn equivalent aan deze van hun economisch afdekkingsderivaat. Informatie met betrekking tot deze derivaten, weergegeven in de volgende tabel, is ook van toepassing op deze schulden.

Risico- klassen	Balans- waardering (In miljoenen euro's)		Belangrijkste producttypes die de Niveau 3 stock samenstellen in de risicoklasse	Waarderingsmetho- de voor de betreffen- de producttypes	Belangrijkste niet- waarneembare elementen voor de betreffende producttypes	Omvang van de belangrijkste niet-waar- neembare elementen over de Niveau 3 populatie	Gewogen gemiddelde
	Activa	Verplichting					
Rente- derivaten	107	70	Floors en caps op inflatie of op de cumulatieve inflatie (zoals redemption floors), voornamelijk op de Europese en Belgische inflatie	Inflatieprijsmodel	Volatiliteit van de cumulatieve inflatie Volatiliteit van de jaar-op-jaar inflatie	0,79% - 8,8% 0,23% - 2,2%	(a)
			Forward -volatiliteitsproducten zoals volatilitesswaps, voornamelijk in euro	Rentevoeten optieprijsmodel	Forward volatiliteit van de rentevoeten	0,3% - 0,5%	(a)

(a) Geen weging aangezien er geen expliciete gevoeligheid wordt toegekend aan deze elementen

Wijzigingen voor financiële instrumenten van Niveau 3

Voor financiële instrumenten van Niveau 3 vonden tussen 31 december 2019 en 31 december 2020 de volgende mutaties plaats :

In miljoenen euro's	Financiële activa				Financiële verplichtingen		
	Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Financiële activa tegen reële waarde via eigen vermogen	TOTAAL	Voor handelsdoeleinden aangehouden financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	TOTAAL
Op 31 december 2019	156	640	205	1 001	65	1 431	1 496
Aankoop	-	60	-	60	-	-	-
Emissies	-	-	-	-	-	79	79
Verkoop	-	(62)	-	(62)	-	-	-
Uitkeringen ⁽¹⁾	15	(12)	1	4	9	(244)	(235)
Transfers naar Niveau 3	-	-	50	50	-	5	5
Transfers van Niveau 3	(4)	-	-	(4)	-	(14)	(14)
Winsten of (verliezen) opgenomen in het resultaat van vervallen of onderbroken verrichtingen tijdens de periode	-	(29)	-	(29)	-	(40)	(40)
Winsten of (verliezen) opgenomen in het resultaat voor de uitstaande instrumenten aan het einde van de periode	14	-	-	14	(1)	-	(1)
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen, opgenomen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-	-	-
Wisselkoerswijzigingen	-	(2)	(5)	(7)	-	-	-
Wijzigingen in activa en verplichtingen geboekt in eigen vermogen	-	-	(3)	(3)	-	-	-
Op 31 december 2020	181	595	248	1 024	73	1 217	1 290

⁽¹⁾ Voor de activa, inclusief aflossingen van de hoofdsom, rentebetalingen en geld in- en uitstroom in verband met derivaten. Voor de verplichtingen, inclusief aflossing van de hoofdsom, rentebetalingen en geld in- en uitstroom in verband met derivaten waarvan de reële waarde negatief is

Een transfer van derivaten aan reële waarde uit Niveau 3 is voornamelijk het gevolg van een aanpassing van het waarneembare deel van bepaalde rentecurves, en van marktparameters gerelateerd aan terugkoopovereenkomsten en kredietverrichtingen evenals het effect van derivaten die door het dalen van hun resterende looptijd volledig of vooral gevoelig worden voor waarneembare inputs.

Transfers van derivaten naar Niveau 3 zijn het gevolg van regelmatige aanpassingen van de looptijden die als observeerbaar beschouwd worden.

Transfers worden weergegevens alsof ze plaatsgevonden hebben bij het begin van de rapporteringsperiode.

Financiële instrumenten in Niveau 3 kunnen afgedekt worden met instrumenten in Niveau 1 of Niveau 2. De winsten en verliezen op die instrumenten werden niet weergegeven in deze tabel. Als gevolg hiervan zijn de winsten en verliezen in deze tabel niet representatief voor de totale winsten en verliezen die het gevolg zijn van het beheer van het netto risico op al deze financiële instrumenten.

Gevoeligheid van de reële waarde voor redelijkerwijs waarschijnlijke veranderingen in veronderstellingen van Niveau 3

De volgende tabel bevat een samenvatting van de financiële activa en passiva in Niveau 3 waarvoor een alternatieve waarde voor één of meerdere van de niet-waarneembare inputs zou leiden tot een significante verandering van de reële waarde van het instrument.

De bedragen illustreren de mate van onzekerheid die verbonden is aan het schatten van Niveau 3 parameters of bij de selectie van waarderingstechnieken. Deze bedragen reflecteren onzekerheden in de waardering die voorkomen op de datum van de waardebeoordeling. Hoewel deze onzekerheden voornamelijk gerelateerd zijn aan de sensitiviteit van de portfolio voor bepaalde parameters op datum van waardebeoordeling, vormen ze geen voorspellingen of indicaties van toekomstige bewegingen van de reële waarde. Noch reflecteren ze het effect van een markt die onder druk staat op de waarde van de portfolio.

Bij het schatten van de sensitiviteiten van de financiële instrumenten heeft BNP Paribas Fortis gebruik gemaakt van plausible inputs of werden veronderstellingen op basis van de 'valuation adjustment policy' toegepast.

Omwille van de eenvoud werd de sensitiviteit voor cash instrumenten die niet gerelateerd zijn aan geëffectiseerde instrumenten vastgelegd op een uniforme verschuiving van de prijs van 1%. Meer specifieke verschuivingen werden gekalibreerd voor elke klasse van geëffectiseerde producten in Niveau 3 op basis van het mogelijke bereik van de onwaarneembare inputs.

Voor derivaten is de sensitiviteit gebaseerd op de 'credit value adjustment' (CVA), de expliciete 'funding value adjustment' (FVA) en de aanpassingen gerelateerd aan de onzekerheid van de parameters en het model in Niveau 3.

De onzekerheid gerelateerd aan de CVA en de FVA werd gekalibreerd op basis van de 'prudent valuation adjustments' beschreven in de technische standaard voor 'Prudent Valuation' gepubliceerd door de European Banking Authority. Voor de andere waardeaanpassingen werden twee scenario's in aanmerking genomen: een positief scenario waarbij een deel of alle waardeaanpassingen niet in rekening werden genomen door tegenpartijen in de markt en een negatief scenario waarbij tegenpartijen in de markt het tweevoud zouden vragen van de waardeaanpassingen die BNP Paribas Fortis bepaald om een transactie af te sluiten.

In miljoenen euro's	31 december 2020		31 december 2019	
	Mogelijke impact op de resultatenrekening	Mogelijke impact op het eigen vermogen	Mogelijke impact op de resultatenrekening	Mogelijke impact op het eigen vermogen
Vastrentende effecten	+/-1	+/-1	+/-1	
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	+/-4	+/-2	+/-5	+/-2
Leningen en terugkoopovereenkomsten	+/-2		+/-2	
Financiële derivaten	+/-12		+/-18	
<i>Rentevoet en valutaderivaten</i>	+/-12		+/-18	
<i>Kredietderivaten</i>	+/-0		+/-0	
<i>Aandelenderivaten</i>	+/-0		+/-0	
<i>Overige derivaten</i>	+/-0		+/-0	
Gevoeligheid van financiële instrumenten Niveau 3	+/-19	+/-3	+/-26	+/-2

Uitgestelde marge op financiële instrumenten gewaardeerd door gebruik van intern ontwikkelde technieken en gedeeltelijk gebaseerd op in actieve markten onwaarneembare gegevens

De uitgestelde marge op financiële instrumenten ('Dag één winst' of 'Day one profit') betreft alleen de financiële instrumenten die in aanmerking komen voor Niveau 3 en in mindere mate sommige financiële instrumenten in aanmerking komend voor Niveau 2 waarbij vergeleken met de initiële marge aanpassingen van de waardering voor parameter en model onzekerheden belangrijk zijn.

De 'Dag één winst' wordt berekend na het aanleggen van de reserves voor onzekerheden zoals voorheen beschreven en wordt

teruggenomen via de resultatenrekening over de periode waarvoor de parameters verwacht worden niet waarneembaar te zijn.

De uitgestelde marge die niet werd geboekt in de resultatenrekening maar deel uitmaakt van de prijs van de derivaten verkocht aan klanten en die gemeten werd op basis van interne modellen gebaseerd op onwaarneembare parameters ('Dag één winst'/'Day one profit') bedraagt minder dan EUR 1 miljoen.

4.e Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs

Detail van leningen en vorderingen naar herkomst

In miljoenen euro's	31 december 2020			31 december 2019		
	Bruto boek-waarde	Waardever-minderingen (toelichting 2.g)	Netto boek-waarde	Bruto boek-waarde	Waardever-minderingen (toelichting 2.g)	Netto boek-waarde
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	8 590	(59)	8 531	36 422	(65)	36 357
Zichtrekeningen	2 802	(1)	2 801	2 990	(1)	2 989
Leningen ⁽¹⁾	4 406	(58)	4 348	9 638	(64)	9 574
Terugkoopovereenkomsten	1 382	-	1 382	23 794	-	23 794
Leningen en voorschotten aan klanten	191 804	(3 062)	188 742	190 896	(2 898)	187 998
Zichtrekeningen	3 535	(469)	3 066	3 539	(203)	3 336
Leningen aan klanten	169 182	(2 104)	167 078	168 788	(2 256)	166 532
Financiële leaseverrichtingen	19 087	(489)	18 598	18 569	(439)	18 130
Terugkoopovereenkomsten	-	-	-	-	-	-
Totaal leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs	200 394	(3 121)	197 273	227 318	(2 963)	224 355

⁽¹⁾ Leningen en vorderingen aan kredietinstellingen bevatten termijndeposito's aan centrale banken en bedragen EUR 276 miljoen op 31 december 2020 (EUR 101 miljoen op 31 december 2019)

Detail van schuldbewijzen per type emittent

In miljoenen euro's	31 december 2020			31 december 2019		
	Bruto boek-waarde	Waardever-minderings (toelichting 2.g)	Netto boek-waarde	Bruto boek-waarde	Waardever-minderings (toelichting 2.g)	Netto boek-waarde
Overheden	8 903	(3)	8 900	8 044	(2)	8 042
Andere overheidsinstellingen	2 660	-	2 660	2 664	-	2 664
Kredietinstellingen	1 356	-	1 356	1 264	-	1 264
Andere	467	-	467	392	-	392
Totaal schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs	13 386	(3)	13 383	12 364	(2)	12 362

Detail van financiële activa aan geamortiseerde kostprijs per stadium

In miljoenen euro's	31 december 2020			31 december 2019		
	Bruto boek-waarde	Waardever-minderings (toelichting 2.g)	Netto boek-waarde	Bruto boek-waarde	Waardever-minderings (toelichting 2.g)	Netto boek-waarde
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	8 590	(59)	8 531	36 422	(65)	36 357
Stadium 1	8 431	-	8 431	36 260	(1)	36 259
Stadium 2	98	(1)	97	92	(1)	91
Stadium 3	61	(58)	3	70	(63)	7
Leningen en voorschotten aan klanten	191 804	(3 062)	188 742	190 896	(2 898)	187 998
Stadium 1	164 631	(298)	164 333	163 427	(250)	163 177
Stadium 2	22 123	(429)	21 694	22 747	(381)	22 366
Stadium 3	5 050	(2 335)	2 715	4 722	(2 267)	2 455
Schuldbewijzen	13 386	(3)	13 383	12 364	(2)	12 362
Stadium 1	13 386	(3)	13 383	12 364	(2)	12 362
Stadium 2	-	-	-	-	-	-
Stadium 3	-	-	-	-	-	-
Totaal financiële activa aan geamortiseerde kostprijs	213 780	(3 124)	210 656	239 682	(2 965)	236 717

Vorderingen onderworpen aan wettelijke en niet-wettelijke moratoria

In miljoenen euro's	31 december 2020														
	Bruto boekwaarde							Geaccumuleerde waardeverminderingen, geaccumuleerde negatieve veranderingen in de reële waarde door kredietrisico							
	Gezonde kredieten				Probleemkredieten			Gezonde kredieten				Probleemkredieten			
			Waarvan : blootstellingen met respijt maatregelen	Waarvan : instrumenten met een significante verhoging in het kredietrisico sinds de eerste opname maar niet onderhevig aan waardeverminderingen (Stadium 2)		Waarvan : blootstellingen met respijt maatregelen	Waarvan : onwaarschijnlijke betaling niet achterstallig of <= 90 dagen achterstallig is.		Waarvan : blootstellingen met respijt maatregelen	Waarvan : instrumenten met een significante verhoging in het kredietrisico sinds de eerste opname maar niet onderhevig aan waardeverminderingen (Stadium 2)		Waarvan : blootstellingen met respijt maatregelen	Waarvan : onwaarschijnlijke betaling niet achterstallig of <= 90 dagen achterstallig is.		
Leningen en voorschotten onderworpen aan moratoria	15 617	15 257	352	2 401	360	212	190	(190)	(126)	(22)	(89)	(64)	(38)	(37)	119
Waarvan Gezinnen	4 287	4 248	15	757	39	6	21	(28)	(25)	(2)	(20)	(4)	(1)	(1)	16
Waarvan gewaarborgd door residentieel onroerend goed	3 863	3 837	9	667	26	5	20	(14)	(12)	-	(10)	(2)	-	(1)	14
Waarvan niet-financiële bedrijven	10 821	10 506	326	1 567	315	202	165	(158)	(98)	(20)	(68)	(60)	(37)	(35)	101
Waarvan kleine en middelgrote bedrijven	4 751	4 554	160	677	197	121	102	(100)	(66)	(12)	(46)	(34)	(20)	(16)	69
Waarvan gewaarborgd door commercieel onroerend goed	2 863	2 735	102	474	128	118	105	(35)	(17)	(2)	(11)	(18)	(15)	(13)	74

Als reactie op de gezondheids crisis zijn meerdere moratoria toegekend aan klanten. Deze moratoria bestaan meestal uit een betalingsuitstel van enkele maanden. Op 31 december 2020, bedroeg de blootstelling van de BNP Paribas Fortis van leningen met moratoria 2.3 miljard.

De verdeling van de resterende looptijden geeft de ingevoerde maatregelen in de landen waarin BNP Paribas Fortis actief is weer. Op 31 december 2020, bedroeg de resterende looptijd van 95% van de moratoria minder dan 6 maanden.

Op 31 december 2020, bedroegen de leningen met moratoria toegekend aan gezinnen EUR 0.3 miljard en aan niet-financiële bedrijven EUR 2 miljard.

Uitsplitsing van de blootstellingen op wettelijke en niet-wettelijke moratoria^(*) volgens de resterende looptijd van de moratoria.

In miljoenen euro's	31 december 2020								
	Aantal debiteuren	Bruto boekwaarde							
		Waarvan : wettelijke moratoria	Waarvan : vervallen	Resterende looptijd van de moratoria					
				<= 3 maanden	>3 maanden <=6 maanden	> 6 maanden <= 9 maanden	> 9 maanden <= 12 maanden	> 1 jaar	
Leningen en voorschotten waarvoor moratoria werden aangeboden	216 469	15 646							
Leningen en voorschotten onderhevig aan moratoria (toegekend)	215 951	15 617	1 621	13 286	1 628	580	58	32	33
Waarvan : gezinnen		4 287	347	3 961	296	2	1	-	27
<i>Waarvan : gewaarborgd door residentieel onroerend goed</i>		3 863	81	3 594	242	-	-	-	27
Waarvan : niet-financiële bedrijven		10 821	1 274	8 826	1 323	578	57	31	6
<i>Waarvan: kleine en middelgrote ondernemingen</i>		4 751	1 169	3 549	902	217	51	29	3
<i>Waarvan : gewaarborgd door commercieel onroerend goed</i>		2 863	147	2 570	262	10	21	-	-

(*) Moratoria gekwalificeerd als 'Covid-19 Algemene moratoriummaatregel' in overeenstemming met de criteria bepaald door de EBA-richtlijnen gepubliceerd op 2 april 2020, en gewijzigd op 2 december 2020

Leningen en voorschotten onderworpen aan staatsgarantieschema's

In miljoenen euro's	31 december 2020			
	Bruto boekwaarde	waarvan : met uitstel	Maximumbedrag van de garantie dat in overweging kan genomen worden	Bruto boekwaarde
			Ontvangen staats-waarborgen	Instromen naar niet-presterende blootstellingen
Nieuwe uitgegeven leningen en voorschotten onderworpen aan staatsgarantieschema's.	660	1	515	4
<i>waarvan : Gezinnen</i>	36			-
<i> waarvan : Gewaarborgd door residentieel onroerend goed</i>	6			-
<i>waarvan : Niet-financiële bedrijven</i>	591	1	461	4
<i> waarvan : Kleine en Middelgrote Ondernemingen</i>	336			1
<i> waarvan : Gewaarborgd door commercieel onroerend goed</i>	72			-

Op 31 december 2020, bedroeg het bedrag van leningen onderworpen aan staatsgarantieschema's verleend door BNP Paribas Fortis EUR 0,7 miljard, voornamelijk in België en Turkije. De gerelateerde garanties bedragen EUR 0,5 miljard, met resterende looptijden hoofdzakelijke tussen 6 en 12 maanden. Op 31 december, dekten de staatsgarantieschema's alle verschillende sectoren.

In België werden de meeste moratoria toegekend in het kader van de Febelfin-charters. In overeenstemming met de EBA-richtlijnen worden moratoria, toegekend in het kader van een algemeen plan, niet automatisch geclassificeerd als blootstellingen met respijt maatregelen, met uitzondering van moratoria met een totaal uitstel van betaling van meer dan 9 maanden.

Financiële leaseverrichtingen per looptijd

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Bruto-investering	20 340	19 762
Te ontvangen binnen het jaar	6 393	6 272
Te ontvangen na 1 jaar, maar binnen de 5 jaar	12 685	12 143
Te ontvangen na 5 jaar	1 262	1 347
Niet verworven interestinkomsten	(1 253)	(1 193)
Netto-investering voor bijzondere waardeverminderingen	19 087	18 569
Te ontvangen binnen het jaar	5 881	5 796
Te ontvangen na 1 jaar, maar binnen de 5 jaar	12 048	11 544
Te ontvangen na 5 jaar	1 158	1 229
Bijzondere waardeverminderingen	(489)	(439)
Netto-investering na bijzondere waardeverminderingen	18 598	18 130

4.f Dubieuze kredieten (Stadium 3)

In de volgende tabellen worden de netto-boekwaarden van de dubieuze kredieten weergegeven en de ontvangen garanties ter dekking van deze kredieten.

De bedragen van verkregen zakelijke zekerheden en waarborgen mogen niet groter zijn dan de waarde van de gewaarborgde activa.

In miljoenen euro's	31 december 2020			
	Uitstaande saldi Stadium 3			Verkregen onderpand
	Bruto boekwaarde	Bijzondere waardeverminderingen	Netto	
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen (toelichting 4.e)	61	(58)	3	6
Leningen aan en vorderingen op klanten (toelichting 4.e)	5 050	(2 335)	2 715	1 687
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 4.e)	-	-	-	-
Totaal leningen tegen geamortiseerde kostprijs (Stadium 3)	5 111	(2 393)	2 718	1 693
Verstreckte kredietverbintenissen	252	(19)	233	76
Verstreckte garantieverbintenissen	271	(92)	179	37
Totaal buiten balans dubieuze verbintenissen (Stadium 3)	523	(111)	412	113

In miljoenen euro's	31 december 2019			
	Uitstaande saldi Stadium 3			Verkregen onderpand
	Bruto boekwaarde	Bijzondere waardeverminderingen	Netto	
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen (toelichting 4.e)	70	(63)	7	28
Leningen aan en vorderingen op klanten (toelichting 4.e)	4 722	(2 267)	2 455	1 726
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 4.e)	-	-	-	-
Totaal leningen tegen geamortiseerde kostprijs (Stadium 3)	4 792	(2 330)	2 462	1 754
Verstreckte kredietverbintenissen	256	(26)	230	44
Verstreckte garantieverbintenissen	333	(104)	229	75
Totaal buiten balans dubieuze verbintenissen (Stadium 3)	589	(130)	459	119

Volgende tabel toont de gegevens over de wijzingen van de bruto omlopen in Stadium 3 :

Brutowaarde In miljoenen euro's	Dubieuze kredieten (Stadium 3)
Op 31 december 2019	4 792
Transfer naar Stadium 3	1 785
Transfer naar Stadium 1 of Stadium 2	(404)
Opname van verliezen	(305)
Overige wijzigingen	(757)
Op 31 december 2020	5 111

4.g Schulden tegen geamortiseerde kostprijs aan kredietinstellingen en klanten

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Deposito's van kredietinstellingen	50 820	40 456
Zichtrekeningen	1 308	1 113
Interbancaire leningen ⁽¹⁾	48 790	39 096
Terugkoopovereenkomsten	722	247
Deposito's van klanten	193 770	184 378
Zichtrekeningen	91 296	77 087
Spaardeposito's	83 693	82 818
Termijnrekeningen en kasbons	18 781	24 470
Terugkoopovereenkomsten	-	3

(1) Interbancaire leningen van kredietinstellingen omvatten termijnleningen van centrale banken, waaronder 25,2 miljard EUR aan TLTRO III

4.h Schuldbewijzen en achtergestelde schulden

Deze toelichting behandelt alle schuldbewijzen en achtergestelde verplichtingen aan geamortiseerde kostprijs evenals deze aangewezen aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Schuldbewijzen aan geamortiseerde kostprijs

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Verhandelbare schuldbewijzen en andere schuldbewijzen	8 792	9 952
Obligatieleningen	3 023	1 966
Totaal schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs	11 815	11 918

Schuldbewijzen en achtergestelde schulden aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Schuldbewijzen	2 300	2 551
Achtergestelde schulden	835	871
Totaal schuldbewijzen en achtergestelde schulden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	3 135	3 422

Achtergestelde schulden aan geamortiseerde kostprijs

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Terugbetaalbare achtergestelde schulden	2 711	2 739
Eeuwigdurende achtergestelde schulden	29	31
Totaal achtergestelde schulden aan geamortiseerde kostprijs	2 740	2 770

De eeuwigdurende achtergestelde schulden aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bestaan voornamelijk uit 'Convertible and Subordinated Hybrid Equity Linked Securities' (CASHES) uitgegeven door BNP Paribas Fortis (voorheen Fortis Bank) in december 2007.

De CASHES zijn achtergestelde schuldbewijzen maar kunnen omgeuild worden voor Ageas-aandelen (voorheen Fortis SA/NV-aandelen) op initiatief van de houder tegen een prijs van EUR 239,40. Indien de prijs vanaf 19 december 2014 gedurende 20 achtereenvolgende handelsdagen gelijk is of hoger dan EUR 359,10 zullen de CASHES automatisch omgewisseld worden in Ageas-aandelen. De hoofdsom zal nooit in contanten omgezet worden. De rechten van de CASHES-houders zijn beperkt tot de Ageas-aandelen aangehouden door en in waarborg gegeven bij BNP Paribas Fortis.

Ageas en BNP Paribas Fortis hebben een 'Relative Performance Note'-contract (RPN) afgesloten, waarvan de waarde contractueel schommelt om de impact op BNP Paribas Fortis van het relatieve verschil tussen de waardeschommelingen van de CASHES en de waardeschommelingen van de Ageas-aandelen te compenseren.

Op 7 mei 2015 hadden BNP Paribas en Ageas een nieuwe overeenkomst die BNP Paribas toeliet de nog uitstaande CASHES in te kopen op voorwaarde dat deze werden geconverteerd in Ageas aandelen, wat leidde tot een evenredige afwikkeling van het RPN-contract. Deze overeenkomst liep af op 31 december 2016.

Op 24 juli 2015 kreeg BNP Paribas de voorafgaande toestemming van de Europese Centrale Bank om over te gaan tot de aankoop van CASHES binnen een limiet van EUR 200 miljoen (nominaal bedrag). In 2016 werd deze overeenkomst gebruikt voor de conversie van EUR 164 miljoen in Ageas-aandelen.

Op 8 juli 2016 kreeg BNP Paribas een nieuwe toestemming van de Europese Centrale Bank om over te gaan tot de aankoop van CASHES met een limiet van EUR 200 miljoen (nominaal bedrag). Deze overeenkomst verving de vorige overeenkomst.

Op 11 augustus 2017 aanvaardde de Europese Centrale Bank het verzoek van BNP Paribas om het akkoord voor de aankoop van CASHES te annuleren.

Op 31 december 2020 komt de achtergestelde lening in aanmerking voor het Tier 1 kapitaal voor een bedrag van EUR 205 miljoen (rekening houdend met de overgangperiode die in 2022 zal eindigen).

4.i Actuele en uitgestelde belastingen

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Actuele belastingen	87	110
Uitgestelde belastingen	1 477	1 672
Actuele en uitgestelde belastingvorderingen	1 564	1 782
Actuele belastingen	178	163
Uitgestelde belastingen	593	550
Actuele en uitgestelde belastingverplichtingen	771	713

Wijzigingen in de uitgestelde belastingen naar herkomst tijdens de periode

In miljoenen euro's	31 december 2019	Wijzigingen geboekt via de resultatenrekening	Wijzigingen geboekt via het eigen vermogen die kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Wijzigingen geboekt via het eigen vermogen die niet kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Wijzigingen aan de consolidatiekring, in omrekeningsverschillen en overige	31 december 2020
Financiële instrumenten	10	5	(38)	2	(2)	(23)
Voorzieningen voor sociale verplichtingen	113	(7)	-	(3)	(5)	98
Niet-gerealiseerde reserve voor financiële lease	(171)	(15)	-	-	-	(186)
Voorzieningen voor kredietrisico	487	51	-	-	(13)	525
Overdraagbare fiscale verliezen	997	(157)	-	-	(3)	837
Overige elementen	(314)	(58)	-	-	5	(367)
Total uitgestelde belastingen	1 122	(181)	(38)	(1)	(18)	884
Uitgestelde belastingvorderingen	1 672					1 477
Uitgestelde belastingverplichtingen	550					593

Om het bedrag van de overdraagbare fiscale verliezen opgenomen als activa te bepalen voert BNP Paribas Fortis elk jaar een specifieke analyse van elke relevante entiteit door op basis van het toe te passen fiscale regime – namelijk, rekening houdend met verliezen die beperkt in de tijd overdraagbaar zijn – en een realistische projectie van hun toekomstige opbrengsten en kosten in lijn met hun businessplan.

Uitgestelde belastingvorderingen op overdraagbare fiscale verliezen hebben voornamelijk betrekking op BNP Paribas Fortis NV voor EUR 649 miljoen met een verwachte recuperatieperiode van 7 jaar (deze verliezen zijn ongelimiteerd in de tijd overdraagbaar).

De niet-verantwoorde uitgestelde belastingvorderingen bedroegen EUR 166 miljoen op 31 december 2020 vergeleken met EUR 183 miljoen op 31 december 2019.

4.j Overlopende rekeningen en overige activa/verplichtingen

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Gestorte garantiedeposito's en betaalde bankwaarborgen	3 361	4 031
Incassorekeningen	54	64
Te innen opbrengsten en over te dragen kosten	887	873
Overige vorderingen en diverse activa	6 058	6 705
Totaal overlopende rekeningen en overige activa	10 360	11 673
Verkregen garantiedeposito's	1 017	1 039
Incassorekeningen	425	428
Toe te rekenen kosten en over te dragen opbrengsten	1 744	1 755
Leaseverplichtingen	353	408
Overige schulden en diverse verplichtingen	4 668	5 428
Totaal overlopende rekeningen en overige verplichtingen	8 207	9 058

4.k Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast

De volgende tabel geeft de gecumuleerde financiële informatie weer van geassocieerde deelnemingen en joint ventures :

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020			31 december 2020	Boekjaar 2019			31 december 2019
	Aandeel in het netto resultaat	Aandeel in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Aandeel in het nettoresultaat en in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast	Aandeel in het netto resultaat	Aandeel in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Aandeel in het netto resultaat en in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast
Joint ventures	24	(49)	(25)	69	25	(43)	(18)	227
Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾	298	(65)	233	3 678	229	115	344	3 615
Totaal ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast	322	(114)	208	3 747	254	72	326	3 842

⁽¹⁾ met inbegrip van gecontroleerde entiteiten waarop een vereenvoudigde consolidatiemethode (vermogensmutatie) wordt toegepast wegens niet-materialiteit

De garantie- en financieringsverplichtingen die door BNP Paribas Fortis worden verstrekt aan joint ventures en geassocieerde deelnemingen worden vermeld in toelichting 7.g 'Verbonden partijen'.

De boekwaarde van de investering van BNP Paribas Fortis in de voornaamste geassocieerde deelnemingen en joint ventures wordt weergegeven in de volgende tabel :

In miljoenen euro's	Land van registratie	Activiteit	31 december 2020		31 december 2019	
			Deelnemings%	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast	Deelnemings%	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast
Joint ventures						
bpost bank	België	Retail banking	50%	114	50%	242
Geassocieerde deelnemingen						
AG Insurance	België	Verzekeringen	25%	1 832	25%	1 894
BNP Paribas Asset Management	Frankrijk	Vermogensbeheer	30,85%	933	30,85%	866
BNPP Bank Polska SA	Polen	Retail banking	24,07%	631	24,07%	635

bpost bank

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Totaal nettoresultaat	37	31
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	(32)	(35)

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Totale activa	12 109	11 781
Totale verplichtingen	11 620	11 297
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	489	484

AG Insurance

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Totaal nettoresultaat	515	565
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	(189)	375

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Totale activa	82 350	72 616
Totale verplichtingen	75 419	65 434
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	6 931	7 182

BNP Paribas Asset Management

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Totaal nettoresultaat	241	165
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	46	(100)

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Totale activa	2 424	2 027
Totale verplichtingen	1 265	1 043
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	1 159	984

BNPP Bank Polska

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Totaal nettoresultaat	145	148
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	34	-

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Totale activa	25 359	25 133
Totale verplichtingen	22 808	22 582
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	2 551	2 551

Beoordeling bijzondere waardeverminderingen in geassocieerde deelnemingen

Volgens de IFRS regels is het vereist om op het eind van elke verslagperiode na te gaan of er een objectieve aanwijzing bestaat dat een investering in een geassocieerde deelneming onderhevig is aan een bijzondere waardevermindering of niet. Als uit de toetsing blijkt dat de realiseerbare waarde van de investering (die de hoogste is van de reële waarde en de gebruikswaarde) lager is dan de boekwaarde, dan wordt de boekwaarde vermindert tot de realiseerbare waarde, door een waardevermindering te boeken.

De DCF aanpak (discounted cash flows) wordt gebruikt om de gebruikswaarde te bepalen, zoals ook toegepast op het niveau van BNP Paribas Groep.

De DCF-methode is gebaseerd op een aantal veronderstellingen betreffende toekomstige opbrengsten, kosten en risicokost (kasstromen) gebaseerd op middellange termijn businessplannen over een periode van vijf jaar. Projecties van kasstromen over een periode langer dan vijf jaar zijn gebaseerd op een groeipercentage over een eeuwigdurende horizon en worden bijgestuurd wanneer de kortetermijnomgeving niet overeenstemt met de normale omstandigheden van de economische cyclus.

De belangrijkste parameters die gevoelig zijn voor de gemaakte veronderstellingen zijn de kapitaalkost, de kost-inkomensratio, de risicokost en het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon.

De kapitaalkost wordt bepaald aan de hand van een risicovrije rentevoet, een waargenomen marktrisicopremie gewogen per risicofactor gebaseerd op vergelijkbaren specifiek voor elke investering. De waarden van deze parameters worden uit externe informatie bronnen gehaald.

Het vereist eigen vermogen voor elke investering wordt bepaald op basis van de 'Common Equity Tier 1' reglementaire vereisten voor de wettelijke entiteit waartoe de investering behoort, met een minimum van 7%.

Het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon is vastgelegd op 2% voor ontwikkelde economieën in Europa.

Op 31 december 2020 werden testen voor een bijzondere waardevermindering uitgevoerd op de investeringen van BNP Paribas Fortis in bpost bank, in BNP Paribas Asset Management, in BNP Paribas Bank Polska en in AG Insurance. Als resultaat van deze waardeverminderingstests werd een waardevermindering van EUR 130 miljoen geboekt op onze participatie in bpost bank.

De volgende tabel toont de gevoeligheid van de geschatte waarde van de investeringen voor een wijziging van 10 basispunten in de kapitaalkost, een wijziging van 1% in de kost/inkomensratio in eindwaarde, een wijziging van 5% in de risicokost in eindwaarde en een wijziging van 50 basispunten in het groeipercentage over een eeuwigdurende horizon.

In miljoenen euro's	31 december 2020			
	BNP Paribas Asset Management	BNPP Bank Polska	bpost bank	AG Insurance
Kapitaalkost				
Negatieve wijziging (+10 basispunten)	(12)	(9)	-	(29)
Positieve wijziging (-10 basispunten)	12	9	-	29
Kosten/Baten ratio				
Negatieve wijziging (+1%)	(18)	(18)	(6)	(31)
Positieve wijziging (-1%)	18	18	6	31
Risicokost				
Negatieve wijziging (+5%)	-	(10)	(3)	-
Positieve wijziging (-5%)	-	10	3	-
Langetermijn groeivoet				
Negatieve wijziging (-50 basispunten)	(37)	(16)	4	(112)
Positieve wijziging (+50 basispunten)	42	18	(5)	130

4.1 Materiële en immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen

In miljoenen euro's	31 december 2020			31 december 2019		
	Bruto boek-waarde	Som van afschrijvingen en bijzondere waarde-verminderingen	Netto boek-waarde	Bruto boek-waarde	Som van afschrijvingen en bijzondere waarde-verminderingen	Netto boek-waarde
Vastgoedbeleggingen	421	(201)	220	442	(187)	255
Terreinen en gebouwen	2 928	(1 762)	1 166	3 047	(1 771)	1 276
Installaties, machines en uitrustingen	849	(648)	201	894	(671)	223
Vaste activa verhuurd als leasinggever onder operationele leasing	30 056	(8 182)	21 874	27 712	(7 492)	20 220
Overige vaste activa	666	(213)	453	628	(216)	412
Materiële vaste activa	34 499	(10 805)	23 694	32 281	(10 150)	22 131
waarvan gebruiksrechten	825	(494)	331	884	(500)	384
Aangekochte software	368	(305)	63	354	(296)	58
Software, ontwikkeld door de onderneming	692	(405)	287	470	(325)	145
Overige immateriële vaste activa	68	(50)	18	197	(45)	152
Immateriële vaste activa	1 128	(760)	368	1 021	(666)	355

Vastgoedbeleggingen

De terreinen en gebouwen verhuurd door de Bank als leasing-gever onder operationele leasing worden onder de rubriek 'Vastgoedbeleggingen' gegroepeerd.

De geschatte reële waarde van vastgoedbeleggingen geboekt aan geamortiseerde kostprijs op 31 december 2020 bedroeg EUR 311 miljoen, te vergelijken met EUR 342 miljoen in het boekjaar 2019.

Operationele leasing

Operationele leasing en transacties in vastgoedbeleggingen zijn in bepaalde gevallen onderworpen aan overeenkomsten die voorzien in de volgende minimale toekomstige betalingen :

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Minimum te ontvangen toekomstige betalingen uit niet-opzegbare lease contracten	7 369	7 184
Te ontvangen binnen het jaar	3 170	3 066
Te ontvangen na 1 jaar maar binnen de 5 jaar	4 139	4 076
Te ontvangen na 5 jaar	60	42

Minimum te ontvangen toekomstige betalingen uit niet-opzegbare lease contracten omvatten de betalingen die de huurder dient te maken tijdens de leaseperiode.

Immateriële vaste activa

De overige immateriële vaste activa bestaan uit erfpachtrechten, goodwill en handelsmerken verworven door BNP Paribas Fortis.

Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen

De som van afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op materiële en immateriële vaste activa voor het boekjaar eindigend op 31 december 2020 bedroeg EUR (381) miljoen, tegenover EUR (369) miljoen voor het boekjaar eindigend op 31 december 2019.

Deze bedragen bevatten een netto terugname van provisies voor bijzondere waardeverminderingen geboekt in de resultatenrekening van EUR 1 miljoen op 31 december 2020 tegenover een netto toename van EUR 3 miljoen op 31 december 2019.

4.m Goodwill

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Boekwaarde aan het begin van de periode	730	719
Verwervingen	6	(1)
Desinvesteringen	-	(28)
Bijzondere waardeverminderingen, opgenomen tijdens de periode	-	-
Omrekeningsverschillen	(13)	12
Overige wijzigingen	(1)	28
Boekwaarde aan het einde van de periode	722	730
Bruto boekwaarde	888	920
Som van de bijzondere waardeverminderingen aan het einde van de periode	(166)	(190)

De goodwill per homogene groep van businesses is als volgt :

In miljoenen euro's	Boekwaarde		Waardeverminderingen gedurende de periode		Verwervingen van de periode	
	31 december 2020	31 december 2019	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
BNP Paribas Fortis in België	28	28	-	-	-	-
<i>Alpha Credit</i>	22	22	-	-	-	-
<i>Factoring</i>	6	6	-	-	-	-
BNP Paribas Fortis in Luxemburg	185	187	-	-	1	(1)
<i>BNP Paribas Leasing Solutions</i>	147	149	-	-	1	-
<i>Wealth Management Luxemburg</i>	38	38	-	-	-	(1)
BNP Paribas Fortis in andere landen	509	515	-	-	5	-
<i>Arval</i>	509	515	-	-	5	-
Totaal goodwill	722	730	-	-	6	(1)

De activiteiten van BNP Paribas Fortis zijn opgesplitst in homogene groepen van businesses, die de rapporteringsentiteiten of groepen van rapporteringsentiteiten van BNP Paribas Fortis vertegenwoordigen. De splitsing is consistent met de organisatorische structuur en beheersmethodes van BNP Paribas Fortis en weerspiegelt de onafhankelijkheid van de rapporteringsentiteiten in termen van resultaat- en beheersaanpak. Dit wordt op regelmatige basis herzien met als doel rekening te houden met gebeurtenissen die de samenstelling van de homogene groepen van businesses kunnen beïnvloeden zoals verwervingen, desinvesteringen en belangrijke reorganisaties.

De homogene groepen van businesses aan dewelke goodwill is toegewezen omvatten :

- **Alpha Credit** is de consumentenkredietenspecialist. Zij verleent een omvattende reeks consumentenkredieten in verkooppunten (winkels en garages) en rechtstreeks aan klanten. Zij verspreidt haar producten eveneens via het retailnetwerk van de Bank, via bpost bank en via makelaars. Ze is de marktleider in België en Luxemburg ;
- **Factoring** is een homogene groep van businesses die al de factoring dochtermaatschappijen van de Bank omvat. Ze is vooral actief in België, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Nederland. Ze is marktleider in België ;
- **BNP Paribas Leasing Solutions** werkt met een partnerschap via meerdere kanalen (rechtstreekse verkopen, verkopen via tussenpersonen, partnerschappen en banknetwerken) om corporate- en kleine zakenklanten een waaier aan leasing en huuroplossingen aan te bieden, gaande van financiering van uitrusting tot uitbesteding van het wagenpark,
- **Wealth Management Luxemburg** : BGL BNP Paribas verwierf op 3 september 2018 ABN Amro Wealth Management Luxembourg en integreerde deze vervolgens in zijn Wealth Management afdeling. De integratie liet BGL toe om zijn leiderschap in de Wealth Management markt in Luxemburg te versterken, en meer specifiek in het segment van de Europese ondernemers ;
- **Arval** is een specialist in lange termijn auto-leasing en mobiliteit. Arval biedt ondernemingen (zowel multinationale als kleine ondernemingen), werknemers en individuele klanten oplossingen op maat om hun mobiliteit te optimaliseren.

Testen van bijzondere waardevermindering

Volgens de IFRS regels moet er minstens op jaarbasis of wanneer er een gebeurtenis plaatsvindt die dit op gang brengt, een test van bijzondere waardevermindering op goodwill gebeuren waarbij de boekwaarde van de entiteit vergeleken wordt met de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is gelijk aan de hoogste van de reële waarde van de entiteit en de gebruikswaarde. De DCF approach ('discounted cash flows') wordt aangewend om de gebruikswaarde te bepalen, zoals ook toegepast op BNP Paribas Groep niveau. Wanneer de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, dan wordt een bijzondere waardevermindering erkend voor het verschil.

De DCF-methode is gebaseerd op een aantal veronderstellingen betreffende toekomstige opbrengsten, kosten en risicokost (kastromen) gebaseerd op middellange termijn businessplannen over een periode van 5 jaar. Projecties van kasstromen over een periode langer dan 5 jaar zijn gebaseerd op een groeipercentage over een eeuwigdurende horizon en worden bijgesteld wanneer de kortetermijnomgeving niet overeenstemt met de normale omstandigheden van de economische cyclus.

De belangrijkste parameters die gevoelig zijn voor de gemaakte veronderstellingen zijn de kapitaalkost, de kost-inkomensratio, de risicokost en het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon.

De kapitaalkost wordt bepaald aan de hand van een risicovrije rentevoet, een waargenomen marktriscopremie gewogen per risicofactor gebaseerd op vergelijkbaren specifiek voor elke homogene groep van businesses. De waarde van deze parameters wordt uit externe informatie bronnen gehaald.

De toewijzing van het eigen vermogen wordt voor elke homogene groep van businesses bepaald op basis van de 'Common Equity Tier 1'-kapitaalsvereisten voor de wettelijke entiteit waartoe de homogene groep van businesses behoort, met een minimum van 7%.

Het gebruikte groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon is 2% voor ontwikkelde economieën in Europa.

Eind 2020 werd een test van bijzondere waardevermindering uitgevoerd voor elk van de volgende vier homogene groepen van businesses : Alpha Crédit, BNP Paribas Leasing Solutions, Wealth Management Luxembourg en Arval, waaruit geen enkele noodzaak bleek om een waardevermindering te boeken.

De erkende goodwill op Factoring wordt als niet-materieel beschouwd en bijgevolg niet onderworpen aan een test van bijzondere waardevermindering.

Gevoeligheid

De onderstaande tabel toont de gevoeligheid van de belangrijkste waarderingen van goodwill voor een wijziging van 10 basispunten in de kapitaalkost, een wijziging van 1% in de kost/inkomensratio in eindwaarde, een wijziging van 5% in de risicokost in eindwaarde en een wijziging van 50 basispunten in het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon. Geen enkele van de ongunstige variaties in de tabel zou leiden tot een waardevermindering van goodwill.

In miljoenen euro's	31 december 2020			
	Alpha Credit	BNP Paribas Leasing Solutions	Arval	Wealth Management Luxembourg
Kapitaalkost				
Negatieve wijziging (+10 basispunten)	(14)	(53)	(187)	(6)
Positieve wijziging (-10 basispunten)	15	54	193	7
Kost-inkomens-ratio				
Negatieve wijziging (+1%)	(16)	(70)	(189)	(12)
Positieve wijziging (-1%)	16	70	189	12
Risicokost				
Negatieve wijziging (+5%)	(16)	(32)	(35)	-
Positieve wijziging (-5%)	16	32	35	-
Langetermijn groeiratio				
Negatieve wijziging (-50 basispunten)	(40)	(130)	(594)	(20)
Positieve wijziging (+50 basispunten)	45	150	697	24

4.n Voorzieningen voor risico's en kosten

In miljoenen euro's	31 december 2019	Netto dotatie aan voorzieningen	Gebruikte voorzieningen	Wijzigingen in waarde opgenomen in het eigen vermogen	Wijzigingen in wisselkoersen en overige wijzigingen	31 december 2020
Voorzieningen voor personeelsvoordelen	3 692	177	(255)	30	(11)	3 633
<i>waarvan voordelen na uitdiensttreding (toelichting 6.b)</i>	3 228	126	(168)	27	-	3 213
<i>waarvan gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding (toelichting 6.b)</i>	94	2	(2)	3	-	97
<i>waarvan voorzieningen voor andere langetermijnvergoedingen (toelichting 6.c)</i>	81	13	(18)	-	(2)	74
<i>waarvan voorzieningen voor vrijwillig vertrek, vervroegde pensioneringsplannen en aanpassing personeelsbezettingplan (toelichting 6.d)</i>	276	30	(62)	-	(8)	236
<i>waarvan voorzieningen voor aandelen gebaseerde beloningen</i>	13	6	(5)	-	(1)	13
Voorzieningen voor woningspaarrekeningen en plannen	-	-	-	-	-	-
Voorzieningen voor buitenbalansverbintenissen (toelichting 2.g)	250	-	(8)	-	5	247
Voorzieningen voor geschillen	105	(2)	(12)	-	(3)	88
Andere voorzieningen voor risico's en kosten	327	56	(65)	-	(4)	314
Totaal voorzieningen voor risico's en kosten	4 374	231	(340)	30	(13)	4 282

4.o Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

De onderstaande tabel geeft de bedragen weer van de financiële activa en verplichtingen voor en na salderen. Deze informatie, vereist door IFRS 7, heeft als doel de vergelijkbaarheid mogelijk te maken met de toegepaste boekhoudkundige verwerking in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving in de Verenigde Staten (US GAAP) die op het vlak van salderen minder restrictief zijn dan IAS 32.

'Gesaldeerde bedragen' op de balans worden bepaald op basis van IAS 32. Dit betekent dat een financieel actief en een financiële verplichting gesaldeerd worden waarbij het nettobedrag enkel en alleen wordt getoond op de balans als BNP Paribas Fortis een wettelijk afdwingbaar recht heeft om de erkende bedragen te salderen en de intentie heeft om tot een afwikkeling op nettobasis te komen of tegelijkertijd het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen. Gesaldeerde bedragen vloeien hoofdzakelijk voort uit terugkoopovereenkomsten en afgeleide instrumenten verhandeld met clearing houses.

De impact van 'Master Netting Agreements' en gelijkaardige overeenkomsten heeft betrekking op de openstaande bedragen onder een afdwingbare overeenkomst die niet voldoet aan de salderingscriteria bepaald door IAS 32. Dit komt voor bij transacties waar salderen enkel mogelijk is in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van één van de partijen.

'Financiële instrumenten gegeven of ontvangen als onderpand' omvatten garantiedeposito's en effecten erkend tegen reële waarde. Deze garanties kunnen enkel worden uitgeoefend in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van één van de partijen.

Inzake 'Master Netting Agreements' worden de garantiedeposito's ontvangen of gegeven ter compensatie van de positieve of negatieve reële waarden van financiële instrumenten geboekt onder overlopende rekeningen en overige activa of verplichtingen op de balans.

31 december 2020 In miljoenen euro's	Brutobedragen van financiële activa	Gesaldeerde brutobedragen op de balans	Nettobedragen van financiële activa gerapporteerd op de balans	Impact van Master Netting Agreements (MNA) en gelijkaardige overeenkomsten	Financiële instrumenten ontvangen als onderpand	Nettobedragen
Activa						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	22 521	(1 511)	21 010	(9 921)	(2 377)	8 712
<i>Effectenportefeuille</i>	1 564	-	1 564	-	-	1 564
<i>Leningen en terugkoopovereenkomsten</i>	5 566	(1 511)	4 055	(1 151)	(2 087)	817
<i>Instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening</i>	15 391	-	15 391	(8 770)	(290)	6 331
Leningen aan en vorderingen op klanten en kredietinstellingen	210 656	-	210 656	(392)	(711)	209 553
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	1 382	-	1 382	(392)	(711)	279
Overlopende rekeningen en overige activa	10 360	-	10 360	-	(3 152)	7 208
<i>waarvan betaalde waarborgsommen</i>	3 361	-	3 361	-	(3 152)	209
Overige activa niet onderworpen aan saldering	93 109	-	93 109	-	-	93 109
TOTAAL ACTIVA	336 646	(1 511)	335 135	(10 313)	(6 240)	318 582
Verplichtingen						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	32 755	(1 511)	31 244	(10 229)	(13 336)	7 679
<i>Effectenportefeuille</i>	132	-	132	-	-	132
<i>Deposito's en terugkoopovereenkomsten</i>	14 051	(1 511)	12 540	(1 459)	(10 337)	744
<i>Schuldbewijzen</i>	3 135	-	3 135	-	-	3 135
<i>Financiële derivaten (inbegrepen derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden)</i>	15 437	-	15 437	(8 770)	(2 999)	3 668
Schulden aan klanten en kredietinstellingen	259 145	-	259 145	(84)	(595)	258 466
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	722	-	722	(84)	(595)	43
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	8 207	-	8 207	-	(589)	7 618
<i>waarvan ontvangen waarborgsommen</i>	1 017	-	1 017	-	(589)	428
Overige activa niet onderworpen aan saldering	6 701	-	6 701	-	-	6 701
TOTAAL VERPLICHTINGEN	306 808	(1 511)	305 297	(10 313)	(14 520)	280 464

31 december 2019 In miljoenen euro's	Brutobedragen van financiële activa	Gesaldeerde brutobedragen op de balans	Nettobedragen van financiële activa gerapporteerd op de balans	Impact van Master Netting Agreements (MNA) en gelijkaardige overeenkomsten	Financiële instrumenten ontvangen als onderpand	Nettobedragen
Activa						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	20 396	-	20 396	(7 512)	(4 927)	7 957
<i>Effectenportefeuille</i>	2 169		2 169			2 169
<i>Leningen en terugkoopovereenkomsten</i>	6 010	-	6 010	(1 058)	(4 685)	267
<i>Instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening</i>	12 217	-	12 217	(6 454)	(242)	5 521
Leningen aan en vorderingen op klanten en kredietinstellingen	236 741	(24)	236 717	(4 188)	(18 549)	213 980
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	23 794	-	23 794	(4 188)	(18 549)	1 057
Overlopende rekeningen en overige activa	11 673		11 673	-	(3 429)	8 244
<i>waarvan betaalde waarborgsommen</i>	4 031		4 031	-	(3 429)	602
Overige activa niet onderworpen aan saldering	44 409		44 409	-	-	44 409
TOTAAL ACTIVA	313 219	(24)	313 195	(11 700)	(26 905)	274 590
Verplichtingen						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	29 656	-	29 656	(11 594)	(9 937)	8 125
<i>Effectenportefeuille</i>	516		516			516
<i>Deposito's en terugkoopovereenkomsten</i>	12 118	-	12 118	(5 140)	(6 549)	429
<i>Schuldbewijzen</i>	3 422		3 422	-	-	3 422
<i>Financiële derivaten (inbegrepen derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden)</i>	13 600	-	13 600	(6 454)	(3 388)	3 758
Schulden aan klanten en kredietinstellingen	239 546	(24)	239 522	(106)	(134)	239 282
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	250	-	250	(106)	(134)	10
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	9 058		9 058	-	(680)	8 378
<i>waarvan ontvangen waarborgsommen</i>	1 040		1 040	-	(680)	360
Overige verplichtingen niet onderworpen aan saldering	6 804		6 804	-	-	6 804
TOTAAL VERPLICHTINGEN	285 064	(24)	285 040	(11 700)	(10 751)	262 589

4.p Overdrachten van financiële activa

BNP Paribas Fortis gaat transacties aan waarbij financiële activa gerapporteerd op de balans worden overgedragen. Bijgevolg komen deze overgedragen activa in aanmerking voor een volledige verwijdering van de balans of blijven deze overgedragen activa op de balans gerapporteerd voor zoverre er een voortdurende betrokkenheid van BNP Paribas Fortis is. Meer informatie is opgenomen in toelichting 1. 'Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paris Fortis'.

Financiële activa die BNP Paribas Fortis heeft overgedragen maar niet verwijderd van de balans, bestaan in de eerste plaats uit effecten die tijdelijk worden verkocht in terugkoopovereenkomsten of effectenleentransacties evenals uit geëffectiseerde activa. Schulden gelinkt aan verkochte effecten in terugkoopovereenkomsten worden gerapporteerd onder de hoofding 'terugkoopovereenkomsten'. Schulden gelinkt aan effectisering bestaan uit effectisering gekocht door derden.

Effectenleningen, terugkoopovereenkomsten en andere transacties

In miljoenen euro's	31 december 2020		31 december 2019	
	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen
Effectenuitleentransacties				
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	38	-	97	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	3 043	-	3 295	-
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	310	-	466	-
Terugkoopovereenkomsten				
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	64	64	7	7
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	6 666	6 666	6 130	6 130
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	1 175	1 175	198	198
Totaal	11 296	7 905	10 193	6 335

Effectiseringstransacties gedeeltelijk gefinancierd door externe investeerders, waarbij het regresrecht is beperkt tot de overgedragen activa

	31 december 2020				
In miljoenen euro's	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen	Reële waarde van de overgedragen activa	Reële waarde van de verbonden verplichtingen	Nettopositie
Effectisering					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	27 500	1 275	29 112	1 237	27 875
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-
Totaal	27 500	1 275	29 112	1 237	27 875

	31 december 2019				
In miljoenen euro's	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen	Reële waarde van de overgedragen activa	Reële waarde van de verbonden verplichtingen	Nettopositie
Effectisering					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	28	28	28	28	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	33 097	1 275	35 006	1 224	33 782
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	17	17	17	17	-
Totaal	33 142	1 320	35 051	1 269	33 782

Er zijn geen significante overdrachten die leiden tot gedeeltelijke of volledige verwijdering van de balans van de financiële activa, waarin BNP Paribas Fortis een voortdurende betrokkenheid heeft.

5 VERSTREKTE EN ONTVANGEN VERBINTENISSEN

5.a Verstrekte en ontvangen kredietverbintenissen

Contractuele waarde van verstrekte en ontvangen kredietverbintenissen door BNP Paribas Fortis:

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Verstrekte kredietverbintenissen:		
aan kredietinstellingen	196	188
aan klanten	55 026	53 543
<i>Toegestane kredietverbintenissen</i>	43 206	40 033
<i>Overige verbintenissen tegenover klanten</i>	11 820	13 510
Totaal verstrekte kredietverbintenissen	55 222	53 731
<i>waarvan Stadium 1</i>	50 267	50 246
<i>waarvan Stadium 2</i>	4 703	3 229
<i>waarvan Stadium 3</i>	252	256
Verkregen kredietverbintenissen:		
- van kredietinstellingen	7 269	16 383
- van klanten	211	135
Totaal verkregen kredietverbintenissen	7 480	16 518

5.b Door ondertekening verstrekte garantieverbintenissen

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Verstrekte garantieverbintenissen:		
- aan kredietinstellingen	2 751	3 620
- aan klanten	15 451	15 217
<i>Onroerende garanties</i>	-	-
<i>Administratieve en fiscale borgtochten en overige</i>	12 215	11 773
<i>Overige garanties</i>	3 236	3 444
Totaal verstrekte garantieverbintenissen	18 202	18 837
<i>waarvan Stadium 1</i>	16 316	17 463
<i>waarvan Stadium 2</i>	1 615	1 041
<i>waarvan Stadium 3</i>	271	333

5.c Effectenverbintenissen

Als gevolg van de boeking van effectenverrichtingen op afwikkelingsdatum, zijn de verbintenissen in verband met te leveren of te ontvangen effecten als volgt:

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Te leveren effecten	137	45
Te ontvangen effecten	133	57

5.d Overige garantieverbintenissen

Financiële instrumenten gegeven als onderpand

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Financiële instrumenten (verhandelbare effecten en privé-vorderingen) gedeponneerd bij centrale banken en op elk moment in aanmerkingkomend als onderpand voor herfinancieringstransacties (na surplus percentage)	32 840	21 716
<i>Gebruikt als onderpand bij centrale banken</i>	<i>26 006</i>	<i>6 454</i>
<i>Beschikbaar voor herfinancieringstransacties</i>	<i>6 834</i>	<i>15 262</i>
Effecten verkocht onder terugkoopovereenkomsten	15 229	12 271
Overige financiële activa gebruikt als onderpand voor transacties met banken en financiële klanten	23 676	7 759

De marktwaarde van de door BNP Paribas Fortis als onderpand gegeven financiële instrumenten of getransfereerd via een terugkoopovereenkomst waarbij het de begunstigde is toegestaan

deze te verkopen of te hergebruiken als onderpand bedraagt EUR 15 370 miljoen per 31 december 2020 (EUR 12 338 miljoen per 31 december 2019).

Financiële instrumenten ontvangen als onderpand

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Financiële instrumenten ontvangen als onderpand (exclusief terugkoopovereenkomsten)	9 109	7 481
<i>waarvan instrumenten waarvoor BNP Paribas Fortis bevoegd is ze te verkopen en te hergebruiken als onderpand</i>	<i>819</i>	<i>298</i>
Effecten die zijn ontvangen als gevolg van een terugkoopovereenkomst	6 856	29 613

De reële waarde van financiële instrumenten die BNP Paribas Fortis ontvangen heeft als onderpand of via terugkoopovereenkomsten werden door BNP Paribas Fortis effectief verkocht of hergebruikt als onderpand ten belope van EUR 386 miljoen per 31 december 2020 (EUR 4 662 miljoen per 31 december 2019).

Financiële instrumenten gegeven of ontvangen als onderpand worden hoofdzakelijk gewaardeerd tegen reële waarde.

6 VERLONING EN PERSONEELSVOORDELEN

6.a Personeelskosten en personeelsvoordelen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Vaste en variabele vergoeding, bonussen en winstdeelname	(1 804)	(1 892)
Kosten van personeelsvoordelen	(593)	(661)
Loonbelastingen	(13)	(14)
Totaal vergoedingen en personeelskosten	(2 410)	(2 567)

6.b Voordelen na uitdiensttreding

De norm IAS 19 maakt een onderscheid tussen twee categorieën van regelingen, die elk verschillend behandeld worden, afhankelijk van het risico dat door de onderneming wordt gelopen. Wanneer de verbintenis van de onderneming erin bestaat een vastgesteld bedrag (bijvoorbeeld uitgedrukt als een percentage van het jaarloon van de begunstigde) te betalen aan een externe organisatie, die instaat voor de betaling van de prestaties in functie van de beschikbare middelen voor elke deelnemer aan de regeling, dan wordt ze gezien als een regeling van het type vaste bijdragen. Omgekeerd, wanneer de verbintenis van de onderneming erin

bestaat om de financiële activa te beheren die gefinancierd worden uit de opvraging van premies bij de werknemers en om zelf de kosten te dragen van de prestaties - of er het definitieve bedrag van te waarborgen afhankelijk van toekomstige gebeurtenissen - dan wordt ze gezien als een regeling van het type vaste prestaties. Hetzelfde geldt wanneer de onderneming het beheer van de opvraging van de premies en van de uitbetaling van de prestaties toevertrouwt aan een externe organisatie, maar zelf het risico blijft dragen dat voortvloeit uit het beheer van de activa en/of uit de toekomstige evolutie van de prestaties.

Pensioenregelingen van het type vaste bijdragen van BNP Paribas Fortis entiteiten

BNP Paribas Fortis heeft sinds menige jaren een beleid gevoerd, waarbij regelingen van het type vaste prestaties werden omgevormd naar regelingen van het type vaste bijdragen.

Omdat regelingen van het type vaste prestaties in de meeste landen gesloten werden krijgen nieuwe werknemers voordelen in de vorm van regelingen van het type vaste bijdragen aangeboden.

De bedragen die werden betaald aan regelingen na uitdiensttreding van het type vaste bijdragen lopen op tot EUR 93 miljoen voor boekjaar 2020, in vergelijking met EUR 96 miljoen voor boekjaar 2019.

De uitsplitsing volgens de belangrijkste bijdragebetalers is als volgt

Bijdrage	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
In miljoenen euro's		
België	2	1
Frankrijk	37	36
Eurozone (behalve België en Frankrijk)	21	22
Verenigd Koninkrijk	4	4
Turkije	27	31
Overige	2	2
TOTAAL	93	96

Pensioenregelingen van het type vaste prestaties van BNP Paribas Fortis entiteiten

In België financiert BNP Paribas Fortis een pensioenregeling voor haar bedienden en middenkaders, die in dienst zijn getreden vóór de harmonisering van de pensioenregelingen van de Bank op 1 januari 2002, op basis van het eindloon en het aantal dienstjaren. De actuariële verbintenissen die betrekking hebben op deze regeling zijn voorgefinancierd ten belope van 97% eind 2020 (tegen 93% eind 2019) bij de verzekeringsmaatschappij AG Insurance, waarin BNP Paribas Fortis een deelneming bezit van 25%.

De hogere kaderleden genieten van een aanvullende pensioenregeling, die voorziet in een kapitaal op basis van het aantal dienstjaren en het eindloon. Die regeling is voorgefinancierd ten belope van 101% (tegen 100% eind 2019) bij de verzekeringsmaatschappijen AXA Belgium en AG Insurance. Sinds 1 januari 2015 kunnen de nieuwe hogere kaderleden niet meer genieten van die regeling. Een nieuw plan van het type vaste bijdragen wordt hen aangeboden alsook aan de hogere kaderleden reeds in dienst op die datum en die gekozen hebben om aan te sluiten bij dat nieuwe plan.

Daarnaast legt de wetgeving de werkgever een waarborg van minimaal rendement op, op activa die zijn opgespaard in het kader van regelingen van het type vaste bijdragen. Door deze verplichting worden deze plannen boekhoudkundig gelijkgesteld met plannen van het type vaste prestaties.

Eind 2015 voerde een nieuwe wet nieuwe berekeningsregels in voor het minimaal rendement.

Bijgevolg berekent BNP Paribas Fortis haar verplichtingen voor pensioenregelingen van het type vaste bijdragen vanaf 2016 volgens de 'Projected Unit Credit' methode. Maar omdat BNP Paribas Fortis ervan uitgaat dat geen enkele van de pensioenregelingen van het type vaste bijdragen de zogenaamde 'back-end loaded' karakteristieken vertoont, zoals gedefinieerd in IAS19, rekent BNP Paribas Fortis het voordeel toe aan de dienstperiode volgens de voordeelformule van het plan. Er wordt van uitgegaan dat toekomstige dienstjaren geen significant hoger voordeel opleveren dan de vroegere jaren.

Fondsbeleggingen en afzonderlijke restitutierechtten, onder verzekeringspolissen waarvoor de verzekeraar een deel of het geheel van de voordelen die krachtens het plan betaalbaar zijn, waarborgt, worden gewaardeerd als de actuele waarde van de corresponderende verbintenis ten laste van de verzekeringsmaatschappijen (art. 113 IAS19R) sinds eind 2017 met uitzondering van de pensioenplannen die gedekt worden door een gecantonneerd fonds. In dit laatste geval is de reële waarde van de fondsbeleggingen/afzonderlijke restitutierechtten gelijk aan de marktwaarde van de gekantonneerde investeringen, beschikbaar voor de dekking van de verbintenissen.

In Turkije vervangt het pensioenregime het nationaal pensioensysteem (deze verplichtingen worden geëvalueerd op basis van de transfermodaliteiten naar de Turkse overheid, dit is een transfer die op termijn dient te geschieden) en stelt extra waarborgen in bovenop het wettelijk minimum. Eind 2020 werden de verplichtingen in het kader van dit pensioenregime gedekt door financiële activa die worden beheerd in een externe 'foundation'; de waarde van deze financiële activa overtreffen ruimschoots de genomen verplichtingen, maar dit overschot wordt niet opgenomen als een actief van BNP Paribas Fortis omdat het niet recupereerbaar is. De dekkingsgraad is 223% op 31 december 2020 (271% op 31 december 2019).

Verbintenissen in het kader van regelingen van het type vaste prestaties

Activa en verplichtingen opgenomen op de balans

In miljoenen euro's, op 31 december 2020	waarvan contante waarde van verplichtingen, volledig of gedeeltelijk gefinancierd door activa	waarvan contante waarde van verplichtingen, niet gefinancierd door activa	Contante waarde van de verplichtingen	Marktwaarde van fondsbeleggingen	Marktwaarde van afzonderlijke restitutierechten ⁽¹⁾	Niet-verantwoorde activa door restricties	Netto verplichting	waarvan activa opgenomen in de balans voor pensioenplannen op basis van vaste toezeggingen	waarvan netto activa van pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen	waarvan marktwaarde van restitutierechten	waarvan verplichtingen opgenomen in de balans voor vaste prestatieplannen
België	3 123	24	3 147	(48)	(3 048)	-	51	(3 048)	-	(3 048)	3 099
Verenigd Koninkrijk	229	-	229	(258)	-	-	(29)	(29)	(29)	-	-
Turkije	148	32	180	(331)	-	182	31	-	-	-	31
Overige	201	50	251	(168)	(1)	-	82	(1)	-	(1)	83
TOTAAL	3 701	106	3 807	(805)	(3 049)	182	135	(3 078)	(29)	(3 049)	3 213

In miljoenen euro's, op 31 december 2019	waarvan contante waarde van verplichtingen, volledig of gedeeltelijk gefinancierd door activa	waarvan contante waarde van verplichtingen, niet gefinancierd door activa	Contante waarde van de verplichtingen	Marktwaarde van fondsbeleggingen	Marktwaarde van afzonderlijke restitutierechten ⁽¹⁾	Niet-verantwoorde activa door restricties	Netto verplichting	waarvan activa opgenomen in de balans voor pensioenplannen op basis van vaste toezeggingen	waarvan netto activa van pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen	waarvan marktwaarde van restitutierechten	waarvan verplichtingen opgenomen in de balans voor vaste prestatieplannen
België	3 133	23	3 156	(41)	(3 002)	-	113	(3 002)	-	(3 002)	3 115
Verenigd Koninkrijk	209	-	209	(255)	-	-	(46)	(46)	(46)	-	-
Turkije	146	29	175	(397)	-	250	28	-	-	-	28
Overige	200	44	244	(159)	(1)	-	84	(1)	-	(1)	85
TOTAAL	3 688	96	3 784	(852)	(3 003)	250	179	(3 049)	(46)	(3 003)	3 228

⁽¹⁾ Restitutierechten zijn hoofdzakelijk afgezonderde financiële activa op de balans van verzekeringsfilialen en verbonden ondernemingen van BNP Paribas Fortis - met name AG Insurance voor wat betreft het plan van het type vaste toezeggingen van BNP Paribas Fortis - ter dekking van hun [AGI] engagementen ten opzichte van andere Groepsentiteiten [hier wordt allicht BNP Paribas Fortis bedoeld] dewelke aan hen [AGI] werden toevertrouwd om de voordelen na uitdiensttreding van bepaalde werknemerscategorieën [van BNPPF] in te dekken

Verandering in de contante waarde van de verplichtingen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Contante waarde van verplichtingen aan het begin van de periode	3 784	3 566
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	131	130
Interestkosten	28	58
Kosten voor verleden diensttijd	(17)	-
Effect van planinperkingen of -afwikkelingen	-	1
Actuariële (winsten)/verliezen bij wijziging van demografische veronderstellingen	1	(2)
Actuariële (winsten)/verliezen bij wijziging van financiële veronderstellingen	175	206
Actuariële (winsten)/verliezen door 'experience losses' van de verplichting	(2)	34
Werknemersbijdragen	10	10
Betaalde uitkeringen aan gerechtigden door de werkgever	(29)	(36)
Betaalde uitkeringen aan gerechtigden van fondsbeleggingen/restitutierechten	(220)	(189)
Effect van veranderingen in wisselkoersen	(64)	(5)
Effect van veranderingen in de consolidatiekring	10	11
Overige	-	-
Contante waarde van verplichtingen aan het einde van de periode	3 807	3 784

Verandering in de marktwaarde van de fondsbeleggingen en restitutierechten

In miljoenen euro's	Fondsbeleggingen		Restitutierechten	
	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Marktwaarde van de activa aan het begin van de periode	852	750	3 003	2 839
Rendement op fondsbeleggingen	37	54	13	34
Effect van planinperkingen of -afwikkelingen	-	-	-	-
Actuariële winsten(verliezen) van de periode	38	73	113	168
Werknemersbijdragen	-	-	9	10
Werkgeversbijdragen	20	19	110	115
Uitkeringen	(21)	(23)	(199)	(166)
Effect van verandering in wisselkoersen	(123)	(22)	-	-
Effect van veranderingen in consolidatiekring	2	1	-	3
Overige	-	-	-	-
Marktwaarde van de activa aan het einde van de periode	805	852	3 049	3 003

Componenten van de kost van pensioenregelingen van het type vaste toezeggingen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Administratiekosten	1	1
Toegerekende pensioenkosten	114	131
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	131	130
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	(17)	-
Impact van planinperkingen of -afwikkelingen	-	1
Netto financiële kosten	3	5
Interestkosten	28	58
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	(38)	(55)
Verwacht rendement op restitutierechten	(13)	(34)
Rendement op beperking activa	26	36
Totaal uitgaven opgenomen in 'Personeelskosten van personeelsvoordelen'	118	137

Andere elementen die rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020	Boekjaar 2019
Andere elementen opgenomen in het eigen vermogen	2	(7)
Actuariële (verliezen)/winsten op fondsbeleggingen of restitutierechten	151	241
Actuariële (verliezen)/winsten van de demografische veronderstellingen op de contante waarde van de verplichtingen	(1)	2
Actuariële (verliezen)/winsten van de financiële veronderstellingen op de contante waarde van de verplichtingen	(175)	(206)
Actuariële (verliezen)/winsten door 'experience losses' op de contante waarde van de verplichtingen	2	(34)
Variatie door de niet-verantwoorde activa door restricties	25	(10)

Belangrijkste actuariële veronderstellingen gebruikt om de verplichtingen te berekenen

Voor de Eurozone en de Verenigd Koninkrijk, verdisconteerd BNP Paribas Fortis haar verplichtingen op basis van het rendement van hoogwaardige bedrijfsobligaties met een vervaldag die overeenstemt met de duurtijd van de gewaardeerde verplichtingen.

De gebruikte intervallen van disconteringsvoeten zijn:

In %	31 december 2020		31 december 2019	
	Disconteringsvoet	Stijgingspercentage van toekomstig loon ⁽¹⁾	Disconteringsvoet	Stijgingspercentage van toekomstig loon ⁽¹⁾
Eurozone	0,00% - 0,80%	1,70% - 3,20%	0,10%-1,10%	1,70%-3,20%
Verenigd Koninkrijk	1,30%	3,20%	2,00%	3,10%
Turkije	14,50%	11,03%	12,51%	7,59%

⁽¹⁾ inclusief inflatie

Voor de eurozone euro zijn de geobserveerde gewogen gemiddelde disconteringsvoeten de volgende: 0,07% op 31 december 2020 tegen 0,45% op 31 december 2019.

De impact van veranderingen in de disconteringsvoet van 100 basispunten op de contante waarde van de verplichtingen met betrekking tot vergoedingen na uitdiensttreding is als volgt:

Wijzigingen in de contante waarde van de verplichtingen In miljoenen euro's	31 december 2020		31 december 2019	
	Disconteringsvoet -100bp	Disconteringsvoet +100bp	Disconteringsvoet -100bp	Disconteringsvoet +100bp
Eurozone	347	(300)	364	(314)
Verenigd Koninkrijk	51	(39)	46	(35)
Turkije	16	(13)	12	(10)

Werkelijk rendement van de fondsbeleggingen en de restitutierechten over de periode

In % ⁽¹⁾	31 december 2020	31 december 2019
	Waardebereik (geeft het bestaan van verschillende plannen in hetzelfde land weer)	Waardebereik (geeft het bestaan van verschillende plannen in hetzelfde land weer)
België	(1,14%) - 4,84%	(0,04%) - 12,51%
Verenigd Koninkrijk	8,60% - 9,30%	15,00% - 17,50%
Turkije	12,87%	19,27%

⁽¹⁾ Reeks waarden, die het bestaan van verscheidene regelingen binnen één enkel land weerspiegelen

Uitsplitsing van de fondsbeleggingen

In %	31 december 2020						31 december 2019					
	Aandelen	Overheids- obligaties	Bedrijfs- obligaties	Vastgoed	Deposito- rekeningen	Overige	Aandelen	Overheids- obligaties	Bedrijfs- obligaties	Vastgoed	Deposito- rekeningen	Overige
België	6%	53%	18%	1%	0%	22%	6%	55%	16%	1%	0%	22%
Verenigd Koninkrijk	8%	76%	13%	0%	1%	2%	8%	75%	13%	0%	2%	2%
Turkije	0%	0%	0%	4%	94%	2%	0%	0%	48%	5%	42%	5%
Overige	6%	26%	21%	2%	1%	44%	7%	26%	24%	2%	1%	40%
BNP Paribas Fortis	6%	49%	16%	1%	8%	20%	6%	49%	19%	1%	5%	20%

BNP Paribas Fortis heeft een beleid geïmplementeerd op vlak van het beheer van de activa die staan tegenover de pensioenregelingen van het type vaste prestaties, met als belangrijkste doelstellingen de beleggingsrisico's te omkaderen en te controleren.

Dit beleid beschrijft de beleggingsprincipes en in het bijzonder de definitie van de dekkingswaarden, gebaseerd op financiële doelstellingen en financiële beheerde en omkadering van financiële risico's, om de wijze te bepalen waarop de dekkingswaarden

moeten beheerd worden door middel van mandaten inzake uitbesteding van het financieel beheer.

De beleggingsstrategie berust op een aansluitingstudie tussen actief en passief (of ALM-studie) die om de drie jaar moet hermaakt worden voor plannen waarvan de waarde van de activa EUR 100 miljoen overschrijdt.

Gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding

In België heeft BNP Paribas Fortis een gezondheidszorgregeling voor zijn gepensioneerde werknemers. Deze regeling is gesloten voor de nieuwkomers.

De contante waarde van de verbintenissen die voortvloeien uit gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding bedroeg EUR 97 miljoen op 31 december 2020, tegenover EUR 94 miljoen op 31 december 2019, wat een stijging betekent met EUR 3 miljoen in de loop van 2020.

De lasten met betrekking tot de gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding bedragen EUR 2 miljoen in 2020 tegenover EUR 2 miljoen in 2019.

De andere elementen die betrekking hebben op de gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding en die rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt bedragen EUR 3 miljoen in 2020 tegenover EUR 8 miljoen in 2019.

6.c Andere langetermijnvergoedingen

BNP Paribas Fortis biedt aan haar werknemers verscheidene langetermijnvoordelen aan, voornamelijk gratificaties wegens langdurig dienstverband, de mogelijkheid om vakantiedagen op te sparen en bepaalde beschermingen in geval van arbeidsongeschiktheid.

De overeenkomstige netto provisie bedraagt EUR 74 miljoen op 31 december 2020, (EUR 81 miljoen op 31 december 2019).

Daarnaast worden er als onderdeel van het beleid van BNP Paribas Fortis inzake variabele bezoldiging jaarlijks regelingen voor uitgestelde bezoldigingen opgesteld voor bepaalde hoog presterende medewerkers of krachtens speciale reglementaire bepalingen.

Deze regelingen voorzien in stortingen uitgesteld in de tijd die afhankelijk zijn van de resultaten behaald door bepaalde afdelingen, kernactiviteiten en BNP Paribas Fortis.

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Netto voorzieningen voor andere voordelen op lange termijn	74	81
Activa opgenomen voor andere voordelen op lange termijn	-	-
Verplichtingen opgenomen in de balans voor andere voordelen op lange termijn	74	81

6.d Ontslagvergoedingen

BNP Paribas Fortis heeft een aantal vervroegde-vertrekregelingen ingevoerd gebaseerd op de bereidwilligheid van werknemers die aan bepaalde toegangscriteria voldoen. De kosten gekoppeld aan de vrijwillige vertrekregelingen maken het voorwerp uit van provisies voor actieve werknemers van zodra er voor het betreffende

plan een bilateraal akkoord is of een ontwerp ervan. Verder boekt BNP Paribas Fortis de lasten verbonden aan de vertrekregelingen in het kader van een herstructurering vanaf het ogenblik dat de Bank een geformaliseerd en gedetailleerd plan heeft opgesteld, waarvan de aankondiging gedaan werd aan de betrokken partijen.

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Provisies voor vrijwillig vertrek en vervroegde pensioneringsplannen	236	276

7 BIJKOMENDE INFORMATIE

7.a Voorwaardelijke verplichtingen : juridische geschillen en arbitrage

BNP Paribas Fortis (en haar geconsolideerde dochterondernemingen) is als verweerster betrokken bij een aantal geschillen, claims en rechtszaken in België en in een aantal buitenlandse jurisdicties. Deze zijn een gevolg van haar normale bankbedrijf en houden inter alia verband met haar activiteiten als kredietverstrekker, werkgever, investeerder en belastingbetaler.

BNP Paribas Fortis neemt hiervoor voorzieningen op wanneer het management, na overleg met haar juridisch adviseurs, het waarschijnlijk acht dat BNP Paribas Fortis een vergoeding zal dienen te betalen en deze vergoeding redelijkerwijs geschat kan worden.

Hoewel het vaak onmogelijk is de uiteindelijke uitkomst van alle lopende of dreigende juridische en door toezichthouders ingestelde procedures te voorspellen of te bepalen, is het management, na beraadslaging op basis van ingewonnen advies, van mening dat bepaalde andere claims en juridische procedures tegen BNP Paribas Fortis (en haar geconsolideerde dochterondernemingen) waarmee het management van BNP Paribas Fortis bekend is (en waarvoor, in overeenstemming met wat hierboven uiteengezet werd, geen voorziening is gevormd) ongegrond zijn, dat hiertegen met succes verweer kan worden gevoerd of dat de uitkomst hiervan naar verwachting niet zal resulteren in een significant verlies in de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis.

Na de herstructurering van Fortis (verwijzend naar zowel 'Fortis NV/SA' als 'Fortis NV' en thans 'Ageas NV/SA', hierna 'Ageas') eind september en begin oktober 2008, hebben een aantal claimantenorganisaties en andere partijen juridische stappen ondernomen (of daarmee gedreigd) in België en Nederland tegen verschillende entiteiten van de voormalige Fortis-groep en/of bepaalde leden van hun Raad van Bestuur en management.

De meerderheid van deze geschillen is of wordt beëindigd volgend op de collectieve schikking van massa claims die bindend is verklaard door het hof van beroep van Amsterdam in 2018. Enkel deze aandeelhouders die uitdrukkelijk een opt out hebben gedaan, kunnen hun juridische procedures verder zetten tegen BNP Paribas Fortis en het kan niet worden uitgesloten dat deze juridische procedures geldelijke gevolgen zullen hebben.

De onderzoeksrechter in de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel die sinds 2008 belast is met het onderzoek van de bovengenoemde gebeurtenissen heeft zijn onderzoek beëindigd. De Procureur des Konings heeft nooit de verwijzing van de Bank naar de Correctionele rechtbank gevraagd en heeft op 20 december 2018 verklaard dat hij geen redenen ziet om aan de Raadkamer een doorverwijzing te vragen. De Raadkamer heeft beslist de Bank niet door te verwijzen, de beslissing is genomen op 4 september 2020. De zaak is daarmee afgehandeld.

Sommige houders van verplicht converteerbare effecten (Mandatory Convertible Securities, hierna 'MCS') hebben twee eisen ingediend voor de Franstalige Rechtbank van Koophandel te Brussel tegen de co-emittenten van de MCS, waaronder BNP Paribas Fortis, en tegen Bank of New York Corporate Trustee Services Ltd in haar hoedanigheid van trustee, teneinde in eerste orde de nietigverklaring van de MCS-conversie en de restitutie van de MCS en, in tweede orde, een schadevergoeding te verkrijgen. Op 23 maart 2012 heeft de Rechtbank van Koophandel te Brussel beide eisen afgewezen. Bepaalde obligatiehouders zijn in juni 2012 tegen deze beslissing in beroep gegaan waarbij een schadevergoeding voor een voorlopig bedrag van EUR 1 285 miljoen en de aanstelling van een expert geëist werd. Het Hof van Beroep te Brussel heeft op 1 februari 2019 deze eisen als ongegrond afgewezen. Een cassatieberoep is ingesteld door de houders van MCS effecten en betekend aan de Bank op 10 juli 2019. Het Hof van Cassatie heeft de voorziening afgewezen. De zaak is daarmee afgehandeld.

Evenals vele andere ondernemingen die actief zijn op het gebied van bankdiensten, beleggen, beleggingsfondsen en effectenhandel, heeft BNP Paribas Fortis (en haar geconsolideerde dochterondernemingen) van toezichthouders, overheidsinstanties of zelfregulerende instanties verzoeken om informatie gekregen, of zal zij deze verzoeken mogelijks krijgen. BNP Paribas Fortis antwoordt op dergelijke verzoeken en werkt samen met de betreffende toezichthouders en andere instanties om hun verzoeken te beantwoorden.

7.b Bedrijfscombinaties en andere veranderingen in de consolidatiekring

Gerealiseerde activiteiten in 2020

Greenval Insurance DAC

Greenval Insurance DAC is een in Ierland geregistreerde wagenparkverzekeringsmaatschappij die zich toelegt op klanten van Arval.

Na goedkeuring van de Ierse regelgevende autoriteiten, werd Greenval Insurance DAC in december 2020 door BNP Paribas Ireland verkocht aan Arval Service Lease.

De transactie genereerde een negatieve impact op het eigen vermogen van EUR (16) miljoen en een impact van EUR 314 miljoen op de totale balans (EUR 235 miljoen in activa "Financiële investeringen van verzekeringsactiviteiten" en EUR 125 miljoen in passiva "Technische reserves en overige verzekeringsverplichtingen").

Arval Fuhrparkmanagement GmbH

Arval Fuhrparkmanagement GmbH, voorheen "UniCredit Leasing Fuhrparkmanagement", was de dochteronderneming voor wagenparkleasing en -beheer van UniCredit Bank Austria met een vloot van 6.000 voertuigen.

Arval Austria heeft in juli de overeenkomst getekend met UniCredit om 100% van de aandelen van UniCredit Leasing Fuhrparkmanagement GmbH te kopen, waardoor Arval Austria zijn positie op de markt verder kan versterken.

De transactie genereerde een goodwill van EUR 5,2 miljoen in Arval Austria. De impact op de balans bedraagt EUR 112 miljoen.

Allfunds UK Ltd

BNPP Asset Management Holding, geconsolideerd via vermogensmutatiemethode, verwierf 6,3% van de nieuwe entiteit Allfunds UK Ltd, een Europese marktleider op het gebied van fondsdistributieplatformen.

De transactie had een impact op de totale balans van EUR 54,9 miljoen.

Wijzigingen aan de consolidatiekring Axepta BNPP Benelux

Axepta BNPP Benelux biedt kaartbetaaloplossingen (verwerving van krediet- en debetkaartbetalingstransacties) aan handelaars in België.

In januari 2019 heeft BNP Paribas Fortis BNPP Fortis Merchant Payment Services NV / SA opgericht (omgedoopt tot "Axepta BNPP Benelux"). Sinds Q3 2020 wordt Axepta BNPP Benelux volledig geconsolideerd.

De volledige consolidatie heeft geen materiële resultaatimpact in 2020. De impact op de balans bedraagt 12 miljoen EUR.

Gerealiseerde activiteiten in 2019

Verkoop van Von Essen Bank GmbH

Von Essen Bank GmbH verleent retail bank diensten in Duitsland. Het biedt spaar- en investeringsproducten aan, financieringsoplossingen, zoals consumentenkredieten, herschikken van leningen, vastgoedkredieten, hypotheaire kredieten en leasing van bedrijfsmiddelen.

In de context van de groei en consolidatie ambities van de BNP Paribas Groep voor de consumentenkrediet activiteiten in Duitsland werd Von Essen Bank, dat vroeger volledig werd geconsolideerd, verkocht, in januari 2019 en vervolgens gefusioneerd met het bijkantoor van BNP Paribas in Duisland.

De verkoop genereerde een winst van EUR 156,5 miljoen met een impact op het balanstotaal van EUR (2,3) miljard.

Aankoop van ING Asset Management door TEB Portföy Yönetimi AS

ING Bank besliste in 2018 om zich wereldwijd terug te trekken uit de vermogensbeheer activiteit en om, naast andere entiteiten, zijn Turkse vermogensbeheerder ING Portföy Yönetimi A.A. (ING AM) te verkopen.

TEB lanceerde in 2018 via zijn Turkse vermogensbeheerder TEB Portföy Yönetimi AS een niet-bindend bod teneinde ING AM te verwerven. De aankoop werd gefinaliseerd in april 2019.

In augustus 2019 fuseerde ING AM met TEB AM, wat resulteerde in significante synergiën op het vlak van arbeidskosten. Het gefuseerde bedrijf staat in de top 10 van Turkse vermogensbeheerders.

De transactie genereerde geen goodwill en geen materiële impact op het resultaat in 2019.

7.c Minderheidsbelangen

In miljoenen euro's	Kapitaal en reserves	Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die niet kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Minderheidsbelangen
Kapitaal en reserves per 1 januari 2019	5 539	55	(496)	5 098
Overige wijzigingen	(21)	-	-	(21)
Dividenden	(212)	-	-	(212)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	10	(111)	(101)
Nettoresultaat van het boekjaar 2019	406	-	-	406
Kapitaal en reserves per 31 december 2019	5 712	65	(607)	5 170
Overige wijzigingen	(28)	-	-	(28)
Dividenden	(84)	-	-	(84)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	(20)	(137)	(157)
Nettoresultaat van het boekjaar 2020	424	-	-	424
Kapitaal en reserves per 31 december 2020	6 024	45	(744)	5 325

Belangrijkste minderheidsbelangen

De inschatting van de significante aard van de minderheidsbelangen is gebaseerd op de analyse van het gewicht van de

dochterondernemingen in de balans (vóór eliminatie van de onderlinge verrichtingen) en het resultaat van BNP Paribas Fortis.

In miljoenen euro's	31 december 2020	Boekjaar 2020						
	Balanstotaal voor intragroeps-eliminatie	Nettobaten van het bankbedrijf	Nettoresultaat	Nettoresultaat inclusief waardeschommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelneming (%)	Nettoresultaat toekomend aan minderheidsbelangen	Nettoresultaat inclusief waardeschommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen – deel minderheidsbelangen	Dividenden uitbetaald aan minderheidsaandeelhouders
Bijdrage van de entiteiten die behoren tot de BGL BNP Paribas Groep	56 516	1 588	544	505	50%	349	303	79
Andere minderheidsbelangen						75	(36)	5
Totaal						424	267	84

In miljoenen euro's	31 december 2019	Boekjaar 2019						
	Balanstotaal voor intragroeps-eliminatie	Nettobaten van het bankbedrijf	Nettoresultaat	Nettoresultaat inclusief waardeschommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelneming (%)	Nettoresultaat toekomend aan minderheidsbelangen	Nettoresultaat inclusief waardeschommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen – deel minderheidsbelangen	Dividenden uitbetaald aan minderheidsaandeelhouders
Bijdrage van de entiteiten die behoren tot de BGL BNP Paribas Groep	56 565	1 510	471	489	50%	307	324	210
Andere minderheidsbelangen						99	(19)	2
Totaal						406	305	212

Interne herstructureringen die leiden tot een wijziging in de minderheidsbelangen in het eigen vermogen van dochterondernemingen

Er vonden geen significante interne herstructureringen plaats in 2020 en 2019.

Verplichtingen tot terugkoop van minderheidsbelangen

In verband met de acquisitie van bepaalde entiteiten heeft BNP Paribas Fortis putopties toegekend aan minderheidsaandeelhouders.

De totale waarde van deze verplichtingen, geboekt als een vermindering van het eigen vermogen, bedraagt EUR 189 miljoen per 31 december 2020, vergeleken met een bedrag van EUR 227 miljoen per 31 december 2019.

7.d Significante beperkingen in dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joints ventures

Significante beperkingen met betrekking tot de mogelijkheid om liquide middelen naar BNP Paribas Fortis te transfereren

De mogelijkheid van entiteiten om dividenden uit te betalen of leningen en voorschotten terug te betalen hangt onder meer af van lokale regelgeving inzake kapitalisatie, statutaire reserves en financiële en operationele prestaties van de entiteiten. In de loop van 2020 werden bankentiteiten die onder het gemeenschappelijk

toezichtmechanisme vallen, door hun toezichthouder beperkt voor wat betreft dividenduitkeringen op hun resultaten van 2019. In de loop van de boekjaar 2019 had geen enkele entiteit van BNP Paribas Fortis enige significante beperking behalve deze ten gevolge van lokale regelgeving.

Significante beperkingen met betrekking tot de mogelijkheid van BNP Paribas Fortis om activa te gebruiken uit geconsolideerde gestructureerde entiteiten

Toegang tot de activa van geconsolideerde gestructureerde entiteiten waarin externe investeerders (andere dan entiteiten van de BNP Paribas Groep) hebben geïnvesteerd, is beperkt voor zover de activa van deze entiteiten voorbehouden zijn aan de houders

van rechten van deelneming of effecten. Op 31 december 2020 waren de betrokken activa immaterieel (tegenover EUR 0,1 miljard op 31 december 2019).

Significante beperkingen met betrekking tot de mogelijkheid van BNP Paribas Fortis om activa te gebruiken die als onderpand of via een terugkoopovereenkomst gebruikt worden

De financiële instrumenten die door BNP Paribas Fortis als onderpand werden gegeven of in een terugkoopovereenkomst gebruikt worden staan vermeld in toelichting 4.p en 5.d.

Significante beperkingen met betrekking tot liquiditeitsreserves

Significante beperkingen met betrekking tot liquiditeitsreserves komen overeen met de deposito's die verplicht worden aangehouden

bij de centrale banken, deze worden weergegeven in het hoofdstuk 'Risicobeheer en solvabiliteit - Liquiditeits- en herfinancieringsrisico'.

7.e Gestructureerde entiteiten

BNP Paribas Fortis gaat ervan uit dat ze sponsor is van een gestructureerde entiteit van zodra ze betrokken is geweest bij de oprichting.

BNP Paribas Fortis is voornamelijk betrokken in verrichtingen met gesponsorde gestructureerde entiteiten via de activiteiten van effectivering van financiële activa ofwel als initiator of sponsor, activiteiten van fondsenbeheer en van gespecialiseerde financieringen van activa.

Daarnaast is BNP Paribas Fortis eveneens betrokken bij gestructureerde entiteiten die ze niet gesponsord heeft, namelijk onder de vorm van beleggingen in fondsen of effectiseringsvehikels.

De zeggenschapscriteria voor gestructureerde entiteiten staan vermeld in toelichting 1.c.2 'Consolidatiemethodes'.

Geconsolideerde gestructureerde entiteiten

De voornaamste categorie van geconsolideerde gestructureerde entiteiten is:

Effectivering voor eigen rekening: de effectiseringsposities voor eigen rekening afgesloten en aangehouden door BNP Paribas Fortis.

Niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten

BNP Paribas Fortis is betrokken bij niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten in het kader van haar activiteiten, om aan de behoeften van haar klanten te voldoen.

Informatie betreffende belangen in gesponsorde gestructureerde entiteiten

De belangrijkste niet-geconsolideerde gesponsorde gestructureerde entiteiten zijn:

Effectisering: BNP Paribas Fortis structureert effectiseringsvehikels om aan haar klanten financieringsmogelijkheden van hun activa aan te bieden, hetzij rechtstreeks, hetzij via geconsolideerde ABCP conduits. Elk vehikel financiert de aankoop van activa van de klanten (schuldvorderingen, obligaties, ...) door voornamelijk obligaties uit te geven die gekoppeld zijn aan die activa en waarvan de terugbetaling afhangt van de opbrengst van de activa.

Fondsen: BNP Paribas Fortis structureert en beheert fondsen om beleggingsopportunities aan te bieden aan haar klanten. Specifieke of openbare fondsen worden voorgesteld aan institutionele of individuele klanten en worden verspreid en commercieel opgevolgd door BNP Paribas Fortis. De entiteiten van BNP Paribas Fortis die zulke fondsen beheren kunnen beheers- en prestatiecommissies ontvangen. Daarnaast kan BNP Paribas Fortis zelf delen van het fonds aanhouden.

Financiering van activa: BNP Paribas Fortis financiert gestructureerde entiteiten die activa verwerven (schepen, export finance; ...) om te worden verhuurd. De huur die de gestructureerde entiteit ontvangt dient als terugbetaling van de financiering die gewaarborgd is door het actief aangehouden door de gestructureerde entiteit.

Overige: BNP Paribas Fortis kan eveneens, voor rekening van haar cliënteel, entiteiten structureren om te beleggen in activa of schulden te herstructureren.

Een belang in een niet-geconsolideerde gestructureerde entiteit is al dan niet een contractuele overeenkomst die BNP Paribas Fortis blootstelt aan variabele opbrengsten verbonden aan het rendement van de entiteit.

De activa en verplichtingen van BNP Paribas Fortis die verband houden met belangen in gesponsorde gestructureerde entiteiten worden hierna vermeld:

Belangen op de balans van BNP Paribas Fortis In miljoenen euro's	31 december 2020				
	Effectisering	Fondsen	Financiering van activa	Overige	Totaal
ACTIVA					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	5	-	-	-	5
Financiële afdekkingsderivaten	-	-	-	-	-
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	-	124	9	133
Overige activa	-	50	-	-	50
TOTAAL ACTIVA	5	50	124	9	188
VERPLICHTINGEN					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	19	19
Financiële afdekkingsderivaten	-	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	267	10	-	525	802
Overige verplichtingen	-	-	-	-	-
TOTAAL VERPLICHTINGEN	267	10	-	544	821
Gefinancierde risico's	5	50	124	9	188
Niet-gefinancierde risico's	-	-	109	55	164
Kredietverbintenissen	-	-	-	55	55
Garantieverbintenissen en derivaten	-	-	109	-	109
MAXIMALE BLOOTSTELLING AAN VERLIEZEN	5	50	233	64	352
GROOTTE VAN DE GESTRUCTUREERDE ENTITEITEN ⁽¹⁾	272	79	235	465	1 051

Belangen op de balans van BNP Paribas Fortis In miljoenen euro's	31 december 2019				
	Effectisering	Fondsen	Financiering van activa	Overige	Totaal
ACTIVA					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	34	-	-	-	34
Financiële afdekkingsderivaten	-	-	-	-	-
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	17	-	-	-	17
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	-	135	9	144
Overige activa	-	-	-	-	-
TOTAAL ACTIVA	51	-	135	9	195
VERPLICHTINGEN					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	19	19
Financiële afdekkingsderivaten	-	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	267	41	-	589	897
Overige verplichtingen	1	-	-	-	1
TOTAAL VERPLICHTINGEN	268	41	-	608	917
Gefinancierde risico's	51	-	135	9	195
Niet-gefinancierde risico's	-	-	69	55	124
Kredietverbintenissen	-	-	-	55	55
Garantieverbintenissen en derivaten	-	-	69	-	69
MAXIMALE BLOOTSTELLING AAN VERLIEZEN	51	-	204	64	319
GROOTTE VAN DE GESTRUCTUREERDE ENTITEITEN ⁽¹⁾	2 633	38	249	-	2 920

⁽¹⁾ De grootte van de gesponsorde gestructureerde entiteiten is gelijk aan de totale activa van de gestructureerde entiteit voor effectiseringsvehikels, de intrinsieke waarde voor de fondsen (met uitzondering van het beheer van mandaten) en de totale activa van de gestructureerde entiteit of het bedrag van de BNP Paribas Fortis verbintenis voor activa financiering en andere structuren

De maximale blootstelling aan de verliezen van de door BNP Paribas Fortis gesponsorde gestructureerde entiteiten stemt overeen met het nominale bedrag van het thesaurieverlies. Het bevat de boekwaarde van het actief, exclusief de waardeschommelingen in de boekwaarde van financiële activa tegen reële waarde waarvan de waardeveranderingen opgenomen worden in het eigen vermogen, evenals het nominale bedrag van de verstrekte kredietverbintenissen en waarborgen en het notioneel bedrag van de verkochte CDS'en (credit default swaps).

Informatie betreffende belangen in niet-gesponsorde gestructureerde entiteiten

De voornaamste belangen aangehouden door BNP Paribas Fortis waarbij de Bank enkel belegger is in niet-gesponsorde gestructureerde entiteiten worden hierna beschreven:

- participaties in fondsen die niet beheerd worden door BNP Paribas Fortis: in het kader van haar handelsactiviteit belegt BNP Paribas Fortis in gestructureerde entiteiten zonder enige betrokkenheid in het beheer of de structurering (beleggingen in gemeenschappelijke beleggingsfondsen, beleggingsfondsen in effecten of alternatieve fondsen), voornamelijk als economische dekking van gestructureerde producten verkocht aan cliënten. BNP Paribas Fortis neemt eveneens minderheidsbelangen om ondernemingen te begeleiden in het kader van haar kapitaalinvesteringsactiviteit. Zoals in 2019, zijn deze beleggingen zeer beperkt op 31 december 2020;
- beleggingen in effectiseringsvehikels: de beleggingen in effectiseringsvehikels bedroegen EUR 0,8 miljard op 31 december 2020 (EUR 1,0 miljard op 31 december 2019). Bovendien heeft BNP Paribas Fortis ook posities op SPV's dewelke gesponsord werden door BNP Paribas Groep maar niet door BNP Paribas Fortis, deze beleggingen waren immaterieel op 31 december 2020 (vergeleken met EUR 0,1 miljard op 31 december 2019).

7.f Bezoldigingen en voordelen aan de bedrijfsleiders van BNP Paribas Fortis

Aan het bezoldigingsbeleid voor de Raad van Bestuur en het Uitvoerend Comité werden in de loop van 2020 geen belangrijke aanpassingen gedaan.

Bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur

Bezoldigingsbeleid voor de leden van de Raad van Bestuur

De Executive en niet-Executive leden van de Raad van Bestuur ontvangen een bezoldiging van de Raad gebaseerd op onderstaande principes, zoals goedgekeurd door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 23 april 2020. Tijdens deze vergadering werd het principe om de maximale vergoeding van de Raad van Bestuur te behouden op in totaal EUR 1,1 miljoen per jaar bevestigd.

Sinds 1 januari 2018 worden de mandaten die de personeelsleden van de Groep uitoefenen in elke entiteit van de Groep in Frankrijk en in het buitenland, uitgeoefend zonder vergoeding.

Dit heeft geen gevolgen voor niet executive bestuurders die geen werknemers van BNP Paribas Fortis NV of BNP Paribas SA zijn.

Niet executive bestuurders in dienst bij BNP Paribas NV hebben geen recht meer op een vergoeding voor de mandaten die binnen BNP Paribas Fortis NV gehouden worden. Met betrekking tot de executive bestuurders van BNP Paribas Fortis NV impliceert de implementatie van dit beleid dat zij niet langer recht hebben op een vergoeding voor de mandaten die binnen de BNP Paribas Group gehouden worden, behalve natuurlijk hun mandaat voor BNP Paribas Fortis zelfs. Mandaten uitgeoefend bij BGL BNP Paribas SA zijn uitgesloten van dit beleid en kunnen daarom vergoed worden.

Jaarlijks vast salaris Voorzitter Raad van Bestuur	EUR	50 000	(bruto)
Jaarlijks vast salaris Leden Raad van Bestuur	EUR	25 000	(bruto)
Zitpenning Voorzitter vergaderingen Raad van Bestuur	EUR	4 000	(bruto)
Zitpenning Leden Raad van Bestuur	EUR	2 000	(bruto)
Zitpenning Voorzitter Comités vergaderingen van de Raad van Bestuur	EUR	4 400	(bruto)
Zitpenning Leden Comités van de Raad van Bestuur	EUR	2 200	(bruto)

De niet-Executive leden van de Raad van Bestuur ontvangen geen variabele betaling, pensioenplan of verzekeringen, noch enig ander voordeel ¹.

¹ Met uitzondering van de Voorzitter die het recht krijgt op het gebruik van een bedrijfswagen en een mobiele telefoon.

Bezoldiging van het jaar

Onderstaande tabel laat de brutobezoldiging van de Raad zien die in 2020 werd betaald aan elk lid van de Raad van Bestuur.

in euros		Vaste bezoldiging	Zitpenningen*	Totaal 2020
Herman DAEMS	Voorzitter	50 000	118 900	168 900
Michael ANSEEUW	Executive	25 000	27 000	52 000
Didier BEAUVOIS	Executive	25 000	27 000	52 000
Dirk BOOGMANS	Niet executive	25 000	82 000	107 000
Antoinette d'ASPREMONT LYNDEN	Niet executive	25 000	95 200	120 200
Daniel de CLERCK	Executive	25 000	25 000	50 000
Sophie DUTORDOIR	Niet executive	25 000	86 400	111 400
Maxime JADOT	Executive	25 000	27 000	52 000
Piet VAN AKEN	Executive	25 000	27 000	52 000
Titia VAN WAEYENBERGE	Niet executive	25 000	61 100	86 100
Stéphane VERMEIRE	Executive	25 000	26 000	51 000
		300 000	602 600	902 600

(*) Deze kolom omvat het bedrag inclusief zitpenningen voor alle Board Committees

Bezoldiging van de leden van het Uitvoerend Comité

Bezoldigingsbeleid voor de leden van het Uitvoerend Comité

De leden van het Directiecomité zijn zelfstandig en ontvangen een bezoldiging van de Raad op basis van dezelfde principes als niet-Executiveleden. Daarnaast worden zij beloond voor hun functies in het Directiecomité via de volgende componenten: een vaste maandelijks bezoldiging, een variabele jaarlijkse bezoldiging op basis van het behalen van duidelijke prestatiecriteria en risico-beheer gekoppeld aan collectieve en individuele prestatiecriteria zoals hierna vermeld, een bedrijfsverzekeringsplan (pensioenplan, hospitalisatieverzekering, levensverzekering en invaliditeitsuitkeringen), voordelen in natura (het gebruik van een bedrijfswagen, gsm, tablet en internet) en de mogelijkheid om betalingen in incentive-aandelen op lange termijn te krijgen. De voorwaarden

zoals opgelegd door CRD4 en de Belgische bankenwet maakt dat de bezoldiging onderworpen is aan strikte voorwaarden.

De bezoldigingsstructuur en de niveaus van het bezoldigingsbeleid worden vastgelegd door de Raad van Bestuur op advies van het Remuneration Committee, met verwijzing naar de gepaste gebruikelijke vergoedingspraktijken van het Uitvoerend Bestuur en de benchmarking op de markt, en met de ondersteuning van gespecialiseerde consultancykantoren. Het beleid met betrekking tot de bezoldigingen volgde hetzelfde proces en dezelfde principes als vorig jaar. Hieraan worden in de komende jaren geen veranderingen verwacht.

Prestatiecriteria die worden gebruikt om variabele bezoldiging te bepalen

Het volledige proces hieronder wordt geauditeerd door de Inspection Générale.

Individuele prestaties

Een zelfbeoordeling wordt voorbereid door elk lid van het Directiecomité. Die beoordeling wordt nadien onderzocht door de Chief Executive Officer die in nauw overleg met de Voorzitter van

de Raad van Bestuur beslist over de score. Een globale beoordeling wordt ook opgesteld door de Risk & Compliance.

De individuele prestaties worden gedefinieerd als het behalen van persoonlijke doelstellingen en managementdoelstellingen zoals bepaald door de Raad van Bestuur.

Teamprestaties gebaseerd op Bancaire Key Performance Indicators (KPI's)

De collectieve prestaties zijn gebaseerd op Key Performance Indicators (KPI's) wat aantoont dat het Directiecomité optreedt als één Team. Elk jaar stelt de Bank een strategisch plan op, waaruit indicatoren worden afgeleid die het Directiecomité in staat stellen de prestaties van de Bank te meten en evalueren. De prestatiecriteria die voor elke business worden gemeten zijn: financiële resultaten, kostenbeheer, risicobeheer/compliance, ontwikkeling op lange termijn en maatschappelijk verantwoord ondernemen, people management. Op jaarbasis ontvangt het Directiecomité een score voor haar globale prestatie.

De evaluatieperiode tijdens dewelke de prestaties worden gemeten is van januari tot december van elk jaar. De methodes die worden gebruikt om de prestaties te evalueren tegenover de doelstellingen zijn zowel kwalitatief (klantentevredenheid, degelijk

risicobeheer, resultaten van de globale werknemersenquête, Team Motivation Barometer, people management, enz.) als kwantitatief (netto-bedrijfsresultaat, bruto-inkomen, evolutie van de cost of Risk toename van marktaandeel, enz.).

Toekomstige prestaties toegepast op het uitgesteld deel van de variabele bezoldiging

Het variabel deel van de bezoldiging is onderworpen aan uitstellingsprincipes waarbij het uitgesteld deel afhankelijk is van de toekomstige prestaties van het bedrijf en van een degelijk risicobeheer.

Bezoldiging van het jaar

Onderstaande tabel laat de bruto bezoldiging zien die werd uitbetaald of betaalbaar is aan de leden van het Directiecomité voor het jaar 2020, met inbegrip van voordelen in natura en bestuurdersvergoedingen.

In euros	2020		2019	
	Chief Executive Officer	Andere leden van het Uitvoerend Comité	Chief Executive Officer	Andere leden van het Uitvoerend Comité
Bezoldiging				
Vast	993 513	2 097 000	978 513	2 607 871
Contant deel van variabel	140 480	471 616	165 200	554 660
Uitgesteld deel van variabel	157 520	233 184	149 800	160 840
Meerjarige variabele vergoeding ⁽¹⁾	53 200	152 880	98 000	305 900
Bestuurdersvergoeding ⁽²⁾	113 016	333 516	107 516	307 516
Voordelen van alle aard ⁽³⁾	3 816	26 496	4 067	44 277
Pensioen, levensverzekering en wezenpensioen ⁽⁴⁾	292 350	268 015	329 227	266 638
Totaal	1 753 895	3 582 707	1 832 323	4 247 702

(1) Ten einde volledig in overeenstemming te zijn met de EU Richtlijn inzake kapitaalvereisten (CRD IV) welke van toepassing is op kredietinstellingen, is de aangeduide meerjarige variabele vergoeding het bedrag dat gerelateerd is aan de prestaties van het boekjaar en niet het bedrag toegewezen tijdens het boekjaar waarover gerapporteerd wordt. Vanaf 2016, teneinde volledig compliant te zijn met de EBA richtlijnen van 21 december 2016, wordt de meerjarige variabele vergoeding openbaar gemaakt rekening houdende met de reële waarde op het moment dat de vergoeding werd toegekend

(2) Ten einde volledig in overeenstemming te zijn met artikel 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werden de zitpenningen, ontvangen in de controlled perimeter toegevoegd

(3) De leden van het Uitvoerend Comité hebben elk een bedrijfswagen en een mobiele telefoon

(4) Voor pensioenplannen met vaste bijdragen voor pensioenplannen met vaste toezegging: som van werkgeversbijdragen

Informatie over de meerjarige variabele vergoeding

2016, 2017, 2018, 2019 en 2020

Het Contingent Sustainable and International Scheme ('CSIS'), werd ontworpen, om Material Risk Takers, aangeduid als sleutelfiguur binnen de BNP Paribas Groep, te belonen voor hun prestaties, in lijn met de Europese regelgeving, voor zover dat deze prestaties overeenkomen met de lange termijn belangen van BNP Paribas Groep. CSIS heeft als doel het op één lijn brengen van de beloning en voorzichtig risicobeheer. Zoals opgelegd door de Capital Requirements Directive 4 (CRD4), voorziet het plan CSIS dat de toekenning volledig geannuleerd kan worden zodanig dat de kredietkwaliteit van de BNP Paribas Groep gegarandeerd blijft.

Bijgevolg zullen de betalingen, zoals voorzien onder CSIS, geannuleerd worden als de CET1-ratio van de BNP Paribas Groep, op enig moment tijdens de looptijd van het plan, daalt onder 7% of indien BNP Paribas Groep onderwerp uitmaakt van een procedure tot ontbinding.

Bijkomend, teneinde de groeiambitie van BNP Paribas Groep te weerspiegelen, rekening houdende met de:

- toe te kennen:
 - 85% van de toekenning gebaseerd op de operationele resultaten van de Groep ('Group Performance Indicator – GPI');
 - 15% van de toekenning gebaseerd op de resultaten van Corporate Social Responsibility 'CSR', waarbij het essentieel geacht wordt dat de Groep op alle niveaus en op een significante manier, de sociale, economische en milieubewuste verantwoordelijkheid promoot; en
- alle betalingen in het plan te onderwerpen aan de voorwaarde dat de inkomsten voor belastingen van BNP Paribas Groep positief zijn.

De toekenning van CSIS gebeurt onder de vorm van een cash bedrag uitgedrukt in de lokale munteenheid ('de nominale waarde van het instrument') met recht op een interest ('interestwaarde').

Voor het plan 2016 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2017 en eindigt op 1 januari 2022. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2022 en 30 juni 2022. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2022 tot 30 juni 2022. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 2,19%.

Voor het plan 2017 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2018 en eindigt op 1 januari 2023. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2023 en 30 juni 2023. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2023 tot 30 juni 2023. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 1,25%.

Voor het plan 2018 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2019 en eindigt op 1 januari 2024. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2024 en 30 juni 2024. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2024 tot 30 juni 2024. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 2,09%;

Voor het plan 2019 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2020 en eindigt op 1 januari 2025. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2025 en 30 juni 2025. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2025 tot 30 juni 2025. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 1,1%;

Voor het plan 2020 start de toekenningsperiode op 1 januari 2021 en eindigt op 1 januari 2026. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2026 en 30 juni 2026. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2026 tot 30 juni 2026. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 0,8%.

Informatie over verbrekingsvergoeding

Tijdens het jaar 2020 werden er geen verbrekingsvergoedingen betaald aan de leden van het Directiecomité.

Relaties met managers op sleutelposities

Op 31 december 2020, bedroeg het totaal aan openstaande leningen en garanties, toegekend aan leden van de Raad van Bestuur en hun naaste familieleden, EUR 3,2 miljoen. Deze leningen en garanties vertegenwoordigen normale transacties, uitgevoerd aan normale markt -en/of klantenvoorwaarden.

7.g Andere verbonden partijen

Overige verbonden partijen van BNP Paribas Fortis omvatten:

- BNP Paribas en alle dochtermaatschappijen die controle uitoefenen over BNP Paribas Fortis;
- geconsolideerde vennootschappen van BNP Paribas Fortis (inclusief entiteiten die geconsolideerd worden op basis van de vermogensmutatiemethode);
- en entiteiten die pensioenplannen beheren die aangeboden worden aan de werknemers van BNP Paribas Fortis.

Alle verrichtingen tussen BNP Paribas Fortis en de verbonden partijen worden marktconform uitgevoerd.

Relaties tussen geconsolideerde vennootschappen

Een lijst van geconsolideerde vennootschappen wordt verstrekt in toelichting 7.j 'Consolidatiekring'. Verrichtingen en uitstaande saldi tussen volledig geconsolideerde entiteiten van BNP Paribas Fortis worden geëlimineerd.

De volgende tabellen tonen de uitgevoerde transacties met de volgens vermogensmutatiemethode geconsolideerde entiteiten.

Uitstaande saldi van verrichtingen met verbonden partijen

In miljoenen euro's	31 december 2020			31 december 2019		
	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾
ACTIVA						
Zichtrekeningen	1 593	-	33	1 410	3	15
Leningen	4 714	93	230	32 193	584	284
Effecten	72	-	97	92	-	97
Overige activa	303	-	111	421	1	121
Totaal activa	6 682	93	471	34 116	588	517
VERPLICHTINGEN						
Zichtrekeningen	511	99	461	471	92	455
Andere deposito's	21 622	30	1 408	31 974	41	1 779
Schuldbewijzen	501	-	25	616	-	48
Totaal verplichtingen	22 634	129	1 894	33 061	133	2 282
KREDIETS- EN GARANTIEVERBINTENISSEN						
Verstrekte kredietverbintenissen	523	43	63	48	48	63
Verstrekte garantieverbintenissen	5 920	2 106	82	6 259	2 505	67
Totaal krediets- en garantieverbintenissen	6 443	2 149	145	6 307	2 553	130

⁽¹⁾ Inclusief gecontroleerde maar niet materiële ondernemingen die worden geconsolideerd via de vermogensmutatiemethode

BNP Paribas Fortis voert ook handelsverrichtingen zoals derivaten (swaps, opties en forwards,...) en financiële instrumenten (aandelen, obligaties,...) uit met verbonden partijen.

Elementen uit de resultatenrekening met verbonden partijen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2020			Boekjaar 2019		
	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾
Rentebaten	321	6	6	820	5	6
Rentelasten	(657)	(4)	(6)	(1 136)	(5)	(9)
Commissiebatens	117	3	552	99	3	539
Commissielasten	(93)	-	(11)	(130)	-	(11)
Verleende diensten	3	-	-	4	-	-
Verkregen diensten	(21)	-	(3)	(62)	-	(2)
Lease-opbrengsten	42	-	12	65	-	12
Totaal	(288)	5	550	(340)	3	535

(1) Inclusief gecontroleerde maar niet materiële ondernemingen die worden geconsolideerd via de vermogensmutatiemethode

De entiteiten van BNP Paribas Fortis beheren bepaalde voordelen na uitdiensttreding die aangeboden worden aan de werknemers

BNP Paribas Fortis financiert een aantal pensioensregelingen die beheerd worden door AG Insurance, waarin BNP Paribas Fortis een deelneming bezit van 25%.

7.h Financiële instrumenten per looptijd

De onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de balans per contractuele looptijd voor contracten met een enkele vervaldag, en volgens kasstromen voor activa met verschillende aflossingsdata.

De bron van de gegevens in deze tabel is identiek aan die voor het opstellen van de normatieve liquiditeitsrapporten (zoals de 'Liquidity Coverage Ratio' of de 'Net Stable Funding Ratio').

Financiële verplichtingen worden voornamelijk geclassificeerd onder de rubriek 'op zicht' gezien het belang van zichtdeposito's en spaardeposito's, terwijl financiële activa meestal worden vermeld onder de rubriek 'meer dan een jaar' als gevolg van de lange looptijden van termijn- en hypothecaire leningen.

De looptijden van de 'handelsportefeuille' transacties die gerapporteerd worden onder financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening worden beschouwd als 'onbepaald' voor zover deze instrumenten bestemd zijn om te worden verkocht of afgelost vóór hun contractuele vervaldag.

De looptijden van afdekkingsderivaten en de herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico worden ook als 'onbepaald' beschouwd.

In miljoenen euro's, op 31 december 2020	Onbepaald	'Overnight' en onmiddellijk opvraagbaar	Kleiner dan 1 maand (excl. 'overnight')	1 tot 3 maanden	3 maanden tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	-	50 074	-	-	-	-	-	50 074
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	12 266	-	2 519	369	1 956	702	20	17 832
Financiële afdekkingsderivaten	3 178	-	-	-	-	-	-	3 178
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	2 712	-	-	-	-	-	-	2 712
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	313	-	82	178	1 282	4 128	3 790	9 773
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	4 996	13 267	12 327	27 909	80 429	71 728	210 656
Financiële activa per looptijd	18 469	55 070	15 868	12 874	31 147	85 259	75 538	294 225
Deposito's van centrale banken	-	71	-	-	-	-	-	71
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	8 802	-	12 139	520	1 265	2 261	1 000	25 987
Financiële afdekkingsderivaten	5 257	-	-	-	-	-	-	5 257
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	1 449	-	-	-	-	-	-	1 449
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	-	175 669	12 138	13 024	14 479	40 617	3 218	259 145
Financiële verplichtingen per looptijd	15 508	175 740	24 277	13 544	15 744	42 878	4 218	291 909

In miljoenen euro's, op 31 december 2019	Onbepaald	'Overnight' en onmiddellijk opvraagbaar	Kleiner dan 1 maand (excl. 'overnight')	1 tot 3 maanden	3 maanden tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	-	4 399	-	-	-	-	-	4 399
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	11 885	-	2 302	919	2 138	586	66	17 896
Financiële afdekkingsderivaten	2 500	-	-	-	-	-	-	2 500
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	2 113	-	-	-	-	-	-	2 113
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	329	-	147	111	368	4 325	3 522	8 802
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	4 717	37 692	12 360	30 510	80 938	70 500	236 717
Financiële activa per looptijd	16 827	9 116	40 141	13 390	33 016	85 849	74 088	272 427
Deposito's van centrale banken	-	709	-	-	-	-	-	709
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	8 277	5	8 072	1 882	2 004	2 182	1 396	23 818
Financiële afdekkingsderivaten	5 838	-	-	-	-	-	-	5 838
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	1 008	-	-	-	-	-	-	1 008
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	-	161 744	13 745	20 576	20 627	18 813	4 017	239 522
Financiële verplichtingen per looptijd	15 123	162 458	21 817	22 458	22 631	20 995	5 413	270 895

7i Reële waarde van financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs

De informatie verstrekt in deze toelichting dient met de grootste voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd om volgende redenen:

- deze reële waarden zijn een schatting van de waarde van de relevante instrumenten op 31 december 2020. Zij kunnen van dag tot dag schommelen als gevolg van wijzigingen in diverse parameters, zoals rentevoeten en de kredietwaardigheid van de tegenpartij. Meer bepaald kunnen zij in belangrijke mate verschillen van de werkelijk ontvangen of betaalde bedragen op de vervaldag van het instrument. In de meeste gevallen is het niet de bedoeling de reële waarde onmiddellijk te realiseren en in de praktijk is dit mogelijk ook niet het geval. Als gevolg daarvan vertegenwoordigt de reële waarde niet de werkelijke waarde van het instrument voor BNP Paribas Fortis in het perspectief van de continuïteit van de activiteit;
- de meeste van deze reële waarden zijn niet zinvol en worden daarom niet in aanmerking genomen bij het beheer van de commerciële bancaire activiteiten waarbij deze instrumenten gebruikt worden;
- de schatting van de reële waarde voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen historische kostprijs vereist veelal het gebruik van modelleringstechnieken, hypothesen en veronderstellingen die van bank tot bank kunnen verschillen. Dit betekent dat vergelijkingen van reële waarden van financiële instrumenten gewaardeerd aan historische kostprijs gepubliceerd door verschillende banken niet betekenisvol kunnen zijn;
- de reële waarden die in de tabel hieronder worden getoond bevatten niet de reële waarden van financiële leaseovereenkomsten, niet-financiële instrumenten zoals materiële vaste activa, goodwill en overige immateriële activa zoals de waarde toegekend aan portefeuilles met onmiddellijk opvraagbare deposito's of klantenrelaties. Bijgevolg dienen deze reële waarden niet beschouwd te worden als de actuele bijdrage van de betrokken instrumenten tot de globale waardering van BNP Paribas Fortis.

31 december 2020 In miljoenen euro's	Geschatte reële waarde				Boekwaarde
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total	
FINANCIËLE ACTIVA					
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen en klanten ⁽¹⁾	-	14 357	169 360	183 717	178 675
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 4.e)	11 640	1 864	146	13 650	13 383
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN					
Deposito's van kredietinstellingen en klanten	-	244 845	-	244 845	244 590
Schuldbewijzen (toelichting 4.h)	-	11 394	-	11 394	11 815
Achtergestelde schulden (toelichting 4.h)	-	2 740	-	2 740	2 740

31 december 2019 In miljoenen euro's	Geschatte reële waarde				Boekwaarde
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total	
FINANCIËLE ACTIVA					
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen en klanten ⁽¹⁾	-	39 973	171 582	211 555	206 225
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 4.e)	10 624	1 841	-	12 465	12 362
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN					
Deposito's van kredietinstellingen en klanten	-	225 213	-	225 213	224 834
Schuldbewijzen (toelichting 4.h)	-	11 822	-	11 822	11 918
Achtergestelde schulden (toelichting 4.h)	-	2 770	-	2 770	2 770

(1) Financiële leasing uitgesloten

BNP Paribas Fortis zorgt ervoor dat met de gebruikte waarderingstechnieken en veronderstellingen de reële waarde van financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op een consistente manier wordt gemeten binnen de Bank. Reële waarde is gebaseerd op in een actieve markt genoteerde prijzen voor zover deze beschikbaar zijn. In alle andere gevallen wordt de reële waarde bepaald op basis van waarderingstechnieken zoals het verdisconteren van toekomstige geschatte kasstromen voor leningen, verplichtingen en schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs of op basis van specifieke waarderingsmodellen voor overige financiële instrumenten zoals beschreven in toelichting 1 'Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paribas Fortis'. De beschrijving van de niveaus in de reële-waardehiërarchie is ook opgenomen in de grondslagen voor financiële verslaggeving (toelichting 1.f.9). Ingeval van leningen, verplichtingen en schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs met een initiële looptijd van minder dan één jaar (met inbegrip van onmiddellijk opeisbare deposito's) of voor de meeste gereguleerde spaarproducten, komt de reële waarde overeen met de boekwaarde. Deze instrumenten worden geclassificeerd in Niveau 2 met uitzondering van leningen aan klanten die in Niveau 3 geclassificeerd zijn.

7j Consolidatiekring

Benaming	Land	31 december 2020				31 december 2019			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
Consoliderende onderneming									
BNP Paribas Fortis	België								
België									
AG Insurance	België	VM	25,0%	25,0%		VM	25,0%	25,0%	
Alpha Crédit SA	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Belgium NV SA	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	E2
Axapta BNPP Benelux	België	VC	100,0%	99,9%	E1				
Bancontact Paytoniq Company	België	VM	22,5%	22,5%		VM	22,5%	22,5%	
Banking Funding Company SA	België	VM	33,5%	33,5%		VM	33,5%	33,5%	
Belgian Mobile ID	België	VM	15,0%	15,0%		VM	15,0%	15,0%	
BNP Paribas 3 Step IT Branch Belgium	België	VC	100,0%	12,8%		VM	100,0%	12,8%	E2
BNP Paribas Fortis Factor NV SA	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Fortis Private Equity Belgium NV	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Fortis Private Equity Expansion	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Fortis Private Equity Management	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Lease Group Belgium	België	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Fortis Film Finance	België	VC	99,0%	99,0%		VC	99,0%	99,0%	
bpost bank	België	VM 1	50,0%	50,0%		VM 1	50,0%	50,0%	
CNH Industrial Capital Europe Belgium Branch	België	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
Credissimo	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Credissimo Hainaut SA	België	VC	99,7%	99,7%		VC	99,7%	99,7%	
Crédit pour Habitations Sociales	België	VC	81,7%	81,7%		VC	81,7%	81,7%	
Eos Aremas Belgium SA/NV	België	VM	49,9%	49,9%		VM	49,9%	49,9%	
Epimede	België	VM (s)				VM			
Es-Finance	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Fortis Lease Belgium	België	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
FScholen	België	VM 1	50,0%	50,0%		VM 1	50,0%	50,0%	
Immo Beaulieu	België	VM			S2	VM	25,0%	25,0%	
Immobilière Sauvenière SA	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Diversen

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s) Gestructureerde entiteiten

Benaming	Land	31 december 2020				31 december 2019			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
Private Equity investeringen (a)	België	FV				FV			
Isabel SA NV	België	VM	25,3%	25,3%		VM	25,3%	25,3%	
Locadif	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Microstart	België	VC	70,3%	76,8%		VC	70,3%	76,8%	V1
Sowo Invest SA NV	België	VC	87,5%	87,5%		VC	87,5%	87,5%	

België - Special Purpose Entities

Bass Master Issuer NV	België	VC				VC			
Esmée Master Issuer	België	VC				VC			
FL Zeebrugge	België	VC				VC			

Luxemburg

Arval Luxembourg SA	Luxemburg	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BGL BNP Paribas	Luxemburg	VC	50,0%	50,0%		VC	50,0%	50,0%	
BNP Paribas Fortis Funding SA	Luxemburg	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Lease Group Luxembourg SA	Luxemburg	VC	100,0%	50,0%		VC	100,0%	50,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions	Luxemburg	VC	50,0%	25,0%		VC	50,0%	25,0%	
Cardif Lux Vie	Luxemburg	VM	33,3%	16,7%		VM	33,3%	16,7%	
Cofhylux SA	Luxemburg	VC	100,0%	50,0%		VC	100,0%	50,0%	
Plagefin SA	Luxemburg								S4
Kreafin Group SA	Luxemburg	VM	28,0%	14,0%					
Visalux	Luxemburg	VM	25,3%	12,7%		VM	25,3%	12,7%	V4

Luxemburg - Special Purpose Entities

Elimmo SARL	Luxemburg								S3
-------------	-----------	--	--	--	--	--	--	--	----

Rest van de wereld

All In One Vermietung GmbH	Oostenrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Aprolis Finance	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
Artegy	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Diversen

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s) Gestructureerde entiteiten

Benaming	Land	31 december 2020				31 december 2019			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
Artel	Frankrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval AB	Zweden	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval AS	Denemarken	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval AS Norway	Noorwegen	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	E1
Arval Austria GmbH	Oostenrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Benelux BV	Nederland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Brasil LTDA	Brazilië	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval BV	Nederland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval CZ SRO	Tsjechische Republiek	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Deutschland GmbH	Duitsland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Fleet Services	Frankrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Fuhrparkmanagement GmbH	Duitsland	VC	100,0%	99,9%	E3				
Arval Hellas Car Rental SA	Griekenland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval India Private Ltd	Indië	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval LLC	Rusland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Magyarorszag KFT	Hongarije	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Maroc SA	Marokko	VC	66,7%	66,7%		VC	66,7%	66,7%	
Arval Oy	Finland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Relsa SPA	Chile	VM 1	50,0%	50,0%		VM 1	50,0%	50,0%	
Arval Schweiz AG	Switserland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease	Frankrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Aluger Operational Automoveis SA	Portugal	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Italia SPA	Italië	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Polska SP ZOO	Polen	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Romania SRL	Roemenië	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease SA	Spanje	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Slovakia SRO	Slowakije	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Trading	Frankrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval UK Group Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval UK Leasing Services Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval UK Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Bantas Nakit AS	Turkije	VM 1	33,3%	16,7%		VM 1	33,3%	16,7%	
BGL BNP Paribas SA Zweigniederlassung Deutschland	Duitsland	VC	100,0%	50,0%		VC	100,0%	50,0%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Diversen

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s) Gestructureerde entiteiten

Benaming	Land	31 december 2020				31 december 2019			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
BNL Leasing SPA	Italië	VM	26,2%	6,5%		VM	26,2%	6,5%	E2
BNP Paribas 3 STEP IT - (Ex- Arius)	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	V2
BNP Paribas 3 Step IT Branch Germany	Duitsland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	E2
BNP Paribas 3 Step IT Branch Italy	Italië	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	E2
BNP Paribas 3 Step IT Branch Netherlands	Nederland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	E2
BNP Paribas 3 Step It Branch UK	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	E2
BNP Paribas Commercial Finance Limited	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Factor AS	Denemarken	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Factor GmbH	Duitsland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Finansal Kiralama AS	Turkije	VC	100,0%	26,1%		VC	100,0%	26,1%	
BNP Paribas Fortis (Romania branch)	Roemenië								S1
BNP Paribas Fortis (Spain branch)	Spanje	VC	100,0%	100,0%		VC	100,0%	100,0%	
BNP Paribas Fortis (USA branch)	Verenigde Staten	VC	100,0%	100,0%		VC	100,0%	100,0%	
BNP Paribas Fortis Yatirimlar Holding AS	Turkije	VC	100,0%	100,0%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Lease Group	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group ifn SA	Roemenië	VC	99,9%	24,9%		VC	99,9%	24,9%	
BNP Paribas Lease Group Leasing Solutions SPA	Italië	VM	26,2%	6,5%		VM	26,2%	6,5%	
BNP Paribas Lease Group Milan Branch	Italië	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group PLC	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group Rentals Limited	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group SA Zweigniederlassung Deutschland	Duitsland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group Sa Portugal Branch	Portugal	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group Sa Sucursal En Espana	Spanje	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group SP ZOO	Polen	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions Limited	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions NV	Nederland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions Suisse SA	Switserland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Asset Management Holding	Frankrijk	VM	33,3%	30,9%		VM	33,3%	30,9%	
BNPP Bank Polska SA	Polen	VM	24,1%	24,1%		VM	24,1%	24,1%	
BNPP Factor AB	Zweden	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNPP Factor NV	Nederland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNPP Factoring Support	Nederland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNPP Fleet Holdings Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s) Gestructureerde entiteiten

Diversen

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten

Benaming	Land	31 december 2020				31 december 2019			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
BNPP Lease Group GmbH & Co KG	Oostenrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Leasing Solution AS	Noorwegen	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Rental Solutions Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Rental Solutions SPA	Italië	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Cetelem Renting	Frankrijk								S4
Claas Financial Services	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
Claas Financial Services Germany Branch	Duitsland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Claas Financial Services Italy Branch	Italië	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Claas Financial Services Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
Claas Financial Services Sas Branch In Poland	Polen	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Claas Financial Services, SAS, SE Spain Branch	Spanje	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
CMV Mediforce	Frankrijk				S4	VC	100,0%	25,0%	
CNH Industrial Capital Europe GmbH	Oostenrijk	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe	Frankrijk	VC	50,1%	12,5%		VC	50,1%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe Bv	Nederland	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe Italy Branch	Italië	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe Poland Branch	Polen	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe SAS Germany Branch	Duitsland	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe Sucursal En Espana	Spanje	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
Cofiparc	Frankrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Commercial Vehicle Finance Limited	Verenigd Koninkrijk				S1	VC	100,0%	25,0%	
Folea Grundstücksverwaltungs und Vermietungs GmbH & Co	Duitsland	VC	94,0%	1,5%		VC	94,0%	1,5%	
Fortis Lease	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Fortis Lease Deutschland GmbH	Duitsland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Fortis Lease Iberia SA	Spanje	VC	100,0%	41,0%		VC	100,0%	41,0%	
Fortis Lease Portugal	Portugal	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Fortis Lease UK Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Fortis Vastgoedlease BV	Nederland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Greenval Insurance DAC	Ierland	VC	100,0%	99,9%	E2				
Heffiq Heftruck Verhuur BV	Nederland	VC	50,1%	12,5%		VC	50,1%	12,5%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Diversen

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening
- (s) Gestructureerde entiteiten

Benaming	Land	31 december 2020				31 december 2019			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
JCB Finance	Frankrijk	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
JCB Finance Holdings Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	50,1%	12,5%		VC	50,1%	12,5%	
JCB Finance SAS Italy Branch	Italië	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
JCB Finance SAS Zweigniederlassung Deutschland	Duitsland	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
Louveo	Frankrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Manitou Finance Limited	Verenigd Koninkrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
MGF (Ex- MFF)	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
MGF German Branch	Duitsland	VC	100,0%	12,8%	E2				
MGF Italy Branch	Italië	VC	100,0%	12,8%	E2				
Public Location Longue Durée	Frankrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
RD Leasing IFN SA	Roemenië	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Same Deutz Fahr Finance	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
TEB Arval Arac Filo Kiralama AS	Turkije	VC	100,0%	74,9%		VC	100,0%	74,9%	
TEB Faktoring AS	Turkije	VC	100,0%	48,7%		VC	100,0%	48,7%	
TEB Holding AS	Turkije	VC	50,0%	49,9%		VC	50,0%	49,9%	
TEB Portfoy Yonetimi AS	Turkije				S3	VC	79,6%	39,1%	
TEB Sh A	Servië	VC	100,0%	49,9%		VC	100,0%	49,9%	
TEB Yatirim Menkul Degerler AS	Turkije	VC	100,0%	48,7%		VC	100,0%	48,7%	
Turk Ekonomi Bankasi AS	Turkije	VC	76,2%	48,7%		VC	76,2%	48,7%	
Von Essen Bank GmbH	Duitsland								S2

Reste du monde - Entités Structurées

Scaldis Capital Limited	Jersey				S3	IG
-------------------------	--------	--	--	--	----	----

(a) Op 31 december 2020, 12 Private Equity investeringsentiteiten versus 11 entiteiten op 31 december 2019

Nieuw in de consolidatiekring (E)	Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)	Diversen
E1 Overschrijding drempels	V1 Bijkomende acquisitie	D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten
E2 Toevoeging	V2 Gedeeltelijke verkoop	
E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis	V3 Verwatering	
	V4 Stijging in %	
Uit de consolidatiekring (S)	Prudentiële consolidatiekring	
S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)	1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.	
S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis	VC Volledige consolidatie	
S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels	VM Vermogensmutatiemethode	
S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva	FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	
	(s) Gestructureerde entiteiten	

7k Vergoedingen betaald aan de statutaire bedrijfsrevisoren

Vanaf boekjaar 2018 worden alle auditwerkzaamheden nu door PwC als enige revisor van de Bank uitgevoerd.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de honoraria die aan de revisoren (PwC, Deloitte, Mazars en anderen) van alle geconsolideerde entiteiten zijn betaald.

Exclusief belastingen, in duizenden euro's	Boekjaar 2020						Boekjaar 2019					
	PwC		Andere		Totaal		PwC		Andere		Totaal	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Audit												
Statutaire audits	1 650	90%	5 389	82%	7 039	84%	1 639	77%	5 539	89%	7 178	86%
- BNP Paribas Fortis	1 166	64%	-	0%	1 166	14%	1 152	54%	10	0%	1 162	14%
- Geconsolideerde dochterondernemingen	484	26%	5 389	82%	5 873	70%	487	23%	5 529	89%	6 016	72%
Andere diensten dan statutaire audits	189	10%	1 148	18%	1 337	16%	479	23%	718	11%	1 197	14%
- BNP Paribas Fortis	153	8%	312	5%	465	6%	236	11%	6	0%	242	3%
- Geconsolideerde dochterondernemingen	36	2%	836	13%	872	10%	243	12%	712	11%	955	11%
TOTAAL	1 839	100%	6 537	100%	8 376	100%	2 118	100%	6 257	100%	8 375	100%

De honoraria betaald aan de verschillende netwerken van Commissarissen verschillend van zij die de geconsolideerde en niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis (voornamelijk Deloitte en Mazars) certificeren, zoals weergegeven in bovenstaande tabel, bedragen EUR 6 537 000 voor het jaar 2020.

De daling met EUR 140 000 van de honoraria voor de audit van de financiële staten voor de geconsolideerde entiteiten houdt voornamelijk verband met een aantal specifieke missies die in 2019 binnen BGL zijn uitgevoerd.

In 2020 wordt de daling van de non-audit diensten van PwC met EUR 290 000 verklaard door:

- een daling van dit soort missies die in 2020 binnen BNP Paribas Fortis werden uitgevoerd;
- een belangrijke missie binnen BGL in 2019 naar aanleiding van ABN AMRO;

- een uitstel tot 2021 van een aantal missies naar de verschillende entiteiten als gevolg van de wereldwijde gezondheidssituatie in 2020.

In 2020 wordt de verhoging met EUR 430 000 van andere diensten dan de audit van de financiële staten van de andere Commissarissen (Deloitte en Mazars) verklaard door:

- een specifieke missie "Compliance en Anti-witwaspraktijken" van Deloitte binnen BNP Paribas Fortis;
- een belangrijke controle van de geconsolideerde en gecombineerde financiële staten die Mazars heeft verstrekt bij Arval Service Lease voor de uitvoering van een EMTN-programma (Euro Medium Term Note);
- Deze stijgingen worden voornamelijk gecompenseerd door een aanzienlijke daling van de uitzonderlijke missies die Deloitte in 2019 heeft uitgevoerd bij verschillende entiteiten van BNP Paribas Fortis.

7l Gebeurtenissen na de verslagperiode

Na balansdatum hebben geen materiële gebeurtenissen plaatsgevonden die aanpassingen zouden vereisen aan de Geconsolideerde Jaarrekening op 31 december 2020.

RISICOBEBEER EN KAPITAALVEREISTEN

INLEIDING

De informatie, die in dit hoofdstuk wordt gepresenteerd, weerspiegelt de risico's waaraan BNP Paribas Fortis is blootgesteld. Er wordt een overzicht gegeven van de risicobeheerorganisatie van BNP Paribas Fortis, evenals een kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving van de risicopositie van BNP Paribas Fortis aan het eind van 2020.

De risicomaatstaven van BNP Paribas Fortis worden gepresenteerd volgens de grondslagen van Basel III. Deze risico's, berekend met behulp van methoden die zijn goedgekeurd door de Belgische toezichthouder, i.e. de Nationale Bank van België (NBB) en door de Europese toezichthouder, i.e. de Europese Centrale Bank (ECB), worden voor zover mogelijk gemeten en beheerd volgens de methodologie die bij BNP Paribas wordt toegepast door Risk. Een meer gedetailleerd beeld van het BNP Paribas Risk Fortis' Management en de risico's waaraan het is blootgesteld volgens de Pillar 3 vereisten wordt gegeven in de 'Pillar 3 disclosure'.

Nadere informatie over de wijze waarop BNP Paribas Groep de risico's die voortvloeien uit de bankactiviteiten beheert en meet, zijn te vinden in het registratiedocument en in het financiële jaarverslag 2020 van BNP Paribas.

1 RISICOBEEHEERORGANISATIE

1.a Missie en organisatie

Risicobeheer is binnen het bankbedrijf een cruciale activiteit. Bij BNP Paribas Groep zijn de operationele methoden en procedures binnen de hele organisatie gericht op een effectieve aanpak hiervan. Het toezicht op het totale proces berust hoofdzakelijk bij de Risk afdeling die verantwoordelijk is voor het meten en beheren van de risico's op groepsniveau. Risk is onafhankelijk van de divisies, Business Lines en regio's en rapporteert rechtstreeks aan het Uitvoerend Bestuur op groepsniveau.

De richtlijnen voor de missie en organisatie van de Risicoafdeling van BNP Paribas Fortis zijn in overeenstemming :

- met de missie van BNP Paribas Risk :
 - het management van BNP Paribas Fortis adviseren over risicotolerantie en -beleid ;
 - een bijdrage leveren als 'tweede paar ogen', zodat door BNP Paribas Fortis genomen risico's passen binnen haar beleid en verenigbaar zijn met haar doelstellingen ten aanzien van winstgevendheid en solvabiliteit ;
 - aan het management van BNP Paribas Fortis, het management van de kernsegmenten (core businesses) en het speciale comité van de Raad van Bestuur verslag uitbrengen en waarschuwen over de status van de risico's waaraan de Bank blootstaat ;
 - het waarborgen van de naleving van de bankregels op het gebied van risico, in overleg met andere betrokken groepsfuncties.
- en haar organisatorische uitgangspunten :
 - één geïntegreerde Risk -entiteit ('Single Integrated Risk entity'), verantwoordelijk voor risico-aspecten binnen alle bedrijfssonderdelen ;
 - onafhankelijk van het management van de business lines ;
 - georganiseerd volgens lokale en wereldwijde rapportage-lijnen (matrixprincipe).

De RISK afdeling van BNP Paribas Fortis is sinds november 2009 geïntegreerd binnen de Risk functie van BNP Paribas. De Chief Risk Officer (CRO) van BNP Paribas Fortis is lid van het Directiecomité en heeft ook een rapporteringslijn naar het hoofd van Risk Domestic Markets van BNP Paribas. De CRO heeft geen hiërarchische band met de bedrijfs- of landshoofden. Het doel van deze positionering is :

- het verzekeren van objectieve risicocontrole ;
- ervoor zorgen dat tijdig, objectieve en volledige informatie wordt verstrekt in het geval van een verhoogd risico ;

- het handhaven van één set van hoogwaardige normen voor risicobeheer binnen de Bank ;
- ervoor zorgen dat risk professionals methoden en procedures van de hoogste kwaliteit blijven ontwikkelen in lijn met de 'best practice' van de internationale concurrentie.

De CRO geeft leiding aan de verschillende Risk functies :

- Risk Enterprise Risk Architecture is verantwoordelijk voor de prudentiële zaken, risk analytics & modelling, risk strategic analysis, reporting & provisioning, risk ALM - treasury & liquidity ;
- Risk CIB is verantwoordelijk voor het verstrekken van volledige transparantie en dynamische analyses over de markt- en tegenpartijrisico's voor alle businesses van BNP Paribas Fortis, alsook over de kredietrisico's op kredietinstellingen, overheden en op ondernemingen behorende bij BNP Paribas Fortis CIB ;
- Risk Belgian Retail Banking is verantwoordelijk voor het beheer van kredietrisico's die voortkomen uit alle business lines binnen het domein van BNP Paribas Fortis (Retail & Private Banking Belgium, Corporate Banking excl. CIB) ;
- Risk Function COO is verantwoordelijk voor de permanente operationele controle (verzekeren de tweedelijnscontrole van de Risk function en van de bedrijfscontinuïteit), het Risk Operating Office (coördinatie van ondersteunende functies die niet tot de kernactiviteiten behoren), communicatie en het RISK Strategy Team dat de leiding heeft over het vormgeven van de projecten in verandering in de RISK Function en van de link met Agile Impulse ;
- Tribe Risk & Credits is een nieuwe entiteit die vanaf juli 2020 is opgericht in de algehele Agile Impulse-context. Het is verantwoordelijk voor producten, processen, IT-middelen en gegevens met betrekking tot krediet- en risicobeheer ;
- Risk IRC (Independent Review & Control) is verantwoordelijk voor het onafhankelijk bekijken van krediet-, markt-, tegenpartij- en verzekeringsrisico alsook operationeel risico ;
- Risk ORC (Operational Risk & Control) : coördineert het beleid in het toezicht op de operationele permanente controle en coördineert de verdere implementatie van de interne controle doorheen de organisatie in overeenstemming met de NBB circulaire betreffende interne controle en met de BNP Paribas Groep procedures ;
- Risk DPO (Data Protection Officer) is verantwoordelijk voor het beheer van de conformiteit met de regelgevende vereisten in het kader van de bescherming van de persoonlijke data.

Buiten België, en naast de bestaande nationale en internationale rapportagelijnen, rapporteren de CRO's van de bedrijven die onderdeel blijven van BNP Paribas Fortis aan de CRO van BNP Paribas Fortis om te waarborgen dat interne en externe regels afdoende worden nageleefd.

Het basisprincipe voor het totale risicobeheer van de Bank (dat alle soorten risico betreft, met inbegrip van krediet-, markt-, tegenpartij-, liquiditeitsrisico, operationeel risico, etc.) is de dubbele bescherming zoals beschreven in het door het Directiecomité en het Audit, Risk & Compliance Committee goedgekeurde risicobeleid van BNP Paribas Fortis.

De primaire verantwoordelijkheid voor risico's berust bij de businesses (de eerste verdedigingslinie), die verantwoordelijk zijn voor het goedkeuren, bewaken en beheren van de risico's die voortvloeien uit hun activiteiten.

Als 'tweede paar ogen' helpt de RISK functie waarborgen dat de risico's die de Bank aangaat in overeenstemming en verenigbaar zijn met haar beleid. Ze vormt als zodanig de tweede verdedigingslinie, in lijn met de hierboven beschreven missie. Hierdoor draagt zij sterk bij aan een gezamenlijke besluitvorming met de business en versterkt ze de nadruk op risicobewaking en -beheersing.

1.b De risicocomités van BNP Paribas Fortis

- Risk Committee (RC) : in overeenstemming met artikel 27 van de Belgische Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk riskcomité op te richten om de raad van bestuur bij te staan bij risico gerelateerde kwesties. Vóór de Belgische Bankwet van kracht werd, was het riskcomité een onderdeel van het ARCC. Het riskcomité zal de raad van bestuur op diens verzoek bijstaan (en aanbevelingen formuleren) bij alle risico gerelateerde kwesties. Daarnaast worden verscheidene speciale bevoegdheden van het riskcomité uiteengezet in artikel 29 van de Belgische Bankwet en hierna opgesomd : (i) risicotolerantie, (ii) prijsbepaling en (iii) remuneratiebeleid.
- Central Credit Committee : het hoogste kredietcomité van BNP Paribas Fortis, dat optreedt binnen de bevoegdheden die zijn gedelegeerd aan haar leden (CEO en hoofden van de business lines samen met de CRO en andere senior risicofunctionarissen) ; ziet er op toe dat kredietbeslissingen op het niveau van de klant worden genomen binnen de grenzen van het gewenste kredietrisicoprofiel, het geformuleerde kredietbeleid en de wettelijke kredietrestricties die gelden voor de Bank.
- Capital Markets Risk Committee : bepaalt en formuleert de risicostrategie, het risicobeleid, de methodes en de drempels voor de kapitaalmarktactiviteiten, met inbegrip van beleggingsportefeuilles, op activiteits- en transactieniveau en ziet toe op de naleving hiervan.
- Risk Policy Committee : bepaalt het risicoprofiel op portefeuilleniveau, keurt procedures goed, evalueert risicoposities, conform de marktomstandigheden, de bedrijfsstrategie en de verwachte winstgevendheid en het implementeert risicobeslissingen.
- Bank Asset en Liability Committee : is verantwoordelijk voor het beheer van de liquiditeitspositie en het rente- en valutarisico van de Bank.
- Internal Control Committee (ICC) : verantwoordelijk voor het beheer van het operationele permanent controlekader, operationele risico's en het non-compliancerisico. Het ICC geeft entiteiten en controlefuncties de mogelijkheid dergelijke risico's te signaleren en te debatteren over de meest significante operationele risico's, non-compliancerisico en zwakheden in het permanent controlekader.
- Provision Committee : neemt de definitieve beslissingen over de geconsolideerde voorzieningen en bijzondere waardeverminderingen.
- Exceptional Transactions Committee : beoordelen uitzonderlijke transacties en keuren deze goed.
- New Activity Committee : beoordelen nieuwe activiteiten en producten, inclusief ingrijpende veranderingen in bestaande activiteiten, en keuren deze goed.

2 RISICOMETING EN -CATEGORIEËN

2.a Risicometing

Risicometing is een cruciale stap in het risicobeheerproces.

Voor het beoordelen en meten van risico's gebruikt BNP Paribas Fortis verschillende kwalitatieve en/of kwantitatieve methodes. Deze variëren van regelmatige rapportages over onderwerpen zoals risicoconcentratie en kwalitatieve en kwantitatieve portefeuilleoverzichten tot meer complexe kwantitatieve risicomodellen voor het bepalen van interne risicoparameters zoals de 'probability of default' (kans dat debiteuren in gebreke blijven), 'loss given default' (verlies bij wanbetaling), 'exposure at default' (uitstaand kredietrisico bij wanbetaling), 'expected loss' (verwacht verlies voor kredietrisico) en 'Value at Risk' (voor marktrisico).

Om de effectiviteit en consistentie te garanderen, wordt bij de ontwikkeling, de toetsing en de validatie van deze modellen uitgegaan van voor de gehele Bank geldende standaarden.

De waargenomen risicoparameters, de stresstesten en de verwachtingen op basis van modellen worden vervolgens vergeleken met een raamwerk van limieten en risicorichtlijnen.

Uiteindelijk worden al deze risicometingen en stresstesten samengebracht in Risk Dashboards, die een algemeen overzicht geven voor het topmanagement. Deze algemene overzichten dienen om weloverwogen beslissingen te onderbouwen en worden continu verbeterd.

2.b Risicoclassificatie

De hieronder beschreven risicocategorieën ontwikkelen zich in lijn met de methodologische ontwikkelingen bij BNP Paribas en de vereisten van de toezichthouders.

Krediet- en tegenpartijrisico

Het kredietrisico is het risico van een verlies op financiële activa (bestaand of potentieel, uit hoofde van verstrekte verbintenissen) als gevolg van een verandering in de kredietwaardigheid van de debiteuren van de Bank, die er uiteindelijk toe kan leiden dat debiteuren in gebreke blijven. De kans dat een debiteur in gebreke blijft en het verwachte realiseerbare bedrag voor de lening of vordering indien de debiteur in gebreke blijft, zijn belangrijke elementen van de beoordeling van de kredietkwaliteit.

Het kredietrisico wordt gemeten op portefeuilleniveau, waarbij rekening wordt gehouden met de correlatie tussen de waarde van de leningen en vorderingen waaruit de portefeuille bestaat.

Het tegenpartijrisico is het kredietrisico dat in de betalingstransacties tussen tegenpartijen zit vevat. Deze transacties bevatten doorgaans bilaterale contracten zoals 'over-the-counter'-derivatencontracten (OTC's) die ervoor zorgen dat de Bank potentieel wordt blootgesteld aan het risico op wanbetaling van de betrokken tegenpartij. De grootte van het bedrag van dat risico kan variëren in de tijd overeenkomstig de veranderende marktparameters die een impact hebben op de vervangingswaarde van de betrokken transacties of portefeuille.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico op waardeverlies (of het interest inkomensverlies bij renterisico's in gevallen waar de Bank optreedt als intermediair) ten gevolge van nadelige veranderingen in marktprijzen of marktparameters, al dan niet genoteerd in de markt.

In de markt genoteerde parameters omvatten, maar zijn niet beperkt tot, wisselkoersen, prijzen van effecten en grondstoffen (ofwel genoteerd ofwel verkregen door verwijzing naar een gelijksoortig actief), prijzen van derivaten en andere parameters die er rechtstreeks van kunnen afgeleid worden zoals rentevoeten, 'credit spreads', volatiliteit en impliciete correlaties of andere soortgelijke parameters.

Niet-genoteerde parameters zijn parameters gebaseerd op veronderstellingen zoals parameters gebruikt in modellen of gebaseerd op statistische of economische analyses, niet verifieerbaar in de markt.

Liquiditeit is een belangrijk onderdeel van marktrisico. In tijden van schaarse of geen liquiditeit, kunnen instrumenten of goederen niet verhandelbaar zijn of verhandelbaar maar niet aan hun geschatte waarde. Dit zou kunnen voortvloeiend uit bijvoorbeeld lage transactievolumes, wettelijke beperkingen of een groot onevenwicht tussen vraag naar en aanbod van bepaalde activa.

Het marktrisico gerelateerd aan bankactiviteiten omvat het risico op verlies op participaties aan de ene kant en rente- en wisselkoersrisico's voortvloeiend uit bemiddelingen van de Bank aan de andere kant.

Operationeel risico

Het operationele risico is het risico op verlies door inadequate of falende interne processen, of door externe gebeurtenissen hetzij opzettelijk, accidenteel of door de natuur. Het beheer van het operationele risico is gebaseerd op de analyse van de ketting 'oorzaak – gebeurtenis – gevolg'.

Interne processen die aanleiding geven tot een operationeel risico kunnen te maken hebben met werknemers en/of IT-systemen. Enkele voorbeelden van externe gebeurtenissen zijn overstromingen, brand, aardbevingen en terreuraanslagen. Krediet- of

marktgebeurtenissen zoals wanbetaling of waardeschommelingen vallen niet binnen het domein van operationele risico's.

Het operationele risico omvat fraude, personeelsrisico's, juridische risico's, non-compliancerisico's, fiscale risico's, informatiesysteemrisico's, gedragsrisico's (risico's gerelateerd aan het aanbieden van een ongepaste financiële dienst), risico's gelinkt aan mislukkingen in operationele processen met inbegrip van zowel lening procedures of model risico's als eender welke potentiële financiële gevolgen voortvloeiend uit het beheer reputatierisico.

Compliance- en reputatierisico

Het compliancerisico is het risico van juridische, administratieve of disciplinaire sancties, alsook de belangrijke financiële verliezen die een Bank kan lijden ten gevolge van de niet-naleving van wetten, reglementen, gedragscodes en praktijknormen van toepassing op bank- en financiële activiteiten, inclusief niet-naleving van instructies gegeven door een uitvoerend orgaan, met name in de toepassing van de richtlijnen uitgevaardigd door een toezicht-houdend orgaan.

Het compliancerisico is per definitie een onderdeel van het operationele risico. Doordat het compliancerisico meer gevolgen kan hebben dan alleen een financieel verlies en zelfs de reputatie van

de instelling kan schaden, behandelt de Bank het compliancerisico afzonderlijk.

Het reputatierisico is het risico van aantasting van het vertrouwen dat in een onderneming wordt gesteld door klanten, tegenpartijen, leveranciers, medewerkers, aandeelhouders, toezichthouders en andere belanghebbenden waarvan het vertrouwen voor de onderneming essentieel is om de dagelijkse activiteiten te kunnen uitoefenen.

Het reputatierisico wordt voornamelijk bepaald door alle andere risico's waaraan de Bank is blootgesteld.

ALM-risico (asset - liability management)

Het ALM-risico is het risico dat zich een verlies voordoet als gevolg van een ongelijkheid in de rentevoeten, de looptijden of de aard van activa en verplichtingen. Het ALM-risico heeft betrekking op niet-handelsportefeuilles en omvat voornamelijk het globale renterisico.

Liquiditeits- en herfinancieringsrisico

Het liquiditeits- en herfinancieringsrisico is het risico dat de Bank haar verplichtingen op een bepaalde plaats en in een specifieke valuta niet kan nakomen tegen een aanvaardbare prijs.

3 KAPITAALVEREISTEN

Raamwerk

Als kredietinstelling is BNP Paribas Fortis onderworpen aan het toezicht van regelgevende autoriteiten.

De Belgische Wet van 25 april 2014 over de stand van en het toezicht op de kredietinstellingen aligneert zich met het Europees regelgevingskader. De richtlijnen m.b.t. de kapitaalvereisten ('Capital Requirements Directive', CRD IV) is het wettelijk kader voor het toezicht op kredietinstellingen in alle lidstaten van de Europese Unie en vormt de basis voor het 'Single Supervisory Mechanism' (SSM) dat is samengesteld uit de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale bevoegde instanties, zoals de Nationale Bank van België (NBB). De regelgeving m.b.t. de kapitaalvereisten ('Capital Requirements Regulation', CRR) is gepubliceerd onder referentienummer 575/2013 op 26 juni 2013 in de 'Official Journal of the European Union' en is van kracht sinds 27 juni 2013, terwijl de entiteiten onder haar toezicht maar pas het voorwerp van toezicht zijn geworden op 1 januari 2014.

Op geconsolideerd en statutair niveau wordt het toezicht op BNP Paribas Fortis uitgeoefend door de Europese Centrale Bank (ECB) en door de Nationale Bank van België (NBB). Daarnaast kunnen ook de dochtermaatschappijen van BNP Paribas Fortis onderworpen zijn aan de regelgeving van de diverse toezichthoudende instellingen in de landen waar zij actief zijn.

Banken moeten van de toezichthouders beschikken over een minimum wettelijk vereist eigen vermogen onder de 1ste Pijler van het Basel III raamwerk.

Sinds 1 januari 2014 berekent BNP Paribas Fortis het kapitaal en de risicogewogen activa op basis van het CRR/CRD IV-raamwerk.

De NBB (voorheen de CBFA, de voormalige Belgische toezichthouder) heeft BNP Paribas Fortis toestemming verleend voor de toepassing van de geavanceerde methode voor het berekenen van de naar risico gewogen activa onder de Basel regelgevingen : de Geavanceerde Interne Ratingbenadering voor kredietrisico en marktrisico en de Geavanceerde Meetmethoden voor operationele risico's.

Bepaalde dochterondernemingen van BNP Paribas Fortis hebben deze toestemming niet gekregen en gebruiken daarom de gestandaardiseerde benadering voor de berekening van hun activa die naar risico gewogen worden.

Samenstelling van het wettelijk vereist vermogen

Het kapitaal voor regelgevingsdoeleinden wordt op geconsolideerd niveau berekend op basis van IFRS- rapporteringsregels, waarbij rekening wordt gehouden met de door de regelgever opgelegde prudentiële filters en verminderingen, zoals beschreven in de CRR/CRD IV omgezet in de Belgische Bankwet gepubliceerd in april 2014.

De onderstaande tabel toont de samenstelling van het wettelijk eigen vermogen van BNP Paribas Fortis :

In miljoenen euro's	31 december 2020	
	Basel III	waarvan gefaseerde aanpassingen *
Tier 1-kernkapitaal (CET1) : Instrumenten en reserves		
Kapitaalinstrumenten en de overeenstemmende agioreserves	11 905	-
Reserves	11 420	-
Gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten (OCI) en andere reserves	(1 165)	-
Fonds voor algemene bankrisico's	-	-
Minderheidsbelangen (bedragen aanvaard in geconsolideerde CET1)	1 488	-
Onafhankelijk geverifieerde tussentijdse winsten min voorzienbare lasten of dividenden	891	-
TIER 1-KERNKAPITAAL (CET1) VOOR PRUDENTIELE AANPASSINGEN	24 539	-
Tier 1-kernkapitaal (CET1) : prudentiële aanpassingen	(3 035)	-
TIER 1-KERNKAPITAAL1 (CET1)	21 504	-
Aanvullend Tier 1-kapitaal (AT1) : instrumenten	957	205
Aanvullend Tier 1-kapitaal 1 (AT1) : prudentiële aanpassingen	-	-
AANVULLEND TIER 1-KAPITAAL (AT1)	957	205
TIER 1-KAPITAAL (T1 = CET1 + AT1)	22 461	205
Tier 2-kapitaal (T2) : instrumenten en voorzieningen	2 842	60
Tier 2-kapitaal (T2) : prudentiële aanpassingen	(243)	-
TIER 2-KAPITAAL (T2)	2 599	60
TOTAAL KAPITAAL (TC = T1 + T2)	25 060	265

(*) Zoals voorgeschreven door verordening (EU) N° 575/2013

In de tabel hieronder worden de kernvermogen-indicatoren (gefaseerd) weergegeven :

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Common Equity Tier 1 Kapitaal (CET1)	21 504	18 145
Tier 1 Kapitaal	22 461	19 100
Totaal Kapitaal	25 060	21 706
Naar risico gewogen verbintenissen		
Kredietrisico	110 904	113 365
Effectisering	1 259	1 121
Tegenpartijrisico	2 274	2 152
Aandelenrisico	7 993	6 677
Marktrisico	1 443	1 722
Operationeel risico	11 633	12 393
TOTAAL NAAR RISICO GEWOGEN VERBINTENISSEN	135 506	137 430
CET 1 ratio	15,9%	13,2%
Tier 1 ratio	16,6%	13,9%
Totaal kapitaal ratio	18,5%	15,8%

In de tabel hieronder wordt de leverage ratio (gefaseerd) weergegeven:

In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Balans blootstellingen (Excl. terugkoopovereenkomsten & derivaten)	266 791	277 310
Terugkoopovereenkomsten en derivaten	15 596	35 641
Terugkoopovereenkomsten en effecten(uit)leentransacties	11 015	32 152
Vervangingskost derivaten	5 004	4 073
Potentieel toekomstig risico derivaten	3 174	3 618
Marge-storting in contanten	(3 597)	(4 202)
Buiten balans blootstellingen (aangepast voor conversie naar krediet equivalent. art.429 CRR)	25.371	29.475
TOTAAL BLOOTSTELLINGEN	307 758	342 426
Prudentiële aanpassingen	(3 035)	(3 595)
Tier 1 kapitaal	22 461	19 100
Leverage ratio	7,37%	5,64%

4 KREDIET- EN TEGENPARTIJKREDIETRISICO

4.a Kredietrisico

Blootstelling aan kredietrisico

De onderstaande tabel toont alle financiële activa van BNP Paribas Fortis, met inbegrip van vastrentende effecten, die zijn blootgesteld aan kredietrisico. Het kredietrisico houdt geen rekening met onderpanden en andere zekerheden die BNP Paribas Fortis heeft verkregen in het kader van haar kredietverleningsactiviteiten of de aankoop van kredietbescherming.

Uitstaand kredietrisico^(*) uitgesplitst volgens Basel-activacategorie

In miljoenen euro's	31 december 2020			31 december 2019		
	IRBA	Standaard-benadering	Totaal	IRBA	Standaard-benadering	Totaal
Centrale overheden en centrale banken	64 878	7 796	72 674	19 175	6 532	25 707
Ondernemingen	112 753	24 073	136 826	107 883	25 374	133 257
Instellingen **	15 798	7 278	23 076	20 383	14 386	34 769
Retail	89 019	31 687	120 706	87 588	33 004	120 592
Effectiseringsposities	4 498	888	5 386	5 739	-	5 739
Andere activa die geen kredietverplichting vertegenwoordigen ***	469	18 708	19 177	444	17 111	17 555
Totale blootstelling	287 415	90 430	377 845	241 212	96 407	337 619

(*) Blootstelling aan kredietrisico is exclusief uitgestelde belastingen gewogen aan 250% en bijdragen betaald aan het wanbetalingsfonds van centrale clearingtegenpartijen

(**) De activacategorie Instellingen omvat kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, met inbegrip van instellingen en ondernemingen die worden erkend in andere landen. Hieronder vallen ook bepaalde posities op regionale en lokale autoriteiten, overheidsinstellingen en multilaterale ontwikkelingsbanken die niet worden behandeld als centrale overheidsinstellingen

(***) Onder 'andere activa die geen kredietverplichting vertegenwoordigen' vallen materiële activa en overlopende en overige activa

De bovenstaande tabel heeft betrekking op de volledige prudentiële consolidatiekring op basis van de activacategorieën die zijn vastgesteld volgens artikel VI.2 van het reglement van de CBFA van 17 oktober 2006 ten aanzien van vermogensvereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen.

Diversificatie van de blootstelling aan kredietrisico

Met concentratie van kredietrisico wordt bedoeld dat er sprake is van een uitstaand bedrag bij een tegenpartij of een totaal aan uitstaande bedragen bij positief gecorreleerde tegenpartijen (bijvoorbeeld doordat deze over het algemeen onder gelijkaardige omstandigheden in gebreke blijven) die een aanzienlijk verlies kunnen opleveren bij een faillissement of het in gebreke blijven van die tegenpartij of tegenpartijen. Het vermijden van concentraties is daarom een fundamenteel onderdeel van de kredietrisicostrategie van BNP Paribas Fortis die erop is gericht in omvang gespreide, liquide en gediversifieerde portefeuilles aan te houden.

Om potentiële verbanden tussen uitstaande bedragen op dezelfde tegenpartij te kunnen onderkennen, past BNP Paribas Fortis het concept van 'Total Group Authorization' toe. Dit houdt in dat groepen van verbonden tegenpartijen voor het kredietrisicobeheer worden beschouwd als eenzelfde business groep.

Om de diversiteit aan kredietrisico's te beheren, is het kredietrisicobeleid van BNP Paribas Fortis erop gericht het kredietrisico te spreiden over meerdere sectoren en landen. In de onderstaande figuur wordt de sectorconcentratie binnen de portefeuille met leningen aan klanten van BNP Paribas Fortis per 31 december 2020 weergegeven.

Uitsplitsing van het kredietrisico* per Basel III-activacategorie en per bedrijfstak op 31 december 2020

In miljoenen euro's	31 december 2020		31 december 2019	
	Blootstelling	%	Blootstelling	%
Landbouw, voeding en tabak	13 920	4%	9 864	3%
Financiële diensten	75 060	20%	39 390	12%
Chemie (zonder geneesmiddelen)	2 842	1%	2 838	1%
Bouw	11 165	3%	10 600	3%
Kleinhandelaars	7 170	2%	7 940	2%
Uitrusting zonder IT	6 944	2%	6 210	2%
Vastgoed	26 261	7%	24 118	7%
Metaal & mijnbouw	5 381	1%	5 177	2%
Groothandel & handel	12 067	3%	14 359	4%
Zakelijke diensten	38 703	10%	29 905	9%
Transport & logistiek	9 290	3%	9 603	3%
Nutsvoorzieningen (elektriciteit, gas, water, enz.)	10 622	3%	9 998	3%
Retail	98 688	27%	99 692	30%
Overheids- & Openbare Diensten	23 106	6%	22 665	7%
Overige	31 241	8%	39 521	12%
TOTAAL	372 460	100%	331 880	100%

(*) Kredietrisico is exclusief uitgestelde belastingen gewogen aan 250%, bijdragen betaald aan het wanbetalingsfonds van centrale clearingtegenpartijen en effectiseringsposities

Geografische verdeling van het kredietrisico* per 31 december 2020 per vestigingsland van de tegenpartij

Het concentratierisico voor landen bestaat uit de som van alle risicoposities op kredietnemers in het betreffende land. In de volgende tabel wordt de geografische concentratie binnen de

portefeuille met leningen aan klanten per 31 december 2020 weergegeven.

In miljoenen euro's	31 december 2020					
	Basel III					
	Centrale overheden en centrale banken	Ondernemingen	Instellingen	Retail	Totaal	%
Europa	66 978	120 653	20 011	130 867	338 509	91%
België	50 280	63 366	8 439	87 595	209 680	56%
Nederland	355	7 035	1 216	2 628	11 234	3%
Luxemburg	10 597	11 708	375	9 169	31 849	9%
Frankrijk	1 396	6 362	7 436	9 223	24 417	7%
Overige Europese landen	4 350	32 182	2 545	22 252	61 329	16%
Noord-Amerika	154	3 366	536	93	4 149	1%
Azië & Pacific	148	883	365	84	1 480	0%
Rest van de wereld	5 394	11 924	2 165	8 839	28 322	8%
TOTAAL	72 674	136 826	23 077	139 883	372 460	100%

In miljoenen euro's	31 december 2019					
	Basel III					
	Centrale overheden en centrale banken	Ondernemingen	Instellingen	Retail	Totaal	%
Europa	21 227	116 261	31 540	126 985	296 013	90%
België	12 417	60 653	8 914	86 256	168 240	51%
Nederland	557	5 016	1 210	2 365	9 148	3%
Luxemburg	2 515	11 569	380	8 759	23 223	7%
Frankrijk	1 368	6 700	18 219	8 842	35 129	11%
Overige Europese landen	4 370	32 323	2 817	20 763	60 273	18%
Noord-Amerika	135	3 323	433	56	3 947	1%
Azië & Pacific	177	968	391	96	1 632	0%
Rest van de wereld	4 169	12 705	2 406	11 011	30 291	9%
TOTAAL	25 708	133 257	34 770	138 148	331 883	100%

(*) Kredietrisico is exclusief uitgestelde belastingen gewogen aan 250%, bijdragen betaald aan het wanbetalingsfonds van centrale clearingtegenpartijen en effectiseringsposities

Algemeen kredietbeleid

De kredietactiviteiten van BNP Paribas Fortis vallen onder het 'Global Credit Policy' dat van toepassing is voor alle onderdelen van BNP Paribas Groep. Dit beleid is goedgekeurd door het Risk Committee van de Groep BNP Paribas, dat wordt voorgezeten door de Chief Executive Officer, en is bekrachtigd door het Directiecomité van BNP Paribas Fortis, voorgezeten door haar Chief Executive Officer. Dit beleid steunt op kernprincipes met betrekking tot de naleving van de ethische standaarden van de Groep, duidelijk omschreven verantwoordelijkheden (Business and Risk), de aanwezigheid en implementatie van procedures en de vereiste van een grondige analyse van risico's. Het beleid wordt geïmplementeerd in de vorm van specifieke regels die zijn afgestemd op elke type activiteit of tegenpartij. Het raamwerk voor het beheer van kredietrisico's binnen de Bank wordt verder uitgewerkt in een specifieke, transversale benadering die nader ingaat op de belangrijkste grondregels voor de routing van kredieten, regels met betrekking tot het delegeren van bevoegdheden en de rol van het Central Credit Committee, het hoogste kredietcomité binnen de Bank. Ook wordt hiermee de grondregel dat de Risk functie onafhankelijk is van de Business herhaald en versterkt.

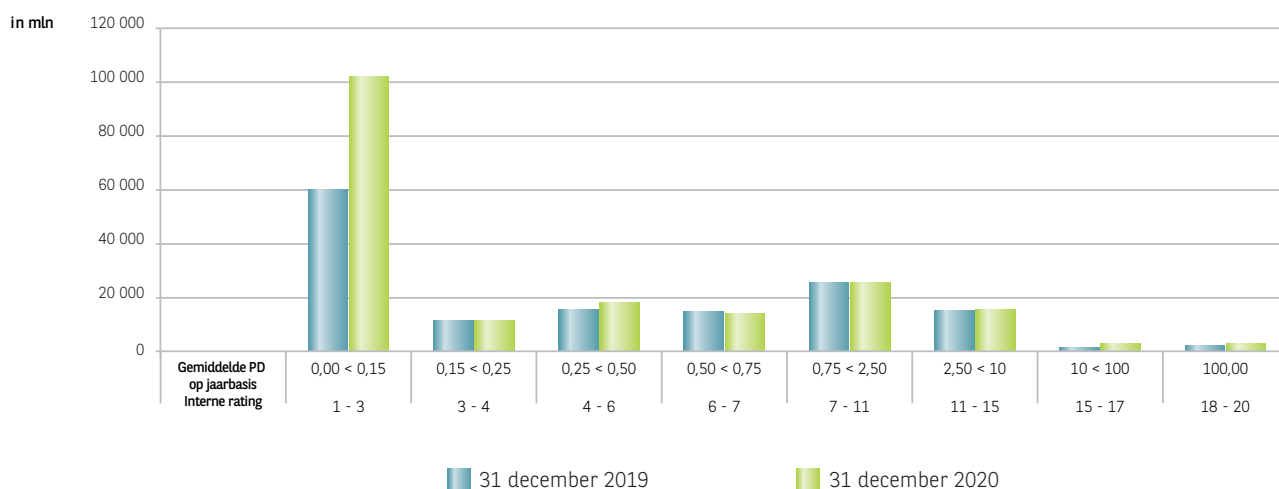
Intern ratingsysteem

De Bank beschikt over een uitgebreid intern ratingsysteem voor het vaststellen van de naar risico gewogen activa die worden gebruikt voor het berekenen van de solvabiliteitsratio's. Er wordt een periodiek beoordelings- en controleproces toegepast om te waarborgen dat het systeem effectief is en op de juiste wijze is geïmplementeerd. Voor zakelijke kredieten gaat het systeem uit van drie parameters : de kans dat de tegenpartij in gebreke zal blijven uitgedrukt in de vorm van een rating (Probability of Default), het verlies bij wanbetaling (Loss Given Default), dat afhankelijk is van de structuur van de transactie, en de krediet-conversiefactor (CCF), die is gebaseerd op een schatting van het gedeelte van de niet op de balans opgenomen positie die blootstaat aan risico.

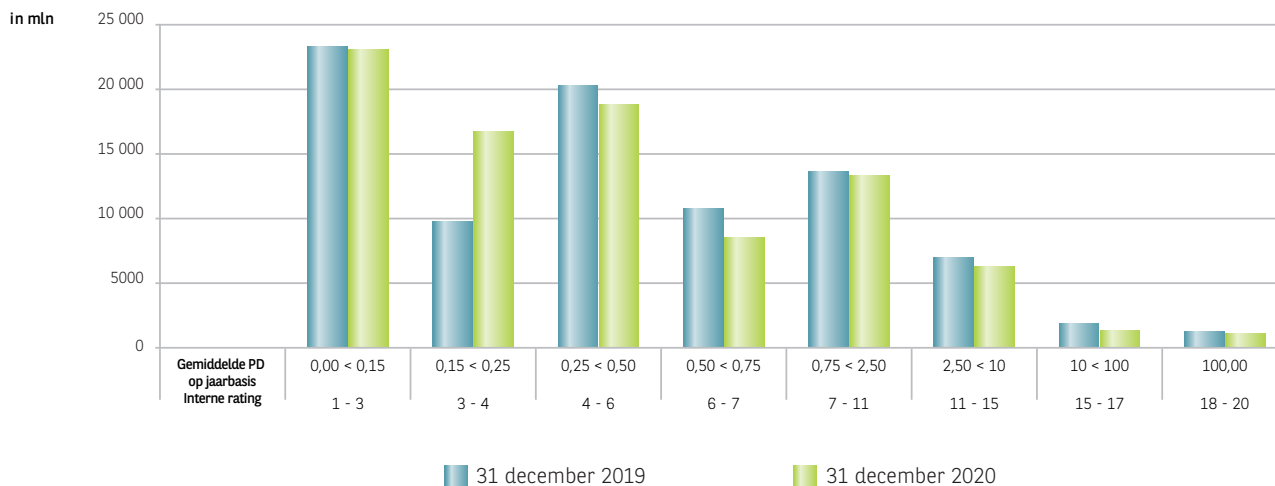
Elk van de parameters voor het kredietrisico wordt jaarlijks getoetst door middel van backtesting en gebenchmarkt om te controleren hoe het systeem bij elk van de bedrijfsonderdelen van de Bank functioneert. Bij de backtests worden voor elke parameter de geschatte en de gerealiseerde uitkomsten met elkaar vergeleken.

Er kunnen twintig verschillende ratings worden toegekend aan een tegenpartij. Zeventien hiervan worden gebruikt voor klanten die niet in gebreke zijn, waarbij de kredietbeoordeling kan variëren van 'uitstekend' tot 'zeer zorgwekkend', en drie hiervan hebben betrekking op klanten die worden geclassificeerd als in gebreke zijnde, volgens de definitie van de banktoezichthouder.

Uitsplitsing van de IRBA blootstelling volgens interne rating – Centrale overheden en Centrale banken, Instellingen en Ondernemingen.

Uitsplitsing van de IRBA blootstelling volgens interne rating – retail activiteiten

4.b Tegenpartijkredietrisico

Het tegenpartijrisico is de vertaling van het kredietrisico dat in de financiële transacties, investeringen en/of afwikkelingen tussen tegenpartijen vervat zit. Het betreft bilaterale contracten – i.e. over-the-counter (OTC) – en contracten vereffend via een centrale tegenpartij (clearinghuizen). Het risico verandert over de looptijd van de contracten door marktparameters die de potentiële toekomstige waarde van de transacties beïnvloeden.

Tegenpartijrisico is het risico dat de tegenpartij niet kan voldoen aan zijn verplichtingen om de huidige marktwaarde van een transactie of portefeuille te betalen aan de Bank waarvoor de Bank de begunstigde is. Het tegenpartijrisico is gelinkt aan de vervangingskost van een derivaat of portefeuille wanneer de tegenpartij haar betalingsverplichtingen niet kan nakomen. Het kan dus aanzien worden als een marktrisico in geval van wanbetaling of een voorwaardelijk risico.

5 MARKTRISICO

Marktrisico is het risico dat zich een waardeverlies voordoet ten gevolge nadelige bewegingen in marktprijzen of -parameters, al dan niet rechtstreeks waarneembaar.

Waarneembare marktparameters zijn - maar niet enkel beperkt tot - wisselkoersen, prijzen van waardepapieren en grondstoffen (beursgenoteerd of verbonden aan een referentie-index), prijzen van afgeleide producten en andere parameters die er van afgeleid zijn zoals rentevoeten, kredietmarges (credit spread), volatiliteiten en correlatierisico's of gelijkaardige parameters.

Niet waarneembare factoren zijn gebaseerd op veronderstellingen zoals parameters vervat in modellen of gebaseerd op statistische of economische analyses die niet te verifiëren zijn in de markt.

In de obligatieportefeuilles worden de kredietinstrumenten gewaardeerd op basis van de rentevoeten en de kredietmarges, die aanzien worden als marktparameters net zoals rentevoeten en wisselkoersen. Het risico op een emittent van schuldpapier is ook een onderdeel van het marktrisico, en noemt men emittentrisico.

Liquiditeit is een belangrijk onderdeel van het marktrisico. In periodes van weinig of geen liquiditeit, kunnen instrumenten of waardepapieren niet verhandeld worden of niet verhandeld worden aan hun geschatte waarde. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als er zeer weinig handel is, legale beperkingen zijn of er een groot onevenwicht is tussen vraag en aanbod voor bepaalde activa.

Het marktrisico voor de bankactiviteiten bestaat uit het verlies op participaties, alsook rentevoet -en wisselkoersrisico's voortkomend uit bemiddelingsactiviteiten van de bank.

Marktrisico is opgesplitst in twee delen :

- Marktrisico met betrekking tot handelsactiviteiten en bestaande uit verhandelde instrumenten en afgeleide producten ;
- Marktrisico met betrekking tot bankactiviteiten waaronder rente- en wisselkoersrisico's voortvloeiend uit de intermediatie activiteiten van de bank.

5.a Kapitaalvereisten voor marktrisico's

Kapitaalvereisten voor marktrisico

In miljoenen euro's	Risicogewogen activa			Kapitaalvereisten		
	31 december 2020	31 december 2019	Variatie	31 december 2020	31 december 2019	Variatie
Intern model	1 074	1 413	(339)	86	113	(27)
VAR	373	298	75	30	24	6
Stressed VAR	568	999	(431)	45	80	(35)
Incremental Risk Charge (IRC)	133	116	17	11	9	2
Comprehensive Risk Measure (CRM)	-	-	-	-	-	-
Standaardbenadering	369	309	60	30	25	5
Effectiseringsposities uit het handelsboek	-	-	-	-	-	-
MARKTRISICO	1 443	1 722	(279)	116	138	(22)

De marktriscoberekening volgens de standaardbenadering dekt het marktrisico van de onderdelen van de Bank die niet vallen onder de interne model benadering. De standaardbenadering wordt gebruikt voor de berekening van het wisselkoersrisico van

de bankactiviteiten (Zie hoofdstuk 5.c Marktrisico uit hoofde van bankactiviteiten).

5.b Marktrisico verbonden aan handelsactiviteiten

Het marktrisico is het gevolg van handelsactiviteiten uitgevoerd binnen Corporate and Institutional Banking en omvat verschillende risicofactoren, zoals :

- Het renterisico : het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert als gevolg van veranderingen in de marktrente ;
- Het valutarisico : het risico van een verandering in de waarde van een instrument door veranderingen in de koersen van vreemde valuta's ;
- Het aandelenrisico : komt voort uit veranderingen in de marktprijzen en de volatiliteit van aandelen en veranderingen in marktprijzen van aandelenindexen ;
- Het grondstoffenrisico : komt voort uit fluctuaties in de marktprijzen en de volatiliteit van grondstoffen en veranderingen in de prijzen van grondstoffenindexen ;
- Het 'credit spread'-risico : komt voort uit veranderingen in de kredietwaardigheid van een emittent en komt onder meer tot uiting in een wijziging van de kosten bij het kopen van bescherming ten aanzien van die emittent ;
- Optionele producten : omvatten impliciete volatiliteits- en correlatierisico's, waarvan de parameters kunnen worden afgeleid van waarneembare prijzen van opties die worden verhandeld op een actieve markt.

De handelsactiviteiten van BNP Paribas Fortis vloeien voort uit economische relaties met klanten of indirect uit 'market making' activiteiten.

Binnen Risk zijn drie afdelingen verantwoordelijk voor de opvolging van het marktrisico

- Risk Global Markets (Risk GM) volgt de marktrisico's van Global Markets op ;
- Risk Enterprise Risk Architecture (Risk ERA - ALMT) volgt de activiteiten van ALM Treasury op ;
- Risk International Retail Banking (Risk IRB) volgt de marktrisico's in International Retail Banking op.

Deze missie bestaat uit het definiëren, meten en analyseren van risicofactoren en risicogevoeligheden, maar ook het meten en controleren van de Value-at-Risk (VaR) als algemene indicator van potentiële verliezen. Risk garandeert dat de activiteiten voldoen aan het limietenkader goedgekeurd door de verschillende comités. Het valideert nieuwe activiteiten en grote transacties, herzielt en valideert de positiewaarderingsmodellen en voert een maandelijks nazicht uit van de marktparameters in samenwerking met het departement 'Valuation & Risk Control'.

5.c Marktrisico uit hoofde van bankactiviteiten

Het marktrisico uit hoofde van bankactiviteiten omvat enerzijds het risico van verlies op aandelenbelangen en anderzijds de rente- en valutarisico's uit hoofde van de bancaire bemiddelingsactiviteiten en investeringen.

5.c.1 Aandelenrisico

Aandelenbelangen die door de Bank worden aangehouden buiten het tradingboek zijn effecten die een achtergestelde restvordering verschaffen op de activa of inkomsten van de emittent of een vergelijkbare economische grondslag hebben.

5.c.2 Valutarisico

Het valutarisico heeft betrekking op alle transacties, ongeacht of ze deel uitmaken van het handelsboek of niet.

Met uitzondering van de valutapositie van BNP Paribas Fortis België, die wordt berekend volgens het interne model van BNP Paribas Fortis dat is goedgekeurd door de toezichthouder, wordt de blootstelling aan valutarisico bepaald volgens de gestandaardiseerde methode, waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid die de banktoezichthouder biedt om hierbij alleen het operationele valutarisico in aanmerking te nemen.

5.c.3 Renterisico

5.c.3.1 Organisatie van het renterisicobeheer

De Raad van Bestuur geeft de verantwoordelijkheid voor het beheer van de renterisico's in de bankactiviteiten aan de Chief Executive Officer ; de Chief Executive Officer delegeert het beheer ervan aan het Bank Asset and Liability Management Committee (ALCo).

De permanente leden van het Bank ALCo zijn de Chief Executive Officer (voorzitter), de leden van het Directiecomité verantwoordelijk voor de kernactiviteiten, de Chief Risk Officer, de Chief Financial Officer (plaatsvervangend voorzitter), het hoofd van ALM Treasury, het hoofd van BNP Paribas Group ALM Treasury Domestic Markets en het hoofd van ALM Treasury Steering ; andere ALCo leden vertegenwoordigen ALM Treasury, Risk of Finance. Het Bank ALCo – dat maandelijks samen komt - is verantwoordelijk voor het bepalen van het renterisicoprofiel van de bankactiviteiten, het definiëren en opvolgen van indicatoren voor renterisicometing en de toekenning van limieten.

ALM Treasury is bevoegd voor de implementatie van de beslissingen inzake het beheer van de renterisico's in de bankactiviteiten.

De Risk functie neemt deel aan het ALCo en bewaakt de implementatie door ALM Treasury, van de belangrijke beslissingen die genomen werden door dit comité. Het voert ook een tweedelijnscontrole uit door validatie van modellen en risico-indicatoren, het opvolgen van de risico-indicatoren en het toezicht op de naleving van de toegekende limieten.

5.c.3.2 Beheer en afdekken van renterisico

De afdekkingsstrategieën voor de renterisico's in de bankactiviteiten worden bepaald en geïmplementeerd per munt.

De risicoafdekkingen gebeuren onder de vorm van swaps en opties die geboekt worden als reële waarde of als kasstroomafdekkingen. Ze kunnen ook voorkomen als HQLA (High Quality Liquid Asset) effecten die geboekt worden als 'Hold to Collect and Sell'.

Het banking book bevat alle rentedragende activa en passiva van alle business lines van BNP Paribas Fortis (inclusief de beleggings- en afdekkingsverrichtingen van ALM Treasury) met uitzondering van de (toegestane) tradingactiviteiten.

Transacties die worden geïnitieerd door de diverse business lines van BNP Paribas Fortis worden systematisch overgedragen naar ALM-Treasury via interne contracten of via financieringen en ontleningen.

De strategie van de Bank voor het beheer van het renterisico is voornamelijk gebaseerd op een zorgvuldige opvolging van de gevoeligheid van de rente-inkomsten van de Bank voor veranderingen in de rentestand, rekening houdende met alle renterisico's (renteherzieningsrisico, basis risico en optionele risico's) ; de doelstelling is te zorgen voor de stabiliteit en regelmatigheid van de totale netto rentemarge. Op deze manier kan BNP Paribas Fortis bepalen hoe deze risico's optimaal kunnen afgedekt worden.

Het renterisico wordt beperkt/afgedekt door het gebruik van een waaier aan verschillende instrumenten ; de belangrijkste zijn de derivaten, voornamelijk renteswaps en -opties. Renteswaps worden gebruikt voor het aanpassen van het lineair risicoprofiel, dat hoofdzakelijk wordt gegenereerd door de langlopende activa en passiva aan vaste rente. Opties worden gebruikt voor de verlaging van het niet-lineaire risico, dat voornamelijk wordt veroorzaakt door in klantencontracten besloten opties, zoals opties tot vervroegde aflossing in hypotheekleningen, limieten op deposito's.

6 SOEVEREIN SCHULDENRISICO

Soeverein schuldenrisico is het risico dat een overheid in gebreke komt voor zijn schuld, in geval van een tijdelijke of verlengde onderbreking van rentebetaling (intrest en/of kapitaal). De Bank wordt dus blootgesteld aan krediet-, tegenpartij- of marktrisico al naargelang de boekhoudcategorie van het financieel actief uitgegeven door een overheid.

Blootstelling aan een overheidsschuld bestaat voornamelijk uit obligaties.

De Bank beschikt over staatsobligaties die deel uitmaken van het liquiditeitsmanagement proces. Dit proces is onder meer

gebaseerd op het houden van obligaties als onderpand voor de herfinanciering bij centrale banken ; een aanzienlijk deel van deze 'liquiditeitsbuffer' bestaat uit obligaties met een hoge rating die zijn uitgegeven door overheden, supranationale entiteiten en speciale agentschappen, met een laag risiconiveau. Een deel van deze portefeuille bevat rentevoetkenmerken die bijdragen aan de afdekkingsstrategieën van het renterisico in het bankboek.

De portefeuille van soevereine effecten van BNP Paribas Fortis wordt in onderstaande tabel getoond :

Bankboek In miljoenen euro's	31 december 2020	31 december 2019
Eurozone		
België	7 762	7 149
Italië	934	1 173
Spanje	771	727
Frankrijk	383	392
Nederland	341	546
Oostenrijk	182	209
Luxemburg	218	212
Finland	67	57
Portugal	56	51
Totaal eurozone	10 714	10 516
Andere landen in Europese Economische Ruimte (EER)		
Tsjechië	52	52
Overige	1	1
Totaal andere EER	53	53
Andere landen		
Turkije	2 325	1 559
Overige	26	13
Totaal andere landen	2 351	1 572
Totaal	13 118	12 141

7 OPERATIONEEL RISICO

Raamwerk voor risicobeheer

Toezichtskader

In lijn met het raamwerk van BNP Paribas Groep heeft BNP Paribas Fortis één allesomvattend raamwerk voor het beheren van het operationele risico voor de hele Bank ingevoerd dat voldoet aan de Basel III-criteria die zijn vastgelegd in de 'Advanced Measurement Approach' (AMA). Dit raamwerk draagt bij tot een beter risicobeheer doordat hiermee het bewustzijn ten aanzien van operationele risico's wordt versterkt. Het waarborgt een effectieve meting en opvolging van het operationele risicoprofiel.

Belangrijke partijen en organisatie

Er is een effectieve risicobeheerstructuur ontwikkeld op basis van een model met drie verdedigingslijnes, waarbij de business de hoofdverantwoordelijkheid dragen voor het beheren en beperken van operationele risico's. De tweede verdedigingslinie wordt gevormd door de geïntegreerde onafhankelijke controle functies Compliance, Legal en Risk. Zij hebben tot taak erop toe te zien dat het raamwerk voor het beheren van het operationele risicobeheer goed is verankerd, dat de operationele risico's die worden vastgesteld, beoordeeld, gemeten en beheerd een juiste afspiegeling geven van het risicoprofiel en dat wordt voldaan aan de eigenvermogensvereisten. De Algemene Inspectie (interne audit) vertegenwoordigt de derde verdedigingslinie en ziet toe op de juiste implementatie van de risicestructuren en het risicobeleid.

De belangrijkste bestuursorganen op het gebied van operationeel risico en interne controle zijn de Internal Control Committees (ICC's).

Het Internal Control Committee (ICC) beoogt :

- het verstrekken van een duidelijk en alomvattend geconsolideerd beeld aan het management met betrekking tot de situatie van de entiteit in termen van operationeel risico en risico van niet-naleving ;
- waarschuwingen geven en indien nodig escaleren over zwakheden in het raamwerk naar het uitvoerend management ;
- de betrokkenheid van het uitvoerend management bij deze onderwerpen concretiseren - onder meer door het vormen van een forum voor analyse en besluitvorming.

Het ICC brengt de belangrijkste belanghebbenden uit de drie verdedigingslijnes samen, ze bespreken en worden het eens over de belangrijkste onderwerpen met betrekking tot de operationele risico's, inclusief operationele en organisatorische aspecten.

8 COMPLIANCE- EN REPUTATIERISICO

Compliance missie

De algemene missie van Compliance bestaat uit het verschaffen van een redelijke mate van zekerheid ten aanzien van de naleving van wet- en regelgeving bij de uitvoering van de diverse activiteiten van BNP Paribas Fortis en de bescherming van de reputatie van de Bank door middel van bindende adviezen, toezicht en onafhankelijke controles.

Compliance heeft, als tweede verdedigingslinie, de taak toezicht uit te oefenen op een effectieve beheersing van het compliance-risico. Dit behelst het formuleren van beleid, het geven van advies, controle op de uitvoering, garanderen dat de Bank conform de voorschriften en regelgeving werkt en het versterken van het bewustzijn onder medewerkers met betrekking tot de volgende belangrijke compliance-aspecten :

- financiële veiligheid : customer due diligence, antiwitwaspraktijken, strijd tegen financiering van terrorisme, financiële sancties/embargo's en meldingen aan financiële onderzoeksinstanties, fiscale deontologie, anti-omkoop en anti-corruptie ;
- bescherming van de belangen van de klanten : overeenstemming van de organisatie van de Bank en haar processen met de wettelijke verplichtingen van klantenbescherming inzake investeren, lenen, verzekeringen en dagelijkse diensten van de bank ;
- integriteit van medewerkers : hieronder vallen gedragscodes, geschenkenbeleid, belangenconflicten, beleid voor privétransacties ;
- marktintegriteit : marktmisbruik, bankenwet, belangenconflicten.

Compliance stelt het beleid vast en geeft bindende adviezen op deze terreinen. Adviezen van compliance kunnen worden geëscaleerd naar een hoger niveau, totdat een consensus wordt bereikt, om te komen tot een adequate oplossing voor het probleem.

Organisatie van Compliance

De Compliance functie is georganiseerd als een onafhankelijke, geïntegreerde en gedecentraliseerde functie.

Compliance heeft rechtstreeks en onafhankelijk toegang tot het Risk Committee, het Auditcomité van de Raad van Bestuur en het Remediation Monitoring Committee en is daar permanent uitgenodigd. De Chief Compliance Officer is lid van het Uitvoerend Comité van de Bank.

Fundamentele principes

Bij het beheren van compliance risico's wordt uitgegaan van de volgende fundamentele principes :

- individuele verantwoordelijkheid : iedereen is verantwoordelijk voor compliance en niet alleen de afdeling Compliance ;
- exhaustieve en allesomvattende benadering : de verantwoordelijkheid van Compliance strekt zich uit tot alle bankactiviteiten. Uit hoofde hiervan heeft Compliance onbeperkt toegang tot alle noodzakelijke informatie ;
- onafhankelijkheid : de medewerkers van Compliance voeren hun missie uit binnen een context die de onafhankelijkheid van hun denken en handelen waarborgt ;
- prioriteit van het groepsbeleid boven lokaal beleid, voor zover dit is toegestaan op grond van de lokale wetgeving.

9 LIQUIDITEITSRISICO

Het liquiditeitsrisico is het risico dat de Bank niet in staat zal zijn om te voldoen aan bestaande of toekomstige voorzienbare of niet-voorzienbare liquiditeits- of dekkingsvereisten over alle looptijden, zowel voor de korte als voor de lange termijn.

Dit risico kan voortvloeien uit een vermindering van bepaalde bronnen van financiering, trekking van kredietlijnen, vermindering van de liquiditeitswaarde van sommige activa of verhoging van dekkingsmarges in cash of in effecten. Dit risico kan gerelateerd zijn aan de reputatie van de Bank of aan systemische factoren in de financiële markten zelf.

Het liquiditeitsrisico wordt beheerd door middel van een globaal liquiditeitsbeleid dat is goedgekeurd door de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis. Dit beleid is gebaseerd op risicobeheersingsprincipes die zowel onder normale omstandigheden als tijdens een liquiditeitscrisis van toepassing zijn. De liquiditeitspositie van BNP Paribas Fortis wordt beoordeeld op basis van interne standaarden en door toezichthouders voorgeschreven ratio's.

Beleidsdoelstellingen voor het beheer van het liquiditeitsrisico

De doelstellingen van het beleid voor het beheer van het liquiditeitsrisico van BNP Paribas Fortis zijn het verkrijgen van een evenwichtige financieringsmix ter ondersteuning van de ontwikkelingsstrategie van BNP Paribas Fortis en het waarborgen dat ook onder crisissituaties BNP Paribas Fortis in staat zal zijn om al haar verplichtingen na te komen.

Het raamwerk voor liquiditeitsbeleid is gesteund op :

- beheers-indicatoren :
 - volume-indicatoren om na te gaan of de commerciële activiteiten voldoen aan hun liquiditeitsdoelstellingen die zijn bepaald in functie van de financieringscapaciteit van de Bank ;
 - prijsindicatoren, gebaseerd op de interne prijszetting van liquiditeit ;
- indicatoren die een inschatting mogelijk maken van de liquiditeitspositie van de Bank onder normale omstandigheden, de liquiditeitspositie in geval van crisis situaties, de efficiëntie van ondernomen acties en het voldoen aan reglementaire ratio's ;
- de implementatie van liquiditeits-strategieën gebaseerd op de diversificatie van financieringsbronnen met vervaldagen in functie van liquiditeitsbehoeften en de opbouw van liquiditeitsreserves.

Het liquiditeitsbeleid definieert de beheers-principes die van toepassing zijn in de BNP Paribas Fortis ondernemingen en onderliggende commerciële activiteiten, en dit ongeacht de looptijd van de transacties.

Beleidsvoering

Net als voor de andere risico's, is de Chief Executive Officer door de Raad van Bestuur gemandateerd om het liquiditeitsrisico van de Bank te beheren. De Chief Executive Officer delegeert deze verantwoordelijkheid aan het Asset & Liability Committee.

Het Risk-Committee rapporteert elk kwartaal aan de Raad van Bestuur over het liquiditeitsbeleid en de liquiditeitspositie van de Bank.

Het Asset & Liability Committee is verantwoordelijk voor :

- het definiëren van het liquiditeitsprofiel van de Bank ;
- het toezicht houden op de naleving van reglementaire liquiditeitsratio's ;
- het bepalen van beheers-indicatoren, het toezien op de naleving ervan en het kalibreren van de kwantitatieve drempelwaarden voor de commerciële activiteiten ;
- het bepalen van liquiditeits-indicatoren, waar nodig het aanduiden van drempelwaarden, en het toezien op de naleving ervan ;
- het bepalen van strategieën voor het management van liquiditeitsrisico en het toezicht houden op de implementatie van deze strategieën binnen de commerciële activiteiten, zowel onder normale als onder crisis omstandigheden.

Meer in het bijzonder wordt het Asset & Liability Committee geïnformeerd inzake financieringsprogramma's, programma's voor het opbouwen van liquiditeitsreserves, simulaties van crisisomstandigheden (stress testen), en alle gebeurtenissen die zich voordoen onder crisisomstandigheden. Het Liquidity Crisis Committee, een onderdeel van het Asset & Liability Committee heeft eveneens als taak om de aanpak van een liquiditeitscrisis te definiëren (noodplan).

Het Asset & Liability Committee vergadert elke maand maar in noodomstandigheden wordt overgeschakeld op een hogere frequentie.

ALM Treasury is voor de hele Bank verantwoordelijk voor de operationele implementatie van de beslissingen inzake liquiditeit van het Asset & Liability Committee. De Asset & Liability Committees in entiteiten van de Bank zijn op hun beurt verantwoordelijk voor de lokale implementatie van de strategie inzake liquiditeitsmanagement die werd bepaald door het centrale Asset & Liability Committee.

ALM Treasury is eveneens verantwoordelijk voor het liquiditeitsbeheer verbonden aan de vervaldagstructuur van de ganse bank. Het is meer bepaald verantwoordelijk voor financiering en korte-termijn uitgifte (deposito-certificaten, commercial paper, enz.), voor senior en achtergestelde schuld-uitgifte (Medium Term Notes, obligaties, middellange en lange termijn deposito's, covered bonds, etc.), krediet effectiseringsprogramma's - en programma's voor zelf aangehouden gedekte obligaties,. Een bijkomende taak van ALM Treasury is het aanleveren van interne financiering van de commerciële activiteiten van de Bank, operationele entiteiten, en het beleggen van eventuele kas-overschotten. Het departement is ook verantwoordelijk voor het opbouwen en het beheren van de liquiditeitsreserves. Deze omvatten onder meer activa die snel en eenvoudig kunnen verkocht worden onder crisisomstandigheden.

De Risk functie is lid van het Asset & Liability Committee (ALCo) en van de lokale ALCo's. Het bewaakt de implementatie van de beslissingen van deze comités door ALM Treasury. Het voert een tweedelijnscontrole uit door validatie van modellen en risico-indicatoren (met inbegrip van liquiditeits stresstesten), het toezicht op risico-indicatoren en het toezicht op de naleving van toegekende limieten.

De Finance functie is verantwoordelijk voor de productie van zowel de gestandaardiseerde reglementaire liquiditeitsratio's als van de interne beheers-indicatoren. Finance waakt over de consistentie van de door het ALM Committee van de Bank gedefinieerde interne beheers-indicatoren. De Finance functie is lid van het Asset en Liability Committee (ALCo) en van de lokale ALCo's.

VERSLAG VAN DE ERKENDE COMMISSARIS

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van aandeelhouders van BNP Paribas Fortis nv over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2020

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis NV (de "Vennootschap") en haar filialen (samen "de Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Het vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 23 april 2020, overeenkomstig het voorstel van de raad van bestuur uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2022. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap uitgevoerd gedurende 22 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, die de resultatenrekening op 31 december 2020 omvat, alsook het overzicht van het nettoresultaat en wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen voor het jaar eindigend op 31 december 2020, de balans op 31 december 2020, het kasstroomoverzicht op 31 december 2020, het overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen tussen 1 januari 2019 en 31 december 2020, en de toelichting met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. Deze geconsolideerde jaarrekening vertoont een geconsolideerd balanstotaal van EUR 335.135 '000.000' en een geconsolideerde winst van het boekjaar van EUR 2.294 '000.000'.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de geconsolideerde financiële toestand van de Groep per 31 december 2020, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door de IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van de raad van bestuur en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Bijzondere waardeverminderingen op leningen en vorderingen

Beschrijving van het kernpunt van de controle:

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis NV bevat op het einde van het boekjaar 2020 leningen en vorderingen voor een bedrag van EUR 197.273 '000.000'. IFRS 9 legt het concept op van voorzieningen voor verwachte verliezen en vereist dat kredietrisico's in drie fasen worden ingedeeld. Bijzondere waardeverminderingen worden geboekt op alle leningen en vorderingen om rekening te houden met verwachte gebeurtenissen met een impact op de geschatte toekomstige kasstromen van die leningen en vorderingen.

Voor dubieuze kredieten maken het vaststellen van een bijzondere waardevermindering en het bepalen van de realiseerbare waarde deel uit van een inschattingsproces dat, onder meer, de beoordeling van het bestaan van een verminderde kredietkwaliteit omvat, van de financiële toestand van de tegenpartij, van de verwachte toekomstige kasstromen en van de waarde van het ontvangen onderpand.

Het bepalen van de voorzieningen houdt een beoordeling in bij het bepalen van assumpties, van de methodologie, van de modelleringstechnieken en van de parameters.

Wegens de aanzienlijke hoeveelheid aan leningen en vorderingen opgenomen in de balans, de risicokost opgenomen in de resultatenrekening (EUR 676 '000.000'), de significante invloed van de assumpties op de boekwaarde van deze leningen en vorderingen en de gestegen onzekerheid als gevolg van de COVID-19 pandemie, wordt de audit van het hierboven beschreven proces als een Kernpunt van de controle beschouwd.

Wij verwijzen naar toelichtingen 4.e en 2.g bij de geconsolideerde jaarrekening. Bovendien heeft de raad van bestuur het proces voor het beheer van kredietrisico's en de beoordeling van bijzondere waardeverminderingen in meer detail beschreven in het jaarverslag bij de geconsolideerde jaarrekening, en in de sectie 'kredietrisico' van het hoofdstuk 'Risicobeheer en kapitaalvereisten'.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle:

Op basis van onze risicobeoordeling hebben wij de bijzondere waardeverminderingen onderzocht en de toegepaste methodologie en de assumpties van het management die beschreven werden in de vorige paragraaf kritisch beoordeeld:

- Wij hebben het governance proces rond de bepaling van de fase van het kredietrisico (zoals bepaald door IFRS 9) en van de kredietverlaging beoordeeld, inclusief het continu her-beoordelen van de geschiktheid van de hypothesen die gebruikt worden in de modellen voor het bepalen van de kredietverliezen. Wij hebben vastgesteld dat het interne proces werd nageleefd;

- Wij hebben het ontwerp, de implementatie en de doeltreffendheid getest van de belangrijkste controles met betrekking tot de modellen en manuele processen voor de identificatie van gebeurtenissen die leiden tot een waardevermindering en tot een verminderde kredietkwaliteit, voor de waardering van het onderpand, voor de schattingen van het bedrag van de terugvordering bij wanbetaling, en voor het bepalen van de waardevermindering. Wij hebben geen significante tekortkomingen geïdentificeerd op het vlak van gepastheid en operationele doeltreffendheid;
- Wij hebben samen met onze experts en op cyclische basis de onderliggende modellen beoordeeld, inclusief het goedkeurings- en validatieproces voor de modellen. Wij hebben de gebruikte methodologieën kritisch beoordeeld door gebruik te maken van onze sector kennis en -ervaring, met de nadruk op mogelijke veranderingen sinds de toepassing van IFRS 9 en hebben vastgesteld dat deze in overeenstemming zijn met onze verwachtingen;
- Daarnaast hebben wij op een risicoanalyse gebaseerde tests uitgevoerd op leningen toegekend door de Vennootschap en de belangrijkste vennootschappen van de Groep, om een tijdige identificatie van een verminderde kredietkwaliteit te verzekeren, evenals een correcte waardevermindering;
- Tot slot hebben wij de volledigheid en juistheid van de toelichtingen beoordeeld, en onderzocht of de toelichtingen in overeenstemming zijn met de vereisten die zijn opgenomen in de IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Waardering van de goodwill, van de goodwill op deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, en van de opties toegekend aan minderheidsaandeelhouders van geconsolideerde vennootschappen.

Beschrijving van het kernpunt van de controle:

De geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap per 31 december 2020 vermeldt in de rubriek 'Goodwill' een bedrag van EUR 722 '000.000' en in de rubriek 'deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast' een bedrag van EUR 3.747 '000.000'. Bovendien bevat rubriek 'Minderheidsbelangen' van de geconsolideerde financiële staten de reële waarde van opties toegekend aan minderheidsaandeelhouders van geconsolideerde vennootschappen voor een bedrag van EUR 189 '000.000'. Deze immateriële en financiële activa, evenals de goodwill in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, zijn ontstaan als gevolg van overnames van bepaalde dochterondernemingen (directe en indirecte) van BNP Paribas Fortis NV tijdens de vorige boekjaren. De IFRS schrijven voor dat goodwill onderworpen wordt aan een jaarlijkse beoordeling teneinde een eventuele minderwaarde te identificeren, en dat de toegekende opties gewaardeerd worden tegen hun intrinsieke waarde van het financiële instrument.

Wij hebben deze immateriële en financiële activa, evenals de goodwill in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, beschouwd als een Kernpunt van de controle, in het licht van de materialiteit van deze rubriek, en aangezien de jaarlijkse beoordeling een inschatting door de directie inhoudt, dit zowel met betrekking tot de keuze van de toegepaste waarderingsmethoden als met betrekking tot de gehanteerde hypothesen - meer bepaald de assumpties met betrekking tot het vermogen om toekomstige kasstromen te genereren en de gehanteerde discontovoet, rekening houdend met aangepaste risicofactoren. Het belang van deze inschattingen voor de geconsolideerde jaarrekening is verder toegenomen door de onzekerheid als gevolg van de COVID-19 pandemie.

Wij verwijzen naar de geconsolideerde jaarrekening, toelichting 4.m 'Goodwill', toelichting 4.k 'Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast' en toelichting 7.c 'Minderheidsbelangen'.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle:

Wij hebben onze werkzaamheden gericht op (i) het waarderingsmodel dat door de Vennootschap wordt gebruikt voor de beoordeling van de onderliggende onderneming, (ii) de geschiktheid van de discontovoet en de perpetuele groeivoet gebruikt in het model en (iii) de voorspellingen van de toekomstige kasstromen:

- Met onze waarderingsdeskundigen hebben wij het gebruik van het 'Dividend Discount' model dat door de directie wordt gehanteerd beoordeeld en de voorwaarden voor het gebruik van dit model met deze laatste besproken. Wij stellen vast dat het gebruikte model geschikt is, in de omstandigheden;
- Wij hebben de voorspellingen, door de directie, van de toekomstige kasstromen en het proces dat tot deze cijfers leidt kritisch beoordeeld; met name de totstandkoming en goedkeuring van het financiële plan evenals de vergelijking van de actuele cijfers met voorgaande inschattingen. Wij hebben vastgesteld dat de directie het bestaande proces voor het bepalen van de toekomstige kasstromen heeft gevolgd, en dat dit onderworpen is aan een tijdig en aangepast toezicht en kritische toetsing;
- Wij hebben het resultaat van het lopende jaar vergeleken met de inschattingen van het voorgaande jaar om de bekwaamheid van de Vennootschap te beoordelen om toekomstige kasstromen nauwkeurig in te schatten;
- Wij hebben eveneens de hypothesen van de directie bij het voorspellen van de perpetuele groeivoet kritisch beoordeeld - door deze te vergelijken met publiek beschikbare economische en industriële gegevens - en de discontovoet - door de kapitaalkost van de entiteit te vergelijken met die van vergelijkbare entiteiten, rekening houdend met plaatsgebonden factoren. Wij hebben kunnen vaststellen dat de hypothesen die door de Vennootschap worden gehanteerd consistent zijn en in overeenstemming zijn met onze verwachtingen;

- Wij hebben de impact van de (reglementaire en economische) ontwikkelingen die mogelijk een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de toekomstige kasstromen van de entiteiten waarop goodwill erkend werd met de directie besproken, en hebben vastgesteld dat de directie met deze ontwikkelingen heeft rekening gehouden bij de voorspelling van de toekomstige kasstromen;
- Wij hebben bij de directie gepolst naar de relevantie van hun sensitiviteitsberekeningen en vastgesteld dat de parameters gestoeld zijn op aannemelijke hypothesen;
- Tot slot hebben wij de volledigheid en juistheid van de toelichtingen beoordeeld, en of de toelichtingen in overeenstemming zijn met de vereisten opgenomen in de IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Onzekerheid met betrekking tot de inschatting van financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde.

Beschrijving van het kernpunt van de controle:

De huidige marktomstandigheden en het lage renteklimaat beïnvloeden de reële waarde van financiële instrumenten. Bovendien heeft de COVID-19 pandemie de onzekerheid op de markten evenals hun volatiliteit doen toenemen. De voor bepaalde financiële instrumenten gebruikte waarderingsmethoden en -modellen zijn inherent subjectief en maken gebruik van verscheidene hypothesen. Daarenboven kunnen een belangrijk aantal factoren de bepaling van de reële waarde beïnvloeden en kunnen ze variëren, zowel per type instrument als voor instrumenten van hetzelfde type. Het gebruik van andere waarderingsmethoden en hypothesen zou kunnen leiden tot significant verschillende reële waarden. Bovendien worden marktaanpassingen aan de reële waarde (reserves) geboekt op alle posities gewaardeerd aan reële waarde waarvan de waardeveranderingen in de resultatenrekening of in het eigen vermogen worden geboekt.

De IFRS schrijven het gebruik voor van de reële waarde voor de bepaling van de boekwaarde van veel activa en passiva en vereisen bovendien in de regel dat de reële waarde van die activa die niet aan de reële waarde geboekt worden in de toelichting zou vermeld worden.

Aangezien het gebruik van andere hypothesen zou kunnen leiden tot andere reële waarden dan deze die weerhouden werden bij de opstelling van de jaarrekening, en rekening houdend met het belang van de reële waarde voor de bepaling van de boekwaarden van bepaalde rubrieken van de balans, het resultaat en toelichtingen beschouwen wij dit als een Kernpunt van de controle.

Wij verwijzen naar toelichting 4.d 'Meting van de reële waarde van financiële instrumenten' en 1 'Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paribas Fortis'.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle:

Wij hebben een begrip verkregen van de interne controleomgeving met betrekking tot de waardering van financiële instrumenten, met inbegrip van de controles uitgevoerd op de prijzen, het validatieproces van de modellen en de marktaanpassingen. Op cyclische basis hebben wij de design en de doeltreffendheid van die controles getest, die wij als essentieel voor onze audit beschouwen:

Met onze waarderingsexperten hebben wij de gepastheid van de methodologie die gebruikt wordt voor de validatie van de modellen kritisch beoordeeld en hebben wij een herberekening uitgevoerd van reële waarden op basis van steekproeven. Dit behelst tevens een evaluatie, op basis van onze ervaring en de huidige marktpraktijken, van de marktgegevens, de basisgegevens en van de belangrijkste hypothesen die gebruikt worden in de modellen ter bepaling van de reële waarde;

Tot slot hebben wij de volledigheid en juistheid van de toelichtingen beoordeeld, en of de toelichtingen in overeenstemming zijn met de vereisten opgenomen in de IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is de raad van bestuur verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen, of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee de raad van bestuur de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het omzeilen van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;

- Het concluderen of de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- Het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde:

- Het Bericht van de Raad van Bestuur;
- Het hoofdstuk over Risicobeheer en Kapitaalvereisten; en
- Het hoofdstuk 'Overige informatie';

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Sint-Stevens-Woluwe, 29 maart 2021

De commissaris

PwC Bedrijfsrevisoren BV

Vertegenwoordigd door

Damien Walgrave

Bedrijfsrevisor

Jeroen Bockaert

Bedrijfsrevisor

BNP PARIBAS FORTIS JAARVERSLAG 2020 (NIET-GECONSOLIDEERD)

VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

In overeenstemming met het Belgische vennootschaps- en verenigingswetboek (artikel 3:32) en om herhalingen te vermijden heeft BNP Paribas Fortis het niet-geconsolideerde en het geconsolideerde verslag van de Raad van Bestuur gecombineerd. Het geconsolideerde verslag van de Raad van Bestuur is te vinden in het begin van dit jaarverslag.

Toelichting bij de evolutie van de balans

De **totale balans** per 31 december 2020 bedroeg EUR 247,0 miljard, een stijging van EUR 23,6 miljard of 11% in vergelijking met 31 december 2019. Per 31 december 2020 bedroeg het rendement op de activa 1%.

Activa

Kas, tegoeden bij centrale banken, postcheque- en girodiensten verhoogden met EUR 37,5 miljard en bedroegen EUR 38 miljard. Deze toename houdt voornamelijk verband met het overschot aan liquide middelen dat voortvloeit uit de thesaurie-activiteiten en dat bij de centrale bank is geplaatst.

De **vorderingen op kredietinstellingen** verminderden met EUR 20 miljard in vergelijking met de situatie eind 2019. De evolutie was voornamelijk toe te schrijven aan een vermindering van de terugkoopovereenkomsten en lagere interbank leningen, voornamelijk met entiteiten van de BNP Paribas Groep.

De **vorderingen op cliënten** bedroegen EUR 125,1 miljard op 31 december 2020, een stijging met EUR 8,7 miljard in vergelijking met 31 december 2019.

Sinds 2008 maken hypothecaire leningen en termijnleningen, geëffectiseerd via 'Special Purpose Vehicles' voor respectievelijk EUR 21,6 miljard en EUR 9,8 miljard per eind 2020, geen deel meer uit van deze rubriek. De effecten die de deelneming van de Bank in de 'Special Purpose Vehicles' vertegenwoordigen zijn opgenomen in de rubriek 'Obligaties en andere vastrentende effecten'. Gedurende het jaar 2020 werden EUR 6 miljard van deze effecten terugbetaald, in ruil voor hypothecaire leningen. Vandaar dat het bedrag aan effecten daalde met EUR 6 miljard, gecompenseerd met een gelijke toename in de rubriek hypothecaire leningen.

In België stegen de termijnleningen met EUR 2,2 miljard, verdeeld over verschillende soorten leningen, zoals investeringskredieten aan bedrijven en financieringen van dochterondernemingen. In een nog steeds lage interestomgeving bleven de hypothecaire leningen stijgen met 0,8 miljard EUR dankzij nieuwe productie (naast de verhoging als gevolg van de terugbetaling van de door een "Special Purpose Vehicle" uitgegeven effecten).

De termijnleningen in de buitenlandse bijkantoren van BNP Paribas Fortis bleven stabiel op EUR 0,3 miljard en houden alleen verband met de activiteit in het bijkantoor van BNP Paribas Fortis in New York.

De **obligaties en andere vastrentende effecten** bedroegen per 31 december 2020 EUR 46,9 miljard, een daling met EUR (5,8) miljard in vergelijking met EUR 52,7 miljard per 31 december 2019.

Het bedrag van EUR 46,9 miljard is grotendeels samengesteld uit obligaties van openbare besturen (EUR 11,5 miljard, een stijging met EUR 1,1 miljard in vergelijking met 2019 ten gevolge van de aankoop van een aantal staatsobligaties, uit 'Special Purpose Vehicles' (EUR 31,3 miljard), een verlaging van EUR (6) miljard en van andere uitgevers (EUR 4,1 miljard), een daling met EUR (0,9) miljard in vergelijking met de situatie eind 2019.

De **financiële vaste activa** bedroegen EUR 9,4 miljard op 31 december 2020, in lijn met de situatie op het einde van 2019.

De **overlopende rekeningen** bedroegen EUR 13,6 miljard op 31 december 2020, een stijging van EUR 3,3 miljard in vergelijking met EUR 10,3 miljard op 31 december 2019 ten gevolge van de evolutie van de rentederivaten. De reële waarde van die instrumenten werd beïnvloed door de daling van de rentecurve, die op symmetrische wijze zowel de reële waarde van de handelsderivaten op de actief- en passiefzijde beïnvloedde.

Passiva

De **schulden bij kredietinstellingen** bedroegen per 31 december 2020 EUR 47,4 miljard, een stijging van EUR 14,2 miljard in vergelijking met 31 december 2019. De evolutie was voornamelijk toe te schrijven aan de deelname aan de TLTRO III ('Targeted Longer-Term Refinancing Operations') van de ECB.

De **schulden bij cliënten** bedroegen EUR 150,0 miljard op 31 december 2020, een stijging met EUR 7,6 miljard of 5% in vergelijking met EUR 142,5 miljard op 31 december 2019.

In België stegen de zicht- en gereguleerde spaarrekeningen met respectievelijk EUR 8,7 miljard en EUR 3,2 miljard. De termijndeposito's daalden met EUR (1,5) miljard. Terugkoopovereenkomsten daalden met EUR (0,9) miljard.

De **in schuldbewijzen belichaamde schulden** bedroegen EUR 11,5 miljard op 31 december 2020, wat een afname met EUR (1,0) miljard betekent, hoofdzakelijk door het op vervalddag komen van sommige uitgegeven schuld (die niet werd hernieuwd).

De **overlopende rekeningen** bedroegen EUR 10,1 miljard, een stijging met EUR 2,2 miljard in vergelijking met 31 december 2019, als gevolg van de evolutie van de rentederivaten. De reële waarde van die instrumenten werd beïnvloed door de daling van de interestcurve, die op symmetrische wijze zowel de reële waarde van de handelsderivaten op de actief- en passiefzijde beïnvloedde.

De **achtergestelde schulden** bedroegen EUR 4,0 miljard op 31 december 2020, stabiel tegenover de situatie op het einde van 2019.

Het **eigen vermogen** bedroeg per 31 december 2020 EUR 19,2 miljard, een stijging van EUR 0,8 miljard in vergelijking met 31 december 2019. De evolutie werd vooral beïnvloed door de opname van de winst van het jaar 2020 (EUR 1,3 miljard), gedeeltelijk gecompenseerd door het voorstel tot uitkering van een dividend voor een bedrag van EUR (0,5) miljard.

Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening

BNP Paribas Fortis realiseerde een **netto resultaat over het boekjaar** van EUR 1 251 miljoen, vergeleken met EUR 1 368 miljoen in 2019.

De **rentemarge** (rubrieken I en II) bedroeg EUR 2 707 miljoen in 2020, een stijging EUR 83 miljoen in vergelijking met 2019, voornamelijk in België.

In België stegen de netto rentebaten ondanks het aanhoudend lage renteklimaat. Er was een positieve ontwikkeling van de rentelasten op de thesaurieactiviteiten. De lagere rente-inkomsten op leningen aan cliënten als gevolg van lagere marges werden gedeeltelijk gecompenseerd door een volumestijging (vooral voor termijnleningen en hypothecaire leningen). Er waren ook minder rentebaten op vastrentende effecten, vooral door de verkoop en aflossing van effecten met een hoog rendement.

De **opbrengsten uit niet-vastrentende effecten** (rubriek III) bedroegen EUR 364 miljoen in 2020, een daling van EUR (233) miljoen in vergelijking met 2019, voornamelijk als gevolg van lagere dividenden ontvangen van ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat.

De **commissies** (rubrieken IV en V) bedroegen EUR 910 miljoen in 2020, een stijging van EUR 11 miljoen in vergelijking met 2019. In België was er een belangrijke stijging van de nettoprovisies, met name de financiële vergoedingen.

De **winst uit financiële transacties** (rubriek VI) bedroeg EUR 119 miljoen, een daling van EUR (115) miljoen in vergelijking met vorig jaar.

De verkoop van beleggingseffecten, voornamelijk staatsobligaties, genereerde een winst van EUR 12 miljoen in 2020, een daling in vergelijking met EUR 151 miljoen in 2019.

De **algemene administratieve kosten** (rubriek VII) komen op EUR (2,161) miljoen, een daling van EUR 120 miljoen in vergelijking met 2019.

De bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen daalden met EUR 75 miljoen, voornamelijk in België als gevolg van lagere VTE's in lijn met de transformatie van het organisatiemodel van BNP Paribas Fortis.

De overige administratieve kosten daalden met EUR 44 miljoen in vergelijking met vorig jaar. De evolutie was voornamelijk te wijten aan lagere kosten voor IT en tijdelijk personeel.

De **afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa** (rubriek VIII) bedroegen EUR (91) miljoen in vergelijking met EUR (100) miljoen in 2019.

De **waardeverminderingen op de vorderingen en op de beleggingsportefeuille** (rubrieken IX en X) bedroegen EUR (185) miljoen, in vergelijking met EUR (85) miljoen in 2019, een stijging van EUR (100) miljoen omwille van een aantal specifieke dossiers.

De **voorzieningen voor risico's en kosten** (rubrieken XI en XII) vertoonden een netto toename van EUR (1) miljoen in 2020 tegen een netto toename van EUR (66) miljoen in 2019. De daling in 2020 was voornamelijk het gevolg van lagere voorzieningen voor plannen voor vervroegde uittreding.

De **overige bedrijfsopbrengsten** (rubriek XIV) bedroegen EUR 134 miljoen in 2020, een daling met EUR (11) miljoen in vergelijking met vorig jaar.

De **overige bedrijfskosten** (rubriek XV) bedroegen EUR (372) miljoen in 2020, een daling met EUR 20 miljoen in vergelijking met 2019. De daling werd veroorzaakt door minder kosten afkomstig van andere entiteiten van de Groep en minder professionele vergoedingen.

De **uitzonderlijke opbrengsten** (rubriek XVII) bedroegen EUR 30 miljoen in 2020, een daling van EUR (195) miljoen in vergelijking met 2019. De evolutie werd voornamelijk veroorzaakt door een terugname van waardeverminderingen op een specifiek financieel vast actief in het afgelopen jaar.

De **uitzonderlijke kosten** (rubriek XVIII) bedroegen EUR (108) miljoen in 2020, een stijging met EUR (229) miljoen in vergelijking met 2019. In 2019 werd er een waardevermindering op BNP Paribas Fortis Yatirimlar Holding AS genomen, terwijl in 2020 de toetsing van de waardevermindering heeft geleid tot een aanvullende waardevermindering op een aantal financiële vaste activa.

De **belastingen op het resultaat** (rubriek XX) bedroegen EUR (94) miljoen in 2020, een daling met EUR 3 miljoen in vergelijking met 2019.

VOORSTEL TOT BESTEMMING VAN HET RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR

Te bestemmen winst van het boekjaar	EUR	1 251,5	miljoen
Overgedragen winst van het vorig boekjaar	EUR	4 851,5	miljoen
Te bestemmen winst	EUR	6 103,0	miljoen
Over te dragen winst	EUR	5 613,0	miljoen
Gewoon dividend	EUR	474,8	miljoen
Andere rechthebbenden *	EUR	15,2	miljoen

* Dit bedrag betreft de winstpremie van 2,35% berekend op de individuele jaarlijkse verloning van de werknemers van BNP Paribas Fortis NV in overeenstemming met de Wet van 22 mei 2001 (Wet betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers)

Conform de hierboven beschreven bestemming van het resultaat van het boekjaar 2020 zal de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis NV aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bruto gewoon dividend van EUR 0,84 per aandeel, hetzij EUR 474,8 miljoen in totaal, voorstellen.

INFORMATIE OVER TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Procedure van de Raad van Bestuur

Achtergrond

Artikel 7:97 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voorziet een specifieke procedure voor beursgenoteerde vennootschappen in het kader van transacties tussen verbonden partijen. Ook al is deze bepaling niet van toepassing op BNP Paribas Fortis, toch heeft de Raad van Bestuur, op advies van het GNC en in lijn met de interne governance principes, op 15 december 2011 een 'Procedure van de Raad van Bestuur voor transacties tussen verbonden partijen' ("Procedure") goedgekeurd die geïnspireerd is op, maar niet identiek is aan artikel 7:97 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (het oude artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen).

In de loop van 2020 vereiste geen enkele transactie de toepassing van deze 'Procedure'.

BNP PARIBAS FORTIS JAARREKENING 2020 (NIET-GECONSOLIDEERD)

BALANS NA WINSTVERDELING

In duizenden euro's		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
I. Kas tegoeden bij centrale banken postcheque- en girodiensten	10100	10100	37 986 738	483 098
II. Bij de centrale bank herfinancierbaar overheidspapier	10200	10200	-	-
III. Vorderingen op kredietinstellingen	10300	10300	11 324 238	31 340 262
A. Onmiddellijk opvraagbaar	10310	10310	3 289 830	3 713 414
B. Overige vorderingen (op termijn of met opzegging)	10320	10320	8 034 408	27 626 848
IV. Vorderingen op cliënten	10400	10400	125 073 252	116 347 848
V. Obligaties en andere vastrentende effecten	10500	10500	46 916 188	52 682 803
A. Van publiekrechtelijke emittenten	10510	10510	11 541 479	10 452 927
B. Van andere emittenten	10520	10520	35 374 709	42 229 876
VI. Aandelen en andere niet-vastrentende effecten	10600	10600	69 425	95 020
VII. Financiële vaste activa	10700	10700	9 361 357	9 386 868
A. Deelnemingen in verbonden ondernemingen	10710	10710	5 774 038	5 796 520
B. Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	10720	10720	2 535 568	2 548 085
C. Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren	10730	10730	414 356	445 056
D. Achtergestelde vorderingen op verbonden ondernemingen en ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	10740	10740	637 395	597 207
VIII. Oprichtingskosten en immateriële vaste activa	10800	10800	75 696	104 937
IX. Materiële vaste activa	10900	10900	1 032 700	1 002 428
X. Eigen aandelen	11000	11000	-	-
XI. Overige activa	11100	11100	1 600 252	1 720 571
XII. Overlopende rekeningen	11200	11200	13 599 518	10 264 237
TOTAAL VAN DE ACTIVA	19900	19900	247 039 364	223 428 072

In duizenden euro's	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA			
VREEMD VERMOGEN	201/208	227 883 474	205 033 708
I. Schulden bij kredietinstellingen	20100	47 376 574	33 195 484
A. Onmiddellijk opvraagbaar	20110	880 084	1 554 461
B. Mobiliseringsschulden wegens herdiscontering van handelspapier	20120	-	-
C. Overige schulden op termijn of met opzegging	20130	46 496 490	31 641 023
II. Schulden bij cliënten	20200	150 011 896	142 457 940
A. Spaargelden / spaardeposito's	20210	66 675 801	63 521 596
B. Andere schulden	20220	83 336 095	78 936 344
1. Onmiddellijk opvraagbaar	20221	73 609 072	66 484 751
2. Op termijn of met opzegging	20222	9 727 023	12 451 593
3. Wegens herdiscontering van handelspapier	20223	-	-
III. In schuldbewijzen belichaamde schulden	20300	11 468 470	12 511 733
A. Obligaties en andere vastrentende effecten in omloop	20310	7 718 149	7 556 461
B. Overige schuldbewijzen	20320	3 750 321	4 955 272
IV. Overige schulden	20400	3 721 443	3 633 601
V. Overlopende rekeningen	20500	10 118 991	7 954 631
VI. Voorzieningen en uitgestelde belastingen	20600	297 471	374 522
A. Voorzieningen voor risico's en kosten	20610	297 471	374 522
1. Pensioen- en soortgelijke verplichtingen	20611	-	-
2. Belastingen	20612	14 514	15 544
3. Overige risico's en kosten	20613	282 957	358 978
B. Uitgestelde belastingen	20620	-	-
VII. Fonds voor algemene bankrisico's	20700	871 681	871 681
VIII. Achtergestelde schulden	20800	4 016 948	4 034 116
EIGEN VERMOGEN	209/213	19 155 890	18 394 364
IX. Kapitaal	20900	10 964 768	10 964 768
A. Geplaatst kapitaal	20910	10 964 768	10 964 768
B. Niet-opgevraagd kapitaal (-)	20920	-	-
X. Uitgiftepremies	21000	940 582	940 582
XI. Herwaarderingsmeerwaarden	21100	-	-
XII. Reserves	21200	1 637 546	1 637 546
A. Wettelijke reserve	21210	1 096 477	1 096 477
B. Onbeschikbare reserves	21220	36 988	36 988
1. Voor eigen aandelen	21221	-	-
2. Andere	21222	36 988	36 988
C. Belastingvrije reserves	21230	150 790	150 790
D. Beschikbare reserves	21240	353 291	353 291
XIII. Overgedragen winst (verlies)	(+)/(-)	21300	5 612 994
TOTAAL VAN DE PASSIVA	29900	247 039 364	223 428 072

RESULTATENREKENING (in staffelvorm)

In duizenden euro's		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
I.	Rente-opbrengsten en soortgelijke opbrengsten	40100	3 368 316	3 365 938
	A. Waaronder: uit vastrentende effecten	40110	428 950	497 003
II.	Rentekosten en soortgelijke kosten	40200	661 577	741 803
III.	Opbrengsten uit niet-vastrentende effecten	40300	363 805	596 635
	A. Aandelen en andere niet-vastrentende effecten	40310	43 420	32 387
	B. Deelnemingen in verbonden ondernemingen	40320	120 096	373 560
	C. Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	40330	197 796	178 313
	D. Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren	40340	2 493	12 374
IV.	Ontvangen provisies	40400	1 386 260	1 346 217
	A. Makelaars- en commissielonen	40410	460 273	454 681
	B. Vergoeding voor diensten van beheer adviesverlening en bewaring	40420	285 291	304 681
	C. Overige ontvangen provisies	40430	640 696	586 855
V.	Betaalde provisies	40500	476 779	447 414
VI.	Winst (Verlies) uit financiële transacties (+)/(-)	40600	118 777	233 609
	A. Uit het wissel- en handelsbedrijf in effecten en andere financiële instrumenten	40610	106 904	82 426
	B. Uit de realisatie van beleggingseffecten	40620	11 873	151 183
VII.	Algemene administratieve kosten	40700	2 161 196	2 280 889
	A. Bezoldigingen sociale lasten en pensioenen	40710	1 170 738	1 246 159
	B. Overige administratieve kosten	40720	990 457	1 034 730
VIII.	Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten op immateriële en materiële vaste activa	40800	90 983	99 465
IX.	Waardeverminderingen op vorderingen en voorzieningen voor de posten buiten de balansstelling "I. Eventuele passiva" en "II. Verplichtingen met een potentieel kredietrisico": toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	40900	166 955	98 783
X.	Waardeverminderingen op de beleggingsportefeuille in obligaties aandelen en andere vastrentende of niet-vastrentende effecten: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	41000	18 120	(13 507)
XI.	Voorzieningen voor andere risico's en kosten dan bedoeld in de posten buiten de balansstelling "I. Eventuele passiva" en "II. Verplichtingen met een potentieel kredietrisico": bestedingen (+)/(-)	41100	(35 146)	(33 141)
XII.	Voorzieningen voor andere risico's en kosten dan bedoeld in de posten buiten de balansstelling "I. Eventuele passiva" en "II. Verplichtingen met een potentieel kredietrisico"	41200	35 947	99 106
XIII.	Onttrekking (Toevoeging) aan het fonds voor algemene bankrisico's (+)/(-)	41300	-	-
XIV.	Overige bedrijfsopbrengsten	41400	134 289	145 684
XV.	Overige bedrijfskosten	41500	371 479	391 636
XVI.	Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting (+)/(-)	41600	1 423 558	1 575 634

In duizenden euro's		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
XVII.	Uitzonderlijke opbrengsten	41700	29 618	224 215
A.	<i>Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa</i>	41710	990	4 723
B.	<i>Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa</i>	41720	7 370	67 461
C.	<i>Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten</i>	41730	-	-
D.	<i>Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa</i>	41740	19 756	151 975
E.	<i>Andere uitzonderlijke opbrengsten</i>	41750	1 502	56
XVIII.	Uitzonderlijke kosten	41800	107 745	335 059
A.	<i>Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten op</i>	41810	-	-
B.	<i>Waardeverminderingen op financiële vaste activa</i>	41820	103 149	332 388
C.	<i>Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen)</i>	41830	-	-
D.	<i>Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa</i>	41840	3 849	2 671
E.	<i>Andere uitzonderlijke kosten</i>	41850	747	-
XIX.	Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting	41910	1 345 431	1 464 790
XIXbis. A.	Overboeking naar de uitgestelde belastingen		-	-
B.	Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	41922	-	-
XX.	Belastingen op het resultaat	42000	93 948	96 559
A.	<i>Belastingen</i>	42010	98 400	131 273
B.	<i>Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen</i>	42020	4 452	34 714
XXI.	Winst (Verlies) van het boekjaar	42100	1 251 483	1 368 231
XXII.	Overboeking naar (Onttrekking aan) de belastingvrije reserves	42200	-	-
XXIII.	Te bestemmen winst (Te verwerken verlies) van het boekjaar	42300	1 251 483	1 368 231

XVIII. STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

In duizenden euro's	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
A. STAAT VAN HET KAPITAAL			
1. Maatschappelijk kapitaal			
a. Geplaatst kapitaal			
Geplaatst kapitaal per einde van het vorige boekjaar	20910P	xxxxxxxxxxxxxx	10 964 768
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar	(20910)	10 964 768	
	Codes	Bedragen	Aantal aandelen
Wijzigingen tijdens het boekjaar			
b. Samenstelling van het kapitaal			
Soorten aandelen			
Gewone		10 964 768	565 194 208
Aandelen op naam	51801	xxxxxxxxxxxxxx	565 021 792
Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen	51802	xxxxxxxxxxxxxx	173 416
	Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd niet-gestort bedrag
2. Niet-gestort kapitaal			
a. Niet-opgevraagd kapitaal	(20920)	-	xxxxxxxxxxxxxx
b. Opgevraagd niet-gestort kapitaal	51803	xxxxxxxxxxxxxx	-
c. Aandeelhouders die nog moeten volstorten			
	Codes	Boekjaar	
3. Eigen aandelen			
a. Gehouden door de instelling zelf			
* Kapitaalbedrag	51804	-	
* Aantal aandelen	51805	-	
b. Gehouden door haar dochters			
* Kapitaalbedrag	51806	-	
* Aantal aandelen	51807	-	
4. Verplichtingen tot uitgifte van aandelen			
a. Als gevolg van de uitoefening van conversierechten			
* Bedrag van de lopende converteerbare leningen	51808	-	
* Bedrag van het te plaatsen kapitaal	51809	-	
* Maximum aantal uit te geven aandelen	51810	-	
b. Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten			
* Aantal inschrijvingsrechten in omloop	51811	-	
* Bedrag van het te plaatsen kapitaal	51812	-	
* Maximum aantal uit te geven aandelen	51813	-	
5. Toegestaan niet-geplaatst kapitaal	51814	10 964 768	
6. Aandelen buiten kapitaal			
a. Verdeling			
* Aantal aandelen	51815	-	
* Daaraan verbonden stemrecht	51816	-	
b. Uitsplitsing volgens de aandeelhouders			
* Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf	51817	-	
* Aantal aandelen gehouden door haar dochters	51818	-	

B. AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE INSTELLING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING ZOALS DIE BLIJKT UIT DE KENNISGEVINGEN DIE DE INSTELLING HEEFT ONTVANGEN

- ingevolge artikel 7:225 en artikel 7:83 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen;
- ingevolge artikel 14 vierde lid van de wet van 2 mei 2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen
of ingevolge artikel 5 van het koninklijk besluit van 21 augustus 2008 houdende nadere regels betreffende bepaalde multilaterale handelsfaciliteiten.

Na verificatie heeft BNP Paribas Fortis geen notificaties ontvangen.

OVERIGE INFORMATIE

Hoogste en laagste maandelijkse koersen van het BNP Paribas Fortis aandeel op de wekelijkse veilingen in 2020

De hoogste en laagste maandelijkse koersen van het BNP Paribas Fortis aandeel op de wekelijkse veilingen op Euronext Brussel (Euronext Expert Market) in 2020 waren als volgt (in EUR) :

Maand	Laagste	Hoogste
Januari	27,0	27,0
Februari	27,0	28,4
Maart	26,0	30,8
April	27,0	27,0
Mei	26,0	29,0
Juni	23,0	24,0
Juli	20,0	22,0
Augustus	20,0	20,0
September	21,0	22,0
Oktober	20,6	22,4
November	21,4	21,4
December	21,0	21,4

Externe functies, uitgeoefend door bestuurders en effectieve leiders op 31 december 2020, waarvan de openbaarmaking wettelijk verplicht is

Conform het Reglement van de Nationale Bank van België van 6 december 2011 met betrekking tot de uitoefening van externe functies door leiders van gereguleerde ondernemingen (het 'Reglement'), heeft de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis haar 'Interne regels betreffende de uitoefening van externe functies door effectieve leiders van BNP Paribas Fortis' ('Interne Regels') goedgekeurd.

Het Reglement en de Interne Regels bepalen onder meer dat bepaalde externe functies die door de effectieve leiders en bestuurders van BNP Paribas Fortis worden uitgeoefend, in het jaarverslag moeten worden vermeld.

De effectieve leiders van BNP Paribas Fortis zijn opgenomen in de lijst die wordt voorgelegd aan de Nationale Bank van België en die in overeenstemming met de geldende regels geactualiseerd wordt. Deze lijst bevat de leden van het Directiecomité van BNP Paribas Fortis en de leiders van de buitenlandse bijkantoren van BNP Paribas Fortis.

Op grond van het Reglement en de Interne Regels zijn de externe functies die het voorwerp van een openbaarmaking uitmaken, de mandaten van een uitvoerend dan wel niet-uitvoerend bestuurder of de functies die een deelname aan het bestuur en het beleid impliceren, uitgeoefend buiten de BNP Paribas groep, in handelsvennootschappen of in vennootschappen met een handelsvorm, in een onderneming met een andere Belgische dan wel buitenlandse rechtsvorm of in een Belgische of buitenlandse openbare instelling met industriële, commerciële of financiële werkzaamheden.

Voornaam, Naam (Functie) Vennootschap	Bedrijfsactiviteit (Functie)	Notering
Herman DAEMS (Voorzitter van de Raad van Bestuur)		
Domo Investment Group NV	Holdingsvennootschap (Voorzitter van de Raad van Bestuur)	-
Unibreda NV	Holdingsvennootschap (Voorzitter van de Raad van Bestuur – onafhankelijk bestuurder)	-
Max JADOT (Voorzitter van het Directiecomité)		
Baltisse NV	Investeringsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Dirk BOOGMANS (Onafhankelijk bestuurder)		
Smile Invest NV	Investeringsfonds (Lid van het Investeringscomité)	-
Smile Invest Management Company NV	Investeringsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Vinçotte International NV	Inspectie-, controle- & certificatiediensten (Niet-uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Auditcomité)	-
Vinçotte Controlatum NV	Inspectie-, controle- & certificatiediensten (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Vinçotte Academy Nv	Inspectie-, controle- & certificatiediensten (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Vinçotte NV	Inspectie-, controle- & certificatiediensten (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Newton Biocapital NV	Investeringsfonds (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Antoinette d'ASPROMONT LYNDEN (Onafhankelijk bestuurster)		
Groep Brussel Lambert NV	Holdingsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurster en voorzitter van het Auditcomité)	Euronext Brussel
Stefaan DECRAENE (Niet-uitvoerend bestuurder)		
Ardo Holding NV	Holdingsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurder)	-

Voornaam, Naam (Functie) Vennootschap	Bedrijfsactiviteit (Functie)	Notering
Sophie DUTORDOIR (Onafhankelijk bestuurster)		
Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen NV	Spoorwegen (Afgevaardigd bestuurster - Uitvoerend bestuurster)	-
Eurogare NV	Spoorwegen (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
HR Rail NV	Spoorwegen (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Thi Factory NV	Spoorwegen (Voorzitster van de Raad van Bestuur)	-
Thalys International CVBA	Spoorwegen (Voorzitster van de Raad van Bestuur)	-
Aveve NV	Landbouw & tuinbouw (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Thierry LABORDE (Niet-uitvoerend bestuurder)		
EPI Interim Company SE	Betalingsoplossingen (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Titia VAN WAEYENBERGE (Onafhankelijk bestuurster)		
De Eik NV	Investeringsvennootschap (Voorzitster Raad van Bestuur, niet-uitvoerend bestuurster, lid van het Benoemings- en remuneratiecomité)	-
Paratodos NV	Agribusiness (Chief Executive Officer - uitvoerend bestuurster)	-
Indufin Capital partners Sicar	Investeringsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Tattersal Leasing SA	Leasingvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Indufin Investment fund NV	Investeringsfonds (Voorzitster van de Raad van Bestuur)	-
Stéphane VERMEIRE (Uitvoerend Bestuurder)		
Procomin NV	Transmissie en aandrijving (Voorzitter van de Raad van Bestuur)	-
Aciers Crustin NV	Metaal en staal (Voorzitter van de Raad van Bestuur)	-
Vermeire Aandrijvingen NV	Transmissie en aandrijving (Voorzitter van de Raad van Bestuur)	-
Vermeire Transmissions NV	Machines en uitrustingen (Voorzitter van de Raad van Bestuur)	-

BNP PARIBAS FORTIS NV

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL
Warandeborg 3
1000 Brussel (België)

Rechtspersonenregister van Brussel
Ondernemingsnummer: 0403.199.702

www.bnpparibasfortis.com

BNP PARIBAS

FORTIS

De bank
voor een wereld
in verandering